DROR MISHANI

CRIME

Dispariția

UN ROMAN POLIȚIST ISRAELIAN DE EXCEPȚIE, NOMINALIZAT LA CWA INTERNATIONAL DAGGER AWARD, 2013

FICTION CONNECTION

TREI

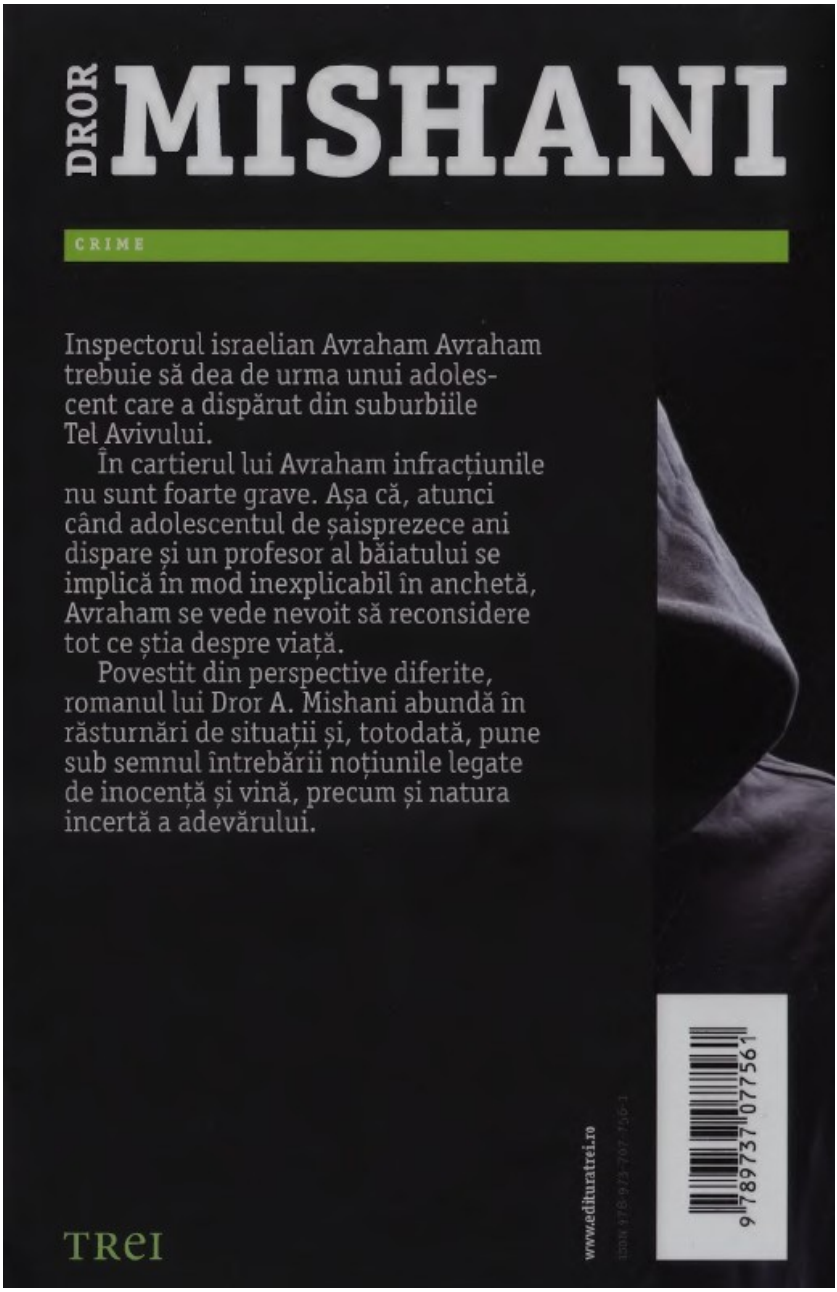

Dror A. Mishani
Dispariţia
Traducere din engleză de Luminiţa Gavrilă

Editura TREI

Un studiu psihologic asupra unui om care respectă legile morale, măcinat de redefinirea conceptelor de inocenţă şi vină.

NEW YORK TIMES

Mishani îmbină cu măiestrie ancheta criminalistică şi suspansul, reuşind să-şi ia prin surprindere cititorii.

PUBLISHERS WEEKLY

Dispariţia redă magistral culoarea locală din Tel Aviv, iar sondarea luptei interioare pe care o resimte inspectorul Avi conferă profunzime psihologică romanului.

BOOKLIST

Dror A. Mishani (n. 1975) este un scriitor israelian de romane poliţiste, editor şi literat, specializat în istoria literaturii poliţiste. Seria avându-l drept protagonist pe inspectorul Avraham Avraham a fost publicată iniţial în ebraică, în 2011, şi a fost tradusă în numeroase limbi. Dror A. Mishani locuieşte cu soţia şi cei doi copii ai săi la Tel Aviv.

Inspectorul israelian Avraham Avraham trebuie să dea de urma unui adolescent care a dispărut din suburbiile Tel Avivului.

În cartierul lui Avraham infracţiunile nu sunt foarte grave. Aşa că, atunci când adolescentul de şaisprezece ani dispare şi un profesor al băiatului se implică în mod inexplicabil în anchetă, Avraham se vede nevoit să reconsidere tot ce ştia despre viaţă.

Povestit din perspective diferite, romanul lui Dror A. Mishani abundă în răsturnări de situaţii şi, totodată, pune sub semnul întrebării noţiunile legate de inocenţă şi vină, precum şi natura incertă a adevărului.

COLECŢIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Dror A. Mishani
Dispariţia
Traducere din engleză de Luminiţa Gavrilă
A
TRei

Coperta colecţiei: Faber Studio
Foto copertă: Larry Washburn/fstop/Corbis
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MISHANI, DROR A.
Dispariţia / Dror A. Mishani; trad.: Luminiţa Gavrilă.
— Bucureşti: Editura Trei, 2013
ISBN 978 – 973 – 707 – 756 – 1
I. Gavrilă, Luminiţa (trad.) 821.411.16 – 31 = 135.1

Titlul original: TIK NE'EDAR. Missing File
Autor: Dror Mishani
2011 by Dror Mishani TIK NE'EDAR, Keter, Jerusalem

Pentru Marta

„Cum se întâlniseră ei? întâmplător, ca toată lumea".
— Denis Diderot, *Jacques le fataliste et son maître*[1]

PARTEA ÎNTÂI

În faţa lui, de cealaltă parte a biroului, stătea o mamă. Altă mamă.

Era a treia pe care o vedea în tura asta. *Prima* fusese foarte tânără, şi drăguţă pe deasupra, cu un tricou alb, mulat pe corp, şi nişte clavicule frumoase. Venise să depună o plângere deoarece fiul ei fusese bătut la ieşirea din curtea şcolii, iar el o ascultase cu răbdare, promiţându-i că reclamaţia ei va fi tratată cu toată seriozitatea. Cea de-a doua solicitase ca poliţia să trimită un detectiv care s-o urmărească pe fiică-sa şi să afle de ce vorbeşte în şoaptă la telefon şi se încuie în dormitor noaptea.

În ultimul timp, pe tura lui veneau numai reclamaţii

1 Jacques Fatalistul şi stăpânul său (trad, din franceză).

de genul ăsta. Cu o săptămână în urmă, o femeie venise să reclame că soacră-sa o blestemase. Era convins că ofiţerii de serviciu din secţia lui opreau oamenii pe stradă şi îi trimiteau să depună cele mai ridicole reclamaţii ca să-şi bată joc de el. N-avea cunoştinţă de astfel de reclamaţii depuse pe tura altor colegi anchetatori.

Era ora 18: 10 şi, dacă în biroul său ar fi existat o fereastră, inspectorul Avraham Avraham ar fi văzut că afară începea să se întunece.

Se gândise deja ce să cumpere de mâncare în drum spre casă şi la ce să se uite la televizor în timpul mesei. Dar până atunci trebuia să liniştească îngrijorările celei de-a treia mame. Stătea cu privirea aţintită în monitorul calculatorului, aşteptând momentul potrivit.

— Ştiţi de ce nu există romane poliţiste scrise în ebraică? a întrebat el atunci.

— Cum?

— De ce nu există romane poliţiste? De ce în Israel nu se scriu cărţi precum cele ale Agathei Christie sau de genul *Millennium*?

— Eu nu prea citesc, a răspuns ea.

— Atunci am să vă spun eu. Pentru că la noi nu se întâmplă astfel de crime. Noi nu avem criminali în serie, nu avem răpiri şi nu avem atâţia violatori care să atace femeile pe stradă. Aici, când se comite o crimă, autorul ei este de obicei vecinul şi nu-i nevoie de investigaţii complicate pentru găsirea criminalului şi elucidarea misterului. Pur şi simplu, aici nu există mistere. Explicaţia este întotdeauna foarte simplă. Ce vreau eu să vă spun este, că, după părerea mea, e foarte puţin probabil ca fiul dumneavoastră să fi păţit ceva. Şi nu spun asta doar ca să vă liniştesc. Asta spun statisticile şi nu există semne de îngrijorare că situaţia ar fi altfel în cazul fiului dumneavoastră. Va veni acasă peste o oră, poate peste trei ore, mâine-dimineaţă cel târziu. Pot să vă asigur. Problema este că, dacă eu decid acum că fiul dumneavoastră a dispărut şi cazul necesită atenţie imediată, sunt obligat să trimit agenţi care să înceapă numaidecât să-l caute. Astea

sunt procedurile. Şi pot să vă spun din proprie experienţă că există şansa să-l găsim într-o situaţie în care nu v-ar plăcea să-l găsim. Ce fac dacă îl găsesc cu un joint în mână? N-am încotro şi trebuie să-i deschid dosar penal. Deci, vedeţi, nu cred că are rost să începem să-l căutăm acum, decât dacă, desigur, instinctul vă spune că ceva i s-a întâmplat şi puteţi să-mi daţi o dovadă sau o explicaţie în acest sens. În cazul ăsta, vom deschide imediat un dosar de dispariţie şi vom începe cercetările. Dacă nu, va trebui să aşteptăm până mâine-dimineaţă.

A fixat-o pe femeie cu privirea, încercând să-şi dea seama ce impresie îi făcuse micul său discurs. Aceasta părea pierdută. Nu era obişnuită să ia decizii – sau să insiste.

— Nu ştiu dacă i s-a întâmplat ceva, a spus ea. Nu are obiceiul să dispară aşa.

A mai trecut un sfert de oră în care au stat aşa, faţă în faţă, în micul birou. Nu mai făcuse o pauză de ţigară de la ora 17: 00. Pachetul de ţigări Time era pe masă, în faţa lui, având deasupra o mică brichetă bic de culoare neagră. Avea câte o brichetă în fiecare buzunar al pantalonilor şi în buzunarul cămăşii.

— Haideţi să reluăm ideile principale şi să stabilim ce puteţi face când ajungeţi acasă, dacă el nu s-a întors între timp, bine? Aţi spus că a plecat la şcoală ca de obicei. La ce oră ziceaţi – opt fără zece minute?

— V-am mai spus, nu m-am uitat la ceas. Dar a plecat când pleacă de obicei în fiecare dimineaţă, probabil la opt fără un sfert.

El a dat tastatura la o parte şi a luat un stilou simplu pe care l-a găsit în sertar ca să noteze câteva idei pe o coală de hârtie. Avea un mod ciudat de a ţine stiloul în mână, foarte aproape de peniţă, cu toate degetele, ale căror vârfuri erau deja pătate cu cerneală albastră.

— Nu este importantă ora exactă, a continuat el. Şi-a luat rucsacul ca de obicei? Aţi observat dacă a luat cu el ceva neobişnuit, dacă rucsacul era cumva mai îndesat cu lucruri, dacă lipseau haine din dulap?

— N-am verificat.

— Şi când aţi observat că nu şi-a luat telefonul mobil?

— Mai târziu, când făceam curat în camera lui.

— Îi faceţi curat în cameră în fiecare zi?

— Cum? Nu, nu în fiecare zi. Din când în când, atunci când se face mizerie.

Lui i s-a părut că e genul de femeie care face curăţenie zilnic. Mică de statură, cu mâini mici, stătea acolo pe scaun, uşor aplecată în faţă, cu o geantă ponosită din piele neagră pe genunchi. Ţinea o mână pe geantă şi în cealaltă un mic telefon mobil, un Samsung vechi, albastru. Şi această mamă cu spatele încovoiat, cu un fiu de şaisprezece ani, era de-o vârstă cu el, poate mai mare cu un an sau doi. N-avea mai mult de patruzeci de ani. El nu a notat şi lucrurile acestea pentru că nu aveau relevanţă.

— Telefonul era închis, da? Parcă aşa ziceaţi?

— Da, era închis. Era pe biroul din camera lui.

— L-aţi deschis?

— Nu. Credeţi că ar fi trebuit?

Era prima întrebare pe care i-o pusese. Ea a strâns mai tare geanta în mână şi lui i s-a părut că vocea i s-a mai înviorat – de parcă el i-ar fi spus că în clipa când va deschide telefonul, acesta va suna şi fiul ei o va asigura că este bine şi că vine spre casă.

— Nu ştiu, doamnă. În orice caz, vă sugerez să îl deschideţi de cum ajungeţi acasă.

— Am avut o presimţire imediat ce am găsit telefonul, a zis ea. Nu-mi amintesc să-şi fi uitat vreodată telefonul.

— Da, aşa aţi spus, a continuat Avraham. Şi i-aţi telefonat colegului lui de şcoală abia după-amiază, corect?

— Am aşteptat până la ora patru deoarece uneori mai întârzie. Miercurea are mai multe cursuri şi ajunge acasă la ora trei şi jumătate. Eu am sunat la patru.

— Şi îl credeţi pe prietenul lui, da?

Răspunsul ei afirmativ a fost hotărât la început, dar spre final a căpătat o tentă de ezitare.

— De ce nu? Credeţi că a minţit? Şi-a dat şi el seama că sunt îngrijorată.

— Doamnă, nu ştiu dacă a minţit sau nu. Eu nu-l cunosc. Dar ştiu că prietenii se mai acoperă unul pe altul, iar dacă băiatul dumneavoastră s-a hotărât să tragă chiulul de la şcoală şi să se ducă la Tel Aviv să-şi facă un tatuaj, de exemplu, se poate ca el să-i fi spus asta celui mai bun prieten şi să-l fi rugat să nu spună nimănui.

Şi eu aş fi făcut la fel, şi-a zis Avraham în sinea lui. Oare copiii mai folosesc expresia „a trage chiulul”? Poate pentru că ea stătea acolo nemişcată, speriată că se afla într-o secţie de poliţie sau poate doar pentru că era târziu, nu i-a mai spus că şi el a învăţat la aceeaşi şcoală, că îşi amintea cum se ducea dimineaţa în staţia de autobuz din capătul străzii Shenkar şi aştepta maşina 1 sau 3 ca să se ducă la Tel Aviv, în loc să meargă la şcoală. Nu spunea niciodată nimănui, nici măcar puţinilor prieteni pe care îi avea. Şi avea pregătită o scuză bună pentru situaţia în care dădea nas în nas cu vreun profesor.

— De ce-ar face asta? a întrebat ea. N-a mai făcut aşa până acum.

— Poate că nu, poate că da; merită să verificaţi. Dacă vedeţi că nu s-a întors când ajungeţi acasă, vă sugerez să-i telefonaţi din nou prietenului, poate chiar şi altor prieteni de-ai lui şi să încercaţi să aflaţi pe unde se mai duce el. Poate că are o iubită de care nu ştiţi. Şi încercaţi să vă aduceţi aminte dacă a zis cumva că ar avea planuri pentru miercuri. Poate că a zis ceva şi dumneavoastră aţi uitat.

— Ce planuri să aibă? Nu mi-a zis nimic de niciun plan.

— Dar fraţilor lui? Sau altcuiva din familie – vreunui văr, bunicului?

Întrebarea lui a părut să stârnească din nou ceva în ea, poate umbra unui gând, dar numai pentru o clipă. Sau poate că se înşela. Ea venise la secţia de poliţie în speranţa că va găsi pe cineva care să se ocupe de cazul fiului ei şi care să înceapă să-l caute, dar discuţia o bulversase. În primul rând, nu ea ar fi trebuit să se afle acolo. Dacă soţul său ar fi fost în ţară, el ar fi stat în locul ei în biroul acela şi ar fi sunat de pe telefonul mobil, ar fi ameninţat şi ar fi

încercat să tragă sfori. În schimb, ea era expediată frumuşel acasă, instruită cum să-l caute singură pe fiul său, în timp ce poliţistul din faţa ei vorbea despre el de parcă ar fi fost vorba de altcineva. Faptul că inspectorul începuse să-i vorbească la plural ca să-i dea impresia că nu era singură în îngrijorarea ei nu ajuta cu nimic. Avea senzaţia că femeia dorea să încheie discuţia, dar nu voia să plece acasă. Iar el, la rândul lui, dorea foarte mult să plece acasă. Şi chiar atunci, fără ca ea să observe, a scris numele Ofer Sharabi în capul foii de hârtie, subliniindu-l neglijent de două ori.

— Nu prea vorbeşte cu fratele şi cu sora lui, a zis femeia. Fratele lui are cinci ani, iar de sora lui nu este foarte apropiat.

— N-ar strica să staţi de vorbă cu ei. În fine, aveţi calculator acasă?

— Da, avem calculator. În camera în care stă cu fratele lui.

— Uitaţi ce mai puteţi face. Verificaţi-i e-mailurile, pagina de Facebook, dacă are. Poate că a lăsat acolo vreun mesaj care ar explica situaţia. Ştiţi cum să verificaţi?

Ştia că ea n-o va face. Atunci de ce-i mai spunea lucrul acesta? Se va duce acasă să aştepte şi va sări în picioare de fiecare dată când va suna telefonul sau la cel mai mic zgomot de pe scara blocului. Şi chiar dacă fiul ei nu se va întoarce în această seară, ea tot nu va face nimic. Va aştepta până mâine-dimineaţă, apoi va veni din nou la secţie – îmbrăcată cu aceleaşi haine pe care nu şi le va scoate toată noaptea. Va veni din nou la el.

În birou era linişte. Femeia nu-i răspunsese la întrebarea despre calculator. Poate că se simţea ofensată. Sau poate că-i era prea ruşine să recunoască faptul că nu ştia cum să verifice.

— Doamnă, eu chiar încerc să vă ajut. Fiul dumneavoastră nu are cazier şi ziceţi că nu se amestecă în lucruri neobişnuite. Copiii obişnuiţi nu dispar. Poate se hotărăsc să chiulească de la şcoală, să plece de acasă câteva ore sau le este prea ruşine să vină acasă dacă li se

pare că au făcut ceva de neiertat. Dar nu dispar. Să vă descriu un posibil scenariu: poate că fiul dumneavoastră s-a hotărât să nu se ducă la şcoală pentru că astăzi trebuia să dea o lucrare scrisă şi el nu s-a pregătit. Ştiţi cumva dacă avea de dat vreo lucrare scrisă? Întrebaţi-l pe prietenul lui. Poate că nu s-a pregătit, de obicei lua note bune şi n-a vrut să-şi dezamăgească părinţii. Aşa că nu s-a dus la şcoală şi s-a plimbat prin oraş sau s-a dus într-un mall pe undeva şi l-a prins vreun profesor sau altcineva care îl cunoaşte. El s-a speriat şi a crezut că va afla toată lumea că a chiulit de la şcoală. Aşa că de-asta n-a venit acasă. Aşa se întâmplă cu copiii obişnuiţi. Deci, dacă dumneavoastră nu-mi ascundeţi nimic, n-aveţi de ce să vă faceţi griji.

Vocea ei tremura.

— Ce să vă ascund? Eu vreau să-l găsiţi. El nu poate să sune dacă nu are telefonul la el…

Discuţia nu ducea nicăieri. Era momentul să-i pună punct. Avraham a oftat.

— Soţul dumneavoastră se întoarce abia peste câteva zile, nu-i aşa?

— Peste două săptămâni. Lucrează pe o navă cargou şi s-a dus la Trieste. Nu poate să coboare de pe navă decât peste patru zile, când ancorează în primul port.

— Nu e nevoie să coboare nicăieri. Unde sunt acum fratele şi sora lui Ofer?

— I-am lăsat cu o vecină.

El şi-a dat seama că rostise numele băiatului pentru prima oară de când stăteau de vorbă. Ofer. Era un nume atât de frumos. Şi-a schimbat imediat numele cu cel al băiatului – aşa cum făcea mereu când auzea un nume frumos. Se juca în gând cu un alt nume, pe care el nu îl va avea niciodată: Ofer Avraham. Inspectorul Ofer Avraham. Inspectorul-şef Ofer Avraham. Şeful poliţiei, Ofer Avraham, şi-a anunţat azi demisia din motive personale…

— Vă sugerez să vă întoarceţi acasă la copii şi vă asigur că mâine nu ne vom revedea. Am să pun pe cineva să vă sune la telefon mâine-dimineaţă să vadă care e

situaţia.

A pus stiloul pe foaia de hârtie şi s-a lăsat pe speteaza scaunului. Ea nu s-a ridicat. Dacă n-o să-i spună clar că întrevederea s-a încheiat, ea nu va pleca. Poate că ar fi bine să-i mai pună nişte întrebări. Era clar că nu voia să fie lăsată singură.

Abia atunci Avraham a observat că, în timp ce vorbeau, el mâzgălise absent o figurină albastră în josul paginii de hârtie. O linie lungă în loc de pelvis, abdomen şi gât. Două linii oblice la un capăt, în loc de picioare, şi alte două linii la celălalt capăt, în loc de braţe – cu un cerc deasupra, în loc de cap. În jurul cercului era legat ceva ce semăna cu o frânghie. Şi din cerc picurau stropi albaştri de sânge. Sau poate lacrimi? N-avea niciun motiv s-o facă, dar a acoperit desenul cu mâna. Avea degetele pătate cu cerneală albastră.

Deasupra secţiei de poliţie şi Institutului Tehnologic din Holon, cerul aproape că se întunecase de-a binelea când Avraham a ieşit din clădire. Era trecut de ora şapte. A cotit la dreapta pe strada Pichman, apoi la stânga pe Golda Meir, amestecându-se prin mulţimea de oameni de pe lunga alee de jogging ce se întindea între cartierele Neve Remez şi Kiryat Sharet. Încerca să nu intre în ritmul lor de mers. Mai încet, fără grabă. Era o seară plăcută, la începutul lunii mai. Nu vor mai fi multe la fel în lunile următoare.

Mersul său domol provoca mici ambuteiaje printre oamenii din spate. Majoritatea erau cu douăzeci sau treizeci de ani mai în vârstă decât el, îmbrăcaţi în pantaloni de trening şi tricou. Încetineau pasul, apoi, după o clipă de ezitare, ieşeau de pe alee, luând-o pe alături prin nisip, îl depăşeau repede pe poliţistul îmbrăcat în civil şi treceau înapoi pe asfalt. O femeie destul de bătrână cât să-i fie mamă s-a ciocnit de braţul lui şi s-a întors spre el murmurând scuze, iar el şi-a dat brusc seama de zgomotul traficului de pe şosea, de parcă abia atunci cineva îi scosese nişte căşti din urechi.

Timp de câteva minute nu auzise nimic. Era

preocupat să asculte doar dialogul său interior. Nu reuşea s-o uite pe femeia aceea. Şi-a adus aminte de uciderea lui înbal Amram în 2006. Decizia tribunalului a fost transmisă fiecărui poliţist din ţară. S-a constatat atunci că poliţia a dat dovadă de neglijenţă în operaţiunea de căutare şi se făcea vinovată de moartea femeii. Dar circumstanţele au fost cu totul diferite. Fiul femeii care venise mai devreme în biroul său nu dispăruse noaptea. Şi deocamdată nu exista niciun indiciu care să arate că era nevoie de aplicarea procedurilor de urgenţă pentru cazurile de dispariţie sau de declanşarea unei complexe şi costisitoare operaţiuni de căutare. El chiar făcuse efortul ca, în prezenţa mamei, să dea câteva telefoane la spitalele din zonă. Niciunul n-a raportat internarea vreunui băiat pe nume Ofer Sharabi sau a cuiva care corespundea semnalmentelor lui.

Înainte să plece de la secţie, ceruse să fie anunţat dacă apărea vreo informaţie relevantă în acest caz, să fie sunat şi-n toiul nopţii dacă era nevoie. Îi explicase mamei cum să-l caute în continuare singură şi îi lăsase ofiţerului „de serviciu o descriere a rucsacului negru cu dungi albe – o imitaţie după marca Adidas – în caz că apărea vreo informaţie legată de apariţia vreunui obiect suspect în zonă. Orice altă variantă de acţiune ar fi însemnat o risipă de resurse – şi l-ar fi băgat în bucluc. Dar dacă băiatului avea să i se întâmple ceva în noaptea aceea, ceva ce el ar fi putut să prevină, atunci chiar că ar fi încurcat-o. Regreta micul discurs despre romanele poliţiste şi statisticile cazurilor de crimă din Israel. Amram fusese omorâtă de un hoţ de maşini care nici măcar n-o cunoştea – un furt de maşină care ieşise prost.

Dunele de nisip dintre Neve Remez şi Kiryat Sharet, cele două cartiere cenuşii în care locuise toată viaţa lui, dispăruseră aproape cu desăvârşire – fiind acum înlocuite de blocuri înalte, o bibliotecă publică, un muzeu de design şi un mall strălucind în întuneric asemenea unei staţii spaţiale de pe Lună. De la jumătatea drumului spre Kiryat Sharet, se vedeau lucind, pe partea stângă, firmele

luminoase de la Zara, Office Depot şi Cup o Joe, iar el s-a gândit să traverseze strada şi să intre în mall. Ar putea să-şi cumpere o cafea şi un sandviş cu brânză, să se aşeze la una dintre măsuţele libere de afară, să privească tăcut mişcarea liniştitoare a luminilor de la farurile maşinilor şi să se gândească. La fel ca-n multe alte seri, s-a hotărât să n-o facă.

Voia să se gândească la alte cazuri la care lucra. Unul, în care nu avea nici măcar un fir, implica trei spargeri produse în decurs de o săptămână pe două străzi adiacente din cartierul Kiryat Ben-Gurion. Toate se petrecuseră ziua, când proprietarii apartamentelor nu erau acasă. Intrări prin efracţie „curate”. Fără uşi sparte sau răngi. Spărgătorii păreau să deţină informaţii precise despre orele la care veneau şi plecau locatarii respectivi. Şi era clar că se pricepeau cum să deschidă uşile şi încuietorile fără să facă prea mult zgomot. Nu erau nişte spargeri la întâmplare date de nişte drogaţi. Furau bijuterii, carnete de cecuri, bani. Au spart chiar şi un seif în unul dintre apartamente.

Era un caz enervant. Singura lui cale de investigaţie era să aştepte următoarea spargere, în speranţa că hoţii vor lăsa vreun indiciu de care să se agaţe experţii criminalişti. Dar până acum n-o făcuseră. Sau poate că o parte dintre bunurile furate vor fi descoperite în timpul unei descinderi la vreun depozit şi vor avea pe cine să ia la întrebări. Şi avea o bănuială pe care nu îndrăznea să o mărturisească la şedinţele echipei. Anume că numai una dintre cele trei spargeri era adevărată. Că numai una avea legătură cu spărgătorii. Şi ceea ce căutau ei, şi poate chiar au găsit, nu avea nicio legătură cu banii sau bunurile. Celelalte două spargeri erau nişte înscenări ca să-i deruteze pe poliţişti.

În celălalt caz făcuse unele progrese, dar, în ultimele două zile, lucrurile merseseră prost. Igor Kintiev, un tânăr de douăzeci de ani care tocmai fusese eliberat din armată, a fost arestat în urma unei serii de agresiuni sexuale asupra unor femei în partea de sud a Tel Avivului, pe

promenada Bat Yam. Acestea avuseseră loc la intervale neregulate, timp de două luni de zile. Kintiev a fost înhăţat de poliţiştii aflaţi într-o operaţiune de supraveghere. Aceştia l-au observat plimbându-se de colo-colo pe promenadă, ţinându-se după femei – majoritatea mai în vârstă decât el, având cel puţin patruzeci de ani. Acesta le urmărea, apoi se întorcea şi mergea în direcţia opusă sau traversa strada, până găsea alta după care să se lă. La recunoaşterea din grupul de persoane a fost identificat de patru din cele şapte victime. La început, când l-au chestionat, acesta a negat totul, dar apoi, în urmă cu două zile, a vorbit şi a recunoscut infracţiunile sexuale, dar şi alte zeci de infracţiuni care n-aveau nicio legătură cu ancheta iniţială, cum ar fi incendierea unui cămin de bătrâni în nord, cu doi ani în urmă, sau tentativa eşuată de incendiere a unui restaurant în 2005, un caz neraportat.

Era un tânăr ciudat, şi ebraica vorbită de el era bizară – rece. Mama lui rămăsese în Rusia, iar tatăl murise în Israel. N-avea un domiciliu stabil. Timp de câteva luni locuise într-un subsol închiriat în zona de nord, apoi, în urmă cu şase luni, se mutase în apartamentul unor rude în Bat Yam, ca să-şi caute de lucru. Avraham n-a crezut o vorbă din tot ce-i povestise el. În timpul unei agresiuni, Kintiev a apucat-o de braţ pe directoarea de marketing a unei firme de cosmetice, o femeie în vârstă de cincizeci de ani, şi a forţat-o să-i bage mâna în pantaloni – în mijlocul promenadei, într-o vineri seara. Când a fost prins, nu avea niciun act de identitate asupra lui şi niciun ban în buzunar. În rucsac i-au găsit o busolă sofisticată, nou-nouţă, şi un exemplar din cartea *A Simple Story* de Shai Agnon, o ediţie specială pentru uz şcolar – cu copertele albastre jerpelite şi desprinse. Pe prima pagină era o dedicaţie scrisă de mână, cu data de 10 august 1993: *Pentru Yoela*, *o poveste simplă despre o iubire pierdută*. Numele celui care scrisese dedicaţia fusese acoperit cu pastă albă.

Avraham nu ştia de ce se gândea la astfel de lucruri. Fără niciun motiv aparent, îşi formase în minte imaginea ecranului de calculator din camera lui Ofer Sharabi şi a

fratelui său. O măgăoaie de monitor vechi, de culoare crem – sau cel puţin aşa îl vedea el. Totuşi, în primul rând, îl preocupa diferenţa de vârstă dintre copii. Un băiat de şaisprezece ani, o fată de paisprezece ani şi un copil de cinci ani. De ce era o diferenţă de nouă ani între fată şi băiatul mai mic? De ce un cuplu care s-a apucat de făcut copii s-ar opri brusc şi ar aştepta atâta timp până să-l facă pe următorul? Poate din cauza situaţiei financiare a cuplului, a unor probleme de sănătate, a unei crize în căsnicie. Sau poate că mama mai rămăsese însărcinată şi pierduse copilul? De ce dracului e nevoie de explicaţii pentru orice?

S-a gândit cum trebuie să fie dimineaţa, la ora opt. Cei trei copii pleacă la şcoală şi la grădiniţă, iar mama rămâne singură. E linişte în apartament. Camerele sunt goale. Se aude un zgomot uşor dinspre perdelele albe din camera de zi. Ce începe să facă mai întâi? Să umble de colo-colo prin camerele goale? Camera băieţilor – spaţioasă, cu un pat care se transformă în canapea şi un birou pe care se află un monitor de calculator vechi. De cealaltă parte, un pat de copil şi un bufet. Şi camera fetei – mică, spoită cu var, cu o oglindă lungă atârnată pe peretele de vizavi de uşă, în care mama se vede venind faţă în faţă cu ea însăşi. În imaginaţia lui, ea duce în braţe un coş de rufe.

Cinci adolescenţi, băieţi şi fete, aşteptau în staţia autobuzului 97 de pe drumul principal, la intrarea în Kiryat Sharet. Staţia finală a autobuzului era în Tel Aviv. Una dintre fete îi arăta ceva pe iPod-ul ei unuia dintre băieţi. Era scundă şi îndesată, dar veselă şi zgomotoasă. Fata, îmbrăcată în nişte pantaloni strâmţi şi negri care n-o avantajau deloc şi un hanorac Gap de culoare gri, încerca să-l convingă pe băiat să-şi pună nişte căşti în urechi. Acesta refuza, purtându-se ca şi când ideea l-ar fi dezgustat. Fără să vrea, Avraham i-a fixat cu o privire severă. Aceştia au tăcut când el a trecut pe lângă ei zâmbind în sinea lui. I s-a părut chiar că fata cu iPod-ul a făcut un gest nostim. Oare printre ei se afla şi Ofer?

Probabil că da. Sau dacă nu era acolo, atunci era într-o altă staţie de autobuz.

Spre finalul discuţiei cu mama, chiar înainte ca ea să se hotărască să plece, aceasta i-a spus că Ofer mai fugise de acasă de două ori. Prima dată a fost când el nici nu împlinise doisprezece ani. A mers pe jos – „în şlapi”, a spus ea – peste nouă kilometri, până acasă la bunici. Era într-o vacanţă, după ce se certase cu tatăl lui. Cu un an şi ceva în urmă s-a certat şi cu ea şi a plecat de-acasă în după-amiaza aceea, spunând că nu se mai întoarce. Până la urmă a venit înapoi după ora nouă seara, a descuiat uşa cu cheia şi s-a dus direct în camera lui, fără să scoată o vorbă despre ce făcuse până atunci. N-au mai discutat niciodată despre asta. Avraham o întrebase de ce nu s-a dus şi atunci la poliţie, dar ea nu i-a răspuns. Probabil pentru că atunci tatăl era acasă.

O imagine i-a îngheţat în minte. Nu ştia cum arăta băiatul, dar îl vedea pe Ofer Sharabi într-un parc pustiu, slab luminat, punându-şi rucsacul negru pe o bancă şi întinzându-se pe spate. Îşi acoperă corpul cu un hanorac gri – la fel ca al fetei din staţia de autobuz. Se pregăteşte să se culce. Nu mai e nici ţipenie de om acolo în afară de Ofer. Şi asta e bine. Înseamnă că nu e în pericol.

Avraham a trecut pe lângă blocul în care crescuse – strada Alufei Tzahal nr. 26. Acolo locuiau părinţii lui. A ridicat privirea şi s-a uitat absent spre fereastra de la etajul trei. Fereastra era închisă. Nu se vedea niciun semn de viaţă. De când nu mai trecuse pe-acolo? Obloanele de la etajul al doilea erau deschise şi un bărbat dezbrăcat la bustul gol stătea sprijinit de cadrul ferestrei, cu spatele la stradă, cu faţa spre lumina din sufragerie de unde se auzea un televizor pornit. În curând trebuia să înceapă buletinul de ştiri. Bărbatul vorbea cu cineva din apartament, poate cu soţia care se afla în bucătărie. Era unul dintre vecinii care, în urmă cu câţiva ani, îl găsise pe tatăl lui căzut pe scări după ce făcuse un atac cerebral.

Şi-a continuat drumul şi a intrat în supermarket. O clipă s-a gândit să-şi schimbe planurile, să-şi pregătească o

cină bună care să-i elibereze mintea de toate gândurile şi să-l facă să se simtă mulţumit. Poate să ia o sticlă modestă de Cotes du Rhones şi un pachet de ravioli pe care să le fiarbă şi apoi să le mănânce cu ulei de măsline şi brânză gratinată deasupra. Dar gândurile l-au năpădit din nou. S-a dus la raionul de produse congelate de unde şi-a luat o cutiuţă de tahini picant. La pâine i-a luat ceva timp, dar până la urmă a găsit o chiflă semiproaspătă printre produsele care mai rămăseseră pe raft, după ce le-a încercat cu mâna să vadă dacă sunt proaspete. În timp ce se îndrepta spre casa de plată, a adăugat în coş şi o cutie mică de tomate. Dacă n-ar fi uitat să ia bucata de hârtie pe care notase adresa, s-ar fi dus acasă, şi-ar fi luat maşina şi ar fi trecut pe la mama care acum aştepta. Ar fi supravegheat locul până când îl vedea pe Ofer intrând în casa scării şi o auzea pe mama lui strigând sau plângând de bucurie. Ar fi dormit mai bine. Dar uitase să ia hârtia – deşi o împăturise într-un mic pătrăţel cu gândul să şi-o pună în buzunarul cămăşii. Poate că n-a vrut să ia „desenul care îl făcuse să tresară fără niciun motiv. I-a venit o idee: ar putea să-i telefoneze Ilanei ca să-i ceară sfatul. Dacă Ilana i-ar spune să se întoarcă la secţie şi să dea un anunţ urgent privind dispariţia băiatului, exact asta ar face în ciuda orei înaintate. Dar dacă ar suna-o, ar da din nou dovadă de nesiguranţă, iar el nu voia lucrul acesta. A plătit cu cardul de credit ca să păstreze mica sumă de bani pe care o mai avea în portofel.

S-a întors pe strada Alufei Tzahal, a trecut din nou pe lângă blocul în care locuiau părinţii lui şi s-a decis să nu urce. Probabil că taică-său stătea pe întuneric în faţa televizorului şi se uita la ştiri. Era un moment total nepotrivit să-l deranjeze. Maică-sa, dacă nu ieşise cumva la plimbare, stătea probabil la masa din bucătărie şi vorbea la telefon. N-avea dispoziţie să stea s-o asculte. Parcă o şi auzea spunând în timp ce vorbea cu vreo prietenă: „Ia te uită, e Avi. Trebuie să mă duc să-i încălzesc ceva de mâncare”. Prefera să mănânce singur şi să urmărească un episod mai vechi din *Lege şi ordine*, sezonul al treilea, pe

care îl mai văzuse de nenumărate ori până atunci. Se transmitea pe Canalul 3. De fiecare dată când se uita, descoperea ceva nou – o altă greşeală de investigaţie, o nouă modalitate de achitare a acuzatului. A trecut mai departe şi a cotit la stânga, mergând încă trei sau patru minute pe lângă clădirile întunecate şi liniştite până să ajungă acasă la el, pe strada Yom Kippur.

La noapte va lăsa telefonul mobil lângă pat, în caz că suna cineva de la secţie.

2

Ze'ev a ştiut de ce maşinile de poliţie se aflau acolo, de cum le-a văzut parcate în faţa blocului. A fost ca o intuiţie, o străfulgerare din adâncul conştiinţei. A ştiut şi că era pregătit, deşi nu ştia încă pentru ce anume.

Era ciudat – de parcă în ultimii ani, viaţa îl condusese în taină spre acest moment, fără ca el măcar să-şi dea seama. A simţit că explodează ceva înăuntrul lui, ca o naştere neaşteptată: în clipa când a văzut maşinile de poliţie, din el a apărut o altă persoană, cineva care de ani de zile aştepta să iasă la lumină. Când s-a născut Elie, s-a întâmplat exact pe dos. Deşi se pregătiseră timp de nouă luni de zile, sosirea lui pe lume i-a lovit ca o bombă căzută din senin. Părinţii din ei care ar fi trebuit să apară nu au apărut. Amândoi au redevenit copii, erau atât de neajutoraţi.

A văzut maşinile de poliţie tocmai din intersecţie, în timp ce aştepta la semafor. Erau două maşini parcate la intrarea în bloc, ambele cu portierele din faţă deschise. O poliţistă îmbrăcată civil stătea sprijinită de una din ele şi vorbea la telefonul mobil. A parcat motocicleta în faţă, apoi a intrat în scara blocului. Uşa era deschisă şi de la etajele superioare se auzeau vociferări. A trecut pe lângă uşa apartamentului său şi s-a dus la etajul al treilea. Uşa apartamentului în care locuia familia Sharabi era de asemenea deschisă şi o poliţistă stătea la intrare. Când are loc o nenorocire, uşile stau deschise, s-a gândit el. Poate că tocmai asta simţise el, că se deschide ceva.

Poliţista l-a observat şi l-a întrebat cine este.

— Mă numesc Ze’ev. Sunt vecinul de la etajul al doilea, a răspuns el şi a întrebat-o dacă s-a întâmplat ceva. Fără să se clintească din faţa intrării în apartament, ca şi cum ar fi vrut să-i arate că el nu avea voie înăuntru, aceasta i-a spus că nu s-a întâmplat nimic. El nu avusese de gând să intre.

Acasă, Michal stătea pe canapeaua din sufragerie. Elie dormea lângă ea. Era încă îmbrăcată în pijamale şi se uita la televizor, la *Dr. Phil*. Jaluzelele erau coborâte şi în apartament era întuneric. A întrebat-o dacă ştia ce se întâmplase la vecini, dar ea nici măcar nu observase că afară veniseră maşinile de poliţie şi că se petrecea ceva. El venise acasă mai devreme ca de obicei, iar ea s-a arătat surprinsă să-l vadă. L-a întrebat în şoaptă dacă voia să mănânce ceva. Apoi l-a dus pe Elie în camera lui, cu grijă, ca să nu-l trezească, şi s-a uitat printre jaluzelele de la balcon să vadă ce-i afară. S-a dus la uşa de la intrare şi a aruncat o privire pe holul blocului. Doi poliţişti coborau grăbiţi pe scări, iar ea a închis repede uşa şi a întrebat:

— Oare le-a spart casa?

Ze’ev i-a spus că n-ar fi venit atâţia poliţişti dacă ar fi fost vorba de o spargere.

— Mă sperie. Oare ce s-o fi întâmplat?

— Sunt sigur că nu e ceva groaznic, a răspuns el strângând-o în braţe.

În după-amiaza aceea, Ze’ev stătea în balconul închis, transformat într-un birou înghesuit, şi corecta nişte lucrări de control. De-acolo putea să urmărească în continuare ce se petrecea afară. Tot veneau şi plecau poliţişti. Unul dintre ei, un bărbat scund şi chel, părea să fie şeful lor. Era agitat, vorbea întruna la telefon şi uneori ridica vocea. Ze’ev l-a auzit strigând:

— Du-l înapoi. Nu sunt eu de vină că proştii ăia n-au primit mesajul. Nu suportă amânare. Toată dimineaţa am încercat să dau de ea şi nu pot să mai aştept. Scoate-o din şedinţă, a ţipat el la telefon.

La scurt timp după aceea, poliţistul a intrat în curtea din faţa blocului şi era cât pe ce să se împiedice de o

piatră. A început să caute ceva prin tufişuri, dar când a ieşit de acolo, avea mâinile goale. Mişcările lui erau oarecum stângace. A ridicat capul, probabil să se uite spre un alt poliţist care se afla în balconul de la etajul al treilea. Ze'ev nu-şi dădea seama ce anume căuta poliţistul sau dacă îl văzuse cumva că se uita pe furiş prin deschizătura jaluzelelor de la etajul al doilea şi s-a retras repede în biroul său. Hannah Sharabi a coborât pe trotuar pentru câteva minute, înconjurată de trei poliţişti. Le explica ceva şi gesticula în timp ce vorbea. Părea să le arate cum să ajungă undeva. Dacă Ze'ev ar fi deschis fereastra, ar fi auzit ce vorbeau. Mai erau şi alţi vecini care priveau de la ferestre, din blocurile învecinate. Nu i-a văzut însă nici pe soţul lui Hannah Sharabi, nici pe copii.

A încercat să se concentreze pe lucrările pe care le avea de corectat. Exerciţiile de gramatică erau uşor de verificat, dar compunerile îi solicitau atenţia. Subiectul era următorul: „Cum va arăta lumea peste douăzeci şi cinci de ani?" Scopul era să testeze folosirea timpului viitor, dar avea legătură şi cu o discuţie pe care Ze'ev a vrut s-o desfăşoare în clasă după ce au avut de lecturat câteva pagini din cartea *Curajoasa lume nouă* a lui Aldous Huxley. Între două lucrări, căuta pe site-urile de ştiri şi pe Google News să vadă dacă găseşte vreo ştire legată de oraşul Holon sau de numele Sharabi.

Elie dormea deja de peste două ore – cu mult mai mult decât dormea de obicei după-amiaza –, aşa că Michal avusese timp să facă baie şi să se îmbrace. În timp ce ea se afla la duş, a fost un scurt răgaz de linişte profundă, când părea că niciunul dintre ei nu era acasă. Apoi ea a ieşit pe balcon şi l-a sărutat pe Ze'ev pe obraz.

— Cum merge? a întrebat ea, iar el i-a răspuns că va termina la timp. Şi-a făcut o ceaşcă de ceai cu lapte.

Elie s-a trezit cu puţin înainte de ora trei, plângând ca de obicei. Ze'ev s-a grăbit să termine de verificat ultima compunere şi a înlocuit-o pe soţia lui care a ieşit pe balcon şi s-a aşezat la biroul la care stătuse el până atunci, ca să-şi pregătească lecţiile pentru a doua zi. El şi Elie s-au jucat

cu nişte cuburi pe covorul din sufragerie. El construia un turnuleţ din cuburi colorate, iar Elie îl dărâma, uitându-se la tatăl lui cu satisfacţie şi mândrie. Ze'ev a încercat apoi să-i arate două cărţi colorate pentru copii, una cu o oglindă – şi a reuşit să-i reţină atenţia pentru un scurt timp. Se simţea încordat, dar era o încordare pozitivă, era pregătit de acţiune. Se abţinea cu greu să nu îl aşeze pe Elie în scăunelul din faţa televizorului şi el să se ducă să vadă ce se mai întâmpla afară. Evident că micuţul a simţit lucrul acesta, deoarece se tot smiorcăia şi încerca să ajungă la maică-sa, mergând de-a buşelea.

— Cred că am să-l scot la o plimbare, i-a spus Ze'ev lui Michal. Ai nevoie de ceva de la supermarket?

Primul afiş observat de Ze'ev era pe un stâlp de iluminat din faţa blocului. Chipul lui Ofer, uşor neclar, în mijlocul unei pagini albe de format A4, tipărită la imprimantă şi lipită cu scotch transparent pe stâlpul de beton. Cu tenul măsliniu, foarte slab, ochii negri, înfundaţi în orbite, un nas mic şi buze subţiri peste care mijea o mustaţă neagră ce trebuia rasă. Avea o privire foarte serioasă în fotografie. Nu zâmbea, privea direct în obiectiv. Ze'ev şi-a adus aminte când i-a văzut ultima oară chipul de aproape şi serios. După părerea lui, fotografia nu transmitea nimic din blândeţea băiatului. Arăta mai degrabă ca un afiş cu un infractor dat în urmărire generală, nu cu un tânăr care dispăruse.

Deasupra fotografiei scria cu litere mari şi îngroşate DISPĂRUT, iar dedesubt era un text de câteva rânduri:

Ofer *Sharabi a dispărut de acasă miercuri, 4 mai, dimineaţa*

Vârsta: *16 ani. Înfăţişare*: *foarte slab*. *Păr*: *scurt, negru. Înălţime*: *medie*.

Cine l-a văzut este rugat să contacteze familia sau să telefoneze la poliţie.

Era şi un număr de telefon în josul paginii. Ze'ev se întreba cine lipise afişele; nu credea că le lipise poliţia. Erau puse pe toată lungimea străzii, pe stâlpii de iluminat şi indicatoarele rutiere, şi s-a gândit să rupă unul pe furiş

ca să-l ia acasă. S-ar putea să aibă nevoie de el la un moment dat. Oare mama lui Ofer făcuse afişele?

Vizavi de căminul de bătrâni, un bărbat în vârstă se apropiase atât de mult ca să se uite la unul dintre afişe, încât mai avea puţin şi-şi lipea nasul de el. Purta o cămaşă veche, în carouri şi avea în mână o geantă din piele maronie. Elie era agitat şi se chinuia să se elibereze din centura căruciorului. Au cotit pe strada Shenkar şi au mers până la chioşcul din colţ, de unde Ze'ev i-a cumpărat micuţului o punguţă de snackuri cu unt de arahide pe care i-a aşezat-o în poală. Pe partea cealaltă a străzii a văzut-o pe vecina de la primul etaj care tocmai rupea cu dinţii o bucată de scotch şi lipea un afiş cu poza lui Ofer în staţia de autobuz. S-a întors şi a pornit-o spre casă. Secţia de poliţie nu era departe.

Poliţiştii au bătut la uşa lor spre seară, mai curând decât se aşteptase el. Asta a fost prima surpriză. Ze'ev şi Michal tocmai se pregăteau să-i facă băiţă lui Elie. Când Ze'ev a deschis uşa, în prag stăteau doi poliţişti – cel scund şi neîndemânatic pe care îl văzuse după-amiază de la fereastră şi o femeie tânără pe care n-o mai văzuse până atunci.

— Ne cerem scuze că vă deranjăm, a început bărbatul, dar aţi aflat probabil că băiatul vecinei dumneavoastră a dispărut de ieri. Avem datoria să stăm de vorbă cu toţi vecinii, de aceea am dori să vă punem câteva întrebări. E un moment potrivit?

Michal a ieşit din baie ţinându-l în braţe pe Elie dezbrăcat de scutece, iar poliţistul a părut jenat. Omul nu a aprins lumina care se stinsese pe casa scării şi stătea în pragul uşii în întuneric.

— Poate doriţi să revenim puţin mai târziu, a spus poliţistul. Am putea să vorbim cu ceilalţi vecini între timp.

Ze'ev i-a poftit înăuntru. Elie i-a fixat pe poliţişti cu o privire serioasă, aşa cum făcea de obicei cu musafirii. Poliţista avea numele inscripţionat pe insigna argintie prinsă de buzunarul cămăşii – Liat Mantsur. Ze'ev a simţit din nou explozia interioară pe care o simţise în după-

amiaza aceea, când s-a întors acasă şi a văzut maşinile de poliţie. Cealaltă persoană din el s-a încordat în aşteptare. Poate că ăsta este începutul, s-a gândit el. Trebuie să ţină minte fiecare detaliu.

Poliţia l-a surprins din nou. Ze'ev nu se aşteptase ca el şi Michal să fie chestionaţi separat şi nu înţelegea de ce poliţistul mai în vârstă a hotărât să stea în bucătărie cu soţia lui, iar el să rămână în sufragerie cu poliţista mai tânără, Liat Mantsur. Pe masa din bucătărie rămăsese o farfurioară albastră din plastic, cu resturi din piureul de legume al lui Elie. În jurul farfuriei erau numai bucăţele de pâine înmuiată şi firimituri.

— Doriţi ceva de băut? a întrebat-o el pe poliţistă.

— „Nu, a răspuns aceasta aşezându-şi pe genunchi o plăcuţă de scris, din plastic de culoare închisă. Cu un pix negru împărţise foaia de hârtie în trei coloane, fiecare dintre ele având un text de câteva rânduri scris în partea de sus.

El s-a aşezat pe canapea, iar poliţista stătea în faţa lui, pe fotoliu.

— Adunăm informaţii despre băiatul care a dispărut, a spus ea. Ne-ar fi de ajutor dacă ne-aţi putea spune când l-aţi văzut ultima dată – poate l-aţi văzut ieri sau chiar azi – şi ce impresie aveţi despre el.

Se pare că lucrau ca la carte şi probabil că procedurile cereau să stea de vorbă cu vecinii şi să le pună exact aceleaşi întrebări, chiar dacă nu foloseau la nimic. Poliţista nu şi-a plimbat privirea prin cameră, nici măcar nu s-a uitat la singurul tablou de acolo – o reproducere după *Bedroom în Arles* de van Gogh – care atârna pe peretele din faţa canapelei, deasupra vitrinei şubrede; sau la canapeaua cafenie, veche şi urâtă, acoperită cu o husă cu dungi albe şi negre ca să-i ascundă petele şi să o protejeze de altele noi; sau la jucăriile împrăştiate pe podea, care făceau sufrageria să semene cu un depozit. Ce lipsă de imaginaţie! Deşi nu se uita, el vedea prin ochii ei cât de improvizat era apartamentul şi ce auster părea în lumina slabă când venea seara.

— Nu l-am văzut pe Ofer nici ieri şi nici azi, a spus Ze’ev. Cât despre impresia mea despre el, mi se pare a fi un băiat plăcut şi introvertit.

Ea deja lua notiţe cu un pix negru. Ce naiba trebuia să scrie?

— Eu am să notez în timp ce vorbiţi, bine? Când l-aţi văzut ultima dată? Vă aduceţi aminte cumva?

— Nu-mi amintesc exact ziua. Dar sunt sigur că săptămâna aceasta. Pe scări. Eu predau la un liceu, aşa că plecăm de-acasă în acelaşi timp şi uneori ne intersectăm.

— Vi s-a părut că era ca de obicei sau avea un comportament mai neobişnuit? Aţi observat ceva?

Ze’ev era nemulţumit. Nu reuşea să audă conversaţia dintre Michal şi poliţistul mai în vârstă din cauza lui Elie care plângea în braţele mamei lui, înfofolit într-un prosop uscat, şi devenea tot mai agitat. Băieţelul era obosit şi nu era deloc încântat de faptul că doi adulţi vorbeau unul cu altul şi nu cu el.

— Sunteţi sigură că nu doriţi ceva de băut? a întrebat Ze’ev, sperând să găsească o scuză ca să se ducă la bucătărie. Nu ştia când anume în cursul conversaţiei avea să o surprindă. Sau poate că ar trebui să păstreze surpriza pentru anchetatorul mai în vârstă, s-a gândit el.

— Nu, mulţumesc, nu e nevoie, a răspuns ea. Bun… ştiţi ceva despre băiatul care a dispărut sau despre familia lui şi consideraţi că ar trebui să ne spuneţi? I-aţi auzit cumva că se ceartă sau că se bat?

Vasăzică de-asta poliţistul mai în vârstă preferase să stea de vorbă cu soţia lui, şi-a spus Ze’ev în sinea lui. Bănuia probabil că ea stătea mai mult pe-acasă şi de aceea ştia mai bine ce se întâmplă în bloc.

— Nicidecum, a spus Ze’ev. Uneori se mai aud zgomote; doar au trei copii şi locuiesc deasupra noastră. Dar cred că mai degrabă noi suntem cei care fac cel mai mult zgomot în bloc în ultimul timp. A zâmbit întrebându-se dacă ea a înţeles ce vrusese el să spună. Femeia stătea cu capul aplecat deasupra plăcuţei de plastic de pe genunchi şi cu privirea aţintită în foaia de hârtie, ca o

şcolăriţă mioapă care dădea un test. Ne-am mutat aici de-abia de un an şi ceva, înainte să se nască Elie. Înainte locuiam în centrul Tel Avivului, iar eu încă lucrez acolo. Predau la liceul Ironi A, lângă Cinematecă, dacă ştiţi unde este.

— Şi în general ce părere aveţi despre băiatul care a dispărut? Era un copil cuminte sau aţi avut neînţelegeri cu el mai demult?

Era groaznic. Ea nici măcar nu asculta răspunsurile lui la întrebările ei de rutină.

— Nicidecum. Cum am mai spus, mi-a făcut impresia că este un copil plăcut, deşi uşor introvertit. Ze'ev a ezitat o clipă, aruncând din nou o privire spre bucătărie, apoi a adăugat: Noi doi aveam o relaţie mult mai apropiată, nu eram doar vecini.

Ea nici măcar n-a ridicat capul să se uite la el, ci a continuat să scrie.

— Cum adică?

— Adică eu am făcut cu el meditaţii la limba engleză timp de patru luni de zile.

— Şi cum era?

— Cum adică „cum era"? Cum era ca elev?

— Ca elev, ca persoană. Ce impresie v-a făcut?

Era ridicol că ea tot repeta cuvântul „impresie".

— Mi-a făcut impresia că este un copil serios la învăţătură, dar engleza nu este punctul lui forte. Este un tânăr amabil şi plăcut, introvertit, cum v-am mai spus. Cred că vă daţi seama, am de-a face cu mulţi tineri, dar Ofer era un copil aparte. Cred că între noi s-a creat o strânsă legătură.

— Şi nu v-a spus nimic, dacă plănuia să fugă de acasă, poate să se sinucidă, dacă avea probleme la şcoală?

— Absolut nimic. Discutam mai mult despre limba engleză şi nu mi-a zis niciodată în engleză că vrea să se sinucidă sau să fugă de-acasă.

— Deci spuneţi că nu avea probleme.

— N-am spus asta. Am spus că nu discutam despre astfel de lucruri. Dar pot să vă întreb de ce vorbiţi despre

el la timpul trecut? Este tulburător.

— Îmi cer scuze, este doar un mod de a vorbi, i-a răspuns poliţista ridicându-se de pe scaun. Apoi a adăugat: o clipă, vă rog, aş vrea să verific ceva.

Ea s-a dus în bucătărie. A fost un moment ciudat: Ze'ev nu ştia dacă avea voie să se ridice în picioare în propria lui casă. O clipă mai târziu, poliţista a reapărut împreună cu soţia lui şi cu poliţistul mai în vârstă, dar toţi trei s-au îndreptat spre ieşire. Ze'ev s-a ridicat în picioare şi s-a dus după ei. Asta a fost cea de-a treia surpriză.

— Am înţeles de la soţia dumneavoastră că aţi făcut meditaţii cu Ofer, a spus poliţistul. Poate am să trec mai târziu să vă mai pun câteva întrebări. Vă mulţumim foarte mult pentru ajutor.

Pe scara blocului era linişte şi beznă, părea că investigaţia se încheiase. Stăteau în pragul uşii deschise – doi poliţişti de-o parte, în întuneric, un bărbat, o femeie şi un copil mic de cealaltă parte. Oare unde era Hannah Sharabi? Era acasă? Singură? Şi la ea erau nişte poliţişti?

— Puteţi veni oricând, a spus Ze'ev. Deşi nu ştiu dacă v-am fost de foarte mare folos. M-aş bucura să vă pot ajuta mai mult – dacă aveţi nevoie de ajutor pentru a-l căuta, de exemplu. Nu ştiu ce planuri aveţi. Intenţionaţi să-l căutaţi şi în cursul nopţii?

Poliţistul mai în vârstă a părut surprins, ca şi când nu se gândise la posibilitatea de a-l căuta şi noaptea. Ze'ev a bâjbâit cu mâna după întrerupătorul de lumină de pe peretele de lângă uşă şi, după ce a aprins lumina pe casa scării, a văzut că pe poliţist îl chema Avi Avraham. Acesta scosese un pachet de ţigări din buzunar şi se juca cu el între degete.

— Vă mulţumesc, a spus Avraham. S-ar putea să efectuăm căutări, dar încă nu ştim exact unde sau când. Dacă vom organiza acţiuni de căutare, ne-am bucura să primim sprijinul dumneavoastră şi al celorlalţi vecini.

Continua să i se adreseze mai degrabă lui Michal şi nu lui Ze'ev.

— Aveţi idee unde ar putea fi Ofer? a îndrăznit Ze'ev

să întrebe.

Avraham s-a arătat neliniştit.

— Încă nu, din păcate. Sperăm să-l găsim cât mai repede. Apoi s-a întors brusc spre Ze’ev: Poate că ştiţi dumneavoastră?

Lumina de pe holul blocului se stinsese iarăşi şi el a aprins-o din nou. Pentru prima oară de când venise poliţia, avea impresia că în sfârşit cineva vorbea cu el.

— Mi-aş dori să ştiu, a răspuns el.

Uşa apartamentului lor era singura de pe scară care nu avea o plăcuţă cu numele de familie – doar nişte bileţele cu anunţuri despre servicii oferite de lăcătuşi, instalatori şi electricieni, alături de un magnet triunghiular de la Pizza Centro. Iar poliţista nici măcar nu-l întrebase cum îl cheamă.

— Pe tine ce te-au întrebat? i-a spus Ze’ev pe neaşteptate lui Michal în timp ce îl îmbăiau pe Elie.

Era supărat. De ce nu-i pusese ea mai întâi această întrebare? Şi de ce nu-i spusese şi lui despre ce discutase cu poliţistul mai în vârstă? Dezamăgirea provocată de faptul că Avraham preferase să discute cu Michal şi nu cu el nu se domolise; dimpotrivă, se accentuase în urma acelui scurt şi provocator schimb de replici pe care îl avusese cu poliţistul la uşa apartamentului.

— Probabil aceleaşi lucruri ca pe tine, a spus Michal. Cât de bine îl cunosc pe Ofer. Dacă am observat ceva neobişnuit. Dacă am văzut prieteni de-ai lui sau alte persoane din anturajul lui care mi s-au părut mai dubioase.

— Şi tu ce-ai spus?

— Am spus că n-am observat. Că tu ai făcut meditaţii cu el la începutul anului, la el acasă. Că el nu a venit aici şi că eu n-am vorbit niciodată cu el, doar ne salutam când ne intersectam pe scări. Poate doar o dată l-am întrebat cum mai merge cu engleza sau ceva de genul ăsta. I-am spus că mi s-a părut că i-am auzit certându-se într-o seară săptămâna asta, poate chiar în seara de dinainte să dispară. Dar că habar n-am cine cu cine se certa sau din ce cauză sau dacă avea legătură cu Ofer. Poate că a fost o

ceartă între părinţi.

Asta a fost surpriza finală. Ze’ev a rămas perplex.

— Chiar i-ai auzit certându-se? a întrebat el, iar Michal a râs.

— Tu ce părere ai? Că aş spune aşa ceva numai ca să mă aflu în treabă? Dar tu n-ai auzit?

El nu-şi aducea aminte.

— Probabil că adormisem. Sau poate că s-a auzit de la televizorul lor? a întrebat el.

— Ştii ce? S-ar putea să ai dreptate, a spus Michal.

După ce Michal l-a dus la culcare pe Elie, au ciugulit ceva de mâncare în faţa televizorului, în timp ce se uitau la un reality show. La ştiri nu era nimic interesant. Michal a ieşit din nou pe balcon ca să mai lucreze, iar Ze’ev a deschis o carte de Ian McEwan, *Pe plaja Chesil*, un roman trist, foarte scurt, despre o dragoste pierdută într-o clipită din cauza timidităţii. O citea deja de câteva zile, în doze mici, şi de fiecare dată se umplea de tristeţe. A observat stilul concis, dar atent la detaliu al scriitorului britanic pe care nu-l mai citise până atunci. Elie începuse să scâncească în pătuţul lui şi Ze’ev s-a dus până la el în cameră şi i-a pus suzeta în gură.

A amânat să bea ultima ceaşcă de ceai pe care obişnuia s-o bea seara. Îl aştepta pe inspectorul Avraham şi plănuia să bea o cafea împreună cu el. Ziua fusese mai puţin satisfăcătoare decât promitea iniţial. Iar el simţea că mai avea atâtea de spus. Pe scara blocului se auzeau zgomote, oameni care urcau şi coborau, dar nu-şi dădea seama dacă aveau vreo legătură cu căutarea lui Ofer sau era doar obişnuita vânzoleală. Vecini care veneau şi plecau. S-a auzit o sonerie şi cineva a spus: „Sunt eu”. Nişte uşi s-au închis. S-a aprins şi s-a stins lumina. Afară treceau puţine maşini pe stradă. După ora 23: 00, clădirea s-a cufundat în linişte. Avraham nu mai venea. Ze’ev a pus la loc în dulapul din bucătărie cele două căni curate pe care le lăsase afară, pe tejghea. A intrat apoi în baie să se schimbe în pijamale, s-a spălat pe dinţi şi s-a băgat în pat.

La scurt timp a venit şi Michal. Şi-a întins pijamalele

pe pat, şi-a scos hainele şi, cu gesturi domoale, s-a îmbrăcat în hainele de culcare în faţa lui, privindu-l în timp ce el continua să citească. El nici nu şi-a luat ochii din carte, de parcă nu mai vedea nimic în jur, în timp ce ea îşi scotea sutienul. Atmosfera din cameră părea uşor tensionată. Parcă se dezbrăca în faţa altcuiva, cineva pe care nici măcar nu-l cunoştea.

— Te gândeşti la Ofer? l-a întrebat ea.

— Da, a răspuns el.

— Ce te frământă?

— Poate ar fi bine ca în weekend să mergem şi noi să-l căutăm împreună cu ei, dacă nu-l găsesc până atunci, îl lăsăm pe Elie cu mama ta sau putem să-l luăm cu noi într-un portbebe.

— Crezi că Ofer a fugit de-acasă?

— Nu ştiu ce să zic. Nu dă impresia că ar fi suficient de independent sau de puternic. Ca să pleci aşa de-acasă, trebuie să ai mult curaj. Asta e a doua noapte de când a dispărut şi ar avea nevoie de un loc unde să doarmă.

Cuvintele lui au cutremurat-o.

— Biata maică-sa, a zis ea. Nici măcar nu vreau să-mi imaginez cum s-o fi simţind acum. Să treacă două nopţi şi să nu ştii pe unde o fi copilul tău, e groaznic.

Ze’ev a adormit înaintea ei, alunecând rapid într-un somn liniştit. Acum era treaz, iar în clipa următoare i s-au închis ochii. Ea a stat şi i-a ascultat respiraţia liniştită, apoi s-a dus până în camera lui Elie să se asigure că acesta nu se dezvelise. Gângurind în somn, micuţul a oftat şi a întins mâinile spre mama lui în timp ce ea a aranjat mai bine păturica în jurul trupuşorului său.

Vineri dimineaţă s-a trezit când cineva a sunat îndelung la interfon. Era târziu, cu mult mai târziu decât ora la care se trezea de obicei, chiar şi în zilele libere.

— O livrare pentru Avi Avraham.

Îşi simţea gura uscată şi amară, ca după o noapte prea scurtă după o zi încărcată şi aproape trei pachete de ţigări fumate. Curierul de la florărie era îmbrăcat într-o uniformă verde. Rămăsese cu casca pe cap şi abia se vedea

de după un imens buchet de flori în nuanţe de roz, alb şi violet – crini, lisianthus şi gerbere care răsăreau dintr-o mulţime de frunze verzi. Avraham a luat felicitarea şi a citit-o:

Dragă Avi.

La mulţi ani cu ocazia împlinirii vârstei de 38 de ani!

Îţi urăm multă sănătate, *fericire*, *succes în viaţă şi tot ce-ţi doreşti tu*.

Cu dragoste.

Mama şi tata

Nu le-a telefonat ca să le spună că a primit aranjamentul floral pe care l-a aşezat pe masa din bucătărie fără să-l pună într-un vas cu apă. Lumina care pătrundea prin fereastra din bucătărie era foarte puternică. A pus pe aragaz un ibric cu apă şi cafea turcească destulă cât pentru două ceşti, apoi s-a dus la baie să expectoreze ca să-şi cureţe gâtlejul după ţigările fumate aseară, înainte de culcare. De-afară se auzea huruitul motorului unei camionete, făcând să vibreze podeaua. De obicei era linişte când se trezea, nu ca azi.

În general, se trezea înainte de ora şase, fără să aibă nevoie de ceas deşteptător. Se spăla pe dinţi plimbându-se prin apartamentul slab luminat, punea apa la fiert în bucătărie şi intra în sufragerie să ridice jaluzelele, continuând să-şi perie dinţii în timp ce se uita pe geam la strada întunecată. La ora aceea nu circula nimic, se vedeau doar maşinile parcate de-o parte şi de alta a drumului, încremenite una în spatele celeilalte. Câteodată mai vedea pe câte cineva plecând devreme la serviciu sau chiar auzea ciripitul unei păsări în zbor.

Poate că zgomotul nu venea din stradă, ci de undeva din interiorul lui. Se trezise agitat, ca şi cum, în clipa când a auzit soneria interfonului, camioneta de livrare a descărcat în el toată ziua de ieri. Toate imaginile, toate conversaţiile. Incertitudinea, Hannah Sharabi dincolo de uşa de sticlă prăfuită, telefonul lui mobil sunând întruna, sentimentul că lucrurile scăpau de sub control, vecinii care se uitau la el de la balcoane, drumul cu maşina noaptea

prin oraş, singur, fără niciun scop.

Hannah Sharabi i-a apărut în minte şi ieri, de cum s-a trezit. Era ora 05: 50. Şi-a verificat telefonul şi a văzut că nu ratase niciun apel în timpul nopţii. Nu ştia dacă asta era de bine sau de rău. S-a hotărât să nu se ducă pe jos la secţie, ci să ia maşina. Voia să se mişte mai repede în cursul zilei dacă se ivea ceva. A intrat în secţia aproape pustie cu puţin înainte de ora 7: 30. Ofiţerul de serviciu i-a spus că în timpul nopţii nu sosise nicio informaţie referitoare la băiatul dispărut şi că nu-i ceruse nimeni s-o sune pe mamă dimineaţă să vadă dacă fiul ei se întorsese acasă.

Următoarele două ore au fost un coşmar. Nu s-a întâmplat nimic. A trimis e-mailuri, a completat un formular personal pe care trebuia să-l dea la departamentul de resurse umane pentru o deplasare la Bruxelles, a citit titlurile de pe site-ul de ştiri *Haaretz* şi s-a uitat prin dosarul lui Kintiev ca să pregătească următoarea etapă a anchetei. Foaia de hârtie pe care îşi notase câteva propoziţii scurte din discuţia de aseară cu mama băiatului era încă pe birou, acolo unde o uitase, împăturită cu grijă într-un mic pătrat.

Rapoartele din noaptea de miercuri spre joi arătau că nu se întâmplase nimic care să aibă legătură cu Ofer Sharabi. Avusese loc un incendiu la o agenţie de asigurări şi echipajul de pompieri bănuia că focul fusese pus intenţionat. Chiar la câţiva paşi de blocul în care locuia el fusese furată o motocicletă. Ar fi putut să-i telefoneze mamei băiatului ca să-şi risipească incertitudinea, dar un sentiment apăsător îi spunea să nu ispitească soarta. Faptul că ea nu sunase însemna poate că totul era bine şi el nu voia să strice asta cu un telefon. Şi dacă nu, dacă se prefigura o tragedie, atunci era mai bine să aştepte decât să-i grăbească venirea.

După câtva timp, a ieşit din birou ca să-şi facă o cafea şi să multiplice ceva la copiatorul din spatele biroului sergentului de serviciu. Secţia era deja animată de forfota dimineţii. Civilii stăteau la rând la ghişeu. Două agente de

la poliţia rutieră discutau la intrarea în secţie. Şi atunci a văzut-o. Stătea în faţa clădirii şi el a zărit-o prin uşa de sticlă prăfuită. Purta aceleaşi haine cu care o văzuse îmbrăcată în seara de dinainte – exact aşa cum se aşteptase. Avea geanta de piele ponosită atârnată pe umăr de bareta subţire şi ţinea telefonul mobil în mână de parcă nu-i dăduse drumul de când se despărţiseră. Durerea pe care a simţit-o când a văzut-o pe femeie l-a surprins.

Înseamnă că Ofer nu se întorsese acasă.

Avraham a rămas o clipă încremenit, apoi a lăsat copiatorul şi s-a grăbit să se ducă la ea. Se gândea să-i pună mâna pe umăr, dar apoi a văzut că nu venise singură. S-a uitat la bărbatul care era cu ea şi a întrebat cu glas scăzut:

— N-a venit acasă, aşa e?

— Eu sunt unchiul lui Ofer, a spus bărbatul de lângă ea. Fratele meu m-a sunat la ora şase azi-dimineaţă şi mi-a spus ce se întâmplă. Dumneavoastră sunteţi poliţistul care a discutat cu ea ieri?

Avraham nu a răspuns. S-a întors spre Hannah Sharabi şi a întrebat-o:

— N-aţi aflat nimic?

Dar ea a rămas tăcută, ca şi când prezenţa unchiului făcea inutilă prezenţa ei.

— Nimic, a răspuns unchiul. I-aţi spus că dimineaţă veţi începe să-l căutaţi.

Avraham i-a condus numaidecât în biroul lui, fără să observe nimeni.

Au stat la secţie până spre de prânz. Aproape că nici n-a lăsat telefonul din mână. A sunat din nou la camerele de gardă ale spitalelor, a revăzut rapoartele şi incidentele din noaptea precedentă şi s-a interesat la coordonatorii de informaţii de la poliţia de sector. A ieşit din birou de câteva ori ca să încerce să ia legătura cu Ilana, dar ea avea mobilul închis şi secretara de la Direcţia de Investigaţii i-a spus că se afla într-o şedinţă la sediul central din Ierusalim. Voia să se consulte cu ea, dar, mai ales, voia să fie primul care s-o pună la curent cu acest caz.

Mama băiatului era şi mai tăcută decât fusese în timpul discuţiei de ieri. A întrebat-o dacă dorea ceva de băut, dar ea a scuturat din cap că nu. Chiar şi când i s-a adresat direct, punându-i întrebări despre Ofer, unchiul a răspuns în locul ei. Abia când a întrebat ce înălţime avea Ofer şi unchiul a răspuns „un metru şi şaizeci de centimetri”, a intervenit ea şi a spus „un metru şaizeci şi cinci”. Şi avea 58 de kilograme.

Cu ajutorul mamei şi al unchiului, a formulat un scurt anunţ despre dispariţia băiatului. Aceştia i-au dat permisiunea să posteze anunţul pe site-ul şi pagina de Facebook ale poliţiei, iar el le-a explicat că acelaşi anunţ va apărea în presă şi la televizor. Mama a pus pe masă o punguţă de plastic din care a scos şase fotografii cu Ofer. Imaginea aceea l-a bântuit mai târziu noaptea, până să adoarmă. El nu avusese timp să se uite cu atenţie la fotografii şi a ştiut din prima seară că făcuse o greşeală. Oare ar fi putut vedea ceva în ele? Poate. Şi chiar dacă nu, ea voise ca el să se uite la Ofer, să zică ceva despre el. A întrebat care era cea mai recentă şi le-a luat pe toate să le scaneze. Când se întorcea spre birou, şi-a adus aminte că Igor Kintiev trebuia să fie adus la secţie din arestul poliţiei de la Abu Kabir la ora 13: 00 şi a dat un telefon să anuleze interogatoriul. Mandatul de reţinere a acestuia expira peste patru zile, aşa că interogatoriul putea să mai aştepte.

Ce l-a surprins pe el din ceea ce s-a întâmplat în cursul dimineţii a fost faptul că nimeni nu l-a acuzat de nimic – nici unchiul, nici mama. Nu l-au învinuit că nu a decis să înceapă imediat căutările şi nici nu i-au reproşat că, în afară de el, în seara precedentă, niciun poliţist din Israel nu ştia de dispariţia lui Ofer. Faptul că nu l-au învinuit nu făcea decât să-i sporească sentimentul că lucrurile trebuiau urgentate. În jurul prânzului, a reuşit să încropească o echipă provizorie – cinci ofiţeri, printre care şi tânăra poliţistă de la Circulaţie Rutieră care ieşea din schimb şi care s-a oferit să mai rămână câteva ore. Li s-a alăturat şi un anchetator de la Departamentul IT împreună

cu care s-a deplasat cu maşina de la secţie până în strada Histadrut, aflată în apropiere.

Probabil că Hannah Sharabi se afla pentru prima oară într-o maşină a poliţiei, s-a gândit Avraham când au urcat în vehicul. A privit-o în oglinda retrovizoare cum s-a aplecat să se urce pe bancheta din spate.

„Din acel moment, a simţit că lucrurile îi scăpau de sub control, că nu reuşea să gestioneze echipa provizorie şi situaţia aşa cum voia el. Şi era numai vina Ilanei – cel puţin aşa i s-a părut atunci. Absenţa ei îl împiedica să privească lucrurile în ansamblu şi nu înţelegea de ce. În orice caz, era scandalos ca un ofiţer al Direcţiei de Investigaţii Speciale să dispară în mijlocul zilei şi să fie imposibil să iei legătura cu el.

A încercat totuşi să iniţieze ancheta într-un mod organizat şi raţional. Asta era regula de la care nu se abătea niciodată. Voia să stea de vorbă cu Hannah Sharabi în linişte, dar a fost pur şi simplu imposibil. Apartamentul forfotea ca un stup de albine. Veneau şi plecau poliţişti, apăreau vecini, iar unchiul a adus şi alte rude şi nu s-a îndepărtat de mama băiatului nicio clipă, ţinându-se după ea ca o gardă de corp. Telefoanele nu conteneau să sune – în fiecare secundă se auzea alt sunet de apel sau acelaşi sunet de apel la care trei sau patru persoane se grăbeau să-şi scoată telefonul din buzunar, fiecare crezând că suna al lui. I-a ordonat poliţistei de la rutieră să facă puţină ordine şi să nu mai lase pe nimeni să intre. Era convins că asta era soluţia. Dacă ar fi putut să stea de vorbă cu mama băiatului în linişte, măcar câteva minute, şi să-i pună o întrebare pe care nu i-o pusese până atunci, deşi nici el nu ştia ce, totul va deveni mult mai clar – o întrebare care se va degaja firesc în timpul discuţiei şi va obţine o informaţie pe care nici ea nu ştia că o deţine. Poate că Hannah îşi va aminti ceva ce spusese Ofer, de un prieten de care uitase, şi vor şti de unde să înceapă căutările. Trecuseră doar douăzeci şi patru de ore de la dispariţia lui Ofer; încă era posibil orice.

A stat în maşină să se gândească. A primit un telefon

de la secţie şi i s-a spus că Igor Kintiev sosise deja pentru interogatoriu. Şi pentru prima oară în ziua aceea a ridicat tonul şi a început să urle că el sunase cu două ore în urmă ca să anuleze interogatoriul şi dăduse ordin ca Kintiev să rămână în arestul poliţiei. O femeie, pe care o văzuse mai devreme în apartament, a venit la maşina lui şi l-a întrebat dacă poate să lipească afişe pe stradă.

S-a învârtit în jurul blocului şi a fumat, încercând din nou să o găsească la telefon pe Ilana. Rinat Pinto, pe care o trimisese să-i chestioneze pe cei de la şcoala unde învăţa Ofer, s-a întors fără niciun rezultat. S-au întâlnit la intrarea în bloc şi ea l-a întrebat pe Avraham dacă ar trebui să stea de vorbă şi cu alţi profesori şi prieteni de-ai băiatului. Ilana rămânea în continuare de negăsit. Anchetatorul de la Departamentul IT îl suna de sus din apartament, crezând că se întorsese la secţie. După primele verificări făcute de el asupra corespondenţei electronice a lui Ofer, nu găsise nimic important şi întreba dacă să ceară acordul familiei pentru a ridica unitatea centrală a calculatorului ca să o cerceteze mai amănunţit la sediul poliţiei.

— Aşteaptă o clipă, urc eu la tine, i-a răspuns Avraham, care s-a întors în apartament şi a cerut permisiunea să fumeze pe balcon.

Era trecut de ora trei când, în sfârşit, a sunat şi Ilana. Părea rezervată. Vorbea pe un ton oficial. În fundal se auzeau nişte zgomote, probabil de la un radio. Oare era cu cineva în maşină? A ieşit pe balcon ca să nu-l audă nimeni când vorbeşte, şi-a aprins o ţigară, apoi a pus bricheta şi pachetul pe pervazul ferestrei deschise. Bricheta a căzut în curtea interioară. A informat-o pe Ilana în legătură cu declanşarea anchetei fără să-i spună că mama băiatului venise la secţie în seara precedentă. Ea i-a zis că se pare că acţiona corespunzător în această etapă şi nu vedea niciun motiv pentru care să se abată de la procedurile standard de căutare.

— După cum văd eu lucrurile, nu e un caz special de urgenţă, nu? a adăugat ea, iar el a vrut să urle şi să-i spună: „Cum adică nu e un caz special de urgenţă? Habar

n-avem unde şi-o fi petrecut băiatul ăla noaptea”, dar n-a făcut-o.

— Şi mâine? a întrebat el sperând ca ea să sesizeze tensiunea din glasul său.

— Cum adică mâine?

Nu sesizase.

— Mâine e vineri. Dacă vreau să extind căutările, voi avea nevoie de mai mulţi oameni.

— Avi, dacă nu ai nimic concret, un fir pe care să porneşti, n-are niciun rost. Şi din ce mi-ai spus tu până acum, deocamdată nu ai niciunul, aşa-i?

El îi spusese deja că nu avea niciunul şi nu înţelegea de ce ea repeta şi sublinia întrebarea cu voce tare în prezenţa persoanei care stătea lângă ea.

— În momentul când vei avea un fir, vom suplimenta personalul; nu va fi nicio problemă, a spus ea.

— Azi ajungi cumva în zonă? a întrebat-o el.

— Nu cred. Acum mă întorc de la Ierusalim şi toată după-amiaza am întâlniri la sediul districtual. Dar sună-mă dacă apare ceva urgent. Ţine-mă la curent cu mersul anchetei, diseară şi în weekend, dacă apare ceva nou. Bine?

Vorbea cu el în felul acela doar pentru că mai era cineva lângă ea. Cineva important, s-a gândit el – poate comandantul districtului sau chiar adjunctul comandantului-şef al poliţiei. Discuţia cu ea nu-i folosise cu nimic.

Abia spre seară s-a făcut linişte în blocul din strada Histadrut. Toţi îşi terminaseră treaba şi plecaseră acasă. I-a cerut lui Liat Mantsur să-l însoţească pentru a le pune câteva întrebări vecinilor. Au mers din apartament în apartament, dar n-au reuşit să afle nimic semnificativ din discuţii. Nimeni nu auzise nimic, nimeni nu-l cunoştea prea bine pe Ofer Sharabi, cu care doar se salutau când se întâlneau pe scări – nimeni, în afară de vecina care îi ceruse permisiunea să lipească afişe pe stradă. Zicea că era „o apropiată a familiei” şi că Ofer era „un băiat minunat” – şi plângea când i-a spus asta.

Avraham a urcat în apartamentul familiei Sharabi pentru ultima oară înainte de a părăsi clădirea. A bătut încet la uşa închisă, gândindu-se în cele câteva secunde care au trecut până să i se răspundă că probabil fiecare bătaie în uşă o scotea din minţi pe mama băiatului.

— Sunt inspectorul Avraham, a strigat el prin uşă. Puteţi să deschideţi puţin?

Uşa s-a deschis şi a apărut o femeie de vreo cincizeci de ani – soţia unchiului, care se pregătise de culcare. Aceasta preluase controlul situaţiei. Mama băiatului stătea pe canapeaua de piele din sufragerie, având alături o fată cam de vârsta lui Ofer. Pe masa din faţa lor erau nişte farfurioare cu sărăţele, o sticlă de Sprite Dietetic deschisă, ceşti cu resturi de cafea – ca după înmormântare, în perioada de shiva[2]. Televizorul era deschis pe Canalul 2.

Avraham stătea în faţa ei în sufragerie, între canapea şi televizor.

— Cam asta este, a spus el. Deocamdată am terminat aici şi mă întorc la secţie. Ar trebui să vă odihniţi.

— Mai stau puţin, a răspuns mama, dar ochii ei îl întrebau dacă chiar credea că ea avea să se ducă să se culce.

— Am să trec pe-aici mâine-dimineaţă, a continuat Avraham. Şi vă rog să mă anunţaţi dacă apare ceva la noapte. Aveţi numărul meu de mobil, da?

Mătuşa l-a condus până la uşă, şoptindu-i că ea şi fiica ei vor rămâne acolo peste noapte.

A lăsat-o pe Liat Mantsur la ea acasă, dar în loc să se ducă şi el acasă, s-a mai plimbat cu maşina prin oraş, aşa, fără niciun scop.

N-avea niciun motiv să se întoarcă la secţie.

La eşecul din seara precedentă se mai adăugase unu. Nu se comportase ca un şef al anchetei. Nu stătuse să judece lucrurile. Nu se uitase. Nu ascultase. Indiferent ce se întâmpla cu Ofer, indiferent unde se afla el, aici era vorba despre o poveste care începuse să se depene. Iar el nu stătuse să asculte această poveste. Nu numai că nu ştia

2 Perioadă de şapte zile de doliu la evrei. (N.t.)

cum se va sfârşi ea, dar nu ştia nici cum începuse. N-avea nici cea mai vagă idee cine erau personajele. Asta va trebui să facă mâine, să stea să asculte povestea – să-l cunoască pe Ofer Sharabi, pe mama lui şi pe tatăl lui care se afla pe o navă cargo undeva în drum spre Trieste, pe fratele şi pe sora lui pe care nu-i văzuse încă.

„Mai încet, fără grabă”, îşi repeta el în şoaptă aşa cum făcuse şi seara trecută când se întorcea spre casă.

S-a plimbat cu maşina pe Sokolov, principala stradă comercială din Holon, scrutând cu privirea mulţimile de tineri care o invadau. Joia, la ora 23: 30, cafenelele erau pline şi clienţii stăteau la cozi care se întindeau până afară. În timpul zilei, strada le aparţinea adulţilor, proprietarilor de magazine şi cumpărătorilor, dar noaptea era ocupată de tineri. A încetinit până aproape să se oprească. Pe vremea când era tânăr, nu exista nicio cafenea în Holon – doar una sau două gelaterii, câteva mici standuri de pizza falimentare, care se deschideau, se închideau, apoi se redeschideau sub alte nume, şi o coferărie unde lucrase şi el într-o vară. Deocamdată n-avea cum să ştie dacă aceste cafenele sau vreunul dintre clienţii lor făceau parte din povestea pe care el trebuia s-o asculte.

S-a oprit în piaţa Struma să-şi cumpere un falafel şi a parcat maşina pe trotuar. În ciuda orei târzii, erau mulţi oameni care aşteptau la rând. Un grup de tineri, băieţi şi fete, se înghesuia în jurul unui bărbat pe care i s-a părut că-l recunoaşte din pagina de sport a ziarului. Şi-a cumpărat o jumătate de porţie; era prea târziu ca să mai mănânce şi nu voia să-şi cheltuiască toţi banii pe care îi avea la el. A mâncat stând în picioare lângă un grup de tineri care se sprijineau de un BMW roşu şi încercând să tragă cu urechea la ce vorbeau. Era cu mult mai în vârstă decât ei. De fapt, întrucât trecuse deja de miezul nopţii, avea exact treizeci şi opt de ani. Oare de când nu mai ieşise noaptea în oraş la ora aceea? S-a urcat în maşină şi a continuat să se plimbe, încetinind când vedea un trecător mergând singur pe trotuar şi oprind lângă o maşină parcată în care stătea un cuplu pe întuneric.

Toate astea îi aminteau de cu totul alte vremuri şi îi trezeau un ciudat sentiment de duplicitate. El era el şi, totodată, cineva care nu mai era acolo. Când a parcat maşina în faţa blocului său, pe strada Yom Kippur, trecuse de ora două noaptea. A aprins lumina în apartament, s-a uitat absent la televizorul închis, apoi a intrat în bucătărie ca să-şi toarne un pahar de apă. Era cumva un mod de a sărbători? Gândul l-a făcut să zâmbească. A trecut mult timp până să adoarmă.

La treizeci de minute după ce a sunat interfonul a sunat şi telefonul. Între timp, Avraham se îmbrăcase în haine civile – o pereche curată de jeanşi şi un tricou cu guler polo de culoarea muştarului, unul dintre puţinele în care se simţea confortabil.

— Te-ai trezit? l-a întrebat maică-sa, ca şi când la ora aceea de obicei el dormea. Voiam să-ţi spunem *mazal tov*. Sper că n-ai uitat că azi e ziua ta. Şi că azi treci pe la noi.

N-a zis nimic de aranjamentul de lisianthus şi gerbere. Şi nici el n-a zis nimic, deşi ar fi putut să-i mulţumească. A venit şi tatăl lui la telefon şi i-a făcut aceeaşi urare, cu exact aceleaşi cuvinte din felicitare, de parcă citea de pe hârtie:

— Îţi urăm multă sănătate şi tot ce-ţi doreşti tu.

Oare ea ştia că nu-l va mai suna nimeni să-i ureze la mulţi ani de ziua lui şi de aceea o făcuse de două ori, odată cu felicitarea şi o dată la telefon? Sau poate credea că el va primi zeci de telefoane şi mesaje de felicitare şi voia să fie ea prima?

Înainte să iasă din apartament, a pus aranjamentul de flori albe, roz şi violet într-un borcan pe care îl găsise în bucătărie şi pe care îl umpluse cu apă. L-a lăsat ambalat în celofanul foşnitor în care îl primise.

Spre deosebire de majoritatea colegilor săi, lui Avraham îi plăcea să vină la secţie vinerea dimineaţa. N-avea altceva de făcut.

La secţie era linişte, ca în fiecare zi de vineri. Sergentul de serviciu din tura de dimineaţă, David Ezra, părea vesel. Tocmai vorbea cu cineva la telefon şi, dând

receptorul la o parte, i-a spus lui Avraham în şoaptă:

— Ai venit să lucrezi la dosarul de dispariţie? Atunci aşteaptă puţin.

I-a înmânat o scurtă listă cu apelurile telefonice primite în cursul nopţii în legătură cu băiatul dispărut, împreună cu numele persoanelor care sunaseră, numerele lor de telefon şi câteva cuvinte despre informaţiile pe care doriseră să le transmită.

— Asta-i tot? a întrebat Avraham.

Ezra a clătinat din cap şi şi-a continuat convorbirea.

În graba de ieri şi din cauză că în biroul său mai erau mama şi unchiul băiatului, uitase să închidă calculatorul înainte să plece spre imobilul din strada Histadrut. Calculatorul rămăsese deschis. S-a uitat pe lista de telefoane şi a notat câteva cu un asterisc. Apoi a deschis secţiunea *Persoane dispărute* din pagina de Facebook a poliţiei şi a văzut cu surprindere că primise un număr foarte mic de răspunsuri la anunţul despre dispariţia lui Ofer. Şi toate erau nesemnificative – urări de succes pentru poliţişti, două oferte de ajutor în operaţiunea de căutare şi unu care punea starea de degradare a tineretului pe seama drogurilor, care se vindeau la chioşcuri noaptea târziu, şi a măsurilor ineficiente luate de poliţie în această problemă.

Nici măcar nu ştia de ce venise la secţie. Ar fi putut să stea acasă şi să aştepte să primească nişte informaţii concrete. Dar el voia să facă ceva. Cu cât trecea mai mult timp de la dispariţia lui Ofer, cu atât scădeau şansele să-l găsească. Simţea că trebuie să ia iniţiativă, să îndrepte lucrurile, să treacă la atac, că se va întâmpla ceva în orele următoare. Cu o zi mai înainte îşi promisese lui însuşi că va începe să asculte povestea. Şi-a notat câteva întrebări pe care avea de gând să i le pună lui Hannah Sharabi.

Apoi a sunat la unul dintre numerele de telefon. Nu răspundea nimeni. Când a sunat a patra oară, a răspuns un copil.

— Alo, sunt inspectorul Avraham Avraham de la poliţie. Aţi lăsat un mesaj referitor la un băiat care a dispărut, Ofer Sharabi, a spus el.

— Un moment, s-o chem pe mama, a răspuns fata.

Vocea ei de copil a fost curând înlocuită de vocea unui bărbat.

Avraham a repetat ce spusese mai devreme.

— Ce bine că aţi sunat, a spus bărbatul. Eu şi soţia mea l-am văzut pe băiat ieri-seară.

Bărbatul a povestit în continuare că el şi soţia lui îl văzuseră pe Ofer la o benzinărie în drum spre Ashdod. Opriseră ca să alimenteze rezervorul şi să cumpere o cafea de la magazinul adiacent. Văzuseră un băiat care stătea singur la o masă din faţa magazinului şi fuma. Bărbatul şi soţia lui stătuseră la masa de alături aproape zece minute. Figura băiatului i se păruse cunoscută, dar omul nu ştia de unde, aşa că pur şi simplu îl privise insistent până când acesta s-a ridicat şi a plecat. Abia după aceea, când s-au întors la maşină, şi-a adus aminte că mai devreme în după-amiaza aceea văzuse poza băiatului pe site-ul poliţiei, la rubrica *Persoane dispărute*. Avraham nu l-a întrebat cum de accesase pagina cu persoane dispărute de pe site-ul poliţiei.

— Avea cumva un rucsac negru?

— Un rucsac negru?

— Da. N-aţi văzut dacă avea la el un rucsac negru?

— Nu-mi amintesc să fi văzut un rucsac.

— Dar vă aduceţi aminte cum era îmbrăcat?

— Ah, nu, nu prea. Parcă o cămaşă albă. Cred că soţia mea îşi aduce aminte.

— Puteţi să mergeţi la secţia de poliţie din Ashdod ca să daţi o declaraţie mai detaliată? a întrebat Avraham.

— Ashdod? Dar noi locuim în Modi'în a spus bărbatul. Ne duceam la o nuntă.

— Atunci la poliţia din Modi'în

— Vinerea? O să găsim pe cineva acolo? N-am putea să facem chestia asta la telefon?

— Aş vrea să vă uitaţi la nişte fotografii, dar ar fi bine şi duminică dimineaţă, a spus Avraham, ştiind prea bine că oricum bărbatul nu mai avea să-i dea alte informaţii. Important era că, dacă îl văzuse pe Ofer şi putea să-l

identifice, avea un semn de viaţă.

Clădirea la care a ajuns în după-amiaza aceea i s-a părut ciudat de familiară. A parcat maşina în acelaşi loc în care parcase şi în ziua precedentă, vizavi de intrare, dar de cealaltă parte a străzii. Clădirea era un bloc vechi cu apartamente de închiriat, construit în anii ’50 sau 60, care între timp fusese renovat, dar tot părăginit arăta – ca o navă eşuată pe uscat şi lăsată la soare să ruginească. La unele balcoane încă fluturau steaguri de plastic alb-albastre, rămase de la Ziua Independenţei de săptămâna trecută. Aproape toată ziua de ieri şi-o petrecuse acolo; şi chiar dacă nu făcuse niciun efort ca să reţină detaliile, o parte din decorul familiar i se impregnase în memorie.

Uşa blocului era închisă şi nu i-a răspuns nimeni când a sunat la interfon. Brusc şi-a dat seama că nimeni din familia băiatului nu-i telefonase de aseară. Oare nu era nimeni acasă? A aşteptat un moment, apoi a sunat la vecina de la primul etaj. A urcat împreună cu aceasta până la etajul trei şi au bătut la uşă.

— Hannah, a venit cineva de la poliţie, a strigat vecina şi mama băiatului a deschis. Zicea că nu a auzit interfonul şi Avraham s-a întrebat în sinea lui dacă el chiar sunase.

Femeia era singură în apartamentul care arăta curat şi îngrijit – fără vase lăsate pe masa din bucătărie, fără vizitatori. Vecina a părut dezamăgită când Avraham i-a cerut să-i lase singuri. Încă de ieri aşteptase acest moment şi nu ştia cât timp mai avea până se întorceau celelalte rude.

S-au aşezat la tejgheaua dintre bucătărie şi sufragerie. Mama îşi schimbase hainele şi avea părul ud. El a acceptat când ea i-a oferit o cafea turcească, cu o singură linguriţă de zahăr, şi alături de ceaşcă a aşezat o farfurioară cu covrigei.

— Vreo veste? Aţi mai aflat ceva? a întrebat el şi imediat a regretat că a făcut-o. Ea ar trebui să-l întrebe pe el dacă avea vreo veste şi el s-o ţină pe ea la curent şi nu invers. Trebuia s-o convingă – şi poate să se convingă şi pe

el totodată – că făcea tot ce se putea, că el deţinea ferm controlul anchetei.

Ea a scuturat din cap că nu.

— Unde sunt ceilalţi? a întrebat el.

— Aveam nevoie de puţină linişte. Probabil că vor veni înapoi.

El încerca să vorbească pe un ton oficial, în ciuda faptului că avea impresia că se cunoşteau de foarte mult timp.

— Am venit să vă informez în legătură cu mersul anchetei şi să vă mai pun câteva întrebări.

— Bine.

— În momentul de faţă facem cercetări pe mai multe planuri concomitent. Primul plan este mai degrabă pasiv. Am început să primim informaţii de la oameni care l-au văzut pe Ofer sau spun că l-au văzut şi încercăm să verificăm aceste informaţii. Am fost la secţia de poliţie azi-dimineaţă şi am verificat câteva lucruri, a spus Avraham, întrebându-se dacă ar trebui să-i spună despre telefonul primit din Ashdod – sau mai bine zis Modi'În Informaţii întâmplătoare de genul acesta conduc de foarte multe ori în direcţia corectă. Al doilea plan al cercetărilor este unul mai activ. Îi chestionăm pe prietenii lui Ofer şi facem o examinare amănunţită a calculatorului său. O echipă de anchetatori a început ieri să se ocupe de treaba asta şi vom continua şi în weekend. Probabil că şi de aici vom afla ceva, pentru că fiecare acţiune lasă o urmă – chiar şi o acţiune care a fost planificată, cum ar fi fuga de-acasă. De asemenea, există şi un plan informaţional unde acţionează coordonatorii de informaţii care recepţionează date legate de acest caz şi bineînţeles că au obligaţia să-mi transmită orice informaţie relevantă pe care o primesc ei.

— Deci nu aţi început să-l căutaţi? Cu agenţi ai poliţiei? a întrebat ea.

— Doamnă, toate aceste operaţiuni sunt coordonate de poliţie. Dar dacă vă referiţi la căutări pe teren, atunci nu, încă nu. Încă nu ştim unde să căutăm.

Voia să-i spună că n-avea cum să trimită ofiţeri de

poliţie să strige pe stradă „Ofer, vino acasă! Mama ta este extrem îngrijorată din cauza ta!” aşa cum ar fi dorit ea, dar n-a făcut-o. Femeia a aşteptat ca el să continue.

— Aş vrea să vorbesc cu fratele şi cu sora lui Ofer, a spus Avraham. Unde sunt ei acum? Nu i-am văzut nici ieri.

— La părinţii soţului meu.

— De ce?

— Nu pot să am grijă de ei acum. Nu mai am putere. Poate am să-i aduc înapoi duminică, a spus ea şi brusc a izbucnit în lacrimi – poate pentru că se gândea la ziua de duminică şi la faptul că weekendul va trece fără Ofer. Scâncea încetişor, înăbuşit, fragmentat, ca un câine care fusese lăsat pe-afară şi acum voia să intre în casă.

— Aţi luat legătura cu soţul dumneavoastră?

— Am vorbit azi cu el. Ţine legătura cu fratele lui care îi spune ce se întâmplă. O să se întoarcă duminică.

Avraham a aşteptat ca ea să se liniştească.

— Ştiu că v-am mai întrebat lucrul acesta de câteva ori, a continuat el, dar acum avem mai multă linişte şi poate aţi avut mai mult timp să vă gândiţi. Sunteţi sigură că nu s-a întâmplat nimic care ar putea avea legătură cu fuga lui Ofer?

De ce întrebase despre fuga lui Ofer de parcă era deja evident că asta se întâmplase?

— V-am spus tot. Aveţi şi numele tuturor cunoştinţelor.

— Doamnă, am să vă explic de ce vă tot întreb lucrul acesta. Un adolescent nu are cum să fugă de-acasă fără ajutor. Nu are un card de credit şi dumneavoastră ne-aţi spus că nu avea bani la el. Şi nu are nici telefonul mobil cu el. Nu poate ajunge prea departe fără ajutor, fără să-i dea cineva bani sau fără să aibă unde să doarmă.

Oare el credea ce spune sau doar încerca să facă un scenariu mai liniştitor, în care Ofer dormea undeva, la adăpost, şi nu era singur?

— Ştiţi cumva dacă are cunoştinţe în Ashdod? a întrebat el la un moment dat.

— În Ashdod? Femeia a stat să se gândească. A fost

de multe ori acolo, în port, cu tatăl lui. Dar nu are rude acolo. De ce Ashdod?

— E doar o întrebare de rutină, a spus Avraham. Apoi a adăugat: Povestiţi-mi mai multe despre Ofer.

Ea a ridicat privirea spre el şi s-a gândit puţin, întrebându-se probabil de unde să înceapă.

— V-am spus ieri. Este un elev bun, învaţă la secţia de real. Nu iese în oraş, nu are mulţi prieteni. Se duce la şcoală, apoi vine acasă, se joacă cu sora şi cu fratele lui, mă ajută mult la gospodărie. Nu prea vorbeşte – nici cu mine, nici cu tatăl lui…

— Navighează pe internet? a întrerupt-o el.

— Petrece mult timp la calculator. Nu ştiu ce face acolo.

— Are o prietenă?

Ea a ezitat înainte să răspundă.

— Nu, nu cred că iese cu fete.

— Ce plănuieşte să facă în armată?

— N-a zis nimic, deşi a primit hârtiile. Ce poate să facă în armată? Nu e un băiat care să aibă mulţi prieteni.

— Credeţi că îi era frică de armată? A spus vreodată ceva despre asta?

— Nu ştiu. Poate că îi era frică.

Cum de nu ştia nimic despre fiul ei, s-a gândit Avraham. Băiatul mai avea puţin şi termina clasa a unsprezecea, cum să nu fi avut despre ce să vorbească, să nu fi avut nimic de zis, să nu fi vorbit cu nimeni despre nimic? Şi totuşi asta îi spuseseră toţi în ultimele douăzeci şi patru de ore.

— Pot să mai arunc o privire prin camera lui? a întrebat el.

Femeia s-a ridicat în picioare şi Avraham a urmat-o în camera în care mai intrase de câteva ori în ziua precedentă. Ea s-a oprit în prag. Nu era o cameră tipică de adolescent, cum vezi prin reclame, ci mai degrabă o adunătură de piese de mobilier disparate. Jaluzelele erau trase şi în cameră era întuneric. Nu dormise nimeni acolo în noaptea aceea.

Avraham a aprins lumina. Pe peretele din dreapta cum intrai pe uşă era un dulap uriaş din palmelaminat, gri-şoarece. Deasupra lui era fixat un coş de baschet din plastic şi sub patul maro pentru o singură persoană, Avraham a văzut şi mingea din burete portocaliu pentru aruncări la coş. Vizavi de uşă, erau două postere pe perete, deasupra patului – unul dintr-un film cu Harry

Potter şi altul cu un tânăr despre care nu ştia cine este. Posterele păreau vechi, ca şi când ar fi fost lipite acolo de doi sau trei ani. În stânga patului se afla un birou cu blatul din melamină neagră – cu patru rafturi nu foarte încărcate cu manuale, caiete, dicţionare, câteva jocuri pentru calculator, un ceas deşteptător, câteva romane pentru adolescenţi şi o veioză. Totul surprinzător de ordonat. Neobişnuit pentru un adolescent. Lângă veioză era un ecran de calculator – un monitor plat, de culoare neagră – şi un mouse argintiu care nu era conectat la nimic deoarece unitatea centrală fusese ridicată de poliţişti pentru examinare. Lucrurile fratelui de cinci ani, deşi tot puţine la număr, dominau încăperea, se gândea el. În colţul din dreapta, lângă patul copilului, se afla o mică etajeră pe care stăteau rânduite maşinuţe din plastic, cărţi şi animăluţe din pluş. Alte câteva jucării erau împrăştiate pe podea, lângă pat şi pe sub el. Dar acestea erau mult mai colorate.

Avraham s-a aşezat pe patul lui Ofer. Mama băiatului a rămas în pragul uşii. Dar când el a început să se uite prin sertare, după ce i-a cerut ei permisiunea, a venit şi s-a aşezat aproape de el. I-a plăcut mirosul săpunului pe care ea îl folosise la baie.

Sertarul de sus al dulăpiorului conţinea un CD-player portabil care părea defect, baterii, rigle, un compas, un încărcător pentru telefonul mobil, un portofel din piele gol şi un set de chei. În al doilea sertar a găsit documente şi hârtii, un card de asigurare de sănătate, documentele pe care Ofer le primise de la armată şi un orar şcolar tipărit la imprimantă. Al treilea sertar, şi cel mai mare, era plin cu caiete şi teste, majoritatea din anii şcolari anteriori.

Avraham a scos orarul şcolar din al doilea sertar şi cheile din primul, după care le-a închis pe toate. Dacă Ofer ar fi plecat la şcoală miercuri, ar fi trebuit să aibă o oră de algebră de la opt la nouă, apoi engleză, sociologie şi literatură. Mai avea şi o oră de sport.

— Nu văd aici cartea de identitate a lui Ofer, a spus Avraham. De obicei o ia la el?

— Nu ştiu, a răspuns ea. Dar ştiu că are.

— Dar paşaportul lui?

— Paşaportul lui este expirat. Cred că a rămas la soţul meu.

Avraham ţinea legătura de chei în mână, părând că-i estimează greutatea.

— Aceasta este cheia casei? a întrebat el. Nu şi-a luat cheia cu el?

— Cred că este o cheie mai veche, a răspuns femeia. Am schimbat încuietoarea. Pot să verific.

Avraham s-a ridicat în picioare şi ea l-a urmat.

— Ofer este un băiat foarte ordonat, a spus el.

Ea şi-a rotit privirea prin cameră şi lui i s-a părut că vede o oarecare surpriză în ochii ei.

— Nu ştiam că este atât de ordonat, a spus ea. Nu i-am umblat niciodată prin sertare.

Când a plecat de la Hannah Sharabi în după-amiaza aceea, nu aflase nimic în plus faţă de ce ştia deja despre Ofer. S-a urcat în maşină şi a plecat spre casă. De data asta s-a oprit la mall, a parcat maşina, a traversat strada şi s-a aşezat la o masă afară la Cup O'Joe. Cafeneaua era aproape goală. A luat un teanc de ziare de weekend şi a comandat un espresso dublu şi o prăjitură cu morcovi. De ziua mea de naştere, s-a gândit el.

Adevărul era că habar n-avea care va fi următorul pas. Nu deţinea nici măcar un singur indiciu şi, dintr-un motiv neştiut, toate speranţele lui atârnau de telefonul primit din Ashdod. O lăsase pe mama băiatului singură în apartament. Ilana nu sunase deloc toată dimineaţa. Era o zi de vineri obişnuită, ajunul Sabatului, când, pe măsură ce treceau orele şi ziua se apropia de sfârşit, oamenii se

întorceau încet-încet pe la casele şi treburile lor.

Articolele din ziarele locale erau ridicole. Majoritatea vorbeau despre oameni mai tineri decât el. A găsit totuşi ceva interesant în *Haaretz* – un articol serios despre lupta pentru postul de şef al poliţiei, care descria foarte precis conflictele interne dintre mai marii poliţiei. Articolul făcea trimitere şi la un scandal sexual în care era implicat unul dintre candidaţi, pe care Avraham nu-l cunoştea, dar îl ştia după nume.

S-a dus la părinţii lui exact la ora 18: 00. Ca întotdeauna, aceştia tocmai se certau. Maică-sa a deschis uşa şi l-a sărutat pe obrazul nebărbierit, strigând la taică-său:

— Gata, ajunge, a venit Avi şi putem să ne aşezăm la masă.

— Nu, vreau să te uiţi pe internet, a zis taică-său dând la o parte pătura în carouri cu care era acoperit şi ridicându-se din fotoliu ca să dea mâna cu Avraham. Era îmbrăcat în nişte pantaloni de trening negri şi o bluză de corp mai veche, de culoare albă.

— Ce trebuie să cauţi? a întrebat-o Avraham pe maică-sa.

În locul ei a răspuns taică-său:

— Dacă sunt ţânţari. Ea zice că ţânţarii nu apar până în luna iulie, dar pe mine m-au înţepat toată noaptea.

— Nu sunt ţânţari. El închide noaptea toate ferestrele, pune aerul condiţionat la 18°C şi stă băgat sub pătură. Iar eu îngheţ. De ce trebuie să mă simt ca la spital? Ştii ce bun e aerul de-afară? Pentru ce avem toate ferestrele astea? Avi, spune-i cum este aerul de-afară.

Ce putea el să zică despre aer?

— Parcă ai zice că suntem în Elveţia, a replicat taică-său. Afară e foarte cald şi de-aia sunt atâţia ţânţari.

— Bine, sunt ţânţari. Dar te rog frumos, du-te şi îmbracă-te. E ziua lui Avi. Nu poţi să stai aşa la masă.

— De ce nu? Ce, tu eşti la ţol festiv? Ce-are dacă sunt îmbrăcat aşa? Avi, te deranjează dacă rămân îmbrăcat aşa? Că doar el nu e un străin.

Deoarece erau numai ei trei, maică-sa aranjase masa mică din bucătărie, nu pe cea mare din sufragerie. Dar o acoperise cu o faţă de masă albă şi scosese farfuriile rezervate de obicei pentru musafiri. Tacâmurile erau aşezate frumos pe şerveţele roşii împăturite. Piesa centrală era o sticlă de vin roşu pe care nu aveau s-o deschidă. Maică-sa spumega de furie.

— Fă cum vrei. Nu te schimba – aşază-te la masă în hainele alea împuţite cu care dormi. N-am putere să mă lupt cu el toată ziua.

Taică-său s-a dus la el în cameră să se schimbe.

Camera fusese a lui Avraham când crescuse mai mare, dar la câţiva ani după ce a plecat de-acasă şi era clar că n-o să se mai întoarcă, a fost transformată în debara; în ultimii ani, de când taică-său se întorsese de la spital după atacul cerebral suferit, debaraua a devenit camera lui. Montaseră un aparat de aer condiţionat şi dormeau în camere separate – şi nu doar din cauza divergenţelor legate de temperatura din cameră.

Avraham s-a aşezat la locul lui şi şi-a pus pachetul de ţigări şi telefonul mobil pe masă, lângă el.

— Tot mai fumezi? a zis maică-sa. Nu-i de mirare că nu te simţi bine.

— Mă simt bine, a răspuns el.

— Ai primit florile?

— Da. Mulţumesc. Au sosit azi-dimineaţă devreme.

— Şi tu nu zici nimic? Ştii că azi după-amiază am sunat să mă cert cu ei că nu au făcut livrarea? S-ar putea să-ţi fi trimis încă un aranjament. Probabil că primul s-a ofilit deja fiindcă nu cred că l-ai pus în apă.

Taică-său a reapărut îmbrăcat cu un hanorac peste bluza de corp albă. Nu-şi schimbase pantalonii de trening. Conversaţia a luat cursul obişnuit. Maică-sa i-a pus întrebări despre viaţa lui şi el a ocolit răspunsurile.

— Aţi auzit de scandalul din poliţie? a întrebat el.

— E absolut oribil, a răspuns maică-sa. Mi-ar fi ruşine să lucrez într-un astfel de loc. Ia zi-mi, în afară de tine, pe-acolo toţi îşi fac de cap cu poliţiste tinere? Nu-i de mirare

că nu există siguranţă în ţara asta.

A adus de la frigider o sticlă de vin alb desfăcută şi au închinat în cinstea lui, urându-i încă o dată la mulţi ani, cu aceleaşi cuvinte – succes în viaţă şi tot ce-ţi doreşti tu. Încet-încet, taică-său a devenit mai rezervat. Aşa era de când făcuse atacul cerebral, în ciuda recuperării care îi uluise pe medici. Nu mai reuşea să se concentreze, devenea confuz, vorbea incoerent şi, în cele din urmă, conştient parcă de regresul său, aproape că amuţea şi îşi vedea de farfuria lui, mâncând foarte încet. Au aşteptat până să-şi termine supa. Singurul lucru care reuşea să-l mai învioreze era discuţia despre Iran şi probabilitatea unui atac asupra Israelului în viitorul apropiat.

Dispoziţia lui Avraham devenea din ce în ce mai mohorâtă. Maică-sa a adus felul principal de mâncare pe care îl pregătise special pentru ziua lui de naştere – ficăţei de pasăre prăjiţi cu ceapă, piure de cartofi şi o salată de roşii condimentată. El încetase să-i mai asculte întrebările şi s-a repezit să mănânce. Avea două teorii despre influenţa pe care o avuseseră părinţii lui asupra alegerii carierei – una legată de maică-sa şi alta de taică-său. Conform primei teorii, el a devenit detectiv încă din copilărie, când, întorcându-se acasă de la şcoală, încerca să-şi dea seama, după unele indicii, în ce dispoziţie era maică-sa. A căpătat abilitatea de a sesiza cu uşurinţă semnele şi indiciile, expresiile faciale şi schimbările din tonul vocii ei. Încă de pe scări încerca să ghicească după miros ce gătise în ziua aceea, ca să ştie dacă după masă avea să ia bătaie. Dacă ea pregătise ceva ce-i plăcea lui, în general, masa decurgea în linişte. Dacă gătise ceva ce nu-i plăcea, din motive pe care el nu le-a înţeles niciodată, se termina prost. De exemplu, mirosul de varză umplută de pe scări era un semn sigur că urmează o bătaie zdravănă.

Conform celei de-a doua teorii, el a devenit detectiv încă de pe vremea când ieşea la plimbare cu taică-său, mai ales sâmbăta. Jucau un joc inventat de tatăl lui.

„Cred că văd o femeie îmbrăcată într-o haină albastră”, zicea taică-său. Şi Avraham, care avea pe atunci

vreo trei-patru anişori şi era în cărucior, căuta atent cu privirea printre oamenii de pe stradă până când o găsea şi arăta cu degetul. Jocul a devenit din ce în ce mai subtil pe măsură ce el creştea. „Cred că văd un bărbat care a întârziat la întâlnire”, zicea tatăl şi Avraham se uita atent în jur până când dădea cu ochii de un bărbat nebărbierit care traversa strada pe culoarea roşie a semaforului şi i-l arăta.

Taică-său, care îl ţinea de mână, zicea „exact”, iar asta îl făcea pe Avraham extrem de fericit.

A rupt tăcerea şi a întrebat întorcându-se spre tatăl lui:

— Dumneata cum te mai simţi?

Dar acesta nu a auzit întrebarea.

— Shlomo, Avi te-a întrebat cum te simţi, a spus maică-sa. Ce-i cu tine? Acum eşti şi surd?

Terminaseră de mâncat şi maică-sa tocmai strângea farfuriile când lui Avraham i-a sunat telefonul mobil.

— Inspectorul Avraham? a întrebat o voce.

El a ieşit din bucătărie.

— La telefon.

— Sunt Lital Levy de la secţie, a spus poliţista, care era tânără şi absolvise academia de poliţie de numai câteva luni. Dumneavoastră vă ocupaţi de dosarul de dispariţie deschis ieri?

— Da, Ofer Sharabi.

— Da, Sharabi. Tocmai am primit un telefon anonim care cred că v-ar interesa.

— Poţi să-mi dai mai multe detalii? Tu ai primit apelul? a întrebat Avraham, sperând ca ea să nu-i sesizeze neliniştea din glas.

— A fost scurt şi n-am prea înţeles. Dar zicea că ar trebui să căutăm băiatul în zona dunelor din spatele şantierului unde se construieşte blocul H300. Zicea că acolo vom găsi cadavrul.

4

Până la urmă a ajuns să fie ultimul care s-a alăturat echipei de căutare – singur, la început simţindu-se ca un

străin printre ceilalţi căutători care nu s-ar fi aflat acolo dacă n-ar fi fost el.

S-a trezit primul. Elie încă dormea, la fel şi Michal. S-a uitat afară printre jaluzelele de pe balcon. Era a treia zi. Afară totul părea liniştit, nu era niciun semn de agitaţie în bloc sau pe stradă. Pe trotuar treceau agale doi bătrâni cu taşcă din catifea albastră în care se ţine şalul pentru rugăciune. Ze'ev nu ştia să fie vreo sinagogă prin preajmă.

În zilele de sâmbătă era rândul lui Michal – sau al lui, de fapt. Erau zilele în care ea dormea până mai târziu şi el se trezea să aibă grijă de Elie. Fiecare minut în plus în care copilul dormea era ca o dulce binecuvântare. Se simţea tulburat de o mulţime de emoţii. Trebuia să se gândească la ce i se întâmplase în ultimele zile, la ceea ce nici măcar nu-i trecuse prin cap că era în stare să facă cu o oră înainte s-o facă. Sentimente necunoscute, contradictorii, îl străbăteau cu o intensitate pe care n-o mai simţise până atunci. Se simţea atât de plin de ruşine şi de mândrie încât avea senzaţia că va exploda.

Elie s-a trezit la zgomotul făcut de ceainicul care începuse să fiarbă şi să vibreze – ca de obicei. Ze'ev l-a ascultat cum plânge din bucătărie, unde pregătea un biberon cu lapte cald pentru copil şi o ceaşcă de ceai cu o felie de lămâie şi zahăr brun pentru el. L-a ridicat pe Elie din pătuţ şi copilul, pe jumătate adormit, s-a uitat mirat la tatăl lui şi în preajmă. Au spus bună dimineaţa căţelului de pluş, căluţului de lemn, peştişorului auriu care înota de colo-colo în bolul cu apă. Ze'ev a luat trupuşorul cald şi s-a dus cu el în sufragerie, s-a aşezat în balansoar şi i-a dat lapte cu biberonul. Ceaiul lui a rămas să se răcească.

O oră şi ceva mai târziu, l-a scos pe Elie afară să-l plimbe cu căruciorul.

Oraşul era pustiu.

A mers pe traseul lor obişnuit, pe strada Histadrut, rezistând tentaţiei de a porni imediat spre dunele de nisip.

Îşi luase cu el romanul *Pe plaja Chesil* în caz că Elie adormea în cărucior; dar n-a adormit. Şi oricum n-ar fi putut să citească. Pe vremea când locuiau în Tel Aviv,

înainte să se nască Elie, sâmbăta dimineaţa ieşea la o cafenea, de obicei în apropiere de plajă, cu o carte sau un caiet şi un pix. Erau ore sacre – aproape singurele în care el nu mai era profesor de liceu, putea fi orice altceva, orice îşi dorea el să fie. Acum era din nou altcineva, încă de joi. Şi din nou era pe punctul de a scrie după o perioadă de pauză de peste un an.

Când s-au întors acasă, Michal se trezise deja şi era îmbrăcată în halat. Stătea în bucătărie, unde îşi bea cafeaua şi mânca o felie de pâine prăjită cu unt şi gem de prune.

— Cum a fost la plimbare? a întrebat ea. Apoi şi-a adus aminte şi a adăugat: Adineauri a trecut vecinul pe-aici. Se organizează un grup care să ajute la căutări.

Cum de reuşise să nu-i spună şi ei? Nimic nu-l uimea sau întrista mai mult decât lucrul acesta. În ultimele săptămâni, îi ascunsese cel puţin două lucruri. Nu plănuise să nu-i spună de atelierul literar şi de Michael Rosen. Pur şi simplu, nu-i spusese când s-a dus prima dată – şi de-atunci secretul se adâncise; era imposibil să vorbească despre el acum. Şi bineînţeles că nu putea să vorbească despre evenimentele din ultimele zile până nu le înţelegea mai întâi el. Avea senzaţia că ascundea de ea însăşi fiinţa lui. Ieri-seară îi spusese că se duce într-un anume loc, deşi el ştia că se duce în altă parte. Iar când s-a întors, cu inima bătându-i în piept cu putere, ea adormise deja. S-a dezbrăcat şi s-a băgat în pat, iar ea s-a întors în somn şi l-a sărutat cu ochii închişi.

— Când a fost aici? a întrebat Ze’ev.

— Acum un sfert de oră, a spus Michal. Tocmai visam ceva ciudat. Se făcea că eram plecaţi în croazieră pe un vas de lux şi ne duceam la Istanbul. Şi deodată pe tine nu te-am mai văzut, iar eu şi cu Elie te căutam pe puntea vasului şi am început să intrăm din cabină în cabină. Şi la un moment dat am găsit-o pe mama într-o cabină… Nu-mi dau seama dacă pe tine te-am găsit până la urmă.

Michal l-a îmbrăţişat, frecându-şi obrazul de gâtul lui.

— Probabil că are legătură cu ce se întâmplă acum.

Îi plăcea să-i povestească visele ei.

Ze’ev a clătinat din cap.

— Şi unde vor să caute? a întrebat el, deşi nu era nevoie. Ştia deja.

Perimetrul unde se desfăşurau căutările era relativ restrâns, avea mai puţin de 2, 5 km², iar poliţiştii îl împărţiseră în două sectoare. Primul, sectorul de nord, acoperea zona dintre strada Golda Meir la nord şi strada Menachem Begin la sud. Cuprindea curţile şi parcările blocurilor locuite, precum şi blocurile aflate în construcţie. Al doilea sector era zona întinsă şi nisipoasă dinspre sud, toată numai dune şi iar dune – dâmburi de nisip fin şi tufe uscate care se întindeau până departe, înspre oraşul învecinat.

Ze’ev s-a dus acolo pe jos. Le-a luat ceva timp până au decis să se ducă el singur, iar Michal să rămână acasă cu Elie, apoi el a mai zăbovit făcându-şi de lucru prin apartament. Şi-a schimbat hainele şi pantofii, şi-a căutat cheile motocicletei, apoi s-a hotărât să se ducă fără ea şi a stat să se gândească dacă să-şi ia cu el portofelul sau doar nişte bani. Oare îi va cere cineva cartea de identitate?

Nu cunoştea zona în care s-a dus şi a mers zeci de metri până să observe ceva ce părea să aibă legătură cu o operaţiune de căutare. O maşină a poliţiei în care nu era nimeni, parcată lângă o rulotă cafenie, biroul de vânzări pentru clădirile rezidenţiale care se construiau acolo. A zărit de la distanţă figuri cunoscute, figuri pe care le ştia de pe strada unde locuia. Printre ele era şi vecinul care trecuse pe la ei în dimineaţa aceea să le spună despre operaţiunea de căutare. Simţea că îi bubuie inima de emoţie. S-a hotărât să nu-şi scoată din geantă agenda neagră. Cel mai bine ar fi să ţină minte şi să-şi noteze când va ajunge acasă. Nu aşa îşi imaginase el în seara de dinainte căutarea lui Ofer. Nu se vedea niciun poliţist în uniformă, iar Avraham nu era acolo.

Probabil că întâlnirea de ieri după-amiază, când Ze’ev a dat nas în nas cu Avraham pe scări, a fost cea care i-a dat ideea asta. Avraham nu purta uniformă ieri-seară,

deci probabil că şi acum trebuia să-l caute printre oamenii îmbrăcaţi civil, s-a gândit el. Faptul că ştia numele ofiţerului care părea să se ocupe de caz l-a surprins, deşi era simplu de explicat. Avraham fusese în apartamentul lui joi seară. Stătuse în bucătărie cu soţia şi copilul lui, pe scaunul lui. Apoi a doua zi au trecut unul pe lângă altul pe scări.

Vecinul care venise să-i anunţe în legătură cu căutarea se afla într-un mic grup de oameni care stăteau de vorbă. Toţi se cunoşteau între ei. Ze’ev s-a întrebat dacă trebuia să se prezinte cuiva. Oare poliţiştii ţineau o evidenţă a celor care participau la această căutare? împărţeau oamenii pe grupuri cu anumite sarcini sau, pur şi simplu, el putea să se alăture celorlalţi şi să caute prin zonă? S-a apropiat de vecin şi a dat mâna cu el.

— Aţi venit de mult? a întrebat Ze’ev.

— De o oră, o oră şi jumătate, a spus vecinul.

Până atunci nu schimbaseră mai mult de două vorbe. Vecinul deţinea un magazin cu materiale pentru construcţii şi era cu câţiva ani mai în vârstă decât el. Conducea o Toyota Corolla albă şi avea doi copii. La scurt timp după ce se mutaseră în Holon, acesta venise la uşa lor să întrebe dacă motocicleta din parcarea blocului era a lui. L-a rugat pe Ze’ev să o parcheze totuşi în altă parte deoarece bloca accesul spre lada de gunoi. De atunci, Ze’ev îşi parca motocicleta vizavi de clădire, pe trotuar. Acum părea că între ei era o oarecare stânjeneală şi totodată o apropiere, chiar o frăţietate. Simţea încă pe piele atingerea mâinii uscate a vecinului.

— De fapt unde se desfăşoară căutările? a întrebat Ze’ev.

— Ne-au spus să căutăm pe-aici prin preajmă, a răspuns vecinul. Poliţia caută mai în spate, în zona dunelor.

Probabil că acolo îl va găsi pe Avraham, care în seara precedentă nici măcar nu se oprise pe scări să-l salute – sau să-şi ceară scuze că nu mai trecuse pe la el joi seară ca să termine discuţia aşa cum zisese că va face. Când Ze’ev şi-a dat seama că Avraham nu l-a recunoscut şi de-aceea a

urcat mai departe pe scări, s-a prefăcut şi el că n-a observat persoana care tocmai trecuse grăbită pe lângă el.

— Şi ştim ce trebuie să căutăm?

— N-au spus. Presupun că obiecte care ni se par suspecte. Haine. Genţi.

Ze'ev nu reuşea să-şi stăpânească tremurul interior, dar nu s-a trădat în timp ce vorbea.

— Întrebarea este: de ce tocmai aici? Ştiţi cumva dacă poliţia a primit vreun pont despre zona în care trebuie să caute?

— Habar n-am, a răspuns vecinul. Aşa a cerut familia.

Ze'ev a observat un grup de adolescenţi la mică distanţă de ei, probabil câţiva colegi de clasă de-ai lui Ofer. Unul dintre ei stătea în genunchi şi se uita pe sub maşinile parcate de-a lungul străzii. Ze'ev s-a întrebat dacă venise şi vreun profesor de-al lui Ofer.

— Pot să vă ajut cu ceva? Să merg şi eu cu voi? a întrebat Ze'ev.

— Aşteptăm să deschidă, a spus vecinul. I-au cerut contractorului să deschidă şantiererele din cartier.

Ze'ev s-a ţinut după vecinul său până când s-a simţit suficient de relaxat ca să se descurce singur. Logica îi spunea că voluntarii erau coordonaţi de cineva din familie, dar n-a văzut niciun membru al familiei. Mama lui Ofer nu se vedea pe niciunde. Oare poliţia preferase să nu-i spună nimic despre informaţia primită şi despre decizia de a începe căutarea în zonă? Nu erau multe femei acolo şi el s-a bucurat că Michal se hotărâse să nu vină cu el.

După sosirea contractorului, şase sau şapte dintre ei, toţi bărbaţi, au intrat în structura de beton a clădirii. Au trecut cu grijă peste segmente înclinate din beton turnat între scânduri de lemn prinse în cuie. În aer se simţea miros de umezeală. De nisip ud şi piatră. În timp ce se strecurau printre stâlpii de fier şi păşeau peste cărămizi sparte, cineva din spatele lui a zis: – Cu grijă, băieţi, că n-avem asigurare pentru aşa ceva.

Pantofii şi manşetele pantalonilor lui Ze'ev se acoperiseră de praf.

El a fost trimis la etajul al şaselea din cele nouă construite până atunci. Vecinul său a rămas la etajul al cincilea şi Ze’ev a urcat singur la următorul etaj, oprindu-se la intrarea într-un imens labirint de ziduri.

Odată finalizată, clădirea urma să aibă trei apartamente pe fiecare etaj; dar, deocamdată, acestea erau încă deschise, contopite într-o singură întindere fără uşi – doar nişte deschideri înalte, tăiate în ziduri de cărămidă, prin care se vedeau alte camere cu alte deschideri în ziduri şi din nou alte camere. Şi-a adus aminte când a urcat scările blocului său joi, atunci când a început totul. Uşile deschise. Şi se pomenea că ajungea mereu în aceeaşi cameră.

Oricine s-ar fi înşelat cu uşurinţă, crezând că el era preocupat să caute, doar că Ze’ev era singurul om din tot şantierul care ştia că nu vor găsi nimic în camerele goale. Într-o încăpere foarte întinsă erau aliniate, lângă fereastră, câteva perechi de încălţări de lucru uzate. De o bucată de sârmă ce părea să răsară din cărămizi ca un fir de iederă, atârna o pungă de plastic de la supermarket, plină cu cutii de conserve goale. O jumătate de pâine uscată şi o sticlă de cola pe jumătate goală zăceau pe pardoseala plină de nisip. Mirosul greu şi zdrenţele dintr-o altă cameră arătau că acolo era probabil toaleta muncitorilor.

Ze’ev s-a oprit din căutat. Acum era sigur pe el. S-a dus la o fereastră orientată spre nord şi a stat acolo, uitându-se la întinderea oraşului, la străzile cu trafic răzleţ, la cei câţiva voluntari de mai jos. Se vedea partea din spate a blocului în care locuia şi secţia de poliţie, nu prea departe de-acolo. Apoi a găsit o fereastră orientată spre sud de unde se vedeau dunele. De sus, de la etajul al şaselea, siluetele albastre ale poliţiştilor apăreau ca nişte prichindei. Câţiva dintre ei ţineau în lesă câini care păreau nişte miniaturi.

O femeie îmbrăcată în pantaloni negri, ajustaţi pe corp, cu bluză de mătase de culoare deschisă şi cu pantofi de lac, inadecvaţi pentru o operaţiune de căutare printre dune, stătea cu spatele spre stradă şi discuta cu Avraham.

Ze’ev a aşteptat la mică distanţă de ei, prefăcându-se preocupat să caute. Femeia părea să aibă peste patruzeci de ani şi era cu un cap mai înaltă decât Avraham. Să fi fost vreo şefă care trecuse prin zonă să vadă cum merg căutările înainte de-a se duce acasă să ia masa împreună cu familia? Dacă ar fi fost o voluntară sau vreo rudă de-a băiatului care venise să ia parte la căutări, ar fi purtat haine mai comode şi cu siguranţă alţi pantofi.

Ze’ev era aproape sigur că nu pomenise numele inspectorului Avi Avraham când sunase la poliţie. Iniţial voise să ceară să vorbească cu el – acesta fusese scopul pentru care sunase. Dar s-a răzgândit. Din noianul de gânduri ce-i vuiau prin minte seara trecută, i s-a năzărit că numele întreg al poliţistului era probabil Avraham Avraham. Şi cu acest gând, întreaga existenţă a poliţistului i s-a deschis în faţa ochilor, de parcă ar fi aruncat o privire în dormitorul acestui om. Dar cu toate că se pregătise bine, repetând de mai multe ori în gând propoziţiile scurte pe care voia să le spună, a fost descumpănit când la telefon i-a răspuns o voce de femeie tânără şi era cât pe ce să închidă. Şi-a revenit cumva şi a spus lucruri pe care nu intenţionase să le spună, apoi a închis speriat şi neliniştit de cuvintele care îi ieşiseră din gură.

Conversaţia dintre inspectorul Avraham şi femeia cu bluză de mătase nu se mai sfârşea. Ze’ev nu a observat prin preajmă nicio bandă specială sau ceva care să avertizeze că zona fusese izolată de poliţie. S-a mirat din nou că treaba nu era făcută aşa cum trebuie şi a hotărât să ţină minte acest detaliu destul de important. El intrase, fără să-l oprească nimeni, într-o zonă în care se desfăşura o investigaţie a poliţiei. Nimeni nu-l luase în seamă. În afară de Avraham, acolo nu mai erau decât cinci sau şase poliţişti care nu purtau uniformă şi câţiva oameni îmbrăcaţi civil care se învârteau printre ei. Probabil că unii erau poliţişti, iar alţii voluntari ca el. Doi poliţişti plimbau deasupra nisipului un dispozitiv negru care semăna cu un aspirator sau detector de metale. Întreaga scenă dădea impresia de amatorism şi de dezordine. Ze’ev şi-a adus

aminte de un film franţuzesc pe care îl văzuse la Cinematecă în urmă cu câţiva ani. Sute de poliţişti căutau prin pădure un criminal evadat. Stăteau unul lângă altul într-un şir lung, ţinându-se de braţe, şi înaintau ca o singură entitate, astfel încât să nu rateze niciun petic de teren.

Femeia îmbrăcată elegant care stătuse de vorbă cu Avraham s-a urcat în maşina parcată la marginea drumului. Acum era şansa lui.

Ze’ev l-a bătut uşor pe Avraham pe umăr, din spate.

— Mă scuzaţi, domnule inspector Avraham. Aş putea să vorbesc ceva cu dumneavoastră? a spus el răsuflând din greu de parcă alergase la o cursă de maraton.

Avraham s-a întors, surprins de atingerea uşoară de pe umărul său, dar şi de figura pe care o vedea în faţa lui.

— Vă amintiţi de mine? a întrebat Ze’ev. Şi înainte ca Avraham să aibă timp să răspundă, a adăugat imediat: Sunt vecinul din blocul lui Ofer. Aţi vorbit cu soţia mea joi şi aţi spus că veţi reveni să mai discutaţi cu noi. De la etajul al doilea. Am făcut meditaţii la engleză cu Ofer.

— Da, da, îmi amintesc. N-am reuşit să mai trec pe la dumneavoastră pentru că am avut de lucru până peste cap în după-amiaza aceea. Poate vă facem o vizită săptămâna aceasta ca să continuăm discuţia.

Ze’ev nu era convins că el chiar îşi amintea. La fel ca în ziua de joi, Avraham părea stresat şi nervos, pe lângă faptul că de data asta era şi foarte obosit.

— Până una-alta am venit să ajut la căutări, a spus Ze’ev. Sunt aici de azi-dimineaţă. Noi am căutat mai întâi prin clădirea aflată în construcţie, presupun că aşa aţi dat indicaţii. Dumneavoastră sunteţi şeful investigaţiei?

Avraham a ignorat întrebarea. Oare altcineva era şeful sau nu avea voie să divulge această informaţie?

— Aţi găsit ceva? a întrebat el.

— Nu, a spus Ze’ev. Dar nu cred că ştim ce anume căutăm.

— Orice ar putea avea legătură cu Ofer.

— Înţeleg, dar de unde să ştim ce ar putea avea

legătură cu Ofer şi ce nu?

Avraham părea că nu ştie ce să răspundă sau cum să-i răspundă persoanei care îl bătuse pe umăr. A început să se plimbe şi Ze'ev s-a luat după el. Mergeau pe nisip unul lângă altul, ca nişte cunoştinţe vechi – sau ca un comandant şi adjunctul său, umăr lângă umăr, exact aşa cum îşi imaginase Ze'ev când i-a venit ideea să sune la telefon. Dar se pare că Avraham n-avea de gând să-l întrebe nimic pe Ze'ev şi dacă el nu vorbea, conversaţia lor avea să înceteze chiar atunci. În orice clipă putea să apară un poliţist sau un voluntar care să solicite atenţia inspectorului şi atunci ar fi fost imposibil ca dialogul să fie reluat la fel de firesc cum începuse.

— Aţi mai progresat cu ancheta? a întrebat Ze'ev.

Avraham a părut iarăşi surprins, de parcă până atunci nu observase că Ze'ev mergea alături de el.

— Deocamdată, nu, a răspuns el.

— Atunci de ce căutările au loc aici? Şi cum întrebam mai înainte, noi ce căutăm de fapt?

— Nimic special.

O undă de nerăbdare, ba chiar ceva mai mult, o impoliteţe răzbătea din tonul lui Avraham şi din faptul că nu se oprea din mers. Cu toate astea, Ze'ev a continuat:

— Eram doar curios să ştiu cum decide şeful unei investigaţii unde trebuie să desfăşoare o acţiune de căutare. De obicei, când cauţi într-o anumită zonă, te bazezi pe informaţii concrete, nu?

Avraham s-a oprit din nou.

— Deocamdată nu avem nimic concret, doar nişte informaţii generale că ar fi fost văzut pe-aici, a spus el.

La fel ca în ziua de joi, Avraham l-a surprins din nou pe Ze'ev. Cum adică a fost văzut pe-aici? Cumva poliţista cu care vorbise nu a auzit ce i-a spus? Sau Avraham minţea? Exact asta plănuise Ze'ev să spună când a sunat – că Ofer trăieşte, că ştia că Ofer era în viaţă şi ştia unde trebuiau să-l caute. Până la urmă, fără să vrea, i-a ieşit o prostie pe gură şi a zis că poliţia trebuia să caute cadavrul – apoi a închis. Oare vorbise prea repede şi poliţista nu-l

înţelesese?

Nimic din ce se întâmplase în seara precedentă nu decursese conform planului.

Iniţial voise să sune de la telefonul public de pe strada Shprintzak, care se întindea între Cinematecă şi şcoala unde preda el în Tel Aviv; dar a ajuns la concluzia că n-ar fi un lucru prea înţelept. Până la urmă a intrat în Tel Aviv şi s-a oprit la patru chioşcuri până să găsească unul care vindea cartele pentru telefoanele publice. Se gândea că va reuşi să găsească o cabină telefonică pe undeva în sudul Tel Avivului, aproape de vechea Autogară Centrală, care acum slujea ca adăpost pentru refugiaţii africani şi muncitorii străini. Dar s-a speriat când a văzut ce întuneric era pe străzile pustii şi s-a dus mai spre nord. S-a oprit şi a parcat motocicleta pe strada Allenby, scoţându-şi casca şi punând-o pe şa. Telefonul era defect. S-a întors în centrul oraşului şi a găsit un telefon funcţional lângă cinematograful Gât, la o intersecţie foarte aglomerată. Ar fi vrut să fi găsit unul pe o stradă mai liniştită, dar n-avea de ales. Şi chiar atunci, cu doar câteva clipe înainte să ridice din nou receptorul ca să sune, a auzit că-l striga cineva. A îngheţat de frică.

Orna Abiri, o tânără profesoară de matematică de la şcoală, a venit la el şi l-a sărutat de două ori pe obraz – un mod de a-l saluta pe care nu obişnuia să-l folosească atunci când se întâlneau la serviciu. Ea l-a prezentat pe Ze’ev celor două prietene ale ei şi l-a întrebat ce făcea acolo. El s-a fâstâcit, neştiind ce să-i spună, şi până la urmă a bălmăjit ceva, cum că tocmai fusese la un film. Din fericire, aceasta nu l-a întrebat la care. Deşi nu aveau o relaţie foarte apropiată la şcoală, ea l-a întrebat dacă n-ar vrea să vină cu ele la un bar din apropiere. Ze’ev a refuzat şi s-a scuzat spunând că trebuia să se întâlnească cu nişte prieteni.

— Ai nevoie de telefon? a întrebat ea înainte să se despartă.

— Cum? a întrebat Ze’ev, crezând că ea voia să-i dea numărul ei de telefon.

— Mi s-a părut că voiai să suni de la telefonul public. Dacă ai nevoie să suni, îţi dau eu telefonul mobil.

Ze’ev a râs.

— Nu, tocmai am terminat de vorbit. Am uitat să iau adresa şi mi-am uitat mobilul acasă.

Până la urmă a reuşit să sune după ora 22: 00, de la un telefon aflat în apropiere de plajă.

— Cum? Ofer a fost văzut pe-aici? l-a întrebat Ze’ev pe Avraham, fără să-şi ascundă uimirea din glas. Asta înseamnă că aveţi informaţii că este în viaţă?

— De ce n-ar fi în viaţă?

Ze’ev s-a fâstâcit.

— Nu, voiam să întreb dacă ştiţi unde este, a zis el.

— Nu ştim nimic sigur. Încercăm să verificăm toate informaţiile pe care le primim.

— Şi ce vă face să credeţi că această informaţie este adevărată? a întrebat Ze’ev, continuând să-l descoasă. Cu siguranţă că nu efectuaţi căutări după fiecare telefon pe care îl primiţi.

Avraham s-a uitat surprins la Ze’ev.

— Verificăm orice pistă, a spus el.

O poliţistă tânără s-a apropiat de ei. Avea în mână o zdreanţă care fusese cândva o pereche de pantaloni din catifea cord de culoare maro.

— Mă scuzaţi, trebuie să plec, a spus Avraham nerăbdător. Vă mulţumesc pentru că participaţi la căutări şi vă promit că veţi primi un telefon ca să stabilim când ne putem vedea ca să continuăm discuţia. Cum ziceaţi că vă cheamă?

— Ze’ev Avni, a răspuns Ze’ev. Bine că aţi întrebat. Poliţista care a stat de vorbă cu mine joi nu m-a întrebat cum mă cheamă, s-a grăbit el să adauge. Voi fi bucuros să vorbesc cu dumneavoastră despre Ofer. Nu ştiu ce aţi aflat despre el până acum, dar am multe să vă spun. Cred că în lunile când am făcut meditaţii cu Ofer am ajuns să-l cunosc bine.

Inspectorul Avraham i-a făcut semn poliţistei să pună pantalonii din catifea cord într-o pungă neagră din plastic.

— Măcar facem curăţenie pe-aici. Acum suntem şi autoritatea pentru protejarea mediului înconjurător, a auzit-o Ze’ev spunând.

Nu s-a mai întors la ceilalţi căutători după ce s-a despărţit de Avraham. Într-o oarecare măsură, era mulţumit de câte reuşise să afle până atunci, dar totodată discuţia mult prea scurtă cu inspectorul îi produsese amărăciune şi dezamăgire. El îşi imaginase că vor sta de vorbă ore în şir, schimbând informaţii şi impresii despre caz. Voia să plece acasă şi brusc i-a părut rău că venise fără motocicletă.

În drum spre casă s-a simţit cuprins de mâhnire şi la început n-a ştiut de ce. Oare pentru că dintr-odată înţelesese gravitatea faptelor lui? Sau din cauza nervozităţii lui Avraham, a faptului că acesta nu şi-a amintit de el când s-a prezentat? Spera să nu fi telefonat degeaba. Cu toate acestea, i s-a părut că la un moment dat Avraham a ascultat ce-i spunea el şi chiar părea hotărât să treacă iarăşi pe la el ca să discute despre Ofer.

Şi atunci l-a străfulgerat un gând.

Picioarele au început să-i tremure şi a simţit că îngheaţă pe loc, deşi, fără să-şi dea seama, el grăbise pasul.

În una dintre întrebările pe care i le pusese inspectorului Avraham, aparent spontan, zisese că informaţia în baza căreia se făceau căutările fusese primită prin telefon – deşi Avraham nu pomenise nimic despre asta. Ar putea să explice că ştia pentru că îl auzise pe un poliţist spunând acest lucru?

Ze’ev nici nu şi-a dat seama când a ajuns acasă. Spera s-o găsească Michal, dar când a deschis uşa, a văzut că în apartament nu era nimeni. S-a întins pe pat şi a închis ochii strâns, aşa cum fac copiii.

Era convins că din clipă în clipă un poliţist avea să sune la uşă.

5

Momentul când apăsa clanţa de metal a uşii ca să intre în biroul Ilanei era unul dintre acele momente de la

serviciu pe care Avraham le aştepta cu nerăbdare. Acum se afla în sediul districtual al Poliţiei din Tel Aviv, iar în clipa următoare, când uşa se închidea în urma lui, se găsea în cu totul alt loc – acasă. Uneori ea îl aştepta la uşă când el urma să intre.

Şi nu pentru că biroul de la etajul al doilea al noii clădiri din strada Salame era altfel faţă de alte birouri ale poliţiei. În centrul încăperii trona o masă de lucru din lemn masiv de culoare închisă şi pe ea un monitor plat marca Dell. Pe pereţi atârnau diplome şi certificate de merit înrămate, alături de portretele preşedintelui şi primului-ministru. Într-o fotografie imensă, cu un superb peisaj în culori spectaculoase, se vedea podul Lions Gate din Vancouver la apus de soare. Ilana petrecuse acolo câţiva ani în interes de serviciu, împreună cu familia, şi zicea mereu că o parte din ea „a rămas în acel oraş rece şi nu s-a mai întors”. Erau şi două fotografii mai mici cu Ilana – într-una alături de un fost preşedinte al Curţii Supreme de Justiţie şi în cealaltă, făcută cu mulţi ani în urmă, alături de un star al muzicii pop. Ilana era tânără pe vremea aceea, cu părul lung şi şaten, fără şuviţele cărunte pe care le avea când s-au cunoscut. Cea mai preţioasă dintre fotografii stătea pe birou, într-o ramă neagră – o fotografie de familie făcută în faţa Bisericii Sacré-Cœur din Paris, într-o călătorie în care merseseră cu Amir, fiul ei cel mare, înainte să se înroleze în armată. Viitorul soldat apare în centrul fotografiei, vesel, înconjurat de cei doi fraţi mai mici şi de sora lui, la fel de înalt ca mama şi tatăl lui care îl îmbrăţişează din ambele părţi. Un accident de instrucţie avea să-i curme viaţa câteva luni mai târziu.

— Poţi să intri, a spus Ilana, iar Avraham a rămas dezamăgit când şi-a dat seama că Shrapstein ajunsese acolo înaintea lui.

Tocmai discutau despre ceva şi Ilana râdea în hohote.

— Intră, Avi, a continuat Ilana. Eyal mă informează în legătură cu rezultatul căutărilor de ieri.

— Cu lipsa rezultatului, vrei să zici, a exclamat Shrapstein.

— O jachetă de piele nu-i chiar atât rău. Poate fi dusă la curăţătorie şi purtată. Am citit că se poartă din nou pielea, a răspuns Ilana, continuând probabil discuţia pe care o începuseră înainte să vină el.

— Şi nu uita de pantalonii din catifea cord, a adăugat Shrapstein râzând.

Avraham s-a simţit imediat lezat. În seara trecută fusese nedumerit de decizia Ilanei de a-l numi pe Shrapstein în echipa de investigaţii. De ce considerase ea că el mai avea nevoie de încă un om în echipă?

— Este disponibil şi ştii şi tu, Avi, că e inteligent, deşi insuportabil câteodată. Tu eşti anchetatorul-şef, tu conduci echipa. Foloseşte-l cum crezi tu de cuviinţă, îţi va fi de ajutor, îi spusese Ilana, încercând să-şi justifice decizia.

— Când vine Eliyahu? a întrebat Avraham.

— E pe drum. Ajunge în trei minute, a răspuns Ilana. Eyal, să ştii că îi datorezi felicitări lui Avi. Vineri a fost ziua lui.

Intenţia ei fusese să-l bine dispună, dar el s-a crispat.

— Felicitări! Câţi ani ai? a întrebat Shrapstein.

Ilana, care şi-a dat seama de momentul jenant pe care îl crease, a răspuns în locul lui:

— N-a făcut patruzeci. Încă e copil. Aşadar, Avi, mai ai doi ani la dispoziţie ca „tânăr şi promiţător anchetator”. Titlul rămâne valabil până la patruzeci de ani.

— Înseamnă că eu mai am zece ani, a spus Shrapstein.

Eliyahu Ma’alul a venit îmbrăcat, nu se ştie de ce, într-o jachetă impermeabilă de culoare gri şi a salutat pe toată lumea cu obişnuita lui frază:

— Văd că ridic media de vârstă din această cameră, dar cobor media de frumuseţe.

A pus o mână pe umărul lui Avraham şi s-a aplecat să-i şoptească:

— Mă bucur să te văd.

Apoi s-a aşezat pe scaun lângă el.

— Bun, să începem, a spus Ilana. Nu am mult timp la dispoziţie. Avi, fă-ne prezentarea şi încearcă să fie cât mai

detaliată.

Avraham a pus pe birou un dosar subţire şi a scos din el cele trei pagini pe care le tipărise la imprimantă şi le capsase la secţie în dimineaţa aceea.

— Iată despre ce este vorba, a spus el. Ofer Sharabi, domiciliat în Holon, născut în decembrie 1994, fără cazier, a dispărut de miercuri dimineaţă. Miercuri a plecat, ca de obicei, la şcoală, înainte de ora opt dimineaţă, dar nu a ajuns acolo. N-am găsit niciun bilet sau altceva care să arate că a fugit de acasă. Şi-a uitat telefonul mobil acasă, prin urmare nu-l putem localiza. Reclamaţia a fost depusă la poliţie joi dimineaţă, de către mama lui, Hannah Sharabi.

Shrapstein l-a întrerupt deja ridicând mâna şi începând imediat să vorbească – un elev sigur pe el care nu are nevoie de un semn din partea profesorului ca să-l întrerupă.

— Asta înseamnă mai mult de douăzeci şi patru de ore de la dispariţie. Puţin cam târziu, nu credeţi?

— Nu chiar. Mama lui a aflat că nu fusese la şcoală abia miercuri după-amiază, când copilul nu s-a întors acasă, a răspuns Avraham. De fapt, ea a venit la secţie miercuri seara, dar nu era decisă să depună plângerea.

Ilana a tăcut, dar Shrapstein nu s-a lăsat.

— Cum adică nu era decisă? Cine a discutat cu ea?

— Eu am fost ofiţerul de serviciu, a răspuns Avraham. A venit seara şi nu ştia dacă să depună plângerea.

Ilana l-a oprit pe Shrapstein care voia să continue.

— Să trecem mai departe, a spus ea. Deocamdată detaliile astea nu sunt relevante. Dacă se vor dovedi importante, vom reveni la ele mai târziu. Să trecem mai departe.

— După cum spuneam, a continuat Avraham, am deschis o anchetă joi, cu anunţuri în mass-media şi pe internet, şi am iniţiat audierea familiei, prietenilor şi vecinilor. Am efectuat şi o cercetare preliminară a camerei băiatului, precum şi o examinare a calculatorului său şi a telefonului mobil. Am avut şi convorbiri telefonice de

rutină cu coordonatorii de informaţii. În orice caz, am primit puţine reacţii şi informaţii din partea populaţiei – poate pentru că nu a apărut nimic la ştiri în mass-media, au fost doar anunţuri. Din rapoartele primite la Centrul de Contact, niciunul nu conţinea informaţii concrete care să ne ajute la investigaţie.

— În afară de telefonul anonim care ne-a făcut să pierdem sâmbătă jumătate de zi, scotocind prin zona dunelor de nisip, a intervenit din nou Shrapstein.

Eliyahu Ma'alul s-a arătat nedumerit, neştiind despre ce anume era vorba.

— Care dune? a întrebat el.

— Chiar la asta voiam să ajung… bun, acum daţi-mi voie, a insistat Avraham. La centrul de contact al diviziei s-a primit o informaţie anonimă vineri seară, cum că trupul copilului dispărut s-ar găsi pe dunele din spatele şantierului de construcţii H300. N-am avut cum să verific informaţia, dar am decis totuşi să efectuăm o cercetare a zonei ieri-dimineaţă ca să excludem această posibilitate – şi ca să înlăturăm şi cea mai mică îngrijorare că băiatul dispărut ar putea fi acolo, viu sau rănit şi incapabil să se mişte sau chiar inconştient.

— Dacă a existat această îngrijorare, nu mi se pare normal că s-a amânat de vineri seară până sâmbătă dimineaţă, a comentat Shrapstein.

— Ai dreptate, dar căutările pe timp de noapte necesită un echipament special şi buget special şi ştiţi cu toţii cât de complicat este, a spus Avraham.

— A fost o decizie pe care Avi a luat-o cu acordul meu, a adăugat Ilana.

— Şi credeţi că aţi eliminat în întregime această posibilitate? a întrebat Ma'alul.

Înfăţişarea sobră şi calmă a lui Ma'alul îi amintea lui Avraham de tatăl său înainte de atacul cerebral. Era un bărbat scund, slab, cu pielea măslinie. Ochii duşi în fundul capului erau mari şi blânzi, iar întrebările lui, întotdeauna sincere şi niciodată în doi peri, te încurajau să-ţi deschizi inima, chiar şi atunci când erai întrebat doar: „Ce mai

faci?” Decizia lui de a se specializa în investigarea delincvenţei juvenile, pe care o luase cu douăzeci şi cinci de ani în urmă, izvorâse din dorinţa sinceră de a-i ajuta să se îndrepte pe adolescenţii care apucaseră pe un drum greşit în viaţă. În adâncul sufletului era mai degrabă asistent social decât poliţist, dar Avraham îl considera un anchetator cu care îţi făcea plăcere să lucrezi. Nu că ar fi fost strălucit, dar îşi făcea treaba cu seriozitate, cu modestie şi fără să comenteze.

— Nu cu certitudine absolută, a spus Avraham, răspunzând la întrebarea lui Ma’alul. Dar aşa cred. Nu am făcut săpături cu utilaje grele, dar am acoperit bine zona. Am găsit câteva articole de îmbrăcăminte, dar familia a confirmat că ele nu aparţin băiatului dispărut.

Ma’alul a clătinat din cap.

— Şi nu am găsit nimic la telefonul public de la care s-a efectuat apelul către poliţie, nu? a întrebat Ilana.

— Până acum nimic, a răspuns Avraham.

Avraham a scos nişte hârtii din dosarul de anchetă.

— Am făcut copii după procesele-verbale ale audierilor, a spus el, distribuindu-le celorlalţi. Ilana le-a văzut deja; nu conţin nimic semnificativ. Băiatul dispărut nu era foarte activ pe calculator. Are o singură adresă de e-mail a unui furnizor de servicii de internet şi foarte puţine contacte. Majoritatea mesajelor pe care le primeşte sunt materiale publicitare şi ultima dată când a trimis un mesaj a fost în urmă cu o săptămână. Nu are cont pe Facebook.

— Site-uri porno? Site-uri de întâlniri on-line? De jocuri de noroc? a întrebat Shrapstein.

În ultimii ani, aproape de fiecare dată când se deschidea o anchetă se punea aceeaşi întrebare – de parcă navigarea pe internet era sursa tuturor crimelor şi principala modalitate de rezolvare a lor.

— Se pare că pe calculator există şi un istoric al accesării unor site-uri porno, dar nu cine ştie ce, a spus Avraham. Există un singur calculator în casă – în camera în care băiatul stă împreună cu fratele mai mic şi cred că nu

prea avea când să se uite la materiale pornografice. Le-am cerut celor de la IT să verifice accesarea site-urilor de călătorii, ale agenţiilor de voiaj, dar n-au găsit nimic. Istoricul căutărilor pe internet are legătură mai mult cu site-urile de jocuri pe calculator.

Nici audierea prietenilor şi rudelor nu a scos la iveală informaţii reale care să ne dea un fir de unde să începem cercetările, a continuat el. Niciunul dintre cei chestionaţi nu avea cunoştinţă că băiatul ar fi vrut să fugă de-acasă şi nu cunoaştem să sufere de tulburări emoţionale sau comportamentale. Ştim că tânărul a mai fugit de acasă de două ori, în urma unor certuri cu părinţii. A plecat doar pentru câteva ore, dar este un indiciu că ar putea fi vorba de o nouă tentativă.

Tânărul mai are puţin până la absolvirea clasei a unsprezecea la liceul Kugel şi învaţă destul de bine. A fost descris ca fiind un băiat liniştit, nu foarte popular, dar fără probleme sociale. Nu există dovezi că ar fi suferit vreun abuz sau că a fost hărţuit de alţi elevi. Nu ştiu dacă am mai spus-o, dar nu avem informaţii care să ne arate că ar avea legături cu vreo activitate infracţională.

Avraham a ridicat capul din hârtii şi s-a uitat la Ilana. Ea a oftat.

În ultimii patru ani, de când Ilana fusese numită şef al Direcţiei de Investigaţii şi Informaţii din districtul Tel Aviv, s-a întâmplat de atâtea ori să stea ceasuri întregi în biroul ei, cântărind cu atenţie fiecare detaliu în parte, citindu-şi unul altuia transcrierile interogatoriilor, încercând să privească lucrurile mai întâi dintr-un punct de vedere şi apoi din altul, punând cap la cap toate faptele în efortul de a ajunge la o ipoteză. Dacă a existat vreodată un loc unde anchetele care, iniţial, păreau să nu ducă niciunde până la urmă se încheiau cu succes, atunci acela a fost aici, în această încăpere, şi mulţumită discuţiilor de acest gen.

— Pe scurt, nu avem niciun fir, a comentat Ma’alul.

— Nu, a răspuns Avraham, deşi cred că avem de-a face cu o tentativă de fugă de acasă care probabil s-a

încheiat prost – sau, în cel mai rău caz, cu o sinucidere.

— De ce? a întrebat Ma’alul.

Avraham a ezitat o clipă sub privirea ochilor blânzi şi minunaţi ai lui Ma’alul.

— În primul rând, pentru că tânărul nu are antecedente penale şi nu am găsit nimic care să arate că era implicat în vreo activitate infracţională; dar şi prin prisma informaţiilor despre el pe care le-am adunat. De asemenea, pentru că e ceva în legătură cu familia, deşi încă nu-mi dau seama ce anume. Pare a fi un băiat cu foarte puţini prieteni, extrem de introvertit, nu prea comunică cu părinţii. Din experienţă ştiu că aceste trăsături de comportament pot sugera o tentativă de fugă de-acasă sau de suicid – asta dacă nu cumva voi aveţi altă părere.

— Este posibil, a răspuns Ma’alul.

— La ce te referi când spui că „probabil s-a încheiat prost”? a întrebat Ilana.

— La faptul că poate a plănuit să dispară de-acasă o zi sau câteva ore, dar a fost implicat în ceva neaşteptat, a răspuns Avraham. Sincer, nu ştiu.

— Eu nu sunt de acord, a spus Shrapstein. Ilana şi Ma’alul s-au întors spre el.

— De ce? a întrebat Ilana.

— Pentru că eu nu cred că un tânăr de – câţi ani ziceai că are? Cinşpe? Şaişpe? a spus Shrapstein.

— Şaisprezece şi jumătate, a răspuns Avraham.

— Nu cred că un adolescent de şaisprezece ani şi jumătate dispare pur şi simplu fără să lase o urmă pe care noi să nu reuşim s-o găsim în trei zile de anchetă – chiar dacă n-a fost cea mai amplă operaţiune din lume, a continuat Shrapstein. Nu se poate să nu lase vreo urmă. Trebuie să facă rost de bani înainte sau după ce dispare, nu? Şi chiar dacă a fost implicat în ceva neaşteptat, ce şanse sunt ca noi să nu aflăm? Şi chiar dacă vrea să se sinucidă fără să ştie cineva, trebuie s-o facă într-un fel, corect? Trebuie să fure o armă de la cineva sau pastile din dulapul cu medicamente al părinţilor, un cuţit de

bucătărie, ceva. În general, oamenii care se sinucid vor să fie găsiţi; eu aşa am învăţat.

Ilana s-a întors spre Avraham, evident, invitându-l să răspundă la provocarea lansată de tânărul şi „strălucitul" inspector pe care ea îl adusese în echipa lui.

— Pastilele pot fi cumpărate şi de la farmacie, a spus Avraham.

— Deci ce vrei să ne spui – că el a cumpărat două cutii de pastile pentru dureri de cap de la o farmacie fără să spună nimănui, apoi s-a dus pe dunele de nisip, unde le-a înghiţit? a continuat Shrapstein. Nu are sens.

Tânărul ofiţer şi-a întors privirea spre Ilana şi ea a clătinat din cap.

— Deci tu crezi că avem de-a face cu o crimă? a întrebat ea. Ce fel de crimă?

— Din punctul meu de vedere, ancheta n-a început încă şi toate variantele sunt posibile, a continuat Shrapstein. Un lucru e clar, până acum noi nu am acţionat suficient de rapid. Chiar dacă a fugit de-acasă – şi eu nu cred acest lucru –, el s-a îndepărtat de noi şi mai mult, cu fiecare noapte care a trecut. Şi încă nu ştiu nimic despre băiatul dispărut – asta mă nelinişteşte pe mine. Orice este posibil – răpire, implicare într-o infracţiune şi fugă, orice. Chiar crimă. Nu are sens ca un băiat de şaisprezece ani şi jumătate să fugă de acasă timp de cinci zile şi să nu ia legătura cu nimeni.

Preţ de o clipă, Avraham s-a simţit ameţit de un acut sentiment de furie amestecată cu dispreţ pe care l-au stârnit în el cuvintele lui Shrapstein. În definitiv, au existat momente când şi el a gândit la fel. De câte ori nu-şi pusese şi el aceeaşi întrebare în ultimele zile: cum poate un băiat de şaisprezece ani să dispară de acasă fără ca nimeni să nu ştie nimic? Poate că dispreţul era stârnit de tonul categoric al lui Shrapstein, de încercarea lui de a da impresia că tot ce zicea el era corect.

— Poate că a luat legătura cu cineva la care încă n-am ajuns, a spus Avraham ca pentru sine, fără să adreseze comentariul cuiva anume.

La care Shrapstein a răspuns calm:

— Ei, atunci asta-i altă poveste.

Ma'alul nu s-a amestecat în discuţie până când Ilana i s-a adresat direct şi l-a întrebat dacă, ţinând cont de experienţa pe care o are, credea că este vorba despre o fugă de acasă. Ca întotdeauna, acesta s-a gândit mult înainte să răspundă. Ochii lui căprui s-au închis o clipă, apoi s-au deschis, în timp ce el îşi trecea încet peste chelie degetele scurte şi groase.

— Din ce-am auzit până acum – nu, a spus Ma'alul, uitându-se spre Avraham cu o privire cu care parcă voia să-şi ceară scuze. Aici aş vrea să fiu prudent, a continuat el, însă când vine vorba de dispariţii la vârsta asta, de obicei există nişte semnale de avertizare. Chiulul sau abandonul şcolar, frecventarea găştilor de cartier, antecedente penale legate de consumul de alcool sau droguri. Faptul că el nu are astfel de antecedente, dacă am înţeles eu bine, îmi întăreşte bănuiala că i s-a întâmplat ceva – şi nu contrariul, aşa cum a prezentat Avi lucrurile. Şi repet, fac această afirmaţie cu prudenţă. De asemenea, sunt de acord cu Eyal că trebuie să acţionăm rapid, să facem toate eforturile în următoarele zile. Patru zile fără niciun semn de viaţă sunt mult prea multe.

Ilana şi-a scos ochelarii. În ultimele săptămâni, Avraham ajunsese la concluzia că ea purta ochelarii cu rame drepte atunci când nu se uita la ceva anume şi îi scotea când voia să studieze ceva cu atenţie. Ea s-a uitat peste fotografiile cu Ofer care erau împrăştiate pe birou în faţa ei. Din cauza orei târzii, şedinţa avea să fie una foarte scurtă.

— Mă bucur că aveţi păreri diferite, a spus Ilana. S-ar putea ca lucrul acesta să fie în folosul anchetei. Ce-aş vrea eu să vă rog totuşi este să nu vă grăbiţi cu bănuielile şi să vă ataşaţi prea mult de o anumită teorie, deoarece este foarte clar că, deocamdată, nu avem nimic concret de care să ne agăţăm. Ne aflăm în faza preliminară de strângere a datelor şi indiciilor şi în acest moment nu putem aborda problema cu păreri preconcepute; altfel nu

vom face decât să omitem anumite detalii şi să ne concentrăm prea mult pe altele. Ştiu că pentru noi este cel mai greu lucru de făcut, dar trebuie să acceptăm incertitudinea, să zăbovim asupra ei şi să încercăm s-o înţelegem. Şi lipsa de informaţii ne poate spune ceva – aşa cum au încercat Eyal şi Eliyahu să sugereze – deşi nu ştiu exact ce anume. Vreau să fim atenţi la ce avem şi la ce nu avem şi să nu ne fixăm doar asupra unei singure variante.

Se uita la el. Apoi a întrebat:

— Avi, ai cerut lista convorbirilor de pe telefonul lui Ofer din ultimele săptămâni?

— Nu, nu încă, a răspuns Avraham. Am s-o fac imediat.

— Am solicitat-o eu deja – pe un an în urmă, a intervenit Shrapstein. Am vorbit azi-dimineaţă cu firma de telefonie mobilă la care este abonat şi, ca de obicei, va dura o zi-două; dar am eu nişte relaţii la ei şi încerc s-o obţin mai repede. Am să mă uit peste lista de convorbiri când o primesc.

Atmosfera din biroul Ilanei căpătase energia şi fermitatea tipice începutului unei anchete, fiecare membru al echipei primind anumite sarcini şi fiind dornic să le îndeplinească, doar Avraham având o senzaţie accentuată de oboseală, de totală epuizare fizică şi sufletească pe care, de obicei, o simţea la finalul unui caz sau în concediu. Se gândea să o roage pe Ilana să-i preia altcineva cazul şi spera ca ea să-i simtă această lipsă de vitalitate.

Shrapstein a continuat.

— În afară de asta, azi-dimineaţă am început să mă uit prin rapoartele privind infracţiunile comise în zonă în ultimele săptămâni, a spus el. Aş vrea să verific dacă vreun locuitor din cartier are cazier. Şi cred că ar mai trebui să verificăm dacă au fost raportate infracţiuni care au legătură cu şcoala. Poate că nu vom afla nimic, dar merită să încercăm.

— Excelent, te-ai gândit bine, a spus Ilana. Dar ai grijă să te coordonezi cu Avi ca să nu ajungem să facem

acelaşi lucru de două ori; şi uită-te peste materialul pe care îl primim de la Direcţia de IT. Ai grijă să ne dea cât mai multe informaţii. Te aşezi frumos şi citeşti tot. Eliyahu va merge din nou la şcoală şi va sta de vorbă cu colegii de clasă ai lui Ofer; şi dacă e nevoie, vom mai aduce un anchetator de la Infracţionalitate Juvenilă. Împărţiţi între voi chestionarea membrilor familiei.

Shrapstein l-a întrebat pe Eliyahu dacă era posibil să-i verifice pe toţi elevii de la şcoală să vadă dacă avea vreunul cazier. Totul e posibil, i-a răspuns experimentatul anchetator, notând ceva într-un carneţel pe care îl scosese din buzunarul interior al impermeabilului.

— Ar trebui să ne gândim ce vrem să facem în legătură cu mass-media, a propus Shrapstein. Ar fi bine să propunem un reportaj pentru una dintre emisiunile de ştiri; ei nu ne vor aborda din proprie iniţiativă.

Nu exista om în poliţia districtuală care să nu ştie că sora lui Shrapstein era unul dintre producătorii emisiunii de ştiri de pe Canalul 10 şi că el putea să transforme o banală investigaţie într-un subiect de televiziune.

Avraham s-a deconectat. Fusese încărcat de adrenalină când venise la secţie în dimineaţa aceea, fiind sigur că şedinţa din biroul Ilanei va impulsiona ancheta care se blocase la căutările din zona dunelor. La un moment dat, cochetase chiar cu ideea că totul se va termina în aceeaşi zi. Dar între timp ceva mersese prost.

— Vom lăsa presa să mai aştepte, a spus Ilana. Vreau să avem grijă să nu dăm informaţii a căror însemnătate n-o cunoaştem. A, da, şi încă un lucru – tatăl; dacă nu mă înşel, astăzi se întoarce în Israel. Este membru al Partidului Muncii, filiala locală, şi al Sindicatului Liniilor Maritime Zim. Am primit deja telefoane de la „oameni de bine” care se interesau de mersul anchetei noastre şi ne întrebau ce facem pentru a-i aduce fiul acasă. Sunt sigură că nu trebuie să vă explic eu lucrurile astea…

Cei trei anchetatori s-au ridicat să plece.

— Atunci, la treabă, a spus Eliyahu Ma’alul.

Avraham l-a întrebat de ce era îmbrăcat în jacheta

impermeabilă.

— Cum de ce, Avi? a răspuns Ma'alul. Ca să mă feresc de vânt.

Ilana a deschis fereastra imensă care dădea în stradă şi a pus o mică scrumieră de sticlă pe birou. Curentul de aer care a năvălit în cameră l-a înviorat oarecum, iar zgomotul autobuzelor care circulau pe strada Salame l-a mai destins.

— Pâri dărâmat, i-a spus ea.

— Sunt obosit, a răspuns el, aprinzându-şi o ţigară.

— Din cauza serii de miercuri? a întrebat ea cu o voce care suna mai apropiată acum când rămăseseră în cameră doar ei doi.

— Nu ştiu, a răspuns el.

— Nu fi prea aspru cu tine pentru ce s-a întâmplat în seara de miercuri, a continuat Ilana. Ai luat o decizie care poate a fost sau nu a fost corectă, dar care cu siguranţă poate fi înţeleasă şi justificată în contextul mai larg al muncii unui poliţist. În orice caz, n-are rost să te laşi doborât de asta. Ai în mână o anchetă complicată şi acum trebuie să gestionezi lucrurile rapid, dar cu mare atenţie şi cu o gândire clară. Vrei o cafea? Avem zece minute la dispoziţie.

El s-a uitat la ea uimit.

— O gândire clară? a spus el, repetând cuvintele ei.

— Da, o gândire clară. Ce-i rău în asta? Nu poţi să conduci o anchetă dintr-un sentiment de vinovăţie, mai ales când nu ştii dacă ai motiv să te simţi vinovat. Lucrăm împreună de prea mult timp ca să nu ştiu că poţi s-o faci.

— Sigur că există un motiv. Chiar dacă se dovedeşte că n-are importanţă, tot n-ar fi trebuit s-o trimit acasă de la secţie fără să fac nimic. I-am mai şi ţinut o prelegere despre faptul că-şi face griji degeaba şi Ofer se va întoarce acasă în aceeaşi seară.

— Despre mistere şi de ce nu există romane poliţiste scrise de evrei? a întrebat Ilana. Credeam că ai promis să încetezi cu chestia asta.

Ea a încercat să-l îmbuneze cu un zâmbet şi un ton

mai blând. Se cunoşteau de aproape nouă ani. Înainte să fie promovată în funcţia de şef al Direcţiei de Investigaţii şi Informaţii, ea fusese inspectorul-şef Ilana Lis, unul dintre cei mai respectaţi anchetatori din Inspectoratul de Poliţie Tel Aviv. La câteva luni după ce Avraham a absolvit cursurile pentru ofiţeri şi a intrat în divizie, a fost repartizat într-o echipă condusă de ea pentru anchetarea unui avocat care furase milioane de şekeli de la clienţii săi, nişte oameni în vârstă. Francheţea cu care ea îi vorbise despre anchetă îl uluise; ea nu făcuse niciun efort pentru a-şi ascunde sentimentele sau îngrijorările şi ascultase părerile lui. Împreună, ei doi veniseră cu o strategie care până la urmă l-a făcut pe avocat să mărturisească după mai multe ore epuizante de interogatoriu. El fusese de-a dreptul încântat de felul cum ştia ea să creeze încredere între colegi. Nu mai cunoscuse pe nimeni ca ea, nici în cadrul poliţiei şi nici în altă parte. Îl invitase în vechiul ei birou ca să sărbătorească victoria cu vin roşu în pahare de plastic. Era aproape ora trei dimineaţa. Îi spusese că el jucase un rol imens în reuşita anchetei, că îi făcuse plăcere să lucreze cu el şi că ea avea de gând să-l coopteze şi în alte echipe de anchetă pe care le va conduce pe viitor. Aşa se face că în anii ce-au urmat, până când a fost promovată, au lucrat mereu împreună şi au devenit din ce în ce mai apropiaţi. Îl întâlnise şi pe soţul ei cu diverse ocazii – la evenimente în familie şi ceremonii. Se afla în biroul ei când reprezentanţii Forţelor Armate ale Israelului au venit să-i aducă la cunoştinţă moartea fiului ei, şi el a ţinut-o în braţe când ea s-a prăbuşit leşinată, apoi a dus-o cu maşina la baza de instrucţie a FAI. Probabil că ea era persoana cea mai apropiată de el, în ciuda faptului că discutau aproape exclusiv despre munca lor.

— Ştii care este partea cea mai grea în investigarea dispariţiilor de persoane? a întrebat Ilana. Că afli dacă ai făcut ce trebuia abia când au fost găsite. Nu ai cum să ştii dinainte.

— Nu e asta, a răspuns Avraham. Partea grea este că nu ştii dacă investighezi o crimă sau nu. Ştim cum să

investigăm crime şi ştim cum să facem suspecţii să mărturisească într-un interogatoriu; dar când vine vorba de persoane dispărute, în general, nu ştii dacă a fost comisă o crimă sau nu. Nu faci decât să-i suspectezi pe oameni, vecini, prieteni, rude, însăşi persoana dispărută, oameni cărora le pasă de persoana dispărută, la fel ca ţie – sau chiar mai mult. Şi trebuie să-i suspectezi, n-ai încotro, în majoritatea cazurilor, la sfârşitul unei anchete, se dovedeşte că nu s-a comis nicio crimă şi că nimeni nu a ascuns nimic. Din câte ştim noi, Ofer Sharabi ar putea fi la plajă în Rio de Janeiro, fără ca nimeni să ştie sau să fie vinovat de ceva.

— Aiurea. Ştii bine că nu-i în Rio de Janeiro. Şi de ce tocmai în Rio?

— De unde ştiu eu că nu este acolo? Nu ştiu nimic.

— Poţi să afli. Verifici la Poliţia de Frontieră dacă a părăsit ţara. Nu s-a urcat în avion cu un paşaport fals. Nu e agent al Mossadului, este elev.

Avraham a oftat. Slavă Domnului că ea deschisese fereastra să lase să intre aer.

— OK, ai câştigat, a spus el, nu este în Rio.

— În plus, am reuşit să lămuresc cu tine subiectul legat de sentimentul tău de vinovăţie şi totodată să-ţi redau tăria şi încrederea, a spus Ilana privindu-l direct în ochi, lucru care îl deranja întotdeauna. Nu înţeleg cum faci de clachezi uneori atât de repede, a continuat ea. Până şi unul ca Shrapstein pare că poate să te doboare, de parcă tu ai fi ăla care abia ieri a intrat în poliţie şi nu el, de parcă n-ai fi tu unul dintre cei mai buni anchetatori.

Ilana se pricepea să vorbească despre lucruri pe care el nu îndrăznea să le spună, de ruşine, astfel încât el să nu se simtă jenat. O singură dată în tot acest timp de când se cunoşteau, el visase ca ea să-şi pună mâna peste mâna lui – nu mai mult, doar o mână rece. Uitase în atâţia ani dacă visase noaptea sau doar îşi imaginase şi îşi interzisese să se mai gândească vreodată la asta.

— Mă omoară gândul că Ofer Sharabi va deveni un alt copil dispărut care nu a mai fost găsit, a spus el într-un

final. Că vor trece zece sau cincisprezece ani fără ca noi să ştim ceva despre ce i s-a întâmplat – dacă este mort sau trăieşte pe undeva.

Imaginea lui Ofer i-a apărut din nou în minte. Îl vedea cum coboară scările, cu rucsacul negru pe umăr. Ieşea în stradă şi o lua la dreapta, îndreptându-se spre şcoală. Oamenii treceau pe lângă el şi nimeni nu observa nimic. Dar dacă el n-a luat-o la dreapta, ci a luat-o la stânga? în direcţia opusă era o băcănie de cartier, nu departe de blocul în care locuia. Fără să ştie de ce, Avraham se oprise acolo în dimineaţa aceea în drum spre secţia de poliţie, îi arătase patroanei fotografia lui Ofer şi o întrebase dacă băiatul a intrat în magazin miercuri, ziua în care a dispărut. Aceasta nu avea nevoie să se uite la fotografie, îl cunoştea bine pe Ofer. Toată lumea din cartier vorbea despre dispariţia lui şi toţi voiau să dea o mână de ajutor la căutări. Încă de când era mic, Ofer venea aproape în fiecare dimineaţă să cumpere lapte şi chifle proaspete, îi spusese proprietara magazinului. Totuşi, era aproape sigură că nu-l văzuse în dimineaţa de miercuri şi soţul ei fusese de aceeaşi părere.

— Aşteptaţi puţin, pot să verific, spusese ea la un moment dat, deschizând un caiet gros în care scria datoriile clienţilor obişnuiţi. Sharabi – 3 mai. Asta a fost marţi. De atunci n-a mai cumpărat nimic, adăugase ea entuziasmată, de parcă tocmai îl localizaseră pe Ofer mulţumită ajutorului ei. Ultimele cumpărături făcute de Ofer ajungeau la un total de 44, 60 de şekeli. Îşi scrisese numele cu cerneală verde alături de suma respectivă.

— Nu va deveni un alt copil dispărut care n-a mai fost găsit, a spus Ilana. Chiar n-ai aflat nimic din discuţiile cu prietenii şi vecinii?

— Practic, nimic. Este un vecin mai ciudat în blocul lui, care a venit şi ieri să ajute la căutări. Susţine că l-a cunoscut pe Ofer mai bine decât alţii. Am să-l chem la secţie pentru audiere – mâine, după ce termin cu tatăl.

— Bună idee. Dar tu n-ar trebui să te pregăteşti de călătorie? Când pleci?

— Săptămâna viitoare. Dar nu sunt sigur că am să mă duc. Mă gândesc să anulez.

— Cum adică să anulezi? Este o deplasare de şase zile în interes de serviciu şi chiar dacă nu terminăm până atunci, ancheta se poate derula şi fără tine – dacă rămâne la noi în ogradă.

Lui nu i-a venit să creadă ce aude – şi asta doar cu câteva clipe înainte ca ea să-l gonească din birou deoarece se grăbea să plece.

— Cum adică dacă rămâne la noi în ogradă?

— Cu toţii sperăm ca ancheta să se încheie într-o săptămână, nu? Ştii şi tu că dacă merge prost sau noi considerăm că nu mai este o simplă anchetă într-un caz de dispariţie, ci altceva, crimă, de exemplu, s-ar putea să fim nevoiţi să constituim o echipă de investigaţii speciale care să preia cazul. Mai ales dacă apar presiuni din partea familiei. Nu va depinde de mine. Cazul ar putea fi preluat de cei de la Infracţiuni Grave. Deocamdată, lasă asta deoparte şi vezi-ţi de anchetă. Este un caz de dispariţie şi te ocupi de el. Dacă şi când se va transforma în altceva, va trebui să ne gândim cum e cel mai bine să procedăm. Avem timp.

Atunci, chiar când începea să simtă aerul proaspăt şi claritatea în gândire de care vorbise ea mai devreme, a simţit că-l cuprinde din nou deprimarea.

S-a uitat în ochii ei cât a putut de direct şi a implorat-o:

— Liana, te rog, nu-mi lua cazul ăsta. Acum o jumătate de oră voiam să te rog să-l dai altcuiva, dar amândoi ştim foarte bine că asta m-ar omorî. Este ancheta mea. A fost a mea din clipa când mama lui Ofer a venit la secţie şi trebuie să rămână a mea până voi găsi băiatul şi-l voi aduce acasă.

Avea la dispoziţie o săptămână. Ilana n-a avut nimic de obiectat în privinţa asta. Dacă nu reuşea o descoperire în cadrul investigaţiei până să plece la Bruxelles, însemna că la întoarcerea din călătorie va găsi cazul în mâinile

altcuiva. Şi chiar dacă se constituia o echipă de investigaţii speciale condusă de un ofiţer superior, sau chiar dacă cei de la Infracţiuni Grave nu preluau cazul, cine ştie ce era în stare să facă Shrapstein într-o săptămână cât lipsea el, de parcă el n-ar profita de ocazie ca să i-l fure pe Ofer. Avraham era îngrozit de gândul că acest caz ar putea fi închis cât timp el era plecat la Bruxelles.

S-a întors cu maşina la secţie via Jaffa, oprind puţin la brutăria Abulafia ca să-şi cumpere un pateu cu brânză. Zborul EI Al 382 de la Milano trebuia să sosească la ora 22: 50. Putea să-l aştepte pe tatăl lui Ofer la aeroport, la sosiri şi să-l ducă cu maşina direct la secţie pentru a-l chestiona sau putea să-l lase să-şi petreacă noaptea alături de familie şi să-l cheme dimineaţă la audiere. Sau poate că se va deplasa el acolo şi va bate la uşa lor. Voia să vadă din nou apartamentul, să fie în ultimul loc în care fusese Ofer înainte să dispară; şi voia să-i vadă pe mama şi tatăl acestuia împreună. N-o mai văzuse pe Hannah Sharabi de vineri. Poate că aceasta va fi mai relaxată în prezenţa soţului ei şi va putea să-i spună mai multe despre fiul ei. Şi mai voia să vadă cum arăta tatăl ca să şi-l imagineze pe

Ofer la vârsta lui. Voia să intre împreună cu el în camera lui Ofer, să stea pe pat alături de el, să deschidă împreună cu el aceleaşi sertare pe care le deschisese vineri. Oare chipul tatălui va dezvălui mai multe detalii despre fiu şi despre viaţa acestuia decât o făcuse cel al mamei? Nu aşa se întâmplă mereu? Şi dacă avea să stea de vorbă cu tatăl la el acasă, după aceea putea să-i facă o scurtă vizită şi acelui vecin ciudat. Să nu uite să ia legătura cu el să vadă dacă va fi acasă.

Telefonul mobil a început să sune chiar când oprea maşina în parcarea secţiei. Era un număr pe care nu-l avea în lista de contacte.

— Aş dori să vorbesc cu stimabilul inspector-şef Avraham Avraham, s-a auzit o voce când a răspuns.

Nu mai auzise vocea aceea de cel puţin şase luni, dar a recunoscut-o imediat – şi a regretat că răspunsese la telefon.

— Da, eu sunt, a spus el.

— Bună, Avraham Avraham, la telefon Un Un de la securitate securitate, a spus vocea, făcându-l să caşte ochii mari de nedumerire. Vă sun în legătură cu investigaţia de la MIA MIA.

Avraham a parcat maşina pe locul obişnuit şi a rămas pe loc.

— Mai eşti acolo? s-a auzit din nou vocea. Să nu te superi. Ştii că îmi permit să fac glume cu tine doar pentru că simt că avem o relaţie bună. Anchetatorii din poliţia israeliană au devenit îngrozitor de sensibili de când femeile ofiţer au început să preia posturi de conducere, nu crezi?

Deşi nu se întâlniseră niciodată, Avraham îl detesta. Vorbiseră la telefon cu vreo şase luni în urmă în legătură cu o anchetă în cazul unui hoţ de maşini dintr-un sat de lângă Nablus, care a fost arestat la sud de Tel Aviv. Cei de la Serviciul de Securitate Shin Bet preluaseră cazul de care se ocupa poliţia deoarece tânărul palestinian era suspectat că trecuse ilegal graniţa în Israel şi că făcea parte dintr-o organizaţie teroristă. Fratele lui, cu zece ani mai tânăr decât el, fusese condamnat la câţiva ani de închisoare pentru încălcarea siguranţei naţionale. Atunci, „Un de la securitate” vorbise cu el cum ar vorbi patronul unui restaurant cu ultimul spălător de vase, deşi probabil era mai mic decât el ca vârstă şi ca rang. Avraham nu îndrăznise să protesteze când i s-a cerut să trimită dosarul şi probele materiale pe care le strânsese după multe zile de trudă.

— Voiam să-ţi spun că, deocamdată, n-avem niciun interes în cazul băiatului dispărut, a continuat Un Am făcut şi noi verificările necesare şi de data asta nu avem de-a face cu un act de terorism. Dar, dacă la un moment dat, în cadrul investigaţiei, apare o singură literă arabă, să mă informezi imediat, bine?

— Bine, a răspuns Avraham dezgustat.

— Minunat. Asta numim noi cooperare între diferitele ramuri ale siguranţei statului.

Oare de unde suna, s-a întrebat Avraham. Unde era de fapt biroul lui „Un de la securitate”? S-a gândit o clipă că Israelul mai avea o poliţie despre care el ştia prea puţin – o poliţie specială, numai pentru probleme legate de arabi, fără secţii, fără numere de telefon publicate.

— Asta era? Pot să te mai ajut cu ceva? a îndrăznit Avraham să-l întrebe.

— Da, de fapt ar mai fi un mic lucru – o surpriză pe care am pregătit-o special pentru tine, a răspuns vocea tânără. Eşti pregătit? O păsărică mi-a şoptit că te interesează să ştii de ce în Israel nu se scriu romane poliţiste. Este adevărat? Am dreptate sau nu?

Avraham a simţit că-l străbate un fior. Cu siguranţă că Shin Bet nu pune microfoane în sălile de audieri şi nici nu interceptează telefoanele anchetatorilor din poliţie. Este imposibil. Probabil că i-a spus cineva din poliţie.

— Cum? a întrebat Avraham. Nu pricep.

— Da, o pasăre ciripitoare. Aşa că fii atent. Am convocat o şedinţă de urgenţă ca să discutăm problema şi avem să-ţi dăm un răspuns oficial. Vrei să-l auzi?

Nu, şi-a spus Avraham în sinea lui. Nu vreau să-l aud.

— Răspunsul este următorul: pentru că poliţia din Israel se ocupă de anchete mărunte despre care nimeni nu s-ar obosi să citească sau să scrie o carte, dar şi pentru că majoritatea anchetatorilor din poliţie nu sunt strălucitori. Shin Bet se ocupă de anchetele importante şi nimeni nu ştie nimic despre noi. Iar cei care ştiu nu au voie să sufle o vorbă. Acum ai priceput, ai priceput?

Vocea doamnei în vârstă a început să tremure când a ajuns la sfârşitul povestirii.

Vorbea despre mama ei care cobora dintr-un autobuz vechi pe o stradă din Ierusalim şi ploaia abundentă îi spăla faţa. Din când în când se oprea din citit în mijlocul frazei şi ofta, încercând probabil să-şi elibereze tensiunea din glas. Spera că vor pune emoţia ei pe seama conţinutului povestirii şi nu pe faptul că ea citea cu voce tare, stând în picioare în faţa celorlalţi participanţi la atelierul literar.

Ze’ev nu-şi aducea aminte cum o chema pe femeia în

vârstă pe care emoţia aproape că o gâtuise. Când a văzut-o prima oară înainte de sesiunea de deschidere a atelierului literar, a vrut să plece şi să renunţe la această idee. Stătea pe unul dintre cele zece scaune dispuse într-un cerc în încăperea mică şi părea mai degrabă desprinsă dintr-un grup de jucători de bridge. S-a hotărât să rămână abia când, la un minut sau două după sosirea lui, a intrat un bărbat care părea de vârsta lui, urmat de două femei tinere.

Aşa cum era de aşteptat, povestea doamnei în vârstă s-a terminat cu moartea mamei bolnave. Când a terminat, femeia s-a aşezat la loc pe scaun, vizibil uşurată. Nimeni nu a aplaudat – aşa stabiliseră încă de la început – şi nimeni nu a ridicat mâna. Ştiau că Michael Rosen nu va spune nimic, dar cu toate astea toţi cei prezenţi şi-au întors privirile spre el. Acesta stătea pe scaun în obişnuita lui poziţie de ascultare, cu spatele uşor încovoiat, cu coatele pe genunchi şi fruntea sprijinită în pumni, fără să i se vadă faţa. Toţi încercau să ghicească ce gândeşte ca să poată să spună şi ei ceva asemănător, în încăpere se făcuse linişte şi Michael n-a întrerupt-o, ba chiar a prelungit-o. „Tăcerea este un răspuns important la

O poveste”, le spusese el la prima lor întâlnire.

— Conţinutul este fără îndoială emoţionant, dar ca text literar, povestea nu şi-a atins scopul.

Ca şi în alte dăţi, liniştea a fost întreruptă de un bărbat cam de aceeaşi vârstă cu el, Avner, care la prima lor întâlnire se prezentase ca fiind jurnalist. Încă de la început el preluase rolul de băiat rău în cadrul grupului şi părea să-i facă o deosebită plăcere să-şi exprime penibila poziţie critică pe care o adopta întotdeauna.

— Pe mine nu m-a convins faptul că personajul s-a răzgândit în final; mi se pare prea optimist, a continuat Avner. Protagonista este supărată pe mama ei pe tot parcursul povestirii, apoi brusc revine la sentimente mai bune fără niciun motiv aparent.

Răspunsul lui obişnuit. Nu reuşea să înţeleagă faptul că oamenii se schimbă şi orice transformare emoţională

I se părea neaşteptată şi mecanică.

Oare cum ar explica el schimbarea prin care trecuse Ze’ev, tot ce i se întâmplase de săptămâna trecută încoace? Acum mai mult ca oricând, Ze’ev se îndoia că o schimbare emoţională profundă ar putea fi totuşi înţeleasă.

În dimineaţa aceea, la ora 7: 45, îi telefonase secretarei şcolii ca s-o informeze că era bolnav. După discuţia cu inspectorul Avraham Avraham pe dunele de nisip, rămăsese în pat toată ziua de ieri, şi când Michal s-a întors cu Elie de la părinţii ei, l-a găsit cu febră mare. A dormit şi se poate să fi bolborosit câteva cuvinte în somn. S-a trezit noaptea şi şi-a făcut un ceai cu lapte. S-a aşezat în sufragerie şi a aşteptat. Încet-încet şi-a dat seama că trecuseră mai bine de douăsprezece ore de când discutase cu Avraham şi îl luase gura pe dinainte, dar nu venise nimeni să-l aresteze şi probabil că nu avea să vină nimeni. Ar fi putut să-şi pregătească lecţia pentru a doua zi, dar s-a hotărât să-şi ia liber. Îl îngrozea gândul că poliţiştii ar putea veni după el la şcoală. Parcă se şi vedea încătuşat şi purtat prin curtea şcolii în timp ce toţi profesorii şi elevii stăteau la ferestre şi se uitau la el. Trecuse de ora cinci dimineaţa când s-a întors să se culce. Aproape toată ziua o petrecuse în Tel Aviv şi prinsese la cinema o dramă din perioada dominaţiei britanice. Nu voia să stea acasă; în zilele de duminică, soacră-sa avea grijă de Elie.

Una dintre tinere a sărit imediat în apărarea doamnei în vârstă.

— Ce vorbeşti? a spus ea adresându-se lui Avner. Bineînţeles că există un motiv pentru schimbarea ei. Şi-a amintit ce s-a întâmplat în autobuz.

— Şi nu putea să-şi aducă aminte mai devreme? Cum de-şi aminteşte chiar atunci? Ar trebui să existe o justificare în text, nu crezi?

Michael Rosen a tăcut, la fel şi Ze’ev. El încă nu luase cuvântul în cadrul atelierului şi nu scrisese nicio povestire. Doar observa şi uneori îşi nota nişte comentarii într-un carnet şi avea impresia că tăcerea lui îi făcea pe ceilalţi şi mai curioşi să-i afle părerea despre povestirile lor. Poate

chiar stârnise şi curiozitatea lui Michael, care, când au vorbit în maşină după lecţia de data trecută, îl îndemnase cu delicateţe să citească şi el ceva din creaţia lui la viitoarele întâlniri. Asta se întâmpla cu o săptămână în urmă – înainte de Ofer, de mama lui Ofer, de inspectorul Avraham, de telefonul dat la poliţie şi de căutări. Trebuia să se hotărască dacă să-i spună ceva lui Michael când vor merge cu maşina spre casă în seara aceea. Se cunoşteau de numai patru săptămâni, dar Ze'ev avea impresia că între ei exista o afinitate tacită, care aproape întotdeauna era semnul unei strânse prietenii în formare.

Discuţia de la atelier devenea repetitivă şi plictisitoare. Ze'ev ştia ce gândeşte Michael Rosen şi aştepta.

— Povestea m-a impresionat foarte mult, a spus Michael, ridicând capul şi vorbind cu glas domol.

Luat oarecum prin surprindere de această exprimare, Ze'ev a încercat să citească în ochii profesorului, să vadă dacă acesta chiar fusese impresionat. Privirea pătrunzătoare a lui Michael era aţintită asupra doamnei în vârstă, care încă nu-şi revenise din emoţie.

Ceilalţi au tăcut şi Michael a continuat:

— Cred că aveţi un talent minunat de a descrie o întreagă scenă în doar câteva fraze. În doar două pagini şi jumătate aţi creat două personaje credibile din punct de vedere emoţional. În afară de asta, aţi reuşit să creaţi două planuri ale povestirii, care se desfăşoară departe unul de altul, fără să folosiţi momente specifice în timp, ci doar cu ajutorul referirilor la locul acţiunii, salonul modern de spital şi vechiul autobuz.

Vocea lui Michael a rămas domoală chiar şi atunci când a schimbat tonul.

— Cu toate astea, după părerea mea, povestea dumneavoastră ar fi putut să fie mai bună şi mai impresionantă decât este deja – şi vreau să subliniez faptul că este o povestire minunată – dacă n-aţi fi făcut ceea ce v-am atenţionat încă de la prima noastră întâlnire să nu faceţi, şi anume să nu scrieţi literatură, a spus el. Durerea

din povestea dumneavoastră este încă vie şi am impresia că atunci când devine insuportabilă, vă refugiaţi în literatură, aşa-numita literatură – cu alte cuvinte, în analogii şi simbolism. În realitate nu există analogii şi nici simboluri, cum ar fi ploaia care cade peste chipul mamei sau momentul final când fiica închide ochii mamei şi-i spune în poloneză „iartă-mă, scumpa mea”, repetând cuvintele pe care i le spusese mama în autobuz.

Ze’ev nu reuşea să se împace cu profunda contradicţie dintre înfăţişarea rebelă a lui Michael Rosen şi blândeţea şi delicateţea glasului său. Avea barba crescută şi neîngrijită şi ochii roşii. Săptămâna trecută, când stăteau unul lângă altul în maşină, hanoracul lui negru duhnea a fum de ţigară şi transpiraţie, parcă şi de alcool. A încercat să-şi imagineze cum arăta apartamentul lui Michael, camera de lucru a acestuia, şi în minte i-au apărut scrumiere pline cu mucuri de ţigară, teancuri de cărţi şi sticle de vin pe jumătate goale pe birou. Cu siguranţă că Michael nu-l va invita pe la el în seara asta, după ce îl va duce acasă cu maşina, dar poate că o va face în săptămânile viitoare, până să se termine cursul.

Privirea blândă şi liniştitoare a lui Michael a rămas aţintită asupra doamnei în vârstă.

— Aţi vrut ca povestirea să aibă o încheiere armonioasă, a continuat el, de aceea aţi terminat-o cu vorbele mamei repetate de fiică. Toţi trăim cu impresia că literatura, frumuseţea în artă în general, înseamnă armonie şi că furia nu înseamnă literatură. Dar cred că nu contează ce este literatura. Cum spuneam şi la prima noastră întâlnire, eu nu pot şi nu îmi propun să vă ajut să scrieţi literatură. Eu vreau să vă ajut să scrieţi.

— Şi ce-i rău în a scrie literatură? a întrebat un tânăr. Toată lumea ştie să scrie.

— Nu-i nimic rău în asta, Einat. Înseamnă, pur şi simplu, să foloseşti cuvintele şi modul de exprimare ale cuiva. Şi nu sunt de acord cu tine când spui că oricine poate să scrie. Îţi aminteşti ce v-am citit la prima noastră întâlnire, fragmentul acela din scrisoarea lui Kafka?

Michael a închis ochii şi a citat din memorie:

— „Cred că ar trebui să citim numai acele cărţi care ne rănesc sau ne bruschează. Dacă o carte pe care o citim nu ne trezeşte ca o lovitură în moalele capului, atunci de ce-o mai citim? Avem nevoie de cărţi care ne afectează ca un dezastru, care ne întristează profund, ca moartea cuiva pe care îl iubim mai mult decât pe noi înşine, ca atunci când eşti alungat în păduri îndepărtate, ca o sinucidere. O carte trebuie să fie securea pentru marea îngheţată din noi. Aceasta este credinţa mea”.

Privirea lui Michael s-a plimbat peste chipurile celor din sală şi a zăbovit asupra lui Ze’ev.

Să fi văzut el ceea ce Ze’ev mai avea până să înţeleagă, anume că în momentul acela a început povestea pe care urma s-o scrie? Sau asta s-a întâmplat puţin mai târziu, în timp ce mergeau acasă cu maşina, când conversaţia dintre ei a fost mai apropiată şi mai intimă, iar

Ze’ev a avut impresia că Michael încerca să-i spună ceva, de parcă ştia deja?

Michael nu mai ieşea din clasă. Probabil că îl abordase vreun cursant şi rămăsese că stătea de vorbă cu el. Ze’ev l-a aşteptat în curtea bibliotecii. Se înserase şi o mulţime de cupluri simandicoase se îndreptau spre Teatrul Camere şi Opera din apropiere.

— Pe mine mă aşteptaţi? a întrebat Michael când a ieşit câteva minute mai târziu, însoţit de o tânără cursantă, şi a dat cu ochii de Ze’ev.

— M-am gândit că poate vreţi să vă duc cu maşina acasă, a spus Ze’ev.

Michael şi-a aprins o ţigară pe care o scosese dintr-un pachet mototolit.

Stăteau unul în faţa celuilalt pe treptele care duceau la bibliotecă. Michael era un bărbat înalt şi avea ochii înfiorător de roşii.

— Oh, mulţumesc, a spus el, dar trebuie să trec pe la o prietenă.

Ze’ev s-a repliat imediat.

— Nicio problemă, a spus el. Vă duc cu maşina unde

aveţi nevoie.

— Dar nu vă e deloc în drum, a răspuns Michael. Locuieşte în sudul Tel Avivului.

Săptămâna trecută, când îl aşteptase şi se oferise să-l ducă cu maşina, Ze’ev îi spusese lui Michael că el locuia în nordul Tel Avivului, nu departe de apartamentul lui Michael, în capătul de nord al străzii Ben Yehuda, unde locuiseră el şi Michal înainte să se nască Elie.

— Nu vă faceţi griji, i-a spus el. Mă bucur să fac un ocol.

Au pornit spre parcare, unde Ze’ev îşi lăsase maşina, un Daihatsu vechi. Michael mergea de parcă era stăpânul oraşului şi Ze’ev a avut impresia că acesta se uita la maşinile din trafic şi la semafoare ca un copil care nu mai văzuse aşa ceva până atunci. Dimineaţa o rugase pe Michal să-i dea lui maşina în ziua aceea numai ca să-l ducă pe Michael până acasă. O lăsase pe ea la şcoală, iar el venise în Tel Aviv cu maşina şi nu cu motocicleta.

Ze’ev a adunat cărţile şi CD-urile risipite pe scaunul din dreapta şi pe covoraşul de cauciuc din faţă, cerându-şi scuze pentru dezordine.

— Oho, dar aveţi aici o adevărată bibliotecă mobilă, a râs Michael.

Imediat ce Ze’ev a pornit motorul, în maşină s-au revărsat acordurile cvartetului de coarde Şostakovici şi el a schimbat CD-ul.

— Acum n-am chef de asta, a spus Ze’ev, parcă pentru el însuşi.

La radio se transmiteau ştirile de la ora opt. Scăunelul pentru maşină al lui Elie era pe bancheta din spate. Michael îl observase data trecută şi îl întrebase câţi copii are şi ce vârstă au.

— Doar unu, răspunsese Ze’ev. Are aproape un an şi eu încă nu m-am obişnuit.

După ce l-a întrebat pe Michael care rută îi convine cel mai mult ca să ajungă în sudul Tel Avivului, Ze’ev a virat la stânga pe strada Ibn Gabirol şi a luat-o spre Yehuda Halevy.

— A fost greu azi, nu-i aşa? a spus Ze’ev. N-a înţeles nimic din ce i-aţi spus.

Michael s-a uitat la el mirat.

— Eu zic totuşi că a mers bine, a răspuns el. M-a impresionat. A scris o poveste foarte drăguţă. Sper că nu am creat o impresie greşită.

Ze’ev a luat-o în direcţia greşită într-o intersecţie, în loc să meargă drept înainte, pe Vitzhak Sadeh.

— N-are nimic, a spus Michael. Puteţi să întoarceţi la un moment dat, dar va trebui să ocoliţi şi mai mult; puteţi să mă lăsaţi aici. Apoi Michael l-a întrebat pe Ze’ev: Dar dumneavoastră când o să ne lecturaţi ceva? Eu nu v-am invitat să citiţi în faţa celorlalţi pentru că nu vreau să presez pe nimeni.

Ze’ev a simţit dorinţa arzătoare de a-i spune lui Michael că în sfârşit era pe punctul de a scrie – atât de aproape şi după atâţia ani de aşteptare. Parcă şi vedea chipul lui Ofer aşa cum era el când l-a văzut ultima oară şi se gândise cum îi va descrie trăsăturile, mustaţa mijită, râsul reţinut. Ştia deja de trei zile ce va scrie, dar încă nu găsise cuvintele potrivite. Abia acum începeau să-i răsară în minte.

— Cred că am să scriu săptămâna aceasta, a spus Ze’ev. Cred că am găsit şi subiectul – mulţumită dumneavoastră.

Dar Michael era prea prudent şi n-a zis nimic, nu l-a întrebat nimic, aşa că Ze’ev a continuat:

— Dar dumneavoastră? Scrieţi ceva în momentul de faţă?

Se opriseră la un semafor. Michael a oftat. Picioarele lui lungi abia încăpeau în spaţiul din maşina mică.

— Eu scriu tot timpul. Dar cred că au trecut luni de zile de când n-am mai scos ceva de care să fiu mulţumit ca să pot să public. De aceea am decis să organizez acest atelier literar. Sper că mă va ajuta şi pe mine să scriu.

Oftatul lui Michael şi confesiunea care a urmat părea să-i apropie şi mai mult pe cei doi. Ze’ev îi citise ultima carte, apărută în urmă cu doi ani – la început cu invidie

stârnită de vârsta tânără a autorului, apoi cu surprindere şi admiraţie. Michael publicase trei cărţi, două colecţii de nuvele şi un scurt roman, şi deşi nu toate se vânduseră la fel de bine, fuseseră apreciate de critica de specialitate. Tricoul roşu al lui Michael degaja acelaşi miros înţepător ca hanoracul negru de săptămâna trecută şi Ze'ev s-a întrebat dacă aşa mirosea Michael de obicei.

— Aveţi pauze lungi în care nu scrieţi? a întrebat Ze'ev.

— Întotdeauna scriu ceva, a spus Michael. Dar câteodată scriu lucruri care nu merită să fie citite.

— Cine decide ce este bun sau prost?

— Eu.

Ze'ev a râs, dar Michael a rămas serios, ca şi când răspunsul lui nu intenţionase să fie o glumă.

— Cum aţi început de fapt să scrieţi? a întrebat Ze'ev.

— Nu-mi amintesc, a spus Michael. Dar ţin minte cum scriam când eram în şcoala elementară – stăteam la oră, fără să ascult o vorbă din ce spunea profesorul, şi scriam poezii.

Lui Ze'ev nu-i plăcea deloc genul acesta de răspuns care apărea de obicei în presă, în interviurile cu scriitori. El nu-şi permisese niciodată să nu fie atent la ce spunea profesorul, şi ce-şi amintea cel mai bine din şcoala elementară era teama că profesorul îl va pune să răspundă la vreo întrebare.

Michael a dat radioul mai încet.

— Dumneavoastră de când scrieţi? a întrebat el. Nu ştiu, dar am impresia că nu sunteţi genul care participă la ateliere, că ştiţi foarte bine ce anume vreţi să scrieţi şi cum.

Ze'ev a fost surprins de cuvintele lui Michael. Oare reuşise să-l păcălească, să-i ascundă adevărul, sau Michael, cu intuiţia lui, observase ceva ce Ze'ev nu reuşea să discearnă în el însuşi, văzuse în el un adevăr interior în a cărui existenţă era prea speriat să creadă?

— Eu nu scriu deloc. Cine v-a spus că scriu? a întrebat Ze'ev în glumă, încercând să-şi ascundă emoţiile.

Sincer să fiu, am venit la acest atelier din întâmplare. Nu plănuisem nimic. Odată, când treceam pe lângă bibliotecă, am văzut anunţul şi m-am hotărât să vin – nu ca să învăţ cum să scriu, ci mai degrabă ca să văd despre ce era vorba şi despre ce scriu alţii. Nu eram hotărât să rămân, dar m-a impresionat foarte tare ce aţi spus la prima întâlnire şi mi-am zis că am ce să învăţ de la dumneavoastră. Şi cred că deja am învăţat ceva; simt că vine inspiraţia.

Ze'ev era pe punctul de a se confesa în acel moment al conversaţiei, dar Michael a părut jenat, neştiind probabil cum să ia complimentul, şi între ei s-a lăsat din nou tăcere. Ajunseseră deja în cartierul de sud al Tel Avivului şi Michael privea cu ochii lui roşii prin geamul maşinii.

— E un cartier bunicel, a zis el. Mă gândesc să mă mut aici. Chiriile sunt mult mai mici decât în zona în care locuiesc.

— Da, preţurile din Tel Aviv sunt infernale, s-a grăbit Ze'ev să spună.

Momentul de intimitate trecuse.

— Şi noi ne gândim să ne mutăm, a continuat Ze'ev. Proprietarul nostru vrea să mărească chiria, iar noi oricum avem nevoie de un apartament mai mare, cu cameră pentru copil. În ziua de azi e greu să plăteşti chirie pentru un apartament în Tel Aviv din două salarii de profesori.

— Unde vreţi să vă mutaţi?

— Poate în Holon. Deşi încă nu suntem foarte hotărâţi. Ne-ar fi foarte greu să plecăm din Tel Aviv – mie, cel puţin.

— Eu m-aş muta în Holon, a spus Michael. Pare locul potrivit.

— Locul potrivit? s-a mirat Ze'ev.

— Locul potrivit, unde să locuieşti şi să scrii. M-am săturat să scriu despre Tel Aviv. Cred că îmi doresc să găsesc un mod mai simplu de a scrie; şi ca să scrii mai simplu, probabil că trebuie să duci o viaţă simplă printre oameni simpli. M-am săturat de literatura excesiv de rafinată. Dar nu ştiu ce să zic, poate e o naivitate din

partea mea să spun asta.

A fost rândul lui Ze’ev să simtă împunsătura lui Michael.

— Chiar urâţi literatura, nu-i aşa? a întrebat el.

— Nu, nu. Oh Doamne, am impresia că azi am fost înţeles cu totul anapoda. Cred că am venit nervos şi lucrul ăsta s-a văzut. Va trebui să corectez această impresie la următoarea întâlnire. Eu pur şi simplu încerc să vă ajut să vă eliberaţi şi să nu vă mai faceţi griji în legătură cu ce este şi ce nu este literatura, să exprimaţi în scris ceea ce aveţi înăuntrul vostru. Cel mai impresionant text scris vreodată – cel puţin în opinia mea – nu a fost compus ca text literar. Cunoaşteţi scrisoarea pe care Kafka i-a scris-o tatălui său?

Lui Ze’ev i-a fost teamă să recunoască faptul că n-a citit scrisoarea aceea, dar şi mai teamă i-a fost să spună că a citit-o şi pe urmă să fie prins cu minciuna. Oare Michael îi pusese întrebarea deoarece îl plasase deja în categoria acelor oameni simpli care duceau o viaţă simplă?

Ar fi putut să dea un răspuns vag, de genul: „Am citit-o demult, nu-mi mai aduc aminte cuvânt cu cuvânt” – dar s-a hotărât să spună că n-o citise.

— Excelent, a spus Michael. Am s-o aduc la curs data viitoare, doar un fragment, pentru că este foarte lungă. A apărut chiar într-o nouă traducere. Este o scrisoare pe care Kafka i-a scris-o tatălui său în 1920, cred; sau s-ar putea să fi fost în 1919. În fine, a fost scrisă cu câţiva ani înainte să moară, iar tatăl lui n-a primit-o niciodată. Ia gândiţi-vă: unul dintre cele mai minunate texte literare din istorie nu a fost compus ca operă literară, ci ca o scrisoare destinată unui singur cititor care n-a apucat s-o citească niciodată. Mă minunez de fiecare dată când mă gândesc la asta. Aşa mi-ar plăcea să scriu: ca şi când textul meu se adresează unui singur cititor pe care doresc să-l înfricoşez. Începe cu cuvintele: „M-ai întrebat deunăzi de ce susţin că mi-e teamă de tine”. Minunat, nu-i aşa?

Şi chiar atunci au apărut primele cuvinte. Iar ideea, care în după-amiaza aceea încă nu se exprimase, ca un

copilaş care învaţă să vorbească, a apărut brusc în fraze limpezi ce abia aşteptau să fie puse pe hârtie.

Orele care au urmat au fost foarte diferite de cele de dinainte şi de după telefonul dat la poliţie vineri. De data asta, nu a mai existat panică sau confuzie în acţiunile lui. A acţionat cu un sentiment de linişte interioară. Nu mai era nici urmă din teama care îl cuprinsese ieri după-amiază şi care încă nu se potolise când s-a trezit dimineaţa foarte devreme şi a stat în sufragerie înconjurat de linişte. Totul părea aşa cum trebuie, exact cum îşi imaginase că va fi actul de creaţie.

Ze'ev nu s-a dus direct acasă după ce l-a lăsat pe Michael. El a sunat-o pe Michal s-o întrebe dacă putea să mai întârzie puţin. I-a spus că voia să ajungă la un film şi abia atunci şi-a amintit de filmul englezesc pe care îl văzuse de dimineaţă şi s-a gândit că ar putea să i-l povestească pe acela fără să fie nevoit să mintă. A găsit un loc la fereastră într-o cafenea din piaţa Masaryk şi a comandat un ceai de plante.

Şi acolo, în agenda lui cu coperte negre, s-au scris primele cuvinte, parcă de la sine:

Tată şi mamă.

Ştiu că mă căutaţi de câteva zile, dar eu aş zice să n-o mai faceţi pentru că nu mă veţi găsi, şi nici poliţia nu mă va găsi, nici dacă mă caută cu câinii poliţişti.

În afişele puse pe stradă scrie că am dispărut miercuri dimineaţă, dar ştim toţi trei că nu-i adevărat. Ştim cu toţii că eu am dispărut cu mult timp înainte, fără ca voi să observaţi, fiindcă pe voi nu v-a interesat, şi nu am dispărut într-o singură zi, ci a fost o dispariţie treptată, la capătul căreia aţi crezut că eu încă eram acasă numai pentru că nici măcar n-aţi încercat să vă uitaţi.

Mă întreb de ce mă mai căutaţi acum? De ce v-aţi dus acum la poliţie? De ce n-aţi făcut-o în lunile şi anii când se prefigura nenorocirea? Credeam că din cauză că eraţi mult prea ocupaţi cu voi înşivă şi cu vieţile voastre, dar ăsta n-a fost decât un gând trecător, copilăresc, fiindcă mi-am dat seama că adevăratul motiv a fost că vă era prea greu să vă

apropiaţi. Fiindcă toţi oamenii se tem să vadă cu adevărat prin ce trec alţii, şi mai ales prin ce trece copilul vostru – îndeosebi când el este altfel, altfel decât voi, cineva pe care voi nu puteţi să-l înţelegeţi o pasăre rară.

Ştiu că această scrisoare vă va pricinui suferinţă, dar poate că vreau să vă doară şi pe voi aşa cum m-a durut pe mine. Aţi fi putut să preveniţi acest lucru, dar n-aţi făcut-o.

V-aţi amintit de mine când era prea târziu. Vă întrebaţi probabil unde mă aflu acum şi de unde vă scriu – şi nu pot decât să vă spun că vă scriu de foarte departe, de undeva unde totul este bine.

Fiul vostru, care nu mai e al vostru.

Ofer

Ze’ev a stat la cafenea şi a citit scrisoarea de mai multe ori. Nu se simţea cuprins de bucurie sau de satisfacţie, doar de dorinţa de precizie, de a găsi cuvintele potrivite şi de a le şterge pe cele nepotrivite. A adăugat şi a şters propoziţii, scoţând din scrisoare tot ce n-ar scrie un băiat de vârsta lui Ofer, tot ce n-ar părea spus de Ofer.

— Cum te simţi? l-a întrebat Michal când s-a întors acasă.

— Minunat, a răspuns el.

Au stat împreună în sufragerie şi Michal a tăiat un pepene verde, primul din vara aceea.

El i-a povestit filmul englezesc, iar ea i-a povestit cum a fost ziua la şcoală şi seara cu Elie, care fusese mai irascibil decât de obicei, plânsese şi se uitase întruna după tatăl lui. La unsprezece şi jumătate, Michal a spus că se duce la culcare şi l-a întrebat dacă vine şi el.

— Încă nu. Cred că vreau să scriu ceva.

A zâmbit şi Michal l-a privit surprinsă.

— Era şi timpul, a spus ea.

Ze’ev s-a aşezat la biroul din balconul închis, dar numai după ce a aruncat o privire în dormitor să se asigure că Michal doarme şi-a scos din geantă mănuşile chirurgicale cumpărate de la o farmacie în drum spre casă şi o foaie de hârtie dintr-un pachet nou pentru imprimantă. A copiat fără grabă textul pe care îl scrisese la cafenea,

rotunjind şi răsfirând literele ca să se deosebească de scrisul lui înghesuit, cu litere ascuţite. A scos fraza „când se prefigura nenorocirea”, deoarece i s-a părut că suna a clişeu, dar şi expresia „o pasăre rară”, pe care sigur Ofer n-ar fi cunoscut-o. A adăugat „va urma” în josul scrisorii, sub „Ofer”, apoi a îndoit pagina cu ajutorul unei rigle şi a băgat-o într-un plic maro de mărime mijlocie.

Mai devreme, când s-a întors acasă, Ze’ev a observat că Michal luase deja corespondenţa din cutia poştală, aşa că s-a dus la coşul cu scrisori din bucătărie ca să pescuiască de-acolo un plic nedeschis, cu factura la electricitate. În cealaltă mână a luat un sac de gunoi – o explicaţie bună pentru mănuşi, în caz că îl vedea cineva şi îl întreba, ceea ce bineînţeles că nu s-a întâmplat. A pus factura în căsuţa lor poştală, apoi a scos-o iar şi, cu aceeaşi mişcare, a vârât plicul maro în cutia familiei Sharabi.

Marginea plicului a rămas în afară. N-avea cum să nu fie observat.

Şi-a scos mănuşile şi le-a pus în sacul menajer, pe care apoi l-a aruncat în lada de gunoi. După aceea s-a întors în balcon şi s-a aşezat din nou la birou. Jaluzelele erau ridicate şi calculatorul pornit. În mod neobişnuit, el a rămas liniştit. Simţea un acut sentiment de anticipare care era şi totodată nu era al lui.

Slabe şanse să vadă pe cineva intrând sau ieşind din clădire la ora aceea târzie, dar el era prea încordat ca să se ducă la culcare. Oare aşa se simţea un tânăr scriitor care aştepta să-şi vadă primul articol apărând în ziarul de dimineaţă? La un moment dat, lui Ze’ev i-a trăsnit prin minte că poate cineva din bloc va coborî la cutia poştală şi va scoate scrisoarea fără ca el s-o vadă. A luat grăbit cheile motocicletei şi a coborât să caute ceva în compartimentul de sub şa. Plicul era la locul lui.

A mai stat câtva timp să se uite pe internet şi a mâncat ce mai rămăsese din pepene. Cu câteva clipe înainte să închidă calculatorul, a auzit o maşină oprind în faţa blocului. Portiera din dreapta s-a deschis, la fel şi portbagajul şi a coborât un bărbat.

Era tatăl lui Ofer.

Ze’ev s-a uitat cum tatăl a scos o valijoară din portbagaj şi s-a dus apoi să dea mâna cu şoferul prin geamul lăsat. Cu bagajul în mână, acesta a luat-o pe aleea de la intrare şi a dispărut în scara blocului.

Era ora 01: 30.

7

Privind retrospectiv, aceea a fost ziua în care ancheta a luat un alt curs.

La vremea respectivă nici măcar nu-i trecuse prin minte. Abia după câteva zile şi-a dat seama că ancheta se îndrepta într-o direcţie pe care nu şi-o imaginase vreodată şi atunci el se afla deja la Bruxelles.

Cu toate acestea, luni dimineaţă, când se întorcea pe jos spre casă, pe acelaşi traseu care lega strada Fichman de Kiryat Sharet, Avraham a înţeles că Ofer nu mai era pentru el un mister absolut. Putea să vadă chipul lui Ofer aşa cum apărea el în fotografiile ce-i fuseseră date, putea să-şi dea seama ce voce avea, putea să-şi imagineze ce gândea.

Era ora 07: 30 când a vorbit la telefon cu tatăl lui Ofer, care sosise pe aeroport după miezul nopţii, şi l-a întrebat dacă putea să vină la audiere. Apoi l-a sunat pe Ze’ev Avni, vecinul pe care amânase să-l sune cu o zi înainte. Acesta numai ce plecase de câteva minute. Soţia lui Avni i-a spus că tocmai plecase la serviciu şi i-a dat numărul de mobil al soţului ei. A încercat să-l sune, dar acesta nu i-a răspuns, aşa cum se aşteptase soţia lui. Ea îi spusese că soţul ei preda câteva ore consecutiv şi nu putea să răspundă la telefon decât în pauză. Avraham i-a lăsat un mesaj.

Între timp a revenit la cazul Kintiev; voia să-l finalizeze înainte să-l trimită la procurorul districtual. În ziua precedentă, deoarece fusese prins într-o şedinţă a echipei şi Ilana îi ordonase să se concentreze pe cazul de dispariţie, el suspendase restul anchetării lui Kintiev; oricum nu era atât de urgent. Miercuri, procurorul va începe urmărirea penală a lui Kintiev şi va cere menţinerea

acestuia în stare de arest până la încheierea cercetării penale. A continuat cu rezumatul declaraţiilor şi cu restul probelor. Pe măsură ce citea transcrierea discuţiilor cu Kintiev, acestea i se păreau din ce în ce mai ciudate. S-a hotărât să introducă în sumar o secţiune separată, dedicată infracţiunilor mărturisite de Kintiev, dar care nu făceau subiectul cazului, tentativa de incendiere şi povestea despre încercarea acestuia de a electrocuta o rudă mai în vârstă de-a sa ca să poată să pună mâna pe banii ei, adăugând o notă că materialul trebuie să ajungă la secţia de poliţie din districtul de nord pentru continuarea investigaţiei. Lui Avraham i-a atras atenţia în mod special o expresie bizară pe care Kintiev o tot repetase: „Dacă-mi eşti prieten”.

„Dacă-mi eşti prieten, atunci vorbesc cu tine”. „Dacă-mi eşti prieten, te ajut să finalizezi ancheta”. „Dacă-mi eşti prieten, îţi spun lucruri pe care nu le ştii”.

Avraham răspunsese o singură dată la aceste afirmaţii ciudate.

— Da, îţi sunt prieten, spusese el.

Iar Kintiev izbucnise în râs şi răspunsese:

— Dacă-mi eşti prieten, mă laşi acum să plec şi vin eu la tine acasă.

A încercat să-l sune din nou pe Ze’ev Avni la ora 10:45 şi din nou a intrat căsuţa vocală.

Eliyahu Ma’alul l-a sunat la telefon chiar când în biroul său se afla tatăl lui Ofer.

— Poate să aştepte o oră sau două? l-a întrebat el pe Ma’alul.

— Mai bine nu.

Cerându-şi scuze faţă de tatăl lui Ofer, Avraham a ieşit din cameră.

Aşa cum se înţeleseseră, Ma’alul s-a dus din nou în dimineaţa aceea la şcoală să discute cu colegii şi profesorii lui Ofer. Ceruse ca audierile să aibă loc în biroul consilierului şcolar şi i-a chestionat pe elevi în prezenţa acestuia. Se gândise că astfel se vor simţi mai în siguranţă şi vor avea curaj să vorbească.

— Unii elevi se tem mai mult de autoritatea familiară şi foarte tangibilă a persoanelor de la şcoală decât de autoritatea poliţiei care li se pare mai abstractă, a explicat el.

Ma'alul respira precipitat, de parcă vorbea în timp ce mergea repede.

— Te-ai înşelat, Avi, a spus el. Nu a fugit de-acasă şi nu s-a sinucis. Acum sunt sigur de asta.

În seara precedentă, când discutaseră pentru a stabili ce aveau de făcut a doua zi, Avraham încercase din nou să-i explice de ce credea el că, după toate probabilităţile, dispariţia lui Ofer fusese un act voluntar.

— Ai aflat ceva? a întrebat el.

— Nu chiar… De fapt, ştii ceva? Poate că da. Vineri seară, la două zile după ce a dispărut, Ofer avea întâlnire cu o fată cu care trebuia să meargă la film. Şi din câte am aflat eu, chestia asta nu s-a întâmplat prea des. Poate niciodată. Mi-a spus un prieten pe nume Yaniv Nesher. Sunt în aceeaşi clasă şi cred că el e cel mai bun prieten al lui Ofer – deşi nu-mi dau seama cât ştie. Duminică, cu trei zile înainte de dispariţie, Ofer i-a spus că trebuie să se ducă la film vineri seară împreună cu o fată pe care o cunoscuse prin el.

Avraham avea să mai audă cuvântul „film" ceva mai târziu în aceeaşi zi – dar într-un alt context şi de la altcineva. Îşi va aminti de filmul pe care Ofer avea de gând să-l vadă vineri seara şi va face legătura între cele două filme, între cele două conversaţii.

— Cum adică „prin el"? a întrebat Avraham.

— Prin sora lui. Ofer era acasă la prietenul lui, să facă schimb de nişte jocuri pe calculator sau poate să se joace pe calculator, iar prietenul lui are o soră cu un an mai mică decât ei. Pe la sora acestuia venise în vizită o prietenă care îl plăcea pe Ofer. Ofer a fost informat de treaba asta şi a primit numărul ei de telefon. Se pare că i-a luat ceva timp, dar a sunat-o săptămâna trecută. În fine, nu contează detaliile. Important este că au stabilit o întâlnire ca să meargă împreună la un film vinerea trecută, la două

zile după ce a dispărut.

Nu contează? Detaliile contează şi încă mult! Informaţia nu părea a fi ceva zguduitor, dar arăta un alt Ofer, diferit de cel despre care i se spusese în ultimele zile, cel care nu pleca niciodată de acasă, cel care nu vorbea cu nimeni despre viaţa lui. Iată că dintr-odată el merge în vizită la prieteni, îşi face planuri să iasă în oraş la un film, face cuceriri. Până atunci, Avraham nu crezuse că-l plăcea cineva.

— Ai vorbit cu ea? a întrebat el.

— Nu, ea merge la şcoala din Kiryat Sharet; acum aveam de gând să mă duc şi acolo. În afară de asta, n-am ştiut că au o fată cu handicap.

— Cine are? a întrebat Avraham, neştiind la ce se referea Ma'alul.

— Părinţii lui Ofer. Prietenul lui mi-a spus că Ofer are o soră cu sindromul Down.

Avraham habar n-avea şi nu ştia dacă să recunoască acest lucru faţă de Ma'alul. De vineri îşi tot spunea în sinea lui că încearcă să audă o poveste şi „să cunoască personajele", dar iată că trecuseră cinci zile de investigaţii şi el nu cunoştea acest detaliu, care cu siguranţă că trebuie să fi fost important în viaţa lui Ofer.

— N-am ştiut că are sindromul Down. N-am văzut-o, a spus Avraham. Fratele şi sora erau la bunici de miercuri sau joi. Asta explică de ce mama nu putea să se descurce singură cu copiii cât timp aveau loc investigaţiile.

— Şi tot asta explică de ce Ofer era introvertit, a răspuns Ma'alul. Prietenul lui îmi spunea că el nu a fost niciodată acasă la Ofer. Ofer nu l-a invitat niciodată şi probabil că asta avea legătură cu sora lui.

Avraham nu intrase în camera surorii lui Ofer când fusese acasă la familia Sharabi – nici joi şi nici vineri. Uşa acelei camere era închisă şi el avusese impresia că Hannah Sharabi voia să rămână aşa. Nu intrase nici în dormitorul părinţilor. Deodată şi-a adus aminte de gândul acela prostesc care îi venise în minte atunci, în prima seară, când mergea spre casă, după ce mama venise la secţia de

poliţie – diferenţa de vârstă dintre copii. La doi ani după ce s-a născut Ofer, Hannah Sharabi a avut o fată cu sindromul Down. După aceea, ea şi soţul ei n-au mai vrut alt copil timp de aproape zece ani.

S-a gândit o clipă, apoi a întrebat:

— Dar ce obţinem noi din asta?

— Un fel de indiciu, nu? Poate că fata cu care Ofer trebuia să iasă în oraş avea un iubit care n-a fost deloc încântat de treaba asta? Şi mi se pare din ce în ce mai puţin probabil ca el să fi fugit de acasă. Ce sens are să se hotărască să fugă de-acasă cu două zile înainte să aibă întâlnire cu o fată, poate pentru prima dată în viaţa lui? Şi cine ştie, poate că el i-a spus ceva fetei. Poate că a ţinut legătura cu ea de miercuri încoace. Poate că ea e persoana pe care o căutam noi, cea pe care a contactat-o Ofer şi pe care noi n-am găsit-o încă.

— Şi de ce ea n-ar spune nimănui nimic?

— Zău, Avi, chiar nu ştiu. Mă duc chiar acum s-o văd. Te informez după ce stau de vorbă cu ea.

Cinci zile şi el n-a ştiut – nici despre fata cu care Ofer luase legătura, nici despre sora lui. Fără îndoială că fusese o decizie bună cooptarea lui Ma’alul în această anchetă. Simţea o dorinţă puternică să se întoarcă în biroul lui şi să obţină de la tată tot ce se putea despre Ofer şi despre viaţa lui, chiar dacă discuţia se va prelungi până la noapte.

Rafael Sharabi nu era deloc aşa cum se aşteptase Avraham. Statura lui, tonul vocii, felul cum vorbea. Poate pentru că ştia că este marinar şi membru de sindicat, se aşteptase să vadă un bărbat îndesat, dur şi gălăgios. Se aşteptase ca el să vorbească dur, să fie nemulţumit că ancheta fusese deschisă cu întârziere, să ameninţe. Dacă înţelesese corect aluzia Ilanei, cu puţină presiune din partea lui Rafael Sharabi, cazul ar putea fi preluat de o echipă de investigaţii speciale condusă de un ofiţer de rang superior sau de Unitatea Centrală.

— Îmi cer scuze, a spus Avraham. Am avut o discuţie cu un anchetator care lucrează pe teren.

— A apărut ceva nou? a întrebat tatăl.

— Nimic deocamdată, a răspuns Avraham, scuturând din cap. Vom vedea mai târziu.

Înfăţişarea tatălui şi trăsăturile chipului său aveau în ele ceva delicat. Aproape feminin. Era un bărbat durduliu, de vreo patruzeci şi cinci de ani. Scund, cu părul negru, ondulat şi înspicat cu fire albe. Era cu doar trei-patru centimetri mai înalt decât Avraham. Avea faţa rotundă şi o barbă căruntă, nerasă, parcă în semn de doliu. Avraham şi-a adus aminte cum arăta apartamentul lor în prima zi de anchetă: rude, prieteni, sticle cu sucuri acidulate şi farfurii cu gustări pe masa din sufragerie. Tatăl era atunci pe navă şi se îndrepta spre Trieste.

Rafael Sharabi nu a ameninţat şi n-a zis nimic despre întârzierea cu care a început ancheta. A ascultat cu calm şi răbdare cât timp Avraham l-a pus la curent cu cele întâmplate, apoi s-a oferit să ajute dacă era nevoie. Şi colegii de serviciu se oferiseră să ajute, la fel şi alte rude de-ale lui. Oare soţia lui nu-i spusese nimic despre întârziere? Poate se temuse că el va crede că a fost vina ei, dar el nu părea a fi un bărbat de care să-ţi fie teamă. La început, când au luat loc pe scaun în biroul lui, după ce au făcut cunoştinţă şi şi-au strâns mâinile, Avraham spusese că probabil i-a fost foarte greu să fie plecat atât de departe şi să nu aibă posibilitatea să se întoarcă imediat acasă.

— Da, aşa este. Dar ce puteam să fac? Am venit de cum am andocat în port, a răspuns Rafael Sharabi, de parcă fusese acuzat de ceva.

Avraham se gândea cum a fost pe mare – dacă marea a fost calmă sau agitată, dacă marinarii au stat sub punte pe toată durata călătoriei sau dacă au mai ieşit afară să ia o gură de aer proaspăt când aveau puţin timp liber, dacă marea însăşi era o prezenţă în viaţa marinarilor sau dacă nava era doar un loc de muncă obişnuit, un fel de clădire de birouri din care nu se ieşea niciodată.

— Pentru mine, până în acest moment, partea cea mai grea a investigaţiei este că am senzaţia că nu îl cunosc suficient pe Ofer, a spus el. Ăsta este ajutorul de care am nevoie acum. A fost foarte greu pentru soţia

dumneavoastră şi înţeleg lucrul acesta. Dar nu reuşesc să-i fac un profil şi asta complică mersul anchetei, mai ales că nu avem dovezi materiale.

Tatăl a clătinat din cap şi a rămas tăcut. Poate că încă se simţea departe pe mare sau se lupta cu sentimentul că nu fusese acasă atunci când au avut nevoie de el.

— Înţeleg că lipsiţi de acasă perioade lungi de timp, a continuat Avraham. Puteţi să-mi explicaţi cum se întâmplă? Cât timp sunteţi plecat? Cât de des călătoriţi?

— De obicei fac drumuri scurte – Cipru, Turcia, acasă, călătorii de câteva zile. O dată la câteva luni plec în călătorii mai lungi, cum ar fi la Koper sau Trieste. Stau acasă cel puţin câteva zile după fiecare călătorie, uneori chiar două săptămâni. Câteodată mai am de lucru în port, la întreţinerea navei.

Unde o fi Koper, se întreba Avraham îi sinea lui. O fi vreun port la Mediterană sau la altă mare. De fiecare dată când dădea peste un detaliu necunoscut în timpul unei anchete, avea impresia că se află pe drumul cel bun. Ieşea din el însuşi, trecând dincolo de graniţa cunoştinţelor lui. Spre deosebire de mamă, tatăl părea dispus să vorbească, dispus să-i deschidă uşa – chiar dacă, pentru moment, era vorba doar de uşa navei. Când Avraham fusese la ei acasă, joi şi vineri, mama îl însoţise în camera lui Ofer; îi deschisese dulapurile şi sertarele, stătuse lângă el pe patul lui Ofer şi totuşi el simţise că ea nu dorea să-l primească în casa lor.

— Ce funcţie aveţi? a întrebat Avraham.

— Şef mecanic.

— Este o funcţie de conducere?

— De conducere? Nu ştiu. E o funcţie la care ajungi după douăzeci de ani de muncă.

— Şi cum aţi ajuns să lucraţi în acest domeniu?

Rafael Sharabi l-a privit mirat, ca şi când răspunsul era evident.

— Am făcut armata la marină. După ce m-am eliberat, am făcut un curs de inginer mecanic la Institutul

Naval de Instruire din Acra şi de acolo m-am dus să lucrez la Zim.

— Deci sunteţi la comanda navei? Sunteţi căpitan? a întrebat Avraham. Nu ştia sigur dacă o navă avea căpitan.

— Nu, şeful mecanic răspunde numai de partea mecanică a navei. Ca să fii căpitan e nevoie să faci un curs profesional de instruire. Căpitanul răspunde de tot vasul, inclusiv de logistica de livrare a mărfii, încărcare şi descărcare.

— Pe ce tip de navă lucraţi?

— În general pe nave de capacitate medie pentru că nu mai fac rute lungi. Nave Feeder de capacitate mică sau medie.

— Ce sunt alea?

— Oh, am avut impresia că ştiţi ce sunt când aţi întrebat, s-a scuzat Rafael. Sunt un tip de nave container. Cea mai mică subcategorie. Nave care transportă între o mie şi trei mii de containere de dimensiuni standard.

Avraham îşi lua notiţe pe o foaie de hârtie, aşa cum făcuse miercuri seara. Cu o zi în urmă, căutase foaia aceea cu desenul înfiorător pe care îl mâzgălise absent în josul paginii, dar nu o găsise.

— Nu e greu cu o astfel de ocupaţie – dat fiind că aveţi o familie? a întrebat el, încercând să nu pară acuzator.

— Asta e meseria mea, a răspuns sec tatăl.

Avraham se gândea dacă să-l întrebe cât câştigă pe lună un şef mecanic. Cinci mii? Zece mii? Treizeci de mii? Habar n-avea. Şi tocmai despre aşa ceva voia să discute cu el – despre lucruri pe care nu le ştia. Întotdeauna asta era cheia.

— Ce părere a avut soţia despre asta? a întrebat el. Cum v-aţi cunoscut?

— A fost de acord, a spus Rafael Sharabi. Chiar n-a avut de ales, nu-i aşa?

Deci până la urmă se ascundea o oarecare duritate dincolo de înfăţişarea lui rotofeie şi delicată. Nerăbdarea cuiva care nu era obişnuit să i se pună întrebări personale

şi să fie nevoit să răspundă. Era obişnuit să dea ordine pe navele lui pe un ton răstit şi profesional – şi probabil acasă la fel.

— Şi cum v-aţi cunoscut?

— Hannah lucra şi ea în marină. În perioadele mai grele, după ce s-au născut copiii, am încercat să stau mai mult timp pe-acasă. Cum spuneam, mulţumită meseriei ăsteia, uneori pot să stau acasă şi două săptămâni la rând fără să muncesc.

Oare era surprins că discuţia se concentra în primul rând pe munca lui şi pe absenţa lui de-acasă? Avraham nu intenţionase s-o îndrepte în acea direcţie. Avea sentimentul că tatăl voia să vorbească despre asta.

— Ce vârstă aveaţi când v-aţi căsătorit? a întrebat el.

— Ce vârstă? Eu aveam douăzeci şi şase de ani şi Hannah avea douăzeci şi unu.

Parcă îi şi vedea la nuntă. Şi-l imagina pe tată la douăzeci de ani – mai slab, cu o ţinută a corpului ceva mai dreaptă, dar cu aceeaşi înfăţişare rotofeie şi delicată, exact aşa cum era azi, doar că mai nesigur pe el. Nu şi-o putea imagina pe Hannah la douăzeci şi unu de ani. Probabil că era pe la începutul anilor ’90.

— Şi când s-a născut Ofer? a întrebat el.

— Eu lucram ca ucenic atunci când ne-am căsătorit. Pe vremea aia făceam rute lungi şi uneori lipseam de acasă mai mult de o lună, aşa că am aşteptat. Ne-am hotărât să-l avem pe Ofer abia după ce m-am calificat şi am obţinut slujba la Zim. S-a născut foarte firav.

— Şi el cum s-a împăcat cu asta?

— Cine?

— Ofer.

— Cum s-a împăcat cu ce?

— Cu faptul că dispăreaţi des de-acasă.

Acum a dispărut Ofer, la fel ca tine, s-a gândit Avraham, dar s-a abţinut să-i spună.

Tatăl avea mâini mari şi păroase şi şi-a plecat privirea spre ele când le-a pus pe biroul lui Avraham.

— I-a fost greu când era mai mic, a spus el. Odată,

când m-am întors dintr-o călătorie mai lungă, uitase cine sunt. Tot zicea că eu nu sunt tatăl lui şi timp de câteva zile mi-a zis „unchiule”. Dar n-a mai fost o problemă când a crescut. O ajută foarte mult pe Hannah în lipsa mea. Stă acasă, ajută la treburile din gospodărie. Aşteptam să împlinească şaptesprezece ani ca să obţină permisul de şofer. Hannah nu ştie să conducă maşina. Dar poate că totuşi nu i-a fost uşor.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Poate că i-am pus prea multe în cârcă, poate că s-a săturat, a spus tatăl, apoi a făcut o pauză. Am crescut într-o familie cu o situaţie financiară grea şi am plecat să muncesc de la o vârstă foarte fragedă. Am vrut ca toţi copiii mei s-o ducă bine şi să înveţe, şi Ofer era un elev bun. Dar aveam şi foarte multe aşteptări de la el, să ajute la treburile casei, să fie conştiincios la învăţătură. Poate că a fost prea mult.

Încă nu spusese nimic despre sora băiatului.

— Vreţi să spuneţi că Ofer n-a dus-o bine acasă?

— Nu ştiu ce să zic, poate că i-a fost greu. Eu am crezut că aşa era normal. Nu m-am gândit la lucrurile astea înainte să dispară, şi nici el n-a zis nimic. Înainte să intre la liceu, a întrebat dacă poate să meargă la Academia de Ofiţeri de Marină. E o şcoală cu internat la Acra. Eu nu m-am opus, dar Hannah n-a vrut ca el să plece. Voia să rămână acasă.

— Acasă aveţi reguli clare despre când şi cu cine are voie să iasă? a întrebat Avraham cu prudenţă.

— Nu, dimpotrivă, a spus tatăl. Am fost foarte flexibili în privinţa asta. L-am încurajat să iasă seara, să facă ce vrea împreună cu prietenii lui. Hannah nu prea are nevoie de ajutor seara, după ce copiii se duc la culcare. I-am pus în cârcă prea multe responsabilităţi. Mai ales atunci când eu eram plecat.

Avraham era convins că tatăl habar n-avea de planurile lui Ofer de a ieşi vineri seară la un film cu o fată care îl plăcea – poate la prima lui întâlnire.

Şi a avut dreptate.

— Dar ieşea cu prietenii? Cu fetele? a întrebat el.

— Nu cred că ieşea cu fetele, a spus tatăl. Dar nu e ceva anormal, nu? Şi eu eram timid la vârsta lui. Întotdeauna am fost de părere că armata va face din Ofer un om mai sigur pe el, aşa cum a făcut cu mine.

— Vorbea despre armată?

— Voia să intre la marină, iar eu l-am încurajat – deşi n-aş vrea să se facă marinar după încheierea stagiului militar. Nu pot să vă spun ce mândru eram când îl vedeam cum învaţă, cum îşi face temele, cum lucrează pe calculator. El m-a învăţat să navighez pe internet.

Au stat de vorbă în biroul lui timp de patru ore – de la unsprezece dimineaţa până la trei după-amiaza. Şi pe măsură ce trecea timpul, Avraham îşi dădea seama cât de importantă era acea discuţie pentru el. După tăcerile prelungite ale lui Hannah Sharabi, se simţea aproape recunoscător faţă de soţul ei pentru că vorbea despre el şi despre familia lui.

La ora 13: 30, a ieşit să comande de la bufet câte o porţie de mâncare pentru fiecare şi două cafele, iar el a fumat o ţigară în parcarea secţiei cât timp a aşteptat să sosească prânzul. Chiar atunci i-a sunat telefonul mobil. Era Ze’ev Avni. Nu-şi amintea să-i fi lăsat vecinului numărul său de telefon. Avraham l-a întrebat dacă putea să vină la secţie pentru o nouă audiere a doua zi dimineaţă, dar Avni a răspuns că trebuia să stea acasă cu copilul şi l-a invitat pe Avraham să vină acasă la el. Avraham a ezitat, apoi i-a propus lui Avni să vină la secţie după-amiază, în jur de ora cinci. Avni a fost de acord, a întrebat cum să ajungă la el, apoi a spus: „Bine. Atunci ne vedem la ora cinci”, de parcă erau prieteni şi urmau să se întâlnească la o cafea.

Eliyahu Ma’alul avea mobilul închis. Poate că era ocupat să discute cu fata de la Liceul Kiryat Sharet. Fără tragere de inimă, Avraham l-a sunat şi pe Shrapstein, dar acesta nu era în birou. Până la urmă a răspuns după ce telefonul a sunat de zece ori şi i-a spus că „explora o pistă interesantă”. Spre deosebire de Ma’alul, Shrapstein nu sunase să-l informeze, deşi Avraham era convins că pe

Ilana o sunase.

— Ce pistă? a întrebat Avraham.

— Încă nu e ceva clar; te informez eu dacă obţin ceva concret, a răspuns Shrapstein. Pe scurt, un locuitor din cartier care a fost condamnat pentru delicte sexuale şi acte de violenţă asupra unor tineri a fost eliberat pe cuvânt de onoare. În general e vorba de hărţuire, dar ştii cum degenerează lucrurile astea. Deocamdată adun informaţii şi poate o să-l aducem la secţie pentru audiere. Vrei să participi şi tu când vine?

Fireşte că voia. Ce întrebare!

S-a gândit dacă s-o sune pe Ilana, dar s-a hotărât să aştepte până la încheierea întrevederii cu tatăl băiatului. Shraptsein reuşise încă o dată să-l enerveze, dar în general se simţea mai bine. Ancheta progresa, chiar dacă direcţia în care se îndrepta rămânea neclară. Povestea începea să capete contur. Cronica vieţii lui Ofer nu mai era o pagină goală. Cuprindea o nuntă, undeva pe la începutul anilor ’90, şi un tată tânăr care terminase un curs pentru a deveni şef mecanic şi care pleca de acasă pentru perioade lungi de timp; exista o soră cu sindromul Down, de care familia nu pomenea nimic din cauză că le era ruşine; existau nave maritime care transportau mii de containere spre porturi din Cipru şi Koper. Din cauza absenţei tatălui şi a bolii de care suferea sora lui, Ofer a primit o sarcină grea, dar responsabilitatea pe care trebuia să şi-o asume nu era una care te căleşte – dimpotrivă, poate. Nu i se cerea să ţină locul tatălui cât timp acesta era plecat. Trebuia doar să ajute. În afara casei, exista un prieten pe nume Yaniv Nesher, existau jocuri pe calculator şi o fată care îl plăcea pe Ofer. Exista o întâlnire cu o fată la un film. Şi era dorinţa de a pleca de acasă şi de a locui la un internat, de a intra la Marină. Marea devenise fundalul inevitabil al poveştii. Nu plaja cu care Avraham era obişnuit, la fel ca toată lumea, unde se ducea uneori sâmbăta, pe perioada verii, şi stătea fără să-şi scoată cămaşa. Aceasta era o altfel de mare, o mare care era totodată un loc de muncă, o mare care aşeza distanţe între

tată şi fiu, soţie şi soţ. Simţea nevoia să se uite din nou la fotografiile cu Ofer pe care le avea în birou, dar nu în prezenţa tatălui.

În timp ce se pregătea să-şi aprindă a doua ţigară, a sunat iarăşi Ze'ev Avni ca să întrebe dacă trebuia să ia cu el la audiere vreun act de identitate sau alte documente. Avraham i-a spus să-şi ia buletinul, la care Avni a răspuns: – Buletinul meu este expirat şi nu mi-am făcut nici mutaţia pe noua adresă – în el scrie că domiciliez în Tel Aviv. E vreo problemă?

Avraham a spus că nu-i nicio problemă şi a închis, începând deja să regrete că avea să-şi irosească timpul cu profesorul ăsta. N-ar putea să-l paseze pe Avni lui

Shrapstein? A zâmbit. Excelentă idee!

* * *

În ultima oră au discutat mai ales despre ziua de marţi. I-a cerut lui Rafael Sharabi să reconstituie cele douăzeci şi patru de ore de dinainte de dispariţia lui Ofer şi să încerce să-şi amintească orice lucru neobişnuit.

— Eu mă pregăteam de călătorie, aşa că am fost acasă aproape toată ziua, a spus tatăl.

S-a trezit la ora 06: 00, apoi i-a trezit şi pe băieţi. Soţia lui a trezit-o pe fată. Tot n-a menţionat nimic despre dizabilitatea fetei, ca şi când aceasta era un copil normal. Ea pleacă la şcoală la 7: 30. Până aici, Avraham scria tot ce spunea el.

— Ofer s-a dus la băcănia din cartier?

— Cred că da. Se duce în fiecare dimineaţă. Dar nu-mi amintesc. Este important?

Apoi el l-a dus pe fiul mai mic cu maşina la grădiniţă. Ofer a plecat la şcoală ca de obicei, pe jos. Nu ştia ce făcuse Hannah.

După grădiniţă, tatăl a avut de rezolvat unele treburi; a fost la bancă, apoi s-a dus cu maşina la Jaffa să-şi reînnoiască permisul de conducere. După ce s-a întors acasă, s-au dus la cumpărături în zona industrială. El şi-a luat ceva să mănânce cât timp au avut treabă în oraş. Dintre copii, Ofer trebuia să se întoarcă primul de la şcoală

– înainte de ora 14: 00, dar tatăl nu ştia sigur deoarece trăgea un pui de somn la ora aceea. Credea că Ofer a mâncat singur la prânz, ca de obicei, întrucât fratele şi sora lui se întorceau acasă mai târziu. Poate că uneori lua masa împreună cu Hannah. Nu-şi aducea aminte dacă l-a văzut după ce s-a trezit din somnul de după-amiază, dar era sigur că Ofer rămăsese acasă, aşa cum spusese şi mama. Probabil că îşi făcea temele în camera lui sau se pregătea pentru vreo testare la şcoală. Rafael Sharabi era în dormitor şi începuse să-şi facă bagajul pentru voiaj, cu ajutorul soţiei. Nu-l auzise pe Ofer vorbind cu cineva la telefon. Băiatul mai mic s-a întors la ora 16: 00, adus acasă de mama unui alt copil de la grădiniţă. Fiica a ajuns acasă după ora 17: 00.

Avraham nu s-a mai putut abţine.

— Atât de târziu? a întrebat el. La ce şcoală merge?

— Cum? Ah, merge la o şcoală specială, a răspuns tatăl calm, privindu-l pe Avraham în ochi.

— De ce?

— Are o dizabilitate mintală. Este o şcoală bună, cu program prelungit şi multe ajutoare.

Acum, după ce tatăl îi spusese despre ea, Avraham a simţit că nu mai avea nimic de întrebat, ca şi când tot ce voise să obţină era ca ei să nu-i mai nege existenţa.

— Înseamnă că locuieşte acasă, nu este instituţionalizată? a întrebat el totuşi.

— Nu, n-a vrut Hannah. Abia dacă a fost de acord s-o trimitem la şcoală. Voia să stea acasă şi să o îngrijească ea. Aşa au stat lucrurile până când fata a împlinit şapte ani. De aceea a renunţat la serviciu. Înainte era educatoare la grădiniţă.

— Şi Ofer cum s-a împăcat cu situaţia asta?

— Eu m-am gândit că ar fi bine să o trimitem la o şcoală cu internat – de dragul celorlalţi copii. Nu, nu i-a fost uşor. Dar el le-a ajutat foarte mult pe Hannah şi pe sora lui. I-a fost mai greu când era mic. Îi era ruşine şi spunea la şcoală că el este singur la părinţi. Asta era înainte să se nască fratele lui. Dar în ultimii ani a fost

foarte bun cu ea.

Avraham a pus stiloul jos şi s-a gândit la mama băiatului care era tăcută. Renunţase la serviciu ca să stea acasă cu fiica ei şi s-o protejeze de răutăţile celor de-afară şi din casă, de tatăl care voia s-o trimită la un azil – din cauza copiilor sau, cu alte cuvinte, de dragul băieţilor.

— Cum o cheamă? a întrebat el.

— Ofer a învăţat primul limbajul semnelor fiindcă fata suferă şi de o gravă deficienţă auditivă. Face parte din boala ei. O cheamă Danit.

Avraham şi-a luat din nou stiloul să scrie şi au revenit la ziua de marţi. Familia a luat masa pe la ora 19: 00 – cu toţii. Tatăl i-a făcut baie celui mic şi l-a dus la culcare. Ofer se uita la televizor în sufragerie. Soţia a ajutat-o pe Danit să-şi facă baie şi să se culce. Ofer s-a dus în camera lui după ce fratele mai mic a adormit, probabil ca să se joace la calculator cu sonorul închis. Nu credea că îl văzuse scriind e-mailuri şi nu observase dacă naviga pe internet sau ce site-uri vizita. Nu l-a auzit vorbind la telefon. La ora 21: 30, el şi soţia lui au ieşit în oraş, aşa cum obişnuiau înainte de fiecare voiaj. S-au întâlnit cu nişte prieteni, un alt cuplu, la o cafenea din centrul oraşului. Habar n-avea ce a făcut Ofer în seara aceea, ci doar şi-a amintit că atunci când s-au întors ei acasă, nu foarte târziu, parcă pe la ora 23: 00, acesta dormea. Nu era nimic neobişnuit; a crezut că aceea era ora de culcare a lui Ofer.

— V-aţi certat cumva în seara aceea? a întrebat Avraham.

— Cine?

— Dumneavoastră cu soţia – sau poate voi doi şi Ofer.

— Nu, din câte îmi amintesc eu. De ce?

— Întrebam şi eu.

— Nu, din câte îmi aduc eu aminte. Câteodată atmosfera este mai tensionată înainte să plec, dar nu-mi amintesc de nicio ceartă înainte de ultimul voiaj.

— Şi a doua zi?

— Am plecat la ora 05: 00. M-am trezit de la ora 04: 15. S-a trezit şi Hannah şi am băut cafeaua împreună. Pe

urmă eu am plecat la Ashdod şi am lăsat maşina în port, ca întotdeauna. Din câte mi-a spus Hannah, miercuri dimineaţă totul a fost normal, nimic neobişnuit faţă de alte dăţi.

Doar că în dimineaţa acelei zile de miercuri Ofer a plecat la şcoală, dar n-a ajuns acolo şi de-atunci n-a mai fost văzut. Tatăl nu intrase în camera băieţilor înainte să plece. Şi totuşi el era sigur că amândoi băieţii dormeau la ora aceea. Nu auzise niciun sunet venind dinspre camera lor.

Avraham a încercat să-şi amintească dacă îl întrebase tot ce voia.

— În timp ce dumneavoastră eraţi în oraş marţi seară, credeţi că Ofer ar fi putut să ia nişte bani sau un card de credit din casă fără să observaţi? a întrebat el. Poate dintr-un sertar unde ţineţi ascunşi nişte bani?

— Nu ascund nimic, a răspuns tatăl. Întotdeauna sunt nişte bani în dulap, în buzunarul interior al unei jachete. Când sunt plecat, el şi Hannah iau bani de-acolo. El nu are card de credit. Şi nu a luat nimic. Ăsta a fost printre primele lucruri pe care am rugat-o pe Hannah să le verifice.

Avraham şi-a adus aminte că îi spusese şi ea.

— Şi n-aţi observat că lipseşte ceva din apartament de când v-aţi întors, nu? Ceva ce-ar fi putut să ia cu el?

Paginile din faţa lui se umpleau treptat cu notiţe scrise de mână – rânduri oblice scrise cu cerneală albastră. De data asta, avea degetele curate.

— Aveţi să-mi spuneţi ceva despre care eu nu v-am întrebat? a spus el.

Tatăl a scuturat din cap în semn că nu.

Avraham nu îndrăznise s-o întrebe pe mamă, dar simţea că Rafael Sharabi era în stare să răspundă, aşa că a zis:

— Spuneţi-mi, ce vă zice intuiţia? Unde credeţi că ar putea fi Ofer? Ce putea să se întâmple cu el? încercaţi să vă imaginaţi unde ar putea fi el acum.

Tatăl a dat un răspuns neaşteptat.

— Habar n-am, a spus el. Sunt furios pe el. Aveţi idee cât aş da să ştiu? I-am spus lui Hannah că eu cred că el s-a hotărât să fugă de-acasă câteva zile. Doar ca să ne sperie. Poate i-am făcut noi ceva, poate l-am rănit cu ceva. Dar mai ales sunt supărat pentru ce îndurăm din cauza lui, mai ales Hannah. Ea nu mă crede. Ea crede că i s-a întâmplat ceva.

Avraham nu se aşteptase ca tatăl să vorbească despre furie. Poate că ăsta era felul lui de a evita să se gândească la ce era mai rău, de a-şi imagina că îl va vedea din nou pe fiul lui şi va vorbi cu el ca şi până atunci. S-a întrebat dacă această furie s-a transformat vreodată în violenţă. Oare îl lovise vreodată pe Ofer?

— Ce mai face soţia dumneavoastră? a întrebat el

— Visează urât, are coşmaruri. Şi a trebuit să se descurce singură până ieri. Nu prea poate să doarmă.

* * *

Ilana fusese informată în legătură cu „pista interesantă” a lui Shrapstein şi credea că este o idee bună ca suspectul să fie adus pentru audiere.

— Ce suspect? Cine zice că e suspect? a întrebat Avraham încercând să-şi păstreze calmul.

— Noi, a răspuns ea. Aduceţi-l aici. Hai să eliminăm orice altă posibilitate.

Nici conversaţia cu Rafael Sharabi şi nici imaginea de ansamblu care începea să se contureze n-au impresionat-o. Ea era mai degrabă surprinsă de schimbarea arbitrară de acţiune a lui Shrapstein. Avraham a bătut la uşa lui, dar n-a primit niciun răspuns. L-a sunat apoi pe telefonul mobil şi l-a întrebat dacă poate să revină la secţie ca să se ocupe de audierea lui Ze’ev Avni în locul lui. Shrapstein a refuzat. Tocmai făcea nişte cercetări şi primise de la ofiţerul care se ocupa de deţinuţii eliberaţi condiţionat informaţii importante despre suspectul care locuia în acelaşi cartier. Se pare că în săptămâna precedentă nu luase legătura cu acesta, deşi avea obligaţia s-o facă.

Avraham n-a avut încotro şi l-a aşteptat în birou pe

Ze’ev Avni.

Poate că Ilana avea dreptate. În ciuda faptului că avusese o discuţie sinceră cu tatăl şi obţinuse nişte detalii în plus, tot nu avea o impresie clară despre natura relaţiei dintre Rafael Sharabi şi fiul său – lăsând la o parte absenţele de acasă. Când îl întrebase dacă îi cunoştea pe prietenii lui Ofer, tatăl ridicase din umeri şi răspunsese:

— Nu cred că are prea mulţi prieteni. Nu ştiu.

În afară de menţiunea că Ofer îl învăţase cum să folosească internetul, nimic din ce spusese nu sugera o apropiere, doar obligaţii, îndatoriri şi ajutor reciproc. Mama se îngrijea de fiică, iar tatăl, când era acasă, avea grijă de cel mic, ducându-l la grădiniţă în fiecare dimineaţă şi făcându-i baie seara. Dar cum rămânea cu Ofer?

Avraham se uita fix la pereţii biroului său care nu aveau ferestre şi nici tablouri, şi se gândea la Igor Kintiev care aştepta în arest punerea sub acuzare. Brusc îşi dorea foarte mult să plece la Bruxelles. Un avion a decolat de pe aeroportul Ben-Gurion şi a luat-o spre vest, zburând deasupra mării, unde navigau mici nave cargou.

Mai erau doar câteva zile – asta dacă nu cumva apărea ceva neprevăzut şi dacă el nu-şi anula călătoria în ultima clipă. Ce să facă el timp de-o săptămână în compania lui Jean-Marc Karot?

Nebunul ăla de poliţist belgian, care urma să-i fie gazdă la Bruxelles, îşi făcuse apariţia în sala de sosiri de pe aeroportul Ben-Gurion îmbrăcat la costum negru cu cravată. Arăta de treizeci de ani, poate puţin mai tânăr. Era înalt ca un jucător de baschet şi elegant ca un star de cinema. Iar Avraham stătea acolo ca un idiot, ţinând în mână semnul pe care scria „Jean-Marc Karot” şi îmbrăcat în uniforma de poliţist. Era pe la sfârşitul lunii martie, într-o după-amiază şi vremea era plăcută.

— Excelent! Hai să-mi las şi eu bagajele şi pe urmă să ieşim în oraş să găsim nişte dame, au fost primele cuvinte care au ieşit din gura belgianului după ce Avraham îi spusese că îl va duce la hotelul în care urma să se cazeze în Tel „Aviv şi că programul schimbului de experienţă

începea abia a doua zi. Avraham a crezut că individul glumea. Abia pe urmă a înţeles că asta era tot ce plănuise Jean-Marc Karot să facă în Israel. Era însurat şi avea doi copii. Cursurile de specializare şi programele de schimb de experienţă erau de interes zero pentru el, şi chiar i-a bătut un apropo că era bine-venit la o partidă de amor în trei.

Avraham şi-a adus aminte că nu verificase dacă paşaportul lui mai era valabil. Dacă expirase, va trebui să anuleze călătoria.

Chiar atunci s-a auzit o bătaie în uşă.

8

Era pentru prima oară când se afla într-o secţie de poliţie.

Fireşte că din afară văzuse clădirea secţiei de mai multe ori; pentru el, construcţia cenuşie – scundă şi cu acoperişul plat, comprimat, de parcă îl turtise cineva – reprezentase întotdeauna tot ce era mai urât în Holon. Văzută de departe, arăta ca un grup de rulote puse laolaltă într-un deşert nisipos. Niciun strop de grandoare – o construcţie tipică pentru un oraş ai cărui locuitori nu aşteaptă nimic de la viaţă, doar să supravieţuiască. Poate pentru că el nu trăise printre ei, Michael Rosen vorbea despre ei ca despre nişte oameni simpli care duceau o existenţă simplă, s-a gândit Ze’ev.

Cu câţiva ani în urmă, Ze’ev a fost cât pe ce să se ducă la sediul central al poliţiei din Tel Aviv ca să reclame furtul unei biciclete dintr-un şopron din curte, dar a fost convins să renunţe deoarece poliţiştii n-aveau ce să facă. De data asta, fusese convocat. A deschis uşa de sticlă. În partea stângă era un ghişeu unde stătea o poliţistă îmbrăcată în uniformă. Femeia mânca un biscuit de orez. Locul arăta mai dărăpănat şi mai murdar decât un birou de şomaj.

Se simţea încordat, dar nu-i era teamă. Dacă l-ar fi chemat la poliţie ieri, n-ar fi făcut faţă. Timpul care trecuse de atunci îl întărise. După atelierul literar şi discuţia cu Michael Rosen, până seara, teama îi dispăruse. Se simţise suficient de eliberat ca să scrie.

— Am fost invitat la o întâlnire cu inspectorul Avraham la ora cinci, i-a spus Ze’ev poliţistei de la ghişeu. Puteţi să-mi spuneţi unde are biroul?

— Vă aşteaptă? a întrebat poliţista, de parcă nu asta s-ar fi înţeles din ce spusese el mai înainte.

Poliţia avea un singur avantaj în faţa lui: el nu ştia ce anume ştiau ei. Era aproape sigur că ei nu ştiau de telefonul acela, deşi îl luase gura pe dinainte când fusese la căutările de pe dune. Dacă ar fi ştiut, l-ar fi săltat imediat. Şi cu siguranţă că nu ştiau de scrisoare. Când a plecat spre secţie, scrisoarea era încă în cutia poştală a familiei Sharabi – deşi se afla acolo de mai bine de o jumătate de zi, plus faptul că tatăl lui Ofer trecuse pe lângă cutia de scrisori de cel puţin două ori – în noaptea dinainte, când, de la fereastra balconului, Ze’ev îl văzuse întorcându-se acasă; dar şi azi-dimineaţă, deoarece se întâlniseră întâmplător pe scări.

Întâlnirea lor fusese ca o ironie. Au coborât scările împreună şi au vorbit despre căutarea lui Ofer, dar pentru că discuţia lor a continuat până au ieşit din bloc, tatăl lui Ofer nu a avut când să observe plicul. Mai târziu, când Ze’ev s-a întors după-amiaza de la şcoală, scrisoarea tot acolo era. *Aş putea s-o iau*, i-a trecut atunci prin minte.

Inspectorul Avraham îl aştepta într-un birou mic şi prost luminat, în care nu încăpea mare lucru, doar o masă de lucru cu două scaune de-o parte şi de alta.

Avraham era îmbrăcat în uniformă şi nu s-a ridicat să dea mâna cu el.

— Aceasta este o sală de interogatoriu? a întrebat Ze’ev când s-a aşezat.

— Este biroul meu, a spus Avraham.

Avantajul lui Ze’ev era că în ultimele zile se gândise întruna la poliţişti. Îi observase în exerciţiul funcţiunii încă de joi, mai întâi de la fereastra balconului de la sufragerie, apoi la locul unde s-au efectuat căutările. Se pregătea pentru întâlnirea cu Avraham încă de când acesta promisese că va reveni în apartamentul lor. Se gândise la inspectorul Avraham mai mult decât se gândise inspectorul

Avraham la el – de lucrul ăsta era absolut sigur. A prezentat actul de identitate când Avraham i l-a cerut şi i-a reamintit că adresa din buletin nu mai era valabilă.

— Dar sunt sigur că vă amintiţi adresa corectă, a spus el şi a zâmbit, nu foarte sigur că poliţistul înţelesese remarca.

Aceasta era a patra oară când se întâlneau. Prima oară a fost joi, acasă la Ze'ev. Avraham preferase să-l ignore pe el şi să stea de vorbă cu Michal în bucătărie. De el s-a ocupat o poliţistă oarecare. Ze'ev şi inspectorul schimbaseră câteva cuvinte la uşă. Vineri s-au întâlnit pe scări şi au trecut unul pe lângă altul fără să se salute. Şi s-au mai văzut sâmbătă, la locul unde s-au desfăşurat căutările coordonate de Avraham. La toate întâlnirile anterioare, Ze'ev încercase să atragă atenţia lui Avraham asupra sa, dar fără prea mult succes. De data asta, lucrurile stăteau altfel; deşi primele întrebări au fost formale şi seci, iar Avraham părea cam deconectat. A fost întrebat de când locuia împreună cu soţia lui în blocul respectiv, dar n-a fost întrebat unde locuiseră până atunci. A fost întrebat cu ce se ocupă şi unde lucrează, dar Avraham l-a întrerupt în mijlocul frazei.

— Care a fost natura relaţiei dumneavoastră cu băiatul dispărut? a întrebat Avraham.

— Am fost meditatorul lui, a spus Ze'ev. Tocmai de aceea mă aflu aici, nu?

— Vă aflaţi aici pentru că aşa aţi cerut, a spus Avraham. Aţi afirmat că deţineţi informaţii care privesc ancheta noastră. Vă ascult cu atenţie.

SMS-ul trimis de Michal şi pe care îl primise la şcoală, în pauza dintre a doua oră şi a treia oră, îl alarmase pe moment. Ea îi spusese că îl căuta inspectorul Avraham de la poliţie şi că acesta voia să stabilească o întâlnire cu el. Îi trimisese şi un număr de telefon la care să sune. El a sunat în pauza următoare, dar Avraham nu răspundea. Când a încercat mai târziu în după-amiaza aceea, după ce ieşise din curtea şcolii, Avraham l-a invitat la secţie pentru ceea ce el numea „alte întrebări". Iar acum i se spunea că

fusese chemat doar pentru că aşa ceruse el. Se pare că nu avea niciun motiv de nelinişte în legătură cu faptul că-l luase gura pe dinainte în ziua căutărilor – doar dacă nu cumva era vorba de vreo şmecherie care făcea parte din strategia de interogare.

— N-aş zice informaţii, a spus Ze'ev. Voiam doar să vă vorbesc puţin despre Ofer, să vă fac o descriere mai detaliată. Poate vă va ajuta la investigaţie. Sunt sigur că aţi discutat cu profesorii lui de la şcoală, dar eu am avut ocazia privilegiată de a vedea îndeaproape viaţa lui Ofer. Am făcut cu el lecţii în particular, în camera lui, şi cunosc întregul context, părinţii, mediul de acasă. E un mare avantaj – cel puţin în opinia mea.

Avraham l-a întrebat cum a ajuns să facă meditaţii cu Ofer, iar el i-a descris întocmai circumstanţele şi, totodată, a avut impresia că vorbele lui începeau să stârnească interesul poliţistului. În această etapă a discuţiei, încă nu reuşea să citească şi să interpreteze corect expresiile faciale ale inspectorului care se uita din când în când la modestul ceas electronic de la încheietura mâinii drepte. Ze'ev ar fi vrut să-l întrebe de ce părinţii îi puseseră numele Avraham; în fond, ei ar fi trebuit să ştie că, dându-i un nume identic cu prenumele, putea să devină ţinta ironiilor – mai ales când era mic – din partea celorlalţi copii. I-ar fi plăcut să-l întrebe şi cum s-a hotărât să devină poliţist şi ce facultate a absolvit. A ştiut dintotdeauna că asta era ce voia el să facă?

* * *

Părinţii lui Ofer aflaseră că Ze'ev era profesor de engleză la un liceu din Tel Aviv. Probabil că soţia lui le spusese. Mama lui Ofer bătuse la uşa lor într-o seară, fără Ofer, şi îl întrebase pe Ze'ev dacă era dispus să facă meditaţii cu el. Asta se întâmpla la câteva săptămâni după începerea anului şcolar – probabil era încă în luna septembrie. Elevii din clasa lui Ofer fuseseră împărţiţi în două grupe în funcţie de nivelul lor de pregătire la limba engleză şi Ofer căzuse în grupa mai slabă. Părinţii lui voiau ca el să ajungă mai sus. Mai ales mama lui, Hannah, părea

foarte îngrijorată de acest lucru. El nu ştiuse ce să zică. Nu avea experienţă ca meditator. Până la urmă fusese de acord deoarece erau vecini, dar în primul rând pentru că îl atrăsese timiditatea lui Ofer. Desigur că îl văzuse în bloc şi prin preajmă. S-a oferit să înceapă şi să vadă cum merge.

— Meditaţii plătite? a întrebat Avraham.

— Bineînţeles, a spus Ze'ev, deşi ştiu că n-am făcut-o pentru bani. Am cerut nouăzeci de şekeli pe oră. Cu mult mai puţin decât tariful obişnuit. Să zicem că nu m-am îmbogăţit de pe urma acestor meditaţii. Am făcut-o pentru Ofer.

Avraham a tăcut, aşteptând probabil ca Ze'ev să detalieze.

— Am informat şi Direcţia de Taxe şi Impozite, a adăugat el zâmbind.

— De câte ori pe săptămână făceaţi meditaţii?

— O dată pe săptămână – şi uneori de două ori pe săptămână. La început am lucrat la gramatică. Se pune accent pe gramatică la şcoala lor – ceea ce este evident o greşeală. Nu aşa li se predă copiilor o limbă străină şi nu aşa îi învăţ eu pe elevii mei la şcoala la care predau în Tel Aviv. Dar Ofer învăţa repede. Era foarte organizat şi sistematic şi a progresat, aşa că am putut să trecem la alte lucruri – vocabular, engleza în conversaţii, citire şi scriere. Astea sunt importante, din punctul meu de vedere, şi el a insistat mai mult asupra lor. Vreţi să vă explic de ce m-a atras Ofer?

— Da. Vă rog, a răspuns Avraham. Dar mai întâi aş vrea să-mi spuneţi încă o dată: cred că i-aţi spus poliţistei care a stat de vorbă cu dumneavoastră că meditaţiile le făceaţi la el acasă, în camera lui, aşa este?

Întrebarea l-a nedumerit pe Ze'ev.

— Da, tocmai v-am spus acum un minut sau două, a zis el.

Avraham s-a uitat pe foile de hârtie împrăştiate pe birou în faţa lui.

— Aşa e, aşa e, mi-aţi spus, a zis el. Continuaţi.

Era momentul pe care Ze'ev îl aştepta, momentul să

înceapă declaraţia. Avea gata pregătite şi elaborate frazele de început. I s-au îmbinat în minte încă de vineri, când crezuse că discuţia lui Avraham va avea loc sâmbătă, în locul în care iniţiase căutările în scopul intereselor lui. Înainte de întâlnirea de la secţie, le repetase în gând.

— Predau elevilor de vârsta lui Ofer – elevi din clasele a unsprezecea şi a douăsprezecea – la liceul Ironi din Tel Aviv de cinci ani de zile, a început Ze’ev. Nu ştiu dacă dumneavoastră cunoaşteţi această şcoală; mulţi elevi de-aici provin din familii înstărite – copii de actori şi cântăreţi, dramaturgi şi jurnalişti. Se află chiar în centrul Tel Avivului, lângă Cinematecă, dacă ştiţi unde este. Şcoala oferă cursuri de film, teatru şi dans, şi majoritatea copiilor, nu toţi, sunt copii care cred că lumea le aparţine. Ei cunosc limba engleză – şi nu doar engleza – mai bine ca profesorii, sau aşa cred ei. La vârsta de paisprezece ani ei sunt deja regizori de film. Nişte mici Spielbergi. Unii sunt poeţi şi scriitori; fac parte din trupe de rock şi lucrează la albume discografice. Încrederea lor provine nu din ei înşişi, ci din mediul în care trăiesc, de la părinţii lor, de la societatea care le spune că pot să facă totul şi orice, şi că sunt superiori în orice. Nu spun că e un lucru rău, deşi s-ar putea să pară aşa. Eu doar constat aceste lucruri. Ofer provine dintr-un alt mediu şi era un altfel de copil. Înţelegeţi ce vreau să vă spun? Era de ajuns să te uiţi la el o secundă ca să-ţi dai seama că era un băiat care nu credea în el însuşi, care se simţea fără valoare. Dar era sensibil; avea sufletul vulnerabil al unui artist.

Avraham devenea din ce în ce mai captivat de vorbele lui – exact aşa cum crezuse că va fi.

— În ce sens „vulnerabil”? a întrebat poliţistul.

Ze’ev a continuat:

— Orice îi spuneam avea un impact imediat asupra lui în interior, a spus el. Dacă aveam o vorbă bună pentru el, îl lăudam pentru ceva ce a scris sau un exerciţiu de gramatică pe care îl rezolva corect, i se lumina sufletul, în afară nu se arăta prea mult. Şi invers: dacă făcea o greşeală sau eu criticam ceva din ce spunea sau scria, era

devastat în interior. Trebuie să subliniez faptul că nu era vorba despre furie faţă de mine sau de incapacitatea lui de a-şi însuşi o critică. Era distrus sufleteşte, doar din furie faţă de el însuşi. Era ca şi când orice simplă greşeală avea potenţialul de a-l copleşi cu un profund sentiment de neputinţă şi incompetenţă. Şi trebuie să înţelegeţi că lucrul acesta nu are nicio legătură cu posibilităţile lui intelectuale reale. Acest lucru îşi are originea în mediul din care provine el. Îmi place să-l numesc „mediu social”.

Avraham a ascultat fără să-şi ia notiţe – un semn, pe care Ze’ev îl cunoştea din experienţă, că în sfârşit îi captase interesul. Când elevii îşi pun pixul jos şi ridică privirea din caiet, ştii sigur că te ascultă.

— Nu, toţi copiii sunt la fel? a întrebat el.

— Nu aveţi copii, nu-i aşa? a spus Ze’ev cu un zâmbet larg.

Avraham a scuturat din cap că nu.

I-a plăcut de poliţist din clipa când l-a văzut de la balcon joi după-amiază, agitându-se în preajma blocului. Ze’ev a ştiut că va reuşi să-i capteze atenţia chiar dacă iniţial Avraham îl ignorase. Cum se zice în filme: „Dacă s-ar fi cunoscut în alte împrejurări, ar fi putut deveni prieteni”. Însă în cazul lor era exact invers. Dacă s-ar fi întâlnit în alte împrejurări, probabil că pe Ze’ev nu l-ar fi interesat deloc Avraham. Nu prea ar fi avut despre ce să discute. Numai împrejurările actuale îi aduseseră împreună şi datorită lor vorbeau astfel unul cu altul.

— Nu toţi copiii, a spus Ze’ev. Tocmai din cauza unei astfel de concepţii greşite sunt de părere că poliţiştii – şi nu doar poliţiştii, dar şi profesorii, apropo – ar trebui să fie instruiţi în psihologie. Aproape toţi copiii de la şcoala la care predau iau de bune complimentele – fiindcă ei sunt foarte convinşi că sunt cei mai buni. Dacă îi critici, ei cred că tu greşeşti, şi nu ei. În opinia lor, este foarte clar că tu te-ai înşelat. Ei nu greşesc niciodată.

Ze’ev nu ştia exact cât timp trecuse – o oră, poate două. Avraham părea liniştit. Nu se mai uita la ceas şi părea că-i sorbea cuvintele. Şi pe măsură ce vorbea, Ze’ev

îşi dădea seama că observaţiile lui deveneau mai precise şi mai profunde decât crezuse iniţial. Din când în când, Avraham mai nota câte ceva pe foaia de hârtie din faţa lui şi brusc Ze’ev a simţit dorinţa de a vorbi despre legătura dintre toată această poveste şi scris. Deja în mintea lui se formula o altă scrisoare. Voia s-o scrie mai târziu în seara aceea.

La câteva săptămâni după ce au început meditaţiile, lui Ze’ev i-a venit ideea să-l ajute pe Ofer şi la alte materii, nu numai la engleză. Voia să se apropie de el şi să-l ajute să capete mai multă încredere în el. Şi Ofer simţise nevoia. Ca să-şi îmbogăţească vocabularul, dar mai ales din dorinţa de a-l expune la diferite experienţe, altele decât cele pe care le ştia de acasă, Ze’ev îi sugerase să urmărească filme şi emisiuni TV de calitate în limba engleză, fără să citească subtitrarea. I-a împrumutat un DVD cu episoade din serialul *House*, dar şi nişte filme de succes ale lui Martin Scorsese, printre care *Taxi Driver*, *Raging*

Bull şi *Casino*. Într-o săptămână, Ofer le văzuse pe toate, în timpul orelor de pregătire, el a încercat să încurajeze o discuţie despre filme, în limba engleză, desigur. Ofer a fost rezervat, jenat – nu din cauza englezei lui, ci pentru că nimeni nu-l întrebase vreodată ce părere are despre un film. Ulterior, Ze’ev i-a împrumutat nişte filme de Alfred Hitchcock.

— Poate sună pompos ce spun eu acum, dar, sincer, cred că Ofer a descoperit lumea filmelor mulţumită mie, a zis el.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta? a întrebat repede Avraham. Credeţi că îl interesau în mod deosebit filmele?

Părea iritat.

— Da, dacă ar fi să mă întrebaţi pe mine, aş zice că lui Ofer i-ar plăcea să se apuce de actorie. La una dintre ultimele ore de meditaţii, am citit împreună un text pe care îl primiseră la şcoală, un pasaj legat de teatru, şi am discutat despre şcoala de teatru, despre cursurile de actorie – lucruri care până atunci lipsiseră din lumea lui şi

de a căror existenţă el nici măcar nu ştia. Pentru el, actorii şi artiştii erau o rasă specială de oameni, care aşa s-au născut, şi el n-avea nicio şansă. Ştiţi că m-a întrebat dacă se studiază actoria la universitate? Am încercat să aflu dacă îl interesa să studieze dramaturgia – discuţia avea loc în limba engleză, fireşte – şi el a spus nu, apoi a spus că s-ar putea, că nu era convins că i se potriveşte. I-am explicat că nu e nevoie să aştepte până când intră la facultate, că există cursuri de dramaturgie pentru tineri la care se poate înscrie, probabil chiar în Holon, şi poate chiar la şcoala lui. M-am gândit să discut cu părinţii lui despre subiectul acesta, dar până la urmă m-am decis să n-o fac; trebuia să vină de la el. Şi oricum, nu cred că l-ar lăsa.

— De ce? Credeţi că erau severi cu el?

— Nu, nu mă înţelegeţi greşit, cred că sunt nişte oameni de treabă – amândoi. Mama lui e o femeie liniştită, inteligentă, care ştie exact ce vrea; şi tatăl lui la fel. El pare a fi un muncitor simplu şi cumsecade. Dar ei nu cunoşteau această latură a lui Ofer. Ei nu l-au încurajat niciodată – nu din răutate, după opinia mea, ci pentru că, pur şi simplu, nu aşa se obişnuieşte în lumea lor. A fost nevoie de un străin care să observe că Ofer este un copil aparte, cu un suflet aparte, un suflet de artist – cum v-am spus şi mai devreme – şi să-i dea un impuls în direcţia corectă.

— Ce impresie v-a făcut familia când mergeaţi la ei, relaţia lui cu părinţii? a întrebat inspectorul Avraham. Credeţi că Ofer avea resentimente faţă de ei?

— Nu, nu, nu, aici n-aţi înţeles deloc ce-am vrut să spun, a răspuns Ze’ev. Cred că sunt o familie minunată. Afectuoşi şi aşa mai departe. Cunoaşteţi probabil faptul că Ofer are o soră cu o dizabilitate mintală gravă şi ei o îngrijesc cu dragoste – la fel şi Ofer. Poate că au dedicat mai mult timp surorii din cauza bolii de care suferă; dar nu asta e problema. Vreau doar să spun că ei nu au reuşit să observe acea latură a lui Ofer deoarece îi depăşeşte. Sunt lucruri pe care unii părinţi nu pot să le ofere copiilor lor, lucruri pentru care este nevoie să intervină cineva din

afară ca să le dea.

— Deci dumneavoastră nu credeţi că l-au împovărat pe Ofer cu prea multe responsabilităţi din cauză că tatăl lipseşte prea mult de acasă şi sora lui este bolnavă?

De ce nu voia să renunţe la subiectul ăsta, se mira Ze’ev. Şi nici nu ştia la ce se referise Avraham când zisese că tatăl lipseşte prea mult de acasă.

— Poate, a zis el. Dar de ce întrebaţi? Credeţi că Ofer a dispărut pentru că o ducea rău acasă? Eu nu cred că asta e problema. Daţi-mi voie să vă lămuresc în legătură cu observaţia mea. Ideea nu este că ei se purtau rău cu el, ci că nu au fost capabili să vadă că el nu era ca ei. Asta-i diferenţa. Ei n-au reuşit să vadă ceea ce am văzut eu, tocmai de aceea cred că a fost păcat că am încetat să mai facem meditaţii.

— De ce n-aţi mai făcut? După cât timp?

— Culmea ironiei. Eu cred că n-am mai continuat pentru că meditaţiile l-au ajutat. Notele lui Ofer s-au îmbunătăţit şi cei de la şcoală aveau de gând să-l treacă într-o grupă mai bună. Dacă mă întrebaţi pe mine, n-a mai făcut meditaţii deoarece părinţii nu au reuşit să facă faţă efectului pe care acestea l-au avut asupra lui Ofer. Mi-au spus că voiau să găsească un meditator la matematică în loc de engleză. Am zis că eram dispus să continuăm gratis, dar ei n-au acceptat. Nici n-au vrut să audă.

— Dar Ofer a vrut să continue?

— Bineînţeles că a vrut.

— Chiar aşa a spus el?

— El n-ar fi îndrăznit să spună ceva care să-i contrazică pe părinţii lui.

— Dar după ce aţi terminat cu meditaţiile, s-a încheiat şi relaţia dintre voi? L-aţi mai văzut?

— Fireşte că l-am mai văzut. În bloc, evident, din când în când. Îl întrebam ce mai face şi dacă merge treaba şi l-am invitat pe la mine să-i mai împrumut filme. Am avut impresia că mă evită deoarece se simţea prost că nu mai făceam meditaţii. Părea că se simte jenat din cauza asta, vinovat faţă de mine. N-avea de ce.

Ze'ev era epuizat. Când a ajuns acasă, şi-a dat seama că discuţia cu Avraham durase mai mult de două ore. Michal îl aştepta să-i facă baie lui Elie. Ei mâncaseră deja. Michal l-a întrebat cum a mers şi el a zis că bine. S-a întins pe spate pe canapeaua din sufragerie, iar ea i l-a pus pe Elie în braţe cât timp s-a dus să umple cu apă căduţa albastră. Elie ţinea în mânuţe o pereche de ochelari de soare mai vechi şi încerca să îi aşeze tatălui pe cap. În ciuda oboselii, Ze'ev era fericit să-l ţină în braţe pe fiul său şi abia aştepta să petreacă dimineaţa următoare împreună cu el. Îi fusese dor de ochii strălucitori şi drăgălăşenia fiului său.

— Dar ce-ai spus acolo? a întrebat Michal, strigând din baie, deşi ştia că lui nu-i plăceau deloc conversaţiile în care se urlă dintr-o cameră în alta.

— Tot ce ţi-am spus şi ţie, a spus Ze'ev. I-am povestit despre Ofer. Deşi nu ştiu cât de mult îi va ajuta.

De fapt, epuizarea şi confuzia lui erau cauzate de finalul întrevederii cu Avraham – dar şi de ceea ce i se întâmplase pe drum spre casă. El spusese ceea ce venise să spună, dar Avraham a continuat să-i pună întrebări. Şi cum răspunsurile lui Ze'ev deveneau tot mai scurte, la fel s-a întâmplat şi cu întrebările lui Avraham. Trecuseră la chestii de rutină.

— Ofer v-a spus vreodată ceva care dădea de înţeles că ar fi implicat în vreo infracţiune sau că avea de gând să fugă de-acasă? Aţi observat ceva neobişnuit în comportamentul lui Ofer în zilele de dinaintea dispariţiei lui? V-a vorbit vreodată despre prietenii lui?

Ze'ev a răspuns scurt că nu; răspunsese deja la toate aceste întrebări încă de joi.

Avraham s-a uitat prin notiţele împrăştiate în faţa lui pe birou.

— La audierea iniţială pe care am făcut-o la dumneavoastră acasă, soţia dumneavoastră a spus… Staţi să vedem aici… A spus că a auzit o ceartă sau o discuţie mai aprinsă din apartamentul familiei Sharabi şi dumneaei crede că era în seara de dinainte de dispariţia lui Ofer. Vă

amintiţi un astfel de incident?

Ce incident? Probabil că auzise zgomote de la televizor.

— Se aude tot ce se întâmplă deasupra? a întrebat Avraham.

— În general, nu. Se aud unele lucruri, cum se întâmplă la bloc. Dar, aşa cum i-am spus şi doamnei poliţist care a stat de vorbă cu mine, probabil că noi facem cel mai mult zgomot în bloc.

Avraham a întrebat dacă mai avea ceva de adăugat şi Ze'ev a scuturat din cap că nu. Apoi l-a întrebat ce credea că se întâmplase cu Ofer.

— Spuneţi-mi ce vă zice intuiţia, a spus Avraham. Încercaţi să vă imaginaţi unde se află el în acest moment, chiar acum.

Ze'ev a rămas mut. Dacă i s-ar fi pus aceeaşi întrebare la începutul întrevederii, ar fi fost mai bine pregătit să se gândească la un posibil scenariu.

— Să-mi imaginez? a întrebat el. Cum pot eu să-mi imaginez unde ar putea fi? Eu sper doar că nu i s-a întâmplat ceva, că se află într-un loc sigur.

Ze'ev se pregătea să se ridice în picioare şi să plece.

— Îmi permiteţi? a întrebat el arătând spre cartea de identitate care rămăsese pe masă, dar Avraham mai avea de pus întrebări.

— Când făceaţi meditaţii cu el, părinţii lui erau întotdeauna acasă? a întrebat acesta. La ce oră aveaţi meditaţii?

— Credeţi că mai ţin minte? a răspuns Ze'ev. Cred că Hannah era de obicei acasă.

— Vă mai aduceţi aminte la ce oră erau meditaţiile?

— Nu erau mereu la aceeaşi oră. De obicei în jur de cinci sau şase.

— Aţi stabilit vreodată să vă întâlniţi în altă parte – adică altundeva şi nu în bloc?

Aluzia l-a lăsat perplex.

— Nu. De ce să ne întâlnim în altă parte? Sunt suspectat de ceva? a întrebat el.

— Doamne fereşte! încerc doar să aflu dacă l-aţi întâlnit întâmplător în altă parte. Sunt anchetator. Îmi fac meseria.

În drum spre casă, Ze’ev nu reuşea să se hotărască dacă să ia scrisoarea din cutia poştală sau nu. Ultimele întrebări puse de Avraham încă îi răsunau în minte, stârnindu-i un vag sentiment de teamă.

Scrisoarea nu mai era acolo.

A aprins lumina în scara blocului şi a căutat plicul maro în micul coş de plastic pentru gunoi din holul clădirii. Apoi s-a uitat încă o dată pe lângă cutiile de scrisori.

Ze’ev n-a mai scris o altă scrisoare în seara aceea. Era frânt de oboseală şi s-a dus la culcare devreme, dar nu a reuşit să adoarmă. Stătea întins pe spate, cu privirea aţintită în tavan. Şi-a adus aminte de mirosul pielii lui Michael Rosen şi de picioarele lui lungi şi a regretat că nu împrumutase de la bibliotecă scrisoarea lui Kafka. Michal întârzia cu spălatul, şi când a intrat în dormitor, el a închis ochii şi s-a prefăcut că doarme. Ea a stat în pat să citească – un roman de Haruki Murakami. Şi exact în acel moment, în apartamentul de deasupra – la doar doi metri şi jumătate sau trei deasupra capului său – cineva citea scrisoarea lui. Să fi fost mama? Sau tatăl?

Încă de ieri încerca să-şi imagineze care va fi reacţia lor. Ei erau primii lui cititori. Citeau scrisoarea împreună sau separat? Şi cum au reacţionat? Ar fi vrut să le vadă expresia feţei în timp ce citeau. Prefăcându-se că doarme, s-a întors cu spatele spre Michal care, la rândul ei, s-a întors cu spatele la el. Ea era aproape de el şi totuşi nu ştia nimic. Regreta lucrul acesta.

Ca de obicei, el a avut un somn scurt şi fără vise.

Dimineaţa s-a trezit foarte devreme şi s-a grăbit să iasă pe balcon îmbrăcat în lenjeria de corp, până să se spele pe dinţi şi să-şi pregătească o cană de ceai. Întunericul de afară devenea albastru şi strada era încă pustie când el a început să scrie a doua scrisoare.

Avraham stătea în biroul lui la secţie. În sfârşit, ziua se terminase.

Era convins că de data asta, după cinci zile de investigaţii, începuse să se mişte ceva – în lumea din jur, dar şi în interiorul lui. Se făcuse aproape ora opt seara şi lui îi era foame şi sete. Şi-a notat câteva întrebări suplimentare pe care voia i s-a le pună lui Rafael şi lui Hannah Sharabi. Cu siguranţă îi va întreba despre Ze'ev Avni, despre meditaţii şi de ce au decis să le oprească. Trebuia neapărat să afle părerea lor despre Avni şi ce credea Ofer despre el. Discuţia lui cu Avni îi dăduse un sentiment de nelinişte.

În timp ce el îl audia pe profesor, Ma'alul trecuse pe la secţie să lase transcrierile convorbirilor pe care le avusese în dimineaţa aceea cu colegii de şcoală ai lui Ofer şi cu fata cu care acesta trebuia să iasă în oraş. Avraham s-a uitat peste ele. Era obişnuit cu meticulozitatea lui Ma'alul. Experimentatul anchetator notase fiecare întrebare pe care o pusese şi fiecare răspuns primit. La secţie circula gluma că în acelaşi fel îşi documenta şi discuţiile cu nevastă-sa.

Fata nu ştia prea multe. Ofer nu anulase întâlnirea de vineri seară şi ea auzise de dispariţia lui de la prietena ei, sora colegului de clasă al lui Ofer.

Shrapstein îi lăsase un mesaj pe telefonul mobil în care îl informa că „se îndrepta spre casă", că direcţia lui de cercetare devenea interesantă şi că plănuia să-l aducă pe suspect la secţie a doua zi pentru întrebări. „Sunt convins că am dat peste ceva", scrisese el. „Aşa îmi spune instinctul".

Şi Avraham ar fi trebuit „să se îndrepte spre casă". Dar acolo nu-l aştepta nimeni. Pe Canalul 3 se va difuza un episod din „Lege şi ordine" pe care îl văzuse de cel puţin cinci ori şi deja găsise toate greşelile făcute de detectivi în timpul anchetei. Fără un motiv anume, a recitit a doua pagină din transcrierea discuţiei fără rezultat purtată de Ma'alul cu Lital Aharon, eleva din clasa a zecea de la liceul Kiryat Sharet.

Întrebare: De câte ori aţi vorbit unul cu altul? Răspuns: Cred că de două ori. Întrebare: Când? Răspuns:

Nu ştiu – parcă joi sau marţi. Nu, luni. Întrebare: Adică joi, cu o săptămână şi jumătate în urmă? Răspuns: Nu joia trecută, în cea de mai înainte. Întrebare: Ofer te-a sunat? Răspuns: Da. Întrebare: De ambele dăţi? Răspuns: Da. Întrebare: Şi despre ce aţi vorbit? Răspuns:

M-a întrebat dacă vreau să ies cu el la un film vineri, întrebare: Asta a fost prima conversaţie, da? Răspuns: Da. Întrebare: La ce oră a sunat? Răspuns: Nu mai ştiu. Cred că seara. Întrebare: Şi tu ce-ai spus? Răspuns: Am spus că sigur că da, doar că trebuiau să vină nişte rude la noi la masă şi nu puteam atunci. Întrebare: Şi? Răspuns: El a spus că nu-i nicio problemă, poate mergem altă dată. M-am gândit că poate credea că-l mint, aşa că i-am zis că aş putea să merg sâmbătă. Dar pe urmă mi-am adus aminte că nu puteam nici sâmbătă. Întrebare: Şi cum aţi stabilit să mergeţi vinerea următoare? Răspuns: Eu am spus ce-ai zice de vinerea viitoare şi el a spus că bine. Întrebare: Dacă am înţeles eu corect, se poate ca el să fi crezut că voiai să-l respingi. Crezi că era sigur că vei ieşi cu el? Răspuns: Da, de aceea m-a sunat luni. Ziceam să mergem să vedem „Twilight” şi el a sunat să spună că el crede că până vineri nu va mai rula la cinematograful din apropiere, aşa că ar trebui să alegem un alt film sau să mergem să-l vedem pe acesta la un alt mall. A fost drăguţ din partea lui că a sunat doar pentru atât. Am hotărât ca să mă sune el joi şi să stabilim atunci, întrebare: Te-a sunat de acasă? Răspuns: De unde să ştiu eu? Cred că da. Poate. Încă mai am numărul în telefon. Poate apare şi la ce oră a sunat. Întrebare: Bine, te rog să verifici. Răspuns: – întrebare: în convorbirile voastre, Ofer a spus vreodată ceva care să dea de înţeles că era supărat sau se afla în pericol? Răspuns: Nu. Întrebare: Eşti sigură? încearcă să-ţi aminteşti. Poate că a spus ceva care te-a făcut să crezi că se temea de ceva. Răspuns: De ce să spună aşa ceva? Abia ne cunoşteam. Întrebare: N-are a face. Încearcă totuşi să-ţi aminteşti. Poate că Ofer a spus că nu ştie sigur dacă va putea să vină vineri, că s-ar putea să intervină ceva şi să fie nevoit să anuleze întâlnirea? Răspuns: Nu. Întrebare: Ai prieten?

Răspuns: Credeţi că aş ieşi cu altcineva dacă aş avea prieten? întrebare: Ai avut un prieten? Răspuns: Adică un prieten stabil? întrebare: Un prieten; un tânăr cu care să ieşi în oraş. Răspuns: Nu. Întrebare: Câţi ani ai? Răspuns: Cincisprezece ani şi două luni. Întrebare: De ce i-ai rugat pe prietenii tăi să-i dea numărul tău de telefon lui Ofer? Răspuns: Cum? Nu eu i-am rugat. Am zis că e drăguţ şi că aş ieşi în oraş cu el. Yaniv a spus că-i va da numărul meu de telefon şi eu am zis că n-are decât. Întrebare: De ce îţi plăcea de el? Răspuns: Cum adică? întrebare: De ce el şi nu altcineva? De ce le-ai cerut să-i dea numărul tău de telefon? Răspuns: De unde să ştiu? Şi v-am spus, nu eu le-am cerut. Părea un tip drăguţ. Era liniştit. Mi-am zis că n-ar fi rău să-l cunosc şi poate să mă întâlnesc cu el, dar asta nu însemna ceva.

Avraham a lăsat hârtiile jos. Îi plăcea stilul bine gândit al lui Ma'alul de a face cercetări.

În acest moment, nu mai exista altă anchetă, doar căutarea lui Ofer. Şi conta enorm.

Ştia deja ce să cumpere de la băcănie în drum spre casă şi ce va mânca la cină. A comutat calculatorul pe modul *standby*, a stins lumina în birou şi a plecat.

PARTEA A DOUA

Ce să caut eu la Bruxelles?

Întrebarea i-a stăruit în minte toată săptămâna, de duminică până sâmbătă – de fapt până vineri seara, cel puţin, când disperarea s-a risipit şi zilele care treceau au căpătat o altă coloratură.

Avraham a ieşit din terminal şi a intrat în sala de sosiri a aeroportului din Bruxelles duminică după-amiază.

Jean-Marc Karot era genul de persoană care îţi sare în ochi din prima; dacă nu-l vedeai însemna că nu era acolo. Şi nu era nici altcineva cu un semn pe care să scrie „Avraham Avraham" sau „Abraham Abraham" sau măcar „Poliţia din Bruxelles". A aşteptat.

Din fericire, îşi pregătise un dosar cu confirmarea rezervării camerei la hotel. Deplasarea cu taxiul n-a durat nici jumătate de oră şi a costat cincizeci şi cinci de euro –

cu cinci euro mai mult decât diurna pe o zi pe care o primise într-un plic de la Personal şi din care sperase să-i mai rămână ceva.

Când a ajuns la hotelul Espagne, îl aştepta un mesaj de la Jean-Marc: „Scuze că n-am venit la aeroport.

Contactează-mă urgent". A telefonat din camera 307. Poliţistul belgian a răspuns în franceză şi părea agitat. Cu strigătele şi sirenele de poliţie care se auzeau în fundal, aveai impresia că se află la locul unui atentat terorist sau prins într-o revoluţie.

Sosise într-o zi extrem de nepotrivită. Ceva mai devreme, în după-amiaza aceea, doi biciclişti descoperiseră cadavrul Johannei Getz, o arhitectă peisagistă de douăzeci şi cinci de ani, într-un câmp de cartofi de la periferia oraşului. Aceasta dispăruse cu exact o săptămână în urmă şi de-atunci poliţia a tot căutat-o.

Avraham a simţit că-l străbate un fior.

Dar circumstanţele erau cu totul diferite. Din clipa în care partenerul Johannei Getz, un designer grafician de aproape treizeci de ani, a reclamat dispariţia ei, a fost clar că femeia fusese victima unei crime odioase. Aceasta se întorsese duminică seara în apartamentul din nordul oraşului unde locuia împreună cu partenerul ei şi încă o colegă şi, după cum arătau dovezile găsite la faţa locului, fusese răpită la scurt timp după aceea. Portofelul şi geanta ei au fost găsite pe masa din bucătărie, o pizza congelată pe care tocmai şi-o încălzea rămăsese în cuptorul cu microunde. Presa belgiană scria pe larg despre acest caz. Unele ziare sugerau că ar fi bine ca tinerele să nu mai umble noaptea singure pe stradă sau chiar să nu mai rămână acasă singure până când misterul dispariţiei Johannei nu va fi elucidat. Acum, când cadavrul fusese descoperit şi presa nu deţinea informaţii, teama generală se amplificase şi, odată cu ea, presiunile asupra poliţiei.

Avraham a deschis micul televizor din camera lui. Pe unul dintre cele şase posturi care se prindeau bine se transmitea ceva ce părea a fi un reportaj de pe câmpul unde fusese descoperit cadavrul. Nu l-a văzut pe Jean-

Marc printre numeroşii poliţişti aflaţi la faţa locului, care purtau mănuşi şi protecţii speciale din plastic peste încălţăminte, dar bănuia că era acolo, aşa cum îi spusese. Tot programul schimbului de experienţă între poliţişti avea să fie un exerciţiu inutil, s-a gândit el, dacă nu-i vor da un interpret permanent.

Ploaia l-a prins la numai două minute după ce ieşise în stradă. Îmbrăcat cu o pereche de blugi şi o cămaşă cu mâneci scurte, se plimba pe o stradă lungă şi slab luminată, care părea să nu ducă nicăieri şi al cărei nume nu se vedea pe niciunde. Bruxelles-ul era cufundat în întuneric şi toate magazinele trăseseră obloanele. Nu s-a dus la un bistrou local, ci a ales să mănânce la un fast-food, unde s-a şi adăpostit de ploaia puternică de afară. Pâine cu conţinut redus de calorii, şuncă, maioneză şi un strop de muştar. La televizor se transmitea un meci de baschet feminin pe Eurosport 2 – o echipă din Kaunas contra unei echipe din Praga. Era exact ora 21: 00 când s-a întors în cămăruţa lui de la hotelul Espagne. Părinţii lui îl suna>. seră pe mobil din zece în zece minute, deşi îi avertizase că erau scumpe convorbirile. Taică-său voia să se asigure că ajunsese cu bine – de parcă n-ar fi aflat de la ştiri dacă s-ar fi prăbuşit avionul sau el ar fi fost răpit pe ruta Tel Aviv – Bruxelles.

— Am văzut pe internet că la Bruxelles plouă, a zis el.

Toată speranţa care se trezise în Avraham cu privire la progresul anchetei a murit în zilele de dinaintea călătoriei. A fost o moarte lentă, însoţită de spasme şi convulsii. Linia de cercetare a lui Shrapstein, care la un moment dat captase interesul întregii echipe – chiar şi pe-al lui

Avraham –, s-a dovedit a fi o linie moartă. Deţinutul eliberat condiţionat a fost chemat la audiere şi a negat orice implicare, declarând că se aflase în Ierusalim în săptămâna în care a dispărut Ofer. Declaraţia lui s-a confirmat. Cu părere de rău, Shrapstein a trebuit să-şi ia adio de la suspect la uşa secţiei, promiţându-i acestuia că sigur se vor mai întâlni, după care şi-a reluat căutarea

altor infractori cunoscuţi din zonă.

Avraham i-a mai audiat de două ori pe Rafael şi Hannah Sharabi – o dată împreună, apoi separat. A revenit la cearta sau discuţia aprinsă care ar fi avut loc între cei doi, sau între ei şi Ofer, marţi seara. Aceştia au susţinut în continuare că nu a avut loc nicio ceartă. El a mai întrebat şi alţi vecini care ar fi putut să audă cearta, dar cei de la etajul trei, care locuiau vizavi de apartamentul familiei Sharabi, fuseseră plecaţi la un *bar mitzva* în seara respectivă.

A revenit şi la subiectul legat de Ze’ev Avni. Atât Rafael, cât şi Hannah Sharabi i-au spus că au întrerupt meditaţiile la cererea lui Ofer. Acesta era de părere că progresase suficient şi voia să lucreze la matematică. Părinţii l-au plăcut pe profesorul meditator şi au apreciat dăruirea cu care acesta a lucrat cu fiul lor, dar Ofer refuzase ferm să mai continue meditaţiile. Se întâmplase ceva între ei? Oare Avni îl rănise cumva pe Ofer? Cu siguranţă că nu, din câte ştiau ei. Ofer insistase că nu mai avea nevoie de ajutor la engleză şi ei i-au respectat dorinţa.

Avraham l-a rugat pe Ma’alul să aibă o discuţie neoficială cu directorul şcolii unde lucra Avni, şi Elyahu s-a întâlnit cu acesta într-una din zilele libere ale lui Avni. A încercat să liniştească îngrijorarea directorului şi a subliniat că poliţia nu deţinea nicio informaţie cu privire la săvârşirea vreunui delict de către Avni în relaţia cu elevii; dar, da, s-ar putea ca discuţia să fi şifonat întrucâtva imaginea profesorului. Era inevitabil. Nu existaseră reclamaţii la adresa lui Avni. Cu doi ani în urmă, un elev pretindea că Avni îl picase intenţionat la un examen, dar copilul respectiv era un reclamagiu recunoscut. Avni nu avusese niciodată probleme disciplinare, deşi nu era prea popular.

— E cazul să-mi fac griji? Credeţi că ar trebui să-l suspend temporar sau să-l ţin sub observaţie? a întrebat directorul.

— Acum nu, a spus Ma’alul. Dar ar fi bine să fie

urmărit în permanenţă.

Numărul deja mic al telefoanelor primite de la oameni cu informaţii potenţial utile s-a diminuat. Marţi, poliţia din Tiberias a efectuat cercetări în urma primirii unor informaţii cu privire la doi tineri – unul dintre aceştia corespunzând semnalmentelor lui Ofer – care consumaseră haşiş şi fuseseră implicaţi într-o bătaie pe o plajă de lângă lacul Kinneret. Miercuri dimineaţă, înainte de ora opt, Ilana l-a sunat să-i spună despre un tânăr din Holon care dispăruse în timpul nopţii. S-a dovedit a fi o alarmă falsă. Adolescentul în cauză – un rocker punk sau goth – nu era nici pe departe ca Ofer. A fost găsit după-amiaza, acasă la o prietenă de-a lui, ameţit de droguri şi dormind în patul părinţilor fetei, doar cu chiloţii-boxer pe el şi cu bocanci soldăţeşti în picioare.

Zilele treceau şi îngrijorarea pentru soarta lui Ofer creştea.

Până la urmă n-au avut încotro şi au apelat la televiziune. Abordarea a fost formulată la o săptămână după dispariţia lui Ofer. Ilana luase această decizie şi toată ziua de joi Avraham a discutat la telefon cu asistenţii de producţie din televiziune. Nimeni nu s-a arătat prea entuziasmat de această poveste – pentru că nu era o poveste; unii chiar aşa i-au şi spus. Unul dintre ei l-a întrebat dacă, după părerea lui, aveau de-a face cu o răpire sau o crimă şi dacă aşa plănuia să facă anunţul în emisiune – dacă nu, va fi greu să dea ştirea pe post. Până la urmă i-au acordat trei minute şi jumătate la emisiunea de ştiri în ediţia de după-amiaza târziu. Interviul a fost înregistrat joi, dar a fost difuzat duminică, taman când el era în avion spre Bruxelles. Şi în tot acest timp, pericolul ca ancheta să-i fie preluată de altcineva a atârnat deasupra lui ca un nor negru din care era clar că se va porni ploaia la un moment dat.

Luni dimineaţă, Jean-Marc l-a luat de la hotel cu un Peugeot bleumarin. Poliţistul belgian era îmbrăcat în pantaloni negri şi un pulover albastru subţire şi părea odihnit de parcă ar fi dormit tot weekendul. A coborât din

maşină ca să-l îmbrăţişeze pe colegul său israelian. Pe străzi era încă întuneric şi asfaltul lucea, udat de ploaie. Jean-Marc Karot a condus ca un apucat.

Garajul subteran, care i-a înghiţit cu totul, era plin de maşini de poliţie.

O şedinţă de urgenţă fusese convocată pentru ora 8: 30, la divizia centrală, sediul poliţiei din Bruxelles. Peste cincisprezece investigatori şi alţi membri de echipă s-au adunat în jurul unei mese ovale. Fiecare ţinea în mână un pahar de carton din care ieşeau aburi. Avraham s-a aşezat în spatele lor, pe un scaun al cărui spătar era lipit de perete. Prin fereastră se vedea cerul acoperit de nori grei de ploaie. Pe un panou uriaş, aşezat în colţul camerei, erau prinse nişte hărţi şi nişte scheme; un laptop conectat la un proiector rula fotografii şi scurte videoclipuri cu imagini de pe câmpul de cartofi unde descoperiseră cadavrul. Johanna Getz fusese găsită complet îmbrăcată. Avea vânătăi pe partea inferioară a abdomenului şi pe spate; fusese omorâtă prin strangulare.

Au luat o scurtă pauză după o oră de şedinţă.

— Ei, ce părere ai? l-a întrebat Jean-Marc într-o engleză cu un pronunţat accent franţuzesc.

— N-am înţeles o iotă, a spus Avraham.

S-au înţeles ca Avraham să aştepte la o cafenea peste drum de secţia de poliţie în timp ce Jean-Marc a încercat să-i găsească un interpret şi s-a interesat cum să continue programul schimbului de experienţă, dată fiind urgenţa anchetei. Toată poliţia din Bruxelles era concentrată doar pe acea problemă.

— Ai venit într-o săptămână nepotrivită, a comentat Jean-Marc, nu pentru prima dată.

Cel puţin cafeaua pe care a băut-o în micuţa cafenea a fost excelentă. S-a aşezat la o masă lângă o fereastră imensă care dădea spre stradă. Divizia centrală avea sediul într-o clădire de cărămidă cafenie, cu cinci etaje. Se făcuse aproape ora 10: 00 şi soarele încă nu apăruse. Ferestrele lungi şi înguste de la birourile anchetatorilor, cu plafoanele lor înalte, aveau rame dintr-un lemn deschis la culoare şi

în încăperi strălucea o lumină portocalie plăcută. Avraham s-a gândit că era greu de crezut că acelea erau camerele unde se anchetau cazuri de crimă, violuri şi trafic de droguri. Din exterior, clădirea semăna cu o bibliotecă universitară. Printr-o fereastră de la primul etaj se zărea o comodă cu sertare făcută din lemn vechi, pe care erau aşezate trei caschete de poliţist – albastră, albă şi neagră.

Jean-Marc Karot ar fi preferat ca Avraham să zică „lasă-l încolo de interpret, dă-mi adresa unor bordeluri din oraş şi poate vorbim mai încolo, săptămâna asta”. El asta făcuse în Israel. A trecut pe la secţie pentru o scurtă vizită şi l-a însoţit pe Avraham într-un tur al sediului poliţiei din Tel Aviv unde s-a întâlnit cu Ilana. Apoi, în timpul care i-a mai rămas, a făcut plajă, în ciuda faptului că era încă iarnă, şi a căutat „nişte locuri curate şi respectabile unde un bărbat ar putea să se simtă bine”. Într-o zi, după program, Avraham l-a scos la un restaurant bun de pe promenada din Tel Aviv. Oaspetele său nu s-a arătat deloc interesat de cazurile pe care gazda sa încerca să i le împărtăşească, dar a dat gata două sticle de vin alb la peştele comandat.

După o oră şi jumătate de aşteptat la cafenea, Avraham s-a plictisit şi s-a dus să se plimbe.

Divizia centrală se afla la intersecţia a doua străduţe pitoreşti, Rue du Midi şi Rue du Marché au Chabron, într-o zonă care lui Avraham i s-a părut a fi partea veche a oraşului. Străzile de aici erau înguste şi bine întreţinute, iar de-a lungul lor se înălţau clădiri vechi de secole, ale căror acoperişuri înclinate aproape că se atingeau, ca nişte copaci arcuindu-se deasupra unui drum. Magazinele erau elitiste: anticariate de mobilă, ciocolaterii şi un număr nesfârşit de mici galerii de artă în ale căror vitrine imaculate erau expuse lucrări abstracte, de neînţeles – de parcă belgienii nu mai ştiau să picteze opere simple, înfăţişând un cer înnorat, un copac sau o tânără zăcând moartă într-un câmp de cartofi. A fost şocat când a găsit

Homo Erectus, un bar pentru homosexuali, chiar vizavi de sediul poliţiei, şi a fost şi mai surprins când şi-a

dat seama că străduţa îl ducea direct spre Grote Markt, singurul loc din Bruxelles pe care ştia că trebuia să-l vadă. În site-urile vizitate pe internet înainte de călătorie citise că piaţa principală a oraşului era unul dintre principalele puncte de atracţie. Avraham nu înţelegea de ce scriitorul Victor Hugo o descrisese ca fiind „cea mai frumoasă piaţă din toată Europa”.

Şi Eliyahu Ma’alul tot nu-l sunase.

Ma’alul, care trebuia să se asigure că nu va scăpa cazul de sub controlul lui Avraham, promisese să-l sune în fiecare zi ca să-l ţină la curent cu verificările de rutină pe care le făceau la spitale în fiecare dimineaţă şi cu eventualele reacţii primite după apariţia sa la televizor.

— Avi, ştiu de ce ţi-e teamă, dar nu ai de ce să-ţi faci griji, îi spusese Ma’alul înainte să plece spre aeroport. Sunt aici şi am să te acopăr, să n-ai nicio grijă.

Marţi şi miercuri a continuat să se ţină după Jean-Marc. Fără interpret.

În Bruxelles, numărul camerelor video de supraveghere amplasate în locuri publice crescuse de când intraseră în vigoare reglementările Uniunii Europene şi oraşul fusese luat cu asalt de numeroşi imigranţi din Europa de Est şi Africa. Prin urmare, poliţia era în posesia unor imagini cu Johanna Getz – chiar dacă din unghiuri ciudate şi în tonuri verzui – care stătea şi bea bere într-un bar duminică seara, cu câteva ore înainte să fie răpită din apartamentul ei. Aveau şi imagini cu ea când a cumpărat o pizza congelată, o cutie de lapte şi ţigări de la un supermarket în drum spre casă. A mai fost surprinsă de o cameră video instalată pe strada pe care locuise. Era înaltă şi suplă, cu părul blond, şi nu părea a fi beată.

Şi ce folos, se întreba Avraham în sinea lui. La urma urmei, ştiai deja că ajunsese în apartamentul ei. E adevărat, camerele de supraveghere video ar fi putut să surprindă imagini cu cineva care o urmărea – dar nu s-a întâmplat aşa. Nu aveau nimic nici despre momentul în care a fost răpită din apartament. Mai mult decât atât, anchetatorii belgieni nu-şi explicau de ce trupul acesteia a

fost găsit complet îmbrăcat, dar fără pantofi în picioare, şi se pare că-i lipsea o şosetă roz. Jean-Marc i-a vorbit despre şoseta care lipsea ca despre un personaj dintr-un roman de Agatha Christie. La televizor s-au transmis imagini cu cealaltă şosetă. Credeau cumva că asasinul luase şoseta ca suvenir? „Rugăm telespectatorii să ne contacteze în cazul în care au văzut acasă la cineva şoseta roz a decedatei”. În orice caz, după ce au examinat cadavrul, medicii legişti au ajuns la concluzia că acesta zăcea de câteva zile pe câmpul de cartofi. Era posibil ca un raton sau un şobolan să fi scos şoseta din piciorul moartei? Avraham s-a gândit că până la urmă era mai bine că nu existau prea multe romane poliţiste în limba ebraică şi că poliţiştii israelieni nu le citeau pe cele care existau deja, aşa cum făceau probabil belgienii.

Între timp, pentru a mai linişti temerile populaţiei, poliţia din Bruxelles s-a grăbit să aducă la interogatoriu doi suspecţi – pe prietenul Johannei, care fusese plecat în Antwerp în weekendul în care ea dispăruse şi pe proprietarul apartamentului, un burlac excentric, în vârstă de şaizeci şi doi de ani, care locuia la etajul al treilea al clădirii. Acum pensionar, acesta lucrase înainte ca director şi profesor la o şcoală elementară. În fotografiile pe care le deţineau, arăta ca un nebun. Asemănarea circumstanţelor i-a dat din nou fiori lui Avraham. Gazda sa nu a participat la interogarea celor reţinuţi, care erau anchetaţi de doi dintre cei mai experimentaţi şi decoraţi anchetatori din divizia centrală.

Joi, Jean-Marc nu a venit să-l ia de la hotel. La primele ore ale dimineţii, fusese chemat în cealaltă parte a oraşului. I-a telefonat la prânz ca să se scuze şi i-a sugerat lui Avraham să petreacă următoarele două ore în Bruxelles ca turist. Compensaţia a venit sub forma unei invitaţii la o masă în familie, vineri seară, acasă la părinţii lui Jean-Marc. Avraham a încercat să scape de invitaţie, dar brusc gazda sa n-a vrut să accepte niciun refuz. Tatăl şi fratele său erau poliţişti, zicea el, iar conversaţia cu ei în limba engleză ar fi o adevărată sesiune de schimb de experienţă.

I-a mai promis şi că o să-l ducă la cel mai bun restaurant din oraş unde se mâncau midii, sâmbătă, ultima zi a lui Avraham în Bruxelles.

Fata de la recepţia hotelului a încercat să-i explice lui Avraham – într-o engleză stricată şi cu accent spaniol – cum să ajungă în centrul oraşului. Nu era nimic de văzut în preajma hotelului. A luat-o la stânga şi a mers pe bulevardul Brugmann, care i s-a părut că era strada pe care se plimbase pe întuneric în prima lui seară în oraş. A trecut pe lângă o băcănie poloneză, un restaurant thailandez, un bar sushi şi o cafenea unde se servea o mare varietate de mâncăruri de pe Coasta de Fildeş – şi n-a ajuns niciunde. Principalele bulevarde ale oraşului parcă îl ocoleau, iar el nu reuşea să dea de palatele pe care le văzuse în imaginile de pe Wikipedia, sau de parcurile care erau probabil în floare.

Pe Avraham începuseră să-l doară picioarele după atâta plimbat, iar pantalonii i se udaseră. Şi-a dat seama că, în aproape tot acest timp, ţinuse cu susul în jos harta pe care i-o dăduseră de la hotel. Ploaia continua să cadă, dar el nu voia să dea banii pe un taxi deoarece bănuia că şi la plecare va trebui să se ducă singur la aeroport. După-amiază a ajuns în capătul unor străduţe abrupte, înguste şi uitate de lume, şi a trecut pe lângă mai multe ansambluri de clădiri publice şi indivizi în vârstă care păreau a fi de origine turcă. Întâmplător a nimerit în cartierul de bordeluri care, spre surprinderea lui, se întindea chiar la poalele zgârie-norilor strălucitori unde îşi aveau sediul instituţiile europene.

Fără prea mult chef, a mers mai departe pe Rue de la Prairie – parcă ar fi fost Jean-Marc. În vitrine, în spatele draperiilor trase parţial, stăteau negrese, femei tinere, durdulii, drăguţe, toate îmbrăcate în neglijeu şi cu eşarfe roz în jurul gâtului. Toate îi zâmbeau. Dintr-o casă a ieşit un client – un bărbat de vreo şaizeci de ani, nebărbierit, care îşi număra banii din portofel.

Avraham a grăbit pasul. S-a întors pe ceea ce părea a fi strada principală şi a dat din nou de un fast-food Subway.

Atunci i-a sunat telefonul. Era Ma'alul care voia să-l informeze să fusese găsit ghiozdanul lui Ofer.

— În sfârşit, am pus mâna pe ceva concret, Avi, a spus Ma'alul. Părea entuziasmat.

Rucsacul negru al lui Ofer fusese predat la secţia de poliţie din Tel Aviv de către un constructor care îl găsise într-un container folosit la cărat moloz dintr-un apartament pe care îl renova, nu departe de arena de baschet Nokia din sudul Tel Avivului. Constructorul era supărat că locuitorii din zonă aruncau diverse obiecte personale în container deoarece acesta se umplea astfel mai repede şi el trebuia să plătească de fiecare dată când era golit. De asemenea, risca să primească o amendă dacă arunca alte deşeuri decât moloz în spaţiul de descărcare. Lipise pe container şi un afiş pe care scria „PRIVAT", dar tot degeaba. În dimineaţa aceea, găsise rucsacul negru printre bucăţile de cărămidă spartă şi sacii goi de ciment. Iniţial se gândise să-l arunce în tomberonul clădirii, dar şi-a dat seama după greutate că acesta era plin. Fără să mai stea pe gânduri, îl deschisese şi găsise manuale şi nişte dosare, împreună cu cartea de identitate a lui Ofer, care se afla într-un buzunar interior. Şi-a adus aminte de numele şi fotografia băiatului de la televizor. Conform declaraţiei acestuia, rucsacul nu stătuse în container mai mult de trei zile. Acesta fusese golit ultima dată în ziua de luni.

Avraham a lăsat jos sandvişul şi l-a ascultat pe Ma'alul.

— Deci cineva a aruncat rucsacul acolo săptămâna asta, între ziua de luni şi azi, a spus el.

— Cel mai probabil luni sau marţi. Rucsacul nu este într-o stare prea bună – e foarte prăfuit şi plin de nisip, deşi constructorul l-a scuturat bine.

— Ce idiot, a spus Avraham. Poate că Ofer a fost cel care l-a aruncat sau poate că nu.

Voia să ţină ghiozdanul acela în mână. Să-l întoarcă pe toate părţile, să-l deschidă şi să se uite în el, să scoată manualele şi dosarele, unul câte unul.

— În niciun caz n-a fost Ofer, a spus Ma'alul. Să se

plimbe cu ghiozdanul timp de două săptămâni fără să-l vadă nimeni şi pe urmă să se hotărască brusc să scape de el? Crezi că s-ar plimba cu cărţile după el de parcă s-ar duce la şcoală?

Avraham îl asculta pe Ma'alul, dar gândurile îi zburau în altă parte.

— Poate că ghiozdanul a stat aruncat în altă parte timp de două săptămâni şi cineva l-a găsit şi l-a azvârlit acolo.

— S-ar putea, dar eu nu cred. Cine crezi că ar lua un ghiozdan găsit pe stradă numai ca să-l arunce în altă parte?

Ma'alul era cumva iritat? Poate că se săturase să-l tot informeze pe şeful echipei de anchetă care coordona activitatea de la distanţă, de pe un alt continent?

— Şi ce vreţi să faceţi cu ghiozdanul? a întrebat Avraham.

— Shrapstein s-a dus să-l preia. Îl vom trimite la sediul naţional; deşi nu ştiu ce vom obţine din asta, mă refer la amprente sau alte probe criminalistice. Eu încă nu l-am văzut.

— Chiar dacă obţinem amprentele, tot nu vom afla cine ştie ce.

— De ce? a întrebat Ma'alul.

— Ştii câte amprente vom găsi? a răspuns Avraham. Pe-ale lui Ofer, ale părinţilor lui, ale fratelui şi poate ale surorii lui, poate chiar şi pe cele ale colegilor lui de clasă. S-au găsit pete de sânge sau ceva care pare să nu-i aparţină lui Ofer?

— Cărţi, dosare, cartea de identitate, câteva coli de hârtie şi un stilou – atât. A, da, şi două bancnote de douăzeci de şekeli şi un pumn de mărunţiş. Nu chei. Nu portofel. Nimic altceva.

— Şi pete?

— Eu n-am văzut geanta, Avi, ţi-am mai spus. Dar nu cred.

— I-aţi chemat pe părinţi să identifice ghiozdanul şi conţinutul lui?

— E mai urgent să-l trimitem la experţii criminalişti. Nu e niciun dubiu că e ghiozdanul lui. Avea înăuntru cartea lui de identitate şi este exact ghiozdanul pe care îl căutam.

Înainte să plece de la secţie în seara când mama lui Ofer a venit să reclame dispariţia acestuia, Avraham îi dăduse ofiţerului de serviciu o descriere a ghiozdanului. Fusese prima acţiune întreprinsă de el în cadrul investigaţiei. Îşi aducea bine aminte – un rucsac negru cu dungi albe, o imitaţie Nike, care nu era nou. Cu un compartiment mare, două buzunare laterale şi un al treilea în faţă care se închidea cu fermoar.

Ma'alul nu mai zicea nimic.

Avraham se simţea exasperat din cauza săptămânii mizerabile petrecute la Bruxelles. Era acolo deja de cinci zile, urmărind – fără să înţeleagă un cuvânt – investigarea unei crime comise asupra unei tinere, dar care nu-l privea pe el. Şi în tot acest timp, ancheta lui – da, încă a lui – se derula fără el. Iar acum, acest ghiozdan cu dosarele lui Ofer, cu lucrurile lui, îi scăpase printre degete. Aşteptau o astfel de descoperire şi el n-avea de gând să lase pe altcineva să acţioneze în locul lui.

— Aţi chemat constructorul să dea o declaraţie? a întrebat Avraham, încercând să-şi ascundă tensiunea din glas.

— Da, ar trebui să ajungă aici cam într-o oră, a spus Ma'alul.

— Şi aţi adus o echipă de criminalişti să verifice dacă mai este şi altceva în container?

— Da, Avi, am adus.

— Să nu spuneţi nimic presei despre ghiozdan, bine? Dacă e nevoie, obţineţi şi un ordin de interzicere a divulgării informaţiilor.

Ma'alul n-a răspuns.

— Ce altceva mai faceţi?

— Vom merge din uşă în uşă ca să stăm de vorbă cu locuitorii din zonă. Poate a văzut careva cine a aruncat ghiozdanul.

O astfel de operaţiune necesita recrutarea de personal suplimentar. Ilana fusese informată.

— Bună idee. Există cumva camere de supraveghere video în zonă? Mă gândeam şi eu.

— Camere de supraveghere? Avi, vorbim de periferia sudică, nu de centrul oraşului.

— Verificaţi. Poate că există camere de supraveghere a traficului rutier, a insistat Avraham.

— Bine, a spus Ma'alul oftând. Şi mai înveseleşte-te şi tu puţin. Ai o voce groaznică. Încearcă să te distrezi. De-acum nu mai durează mult. Ghiozdanul trebuie să ne dea un fir. Vom merge pe el până vom găsi ceva. Suntem pe-aproajpe.

Pe-aproape? Dar el era la Bruxelles, într-un fast-food *Subway*. Mai aproape decât îi permitea linia telefonică din camera 307 a hotelului său nu putea să ajungă. Bănuia că ghiozdanul va ajunge la laboratorul criminalistic abia mai târziu în seara aceea şi că nu se vor ocupa de el imediat – s-ar putea chiar să mai aştepte până după weekend. Spera cumva că nu se vor ocupa de el până duminică, atunci când se va întoarce el în Israel?

A luat un taxi până la hotel, a încercat să obţină legătura cu biroul de la Departamentul de Criminalistică responsabil cu păstrarea probelor materiale, ca să se asigure că rucsacul va ajunge la laborator pentru amprente, dar şi pentru examinare în vederea prelevării de fibre străine şi polimeri, atât din interior, cât şi din exterior.

— Nu ştiu despre ce vorbiţi. Care ghiozdan? a bombănit funcţionara de acolo.

El i-a lăsat numărul de telefon din camera de hotel. A deschis fereastra şi şi-a aprins o ţigară de la alta, deşi în hotel era interzis fumatul.

Apoi a încercat să dea de Shrapstein la telefon, dar acesta n-a răspuns.

A început să-i sune mobilul şi el l-a găsit sub geamantanul pe care îl aşezase pe pat ca să-şi caute agenda. Oare cine putea să sune? Era Ze'ev Avni.

— Aş dori să stabilesc o nouă întâlnire cu dumneavoastră, a spus vecinul.

Avraham i-a explicat că n-avea cum să se întâlnească cu el decât abia duminică, poate chiar luni.

— Aveţi informaţii suplimentare cu privire la anchetă? a întrebat el.

— Nu chiar cu privire la anchetă. Este vorba despre altceva.

— Dacă nu are legătură cu ancheta, dar este ceva urgent, vă sugerez să sunaţi la secţie. Eu mă ocup doar de cazul Ofer.

— Nu vreau să vorbesc cu altcineva – doar cu dumneavoastră. Şi pot aştepta până duminică. Nu este ceva urgent.

Cu toate astea, Avni părea mai puţin sigur pe el decât fusese atunci când venise la secţie.

Telefonul din camera de hotel a sunat şi el a încheiat convorbirea cu Avni. Funcţionara de la Departamentul de Criminalistică a confirmat că rucsacul negru a sosit la ei şi a fost înregistrat.

— Dar nu vă pot promite că vor începe să lucreze la el astăzi, a spus ea.

În seara următoare, în timp ce Departamentul de Criminalistică al poliţiei din Ierusalim terminase deja programul deoarece urma Sabatul, Avraham se afla la cină într-o vilă din Anderlecht, o suburbie a oraşului Bruxelles. Stătea la masă având-l de-o parte pe Jean-Marc şi de cealaltă parte pe Guillaume, fratele gazdei sale, care semăna cu acesta, dar nu era la fel de elegant şi de carismatic. Cei doi belgieni uriaşi arătau ca nişte copii lângă tatăl lor, un fost investigator din poliţie care acum lucra într-un post administrativ la Academia Naţională de Poliţie. Acesta stătea în capul mesei.

Soţia lui Jean-Marc, Elise, era foarte frumoasă. Înaltă cam de 1, 75 m, cu braţe lungi şi puternice, aceasta purta o rochie care îi lăsa umerii goi. Fiecare mişcare de-a ei oferea o privelişte minunată. Ea şi mama fraţilor Karot erau singurele persoane de la masă care nu lucrau la

poliţie; ele şi cei doi copii, desigur. Cel puţin deocamdată. Elise lucra ca manager de vânzări la firma Mercedes-Benz.

Marianka stătea cu două scaune mai departe de el, lângă Guillaume, şi aproape că n-a schimbat niciun cuvânt cu Avraham, deşi amândoi erau străini.

Se vedea clar că era străină.

Toţi se străduiau să vorbească în limba engleză, dar bineînţeles că, din când în când, o mai dădeau pe franceză, mai ales pentru copii. Au discutat despre cazul Johanna Getz, despre reducerea bugetului alocat poliţiei, despre mâncarea din Belgia şi Israel, despre Tel Aviv.

— Jean-Marc mi-a povestit că plajele din Tel Aviv sunt superbe, dar că nu prea a avut timp să se bucure de ele deoarece l-aţi ţinut prea ocupat cu treabă, a spus Elise.

Cu un zâmbet timid, Avraham a confirmat că aşa era.

La primul fel de mâncare au avut felii de somon afumat cu sparanghel tras în unt; la felul principal s-a servit raţă. Stăpânul casei n-a prea vorbit, dar când a deschis gura s-o facă, Avraham a fost cât pe ce să se înece cu mâncarea. Acesta a întrebat dacă familia oaspetelui lor făcea afaceri cu diamante şi aur, la fel ca toţi ceilalţi evrei, din Belgia cel puţin. Mesteca mâncarea încet, cu gura închisă, şi sorbea din bere după fiecare înghiţitură.

Marianka vorbea engleza mai bine decât toţi ceilalţi, însă vorbea foarte puţin. Mai tot timpul zâmbea, părea încordată şi încerca să fie atentă la tot ce se spunea la masă, chiar şi atunci când cu greu mai înţelegeai ceva deoarece vorbeau toţi odată. Când au terminat felul principal, ea s-a oferit să o ajute pe mama lui Jean-Marc şi Guillaume să strângă farfuriile de pe masă. Ea şi Guillaume erau împreună de numai trei luni şi era a doua oară când fusese invitată la ei la masă. Amândoi erau ofiţeri la poliţia rutieră. Dar Marianka se născuse în Slovenia şi se mutase în Belgia când era mică. Era scundă, de aproape 1, 60 m, şi avea o înfăţişare zveltă, băieţească. Păr şaten, scurt. Ochi căprui. Era îmbrăcată în nişte blugi negri şi o bluză gri cu guler pe gât, şi uneori, când credea că nu se uită nimeni, îşi trăgea gulerul peste bărbie.

Cafeaua şi tortul au fost servite în sufragerie, unde Avraham a fost întrebat care sunt primele lui impresii despre Bruxelles. Băuse destul vin cât să admită că nu văzuse prea mult din oraş şi nu fusese prea impresionat de ce apucase să vadă. Le-a spus că spera să vadă mai mult a doua zi, dar că Jean-Marc trebuise să anuleze turul oraşului şi masa la restaurantul cu midii din cauză că apăruseră date noi în cazul crimei şi sâmbătă trebuia să lucreze.

— Am putea să te ducem noi să vizitezi oraşul, a spus Marianka uitându-se la fratele lui Jean-Marc.

Guillaume avea alte planuri.

— Nu-i nimic, a spus Avraham. Şi-aşa am la dispoziţie doar o jumătate de zi fiindcă trebuie să ajung la aeroport după-amiază.

Marianka a spus că se pot vedea multe într-o jumătate de zi.

Ea şi Guillaume l-au dus cu maşina la hotel.

Până la urmă, jumătatea de zi care îi mai rămăsese de stat la Bruxelles a fost atât de plină, încât Avraham aproape c-a şi uitat de anchetă, de Ofer, de rucsacul care fusese găsit într-un container şi care aştepta să fie examinat de experţii criminalişti. Aproape că a uitat şi de zilele pustii petrecute în acest oraş care acum i s-a părut cu totul, altfel.

O aşteptase pe Marianka la intrarea în hotel după ce încheiase formalităţile de eliberare a camerei şi îşi lăsase bagajul la recepţie. Afară era încă întuneric şi foarte frig. Ea purta aceiaşi blugi ca în seara precedentă, dar cu o helancă neagră de data asta, şi pe cap o beretă în dungi aşezată ştrengăreşte pe-o parte.

— Cum ai dormit azi-noapte? a întrebat ea.

Nu părea deloc a fi poliţistă.

Au luat-o pe bulevardul Brugmann, care de data asta a dus într-o piaţă imensă unde au putut vedea oraşul întinzându-se în faţa lor la răsărit de soare. Marianka a mers tot timpul înfiorător de repede, iar el abia reuşea să ţină pasul cu ea.

Stând în Piaţa Poeller şi privind acoperişurile şi turlele bisericilor vopsite în albastru şi portocaliu, Avraham şi-a aprins o ţigară şi i-a propus să se oprească acolo câteva minute, dar Marianka a spus că trebuiau să meargă mai departe deoarece mai aveau multe de văzut.

Nu-şi dădea seama dacă ei îi făcea plăcere această mică alergătură sau doar îl însoţea din obligaţie.

Ca să se mai încălzească puţin, au intrat într-o cafenea aşezată la colţ de stradă, în zona oraşului vechi, lângă sediul poliţiei.

— Avem doar un sfert de oră la dispoziţie, a spus Marianka.

Două femei în vârstă, care stăteau la tejgheaua din lemn, i-au salutat cu „bonjour, les enfants" şi Marianka le-a sărutat pe amândouă. La câteva măsuţe stăteau primii clienţi ai cafenelei din ziua aceea – bărbaţi în vârstă, majoritatea cu mustaţă. Avraham şi-a scos haina şi a tras în piept mirosul de cafea. Pe măsuţe erau împrăştiate gazete sportive.

Ceea ce l-a surprins ulterior, după ce a revenit în Israel şi şi-a amintit de dimineaţa petrecută cu Marianka, a fost faptul că între ei nu existase niciun fel de stânjeneală. El a întrebat-o şi ea i-a povestit că venise la Bruxelles în urmă cu paisprezece ani, la vârsta de treisprezece ani. Aşa a aflat că ea era cu peste zece ani mai tânără decât el. Tatăl ei voise să plece din Iugoslavia imediat după dezmembrarea ţării, dar au fost nevoiţi să mai aştepte câţiva ani, până a găsit în Bruxelles un loc de muncă permanent. Ea a depus cererea pentru obţinerea cetăţeniei la şase ani după ce a ajuns în ţară şi cererea i-a fost aprobată în câteva luni.

— Şi tatăl tău este tot poliţist? a întrebat el.

— Nu, a spus ea zâmbind. Este instructor de karaté.

— Serios? Instructor de karaté?

— Da. De ce te miri? Şi mai este şi profesor la seminarul teologic din Liège. Este un om deosebit. Ţi-ar plăcea să stai de vorbă cu el.

— Asta înseamnă că e preot? a întrebat Avraham.

Marianka a râs.

— N-are cum să fie preot. E însurat şi are copii. Şi-a dorit să devină preot, dar a cunoscut-o pe mama şi s-a răzgândit.

— Şi tu ştii karaté?

— Bineînţeles că ştiu, m-a învăţat când eram copil.

Când zâmbea, chipul Mariankăi devenea vesel şi copilăros.

— Nu ţi-a fost greu la început când ai ajuns aici? a întrebat-o Avraham.

— Nu. De ce să-mi fie greu?

— Pentru că ţi-ai părăsit prietenii şi casa.

— Nicidecum. Casa mea este aici. Ne ducem acolo vara, o dată la câţiva ani, şi atunci abia aştept să mă întorc în Bruxelles. Acolo nu mă mai reţine nimic.

A întrebat-o dacă era din Ljubljana, singurul oraş sloven care i-a venit în minte, şi ea i-a spus că s-a născut şi a crescut în Koper, un port la Marea Adriatică.

A fost ca un semn.

— Nu pot să cred, a spus el. Acum ştiu unde este Koper.

— De ce? a întrebat ea. Ai pierdut acolo ceva?

Un copil de şaisprezece ani, a vrut el să-i răspundă.

El i-a povestit despre Ofer, că acesta plecase dimineaţa de-acasă pentru a merge la şcoală, dar n-a mai ajuns acolo şi de atunci fusese declarat dispărut. I-a spus despre tatăl băiatului care se întorsese acasă dintr-un voiaj pe mare şi despre numele oraşului, Koper, pe care tatăl îl menţionase în timpul discuţiei lor şi care pentru el a fost primul semn că povestea începea să capete contur. Între timp nu se întâmplase mare lucru – până când, cu două zile în urmă, fusese găsit rucsacul lui Ofer.

Sfertul de oră pe care Marianka îl alocase pentru cafea trecuse de mult. Ea a mai comandat câte o cafea pentru fiecare şi a spus:

— Nu cred că îl vei găsi în Koper. Acolo nu prea vin turişti.

— Cum arată oraşul? a întrebat el.

— Drăguţ, dar e un oraş provincial. Îmi aduce aminte cum era portul în copilăria mea. Eu şi tata ieşeam cu câinii la plimbare acolo în fiecare duminică dimineaţa.

Trei ore mai târziu reuşiseră să vadă tot ce era de văzut în Bruxelles – statuia băieţelului care urina pe cuceritorul olandez; Mont des Arts, cu palatele regale transformate în muzee; uriaşa statuie a regelui Albert călare pe cal şi cea a soţiei sale, Elizabeta, amândoi uitându-se unul la altul de o veşnicie, de-o parte şi de alta a drumului. Marianka i-a arătat Bruxelles-ul cu mândrie, de parcă oraşul ar fi fost al ei – şi poate că aşa şi era. Avraham cerea mereu să se odihnească. În loc de prânz au mâncat gofre belgiene în timp ce se plimbau ca să mai economisească timp. Dar chiar şi-aşa, timpul trecea şi era tot mai scurt. Nu le mai rămăseseră nici două ore.

Marianka plănuise ca turul oraşului să se încheie în zona hotelului lui Avraham. S-au aşezat amândoi pe o bancă, într-un mic parc înconjurat de clădiri vechi şi elegante, cu faţa spre un edificiu de formă pătrată ce semăna cu o navă. El a insistat că nu putea să meargă mai departe. Era biserica Mariankăi. Abia atunci a aflat că ea locuia aproape de hotelul lui, într-un mic apartament, împreună cu o prietenă care lucra la Ministerul Afacerilor Externe.

— Îţi place să lucrezi în poliţie? a întrebat el.

Pe chipul ei a reapărut expresia aceea copilărească.

— Nu prea. N-am crezut niciodată că voi ajunge poliţistă.

— Dar ce te gândeai să devii?

— Dansatoare – când eram mică. Dar mai târziu, doctoriţă. Am ajuns în poliţie întâmplător.

— Cum se ajunge în poliţie întâmplător?

— Printr-un anunţ în ziar – ca la orice loc de muncă. L-a văzut tatăl meu, l-a decupat din ziar şi a spus că mi s-ar potrivi. Dar nu cred că am să mai rămân mult timp.

În conversaţia lor nu a apărut deloc numele lui Guillaume.

— Ce vrei să faci? a întrebat Avraham.

— Aş putea să devin instructor de sport. Am studiat educaţia fizică. Sau poate mă călugăresc, a spus ea, arătând spre biserică.

Apoi i-a spus că urma un curs de motociclism prin intermediul poliţiei şi că, dacă era acceptată la Unitatea de Motorizate a Poliţiei Rutiere, ar putea să mai stea încă vreo câţiva ani.

— Pariez că tu ţi-ai dorit întotdeauna să devii poliţist, a spus ea la un moment dat şi chiar avea dreptate.

— Aşa este. Eu nu-mi amintesc, dar părinţii mei mi-au spus că pe vremea când eram copil aveam un chipiu albastru de poliţist pe care nu voiam deloc să mi-l dau jos. Ţineam morţiş să-l port şi la grădiniţă. Într-o zi mi l-a aruncat mama fără să-mi spună. Se săturase de el.

— Părinţii tăi mai trăiesc?

— Da.

— Cu ce se ocupă?

— Se ceartă, a spus el, izbucnind în râs. Tatăl meu a fost avocat, iar mama profesoară de literatură. Acum sunt pensionari.

N-au mai avut de ales, aşa că s-au ridicat şi au luat-o încet înspre hotel, mergând de-a lungul unui bulevard pitoresc, la capătul căruia se afla o statuie a scriitorului argentinian Julio Cortázar. O tânără care făcea jogging îmbrăcată într-un costum spandex a trecut pe lângă ei cu căştile pe urechi. Marianka i-a spus că de multe ori se aşeza pe o bancă de pe bulevard şi asculta muzică.

— Tu cu ce te ocupi când nu eşti poliţist? a întrebat ea.

— Tot poliţist sunt şi atunci, a spus el.

Asta a făcut-o să râdă.

— Chiar şi în weekenduri? Nu ai hobby-uri? Cum ar fi karatele, de exemplu.

— Nu, se pare că hobby-ul meu este să fiu poliţist. De fapt, am un hobby secret despre care nu ştiu foarte mulţi.

— Promit să nu spun nimănui. Dar, stai, vreau să ghicesc. Colecţionezi arme vechi.

— Nu. Cine colecţionează arme vechi?

— Guillaume, a spus ea.

— Nu. Când am timp, îmi place să citesc romane poliţiste, să mă uit la filme şi seriale poliţiste şi să dovedesc greşelile făcute de detectivi.

Ea n-a înţeles. Nimeni nu înţelegea.

— Cui să dovedeşti?

— Mie. În fiecare roman poliţist pe care îl citesc, fac propria mea anchetă şi arăt că detectivul din carte se înşală sau, în mod deliberat, îi induce în eroare pe cititori, şi că adevărata soluţie nu este cea prezentată de el.

Era dispus să jure că aşa s-a întâmplat cu fiecare roman poliţist pe care îl citise până atunci.

— Dă-mi un exemplu, a spus ea.

— Ce romane poliţiste îţi plac? a întrebat el. Îl ştii pe Hercule Poirot, de exemplu? E belgian, dacă stau să mă gândesc. Am citit prima lui anchetă în urmă cu câtva timp, primul roman al Agathei Christie, şi am constatat că el face dintr-un personaj care era complet nevinovat victima unei înscenări. Cartea se cheamă *Misterioasa afacere de la Styles*.

— Cum adică „o înscenare”?

— Adică exact cum ţi-am spus. Poirot investighează otrăvirea unei bătrâne bogătaşe. La sfârşitul cărţii, el o acuză de crimă pe servitoare, dar aceasta este nevinovată. A făcut-o victima unei înscenări şi pot s-o dovedesc.

— Dar de ce ar face una ca asta?

Marianka îl privea de-a dreptul uluită.

— Are o mulţime de motive s-o facă. Dar asta este o poveste lungă, a răspuns el.

Deodată a observat un drapel albastru-alb-roşu la o fereastră de la etajul al doilea al uneia dintre clădirile frumoase de pe bulevard. Când s-a apropiat de clădire, a văzut că era Consulatul Sloveniei.

— Deci bulevardul tău preferat din Bruxelles este cel pe care se află Consulatul Sloveniei, dar nu, zici că nu ţi-e dor de Slovenia, a spus el.

— N-are nicio legătură, a răspuns ea zâmbind. Este un bulevard foarte frumos. Ar trebui să vezi cum arată în

decembrie, înainte de Crăciun, e plin de lumini.

Aproape că aş vrea să-l văd, s-a gândit el.

Au aşteptat în faţa hotelului ca să vină taxiul.

— Am văzut tot, nu-i aşa? a întrebat el.

— Nicidecum, a spus Marianka. Am fi putut vedea mai multe. E păcat că ai avut doar o jumătate de zi la dispoziţie.

— Ştiu, a spus el. Dar îţi mulţumesc, oricum.

Înainte ca el să urce în taxi, ea i-a dat cartea ei de vizită şi l-a rugat să-i scrie prin e-mail cum se va încheia cazul Ofer.

— Dacă auzi că se află totuşi în Koper, te-aş putea ajuta, a spus ea.

Taxiul a pornit spre aeroport.

Atunci a sunat Jean-Marc Karot ca să-şi ia rămas-bun.

— Ancheta s-a încheiat, a spus el.

— Care anchetă?

— În cazul Johanna Getz. De aceea n-am putut să vin azi să te iau. L-am arestat pe criminal azi-dimineaţă.

Oare chiar atât de eficientă era poliţia din Belgia? Cum de reuşiseră atât de repede?

— Cine era? a întrebat Avraham.

— Un vecin, a spus Jean-Marc. Un alt vecin, nu proprietarul apartamentului. Un psihopat care locuieşte la primul etaj.

— De ce a făcut-o?

— Încă nu e foarte clar. Nimic nu-i foarte clar. Interogatoriul încă nu s-a încheiat, dar el a fost, n-avem niciun dubiu. Nici măcar nu s-a opus când am bătut la uşa lui.

Jean-Marc s-a scuzat din nou că nu a petrecut mai mult timp cu el cât a stat la Bruxelles şi mai ales în ultima zi.

— Ai nimerit într-o săptămână nepotrivită, a spus el.

A ştiut tot timpul că Michal avea să afle mai devreme sau mai târziu.

S-a întâmplat într-o joi după-amiază, când erau amândoi acasă – la exact două săptămâni după începerea

anchetei.

Ze’ev lucra la biroul lui de pe balcon. Exact ca în ziua când îi urmărise pe Avraham şi pe ceilalţi poliţişti printre jaluzelele întredeschise. Michal era în bucătărie, îi dădea lui Elie să mănânce, pe fundalul muzicii de pe CD-ul lui favorit cu cântecele pentru copii, apoi l-a dus în pătuţ pentru somnul de după-amiază.

Agenda neagră îi făcea parcă semn şi-i striga s-o deschidă. Era riscant ziua în amiaza mare. A recitit primele trei scrisori şi primul paragraf din cea de-a patra pe care o scrisese în noaptea trecută. După ce a făcut un duş, Michal a ieşit pe balcon şi l-a întrebat dacă vrea să mănânce de prânz împreună cu ea; el a spus că s-ar mulţumi cu un sandviş mâncat la birou deoarece nu voia să întrerupă ce avea de lucru. Bătea vreun apropo? Aceasta era direcţia spre care voia să se îndrepte conversaţia lor?

Nu se simţea tocmai pregătit să-i mărturisească faptul că se înscrisese la un atelier literar; dar nici nu putea să mai ascundă mult timp faptul că începuse să scrie. Nu de Michal. Ea i-a fost alături când toate încercările lui anterioare eşuaseră, când era supărat că nu avea unde şi când să scrie, când era speriat că va rata momentul şi nu-l va mai regăsi niciodată. Dar ce s-a întâmplat după ce i-a spus a fost de neimaginat. A fost una dintre cele mai negre zile din viaţa lui.

A fost printre primele lucruri pe care Ze’ev i le-a spus lui Michal când s-au cunoscut. El absolvise Facultatea de literatură engleză din cadrul Universităţii Ebraice, iar ea terminase Ştiinţe Politice la Tel Aviv. Ca toţi ceilalţi, se întâlniseră la cursurile pentru obţinerea diplomei de profesor, la Colegiul Kibbutzim. Trecuse atâta timp de-atunci. Toţi se întrebau unii pe alţii dacă îşi doreau într-adevăr să devină profesori şi toţi ziceau că nu. În afară de ea. Ea avea douăzeci şi şapte de ani, iar el era cu un an mai mic. Erau amândoi necăsătoriţi şi până atunci avuseseră relaţii mai mult sau mai puţin serioase. Ze’ev îi spusese că el scria sau mai degrabă că voia să scrie, şi Michal nu-l întrebase ce anume, îi spusese doar că era

minunat şi că ea spera să-i citească operele într-o bună zi. El nu şi-a dat seama atunci dacă ea făcuse aluzie la o relaţie de lungă durată sau doar îşi exprimase încrederea în capacitatea lui de a scrie şi de a fi publicat.

Când Michal s-a apropiat, el a închis agenda. Ea şi-a trecut degetele prin părul lui de la ceafă. El nu s-a întors.

— Ai ceva să-mi spui? a întrebat ea.

— Nu. De ce? a spus el.

— Eu cred că ai. De câtva timp lucrezi la ceva. Credeai că eu n-am observat?

Dacă i-ar fi răspuns la întrebare, răspunsul lui ar fi fost unul extrem de complicat. Se gândea că ea a observat, dar şi că n-a observat. Spera că a observat şi totodată spera că n-a observat. Cândva stabiliseră de comun acord ca ea să nu-l întrebe niciodată nimic dacă el lucra la ceva, pentru că nu făcea decât să-i pună sare pe rană. De data asta totuşi putea să-i răspundă altfel.

— E mai degrabă o schiţă, a spus el. Deocamdată nu cred că pot vorbi despre asta.

Era foarte entuziasmat; ea a simţit lucrul acesta şi s-a molipsit.

— Stai puţin, a zis ea. Aşteaptă să-mi fac o cafea şi-mi spui pe urmă. Să-ţi aduc şi ţie?

În timp ce Michal era la bucătărie, el s-a hotărât să-i povestească tot. Dorinţa lui era mai puternică decât frica pe care o simţea.

— Acum sunt pregătită, a spus ea pe un ton sărbătoresc când s-a întors pe balcon. S-a aşezat în fotoliul maro şi şi-a pus” cana pe măsuţa din răchită împletită.

El s-a răsucit pe scaun şi s-a întors cu faţa spre ea.

— Bine, a spus el. De câteva săptămâni merg la un atelier literar.

Ea n-a părut şocată sau uimită în mod neplăcut.

— Nu plănuisem să mă duc şi îmi pare rău că nu ţi-am spus niciodată nimic despre asta. A fost ceva întâmplător. Treceam pe lângă biblioteca din Tel Aviv, am văzut un anunţ şi mi-am zis să văd despre ce era vorba. Nu-mi propusesem să rămân. Instructorul este Michael

Rosen, dacă-ţi spune ceva numele ăsta. E un tânăr scriitor, destul de bine cunoscut. Şi ne-am împrietenit. El a fost principalul motiv pentru care am rămas. Îmi pare rău că nu ţi-am spus până acum.

— Stai puţin – când s-au întâmplat toate astea? Cum de eu n-am ştiut până acum?

Chiar părea încântată.

— Când ţi-am spus că voi avea de lucru la bibliotecă – duminică după-amiaza. Acolo se ţine atelierul literar. N-a fost chiar o minciună.

— Crezi că-mi pasă? Important este că în sfârşit te-ai pus pe treabă. Şi te ajută? Simţi că va ieşi ceva din toată povestea asta?

Ar fi putut să-i reamintească faptul că el a luat mereu în derâdere atelierele literare de fiecare dată când ea i-a sugerat să se scrie la unul, că poate îl ajută să treacă peste aşa-zisa pană a scriitorului. N-a făcut-o.

— Da. Ştiu sigur că se întâmplă ceva bun, a spus el.

Michal era singura persoană care a crezut cu adevărat în el – chiar şi în săptămânile sau lunile când nici el nu mai credea, când din frustrare şi disperare a încetat să mai viseze la clipa când îi va citi povestea scrisă de el, o poveste finalizată, şi o va vedea fermecată de ea. Acum putea s-o facă; dar nu ştia dacă era bine să înceapă cu asta. Lucrurile despre care scrisese erau greu de digerat şi s-ar putea ca lui Michal să nu-i fie uşor să le citească.

A doua scrisoare conţinea cele mai impresionante rânduri – în opinia lui Ze'ev, cel puţin. A fost scrisă după conversaţia îndelungată cu Avraham la birou şi inspirată din observaţiile ce s-au născut atunci. Ofer analiza teama părinţilor faţă de el, faţă de faptul că el era diferit. Încerca să-şi explice lui şi să le explice lor de unde provenea ea. Scrisoarea se încheia cu o frază dură: *„Ani la rând aţi încercat să-mi refuzaţi şi să mă privaţi de ce aveam nevoie; aţi vrut să mă zdrobiţi pentru ca viaţa mea să nu fie mai bună ca a voastră, pentru ca mizeria din vieţile voastre să nu se reflecte ca într-o oglindă strâmbă în viaţa mea"*. *Scrisoarea fusese semnată la fel: „Fiul vostru, care nu mai*

e al vostru, Ofer". *Şi dedesubt scrisese „Va urma?"*

Stilistic, a doua scrisoare era mai rafinată decât precedenta. A repetat expresii care apăreau în prima scrisoare, precum şi construcţii gramaticale pe care le identificase când o recitise, ca să păstreze credibil şi consecvent tonul lui Ofer. A introdus şi expresii pe care le culesese de la cursuri sau din pauze şi le notase în agenda lui la sfârşitul fiecărei zile de şcoală. Învăţase şi cum să se folosească de coate şi de braţe ca să nu atingă cu degetele coala albă de hârtie când transcria versiunea finală. Cumpărase un altfel de plic şi nu mai aruncase mănuşile chirurgicale în lada de gunoi a blocului, ci le îndesase în buzunarul jeanşilor şi le azvârlise într-un coş de gunoi din apropierea şcolii. Scrisoarea stătuse două zile în cutia poştală până să dispară.

Michal se uita la el, aşteptând cu nerăbdare.

— Ei, ce scrii tu acolo?

— Doar o clipă, lasă-mă să-ţi explic.

Ea era nerăbdătoare.

— Instructorul vă dă teme? Cum se procedează?

— În principiu, da. Michael le dă cursanţilor un exerciţiu de scriere pe un anumit subiect, iar ei aduc ce-au lucrat şi se discută. Însă eu nu procedez aşa. Mie mi-a venit o altă idee – din afara atelierului de lucru, dar probabil inspirată de el – şi lucrez la ceva mai lung şi mai serios.

Michal i-a zâmbit, ca şi când i se părea normal ca el să nu-şi irosească timpul cu exerciţii de scriere de rutină.

— Deci, autorul are amabilitatea de a-mi spune şi mie despre ce anume scrie?

— Nu sunt sigur, a răspuns Ze'ev.

Nehotărârea lui era sinceră; nu era doar o manevră de a-i stârni ei şi mai mult curiozitatea. Nu avusese cum să vadă reacţiile cititorilor săi de până atunci – nici ale părinţilor lui Ofer şi nici ale poliţiei – şi nu putea decât să-şi imagineze. Dar va putea să vadă expresia de pe chipul lui Michal când va citi.

— Tu hotărăşti, a spus ea. Tare mult mi-ar plăcea să

citesc ce-ai scris. Şi poate că ar trebui să sărbătorim cumva.

— Să sărbătorim? încă n-avem ce să sărbătorim. Mai întâi ar trebui să citeşti şi pe urmă să-mi spui dacă îţi place.

Să-i dea sau nu?

A pus agenda deschisă pe birou, în faţa ei. Entuziasmul ei îl cucerise.

— Încă n-am scris-o la calculator, a spus el. Totul este în agendă deocamdată. Până acum sunt trei scrisori sau trei capitole.

— Oh, am înţeles, este o poveste spusă în scrisori, a zis ea şi a început să citească.

Elie dormea liniştit, dar Ze'ev simţea somnul fiului său ca pe o apăsare grea. Cel mai mult se temea că Elie se va trezi plângând şi că Michal va trebui să se oprească din citit ca să se ducă la el sau că el va trebui să se ridice ca să se ducă la băiat şi nu va fi acolo să vadă reacţia ei. O urmărea cum trecea cu privirea de la un cuvânt la altul, încercând să nu-i scape nicio expresie de pe chipul ei. Dacă Elie avea să se trezească, nu vor mai putea să discute textul imediat şi vor fi nevoiţi să aştepte până seara. Până atunci s-ar fi risipit tot entuziasmul.

A treia scrisoare era cea mai lungă – şi cea mai complexă, după părerea lui, deoarece era reflexivă şi făcea referire la lectura primelor două şi la posibilitatea ca persoana care le primise să se îndoiască de identitatea autorului şi de veridicitatea spuselor lui. La fel ca primele două scrisori, cea de-a treia începea tot cu *„Tată şi mamă"*, după care Ofer înşiruia mai multe întrebări directe referitoare la corespondenţa anterioară:

Unde aţi citit cele două scrisori pe care vi le-am trimis? *în camera mea*? *în sufragerie*? *Şi ce gânduri v-au venit în minte în timp ce le citeaţi*? *V-aţi spus cumva că nu eu sunt autorul lor, că nu se poate să fiu eu, ca să vă protejaţi de ce scria în ele*? *Aţi încercat să vă convingeţi singuri că le-a scris altcineva în numele meu ca să puteţi trece peste mâhnirea pricinuită de ceea ce încercam să vă*

spun? *Şi ce-aţi făcut cu ele după ce le-aţi citit*? *Le-aţi rupt în bucăţi ca să nu mai puteţi citi vreodată acele cuvinte pe care nu vreţi să le auziţi*? *Doar că eu voi continua să vă scriu mereu*.

Purtând o pereche de mănuşi subţiri din piele pe care le cumpărase de la un magazin de piese auto, pusese cea de-a treia scrisoare în cutia poştală chiar în mijlocul zilei, curată îndrăzneală din partea lui.

Ze'ev încerca să ghicească ce gândea Michal în timp ce citea. Aceasta avea o expresie serioasă. Într-un loc n-a înţeles că scria *„când am fost îngropat"* şi l-a rugat s-o ajute, iar la un moment dat şi-a ridicat ochii din pagină şi l-a privit ciudat.

— Ce e? a întrebat el, dar ea şi-a întors privirea în agenda neagră.

După ce a terminat de citit, a spus doar atât:

— Ce înseamnă asta?

— Cum adică? a întrebat Ze'ev.

— Astea sunt scrisorile lui Ofer al nostru? Ofer, vecinul nostru?

Ştia că ea va fi cititorul perfect – tocmai pentru că dispariţia lui Ofer şi căutările zadarnice pătrunseseră adânc în gândurile şi în visele ei.

— Da, a spus Ze'ev, sunt scrisori pe care el le scrie părinţilor lui, explicând ce s-a întâmplat.

Ea nu a răspuns. El a mai aşteptat puţin, apoi a întrebat:

— Ce părere ai?

Ea tot nu spunea nimic despre scrisori, nici despre conţinut şi nici despre stilul lor.

— Cum adică „explică ce s-a întâmplat"? De unde ştii tu ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu, a spus el. Încerc să-mi imaginez. Tocmai asta e ideea – încerc să văd lucrurile din perspectiva lui şi să înţeleg ce s-a întâmplat.

— Dar cum poţi să scrii despre astfel de lucruri fără să ştii ce s-a întâmplat în realitate?

— Sigur că pot. Nu este un roman sau un articol de

ziar despre o crimă adevărată. Nu mă interesează ce s-a întâmplat în realitate. Pe mine mă interesează trăirile emoţionale prin care a trecut el – sau mai bine spus, prin care îmi imaginez eu că a trecut el – şi care au dus la dispariţia lui.

Ea nu zicea nimic. Nu asta era reacţia la care se aşteptase el. Ze'ev s-a întrebat dacă discuţia lor se putea auzi la etajul de deasupra. Ea a dat înapoi câteva pagini din agendă şi a recitit prima scrisoare.

— Deci, ce ai de spus? a întrebat el încet.

— Că mă înfioară.

Nu era niciun strop de entuziasm în glasul ei.

El a încercat să zâmbească.

— E bine că te înfioară, nu? Asta ar trebui să facă literatura.

— Nu ştiu ce ar trebui să facă literatura.

— Singura întrebare este cum te-a afectat pe tine în timpul lecturii. Te-a captivat? Ai vrut să mergi mai departe sau te-a plictisit? Ai avut impresia că era vocea autentică a unui adolescent care le vorbeşte părinţilor lui?

— Cred că da.

— Asta-i important! Recunosc că fac un lucru care îţi cam dă fiori. Să intri în mintea unui copil de şaisprezece ani şi să scrii la persoana întâi – poate fi destul de riscant pentru un scriitor. Întrebarea este dacă merg în direcţia bună sau nu.

Ea refuza cu încăpăţânare să răspundă.

— De ce l-ai ales tocmai pe Ofer? a întrebat ea.

— Pentru că pe Ofer îl cunosc şi pentru că îl consider un personaj care te intrigă. Povestea lui mă fascinează. Dar sper că-ţi dai seama că nu este vorba numai despre Ofer, nu? Mai sunt şi alte personaje, alţi oameni, poate chiar eu, care fac parte din el.

— Nu ţi-e teamă că poate citeşte cineva ce-ai scris şi crede că ai vreo legătură cu ce i s-a întâmplat lui Ofer?

— Tu vorbeşti serios? Fireşte că nu. În plus, chiar cred că am o oarecare legătură cu ce i s-a întâmplat, chiar dacă deocamdată nu ştim în ce fel. Chiar am avut o

influenţă asupra lui şi asupra vieţii lui şi ăsta este încă un motiv pentru care mă simt apropiat de personaj şi de povestea lui.

Nu ştia ce să înţeleagă din modul ciudat în care îl privea ea.

— Ce-au spus cei de la atelierul literar? a întrebat ea la un moment dat.

— N-au spus nimic. Încă n-am apucat să le citesc. Şi nici nu ştiu dacă am s-o fac. S-ar putea să-i dau lui Michael Rosen să citească. Dar adevărul e că mi-e teamă să-mi dezvălui ideea; mă refer la ideea în sine şi la structura cărţii. Gândeşte-te şi tu; va fi un roman alcătuit în întregime numai din scrisorile unui băiat dispărut către părinţii lui. Nu cred că s-a mai scris aşa ceva până acum – în orice caz, nu în ebraică.

— Mă înfioară, a repetat ea. Ţinea încă în mână agenda neagră, uitându-se la scrisul negru, la liniile de corectură şi săgeţile de pe pagină. Nu mai citea.

— E bine că te înfioară, a repetat el, întrebându-se dacă să-i citească şi ei citatul despre securea care despica marea îngheţată din scrisoarea lui Kafka pe care o găsise pe internet în urmă cu câteva zile.

— Dacă te hotărăşti s-o publici, va trebui să schimbi numele, a spus Michal. Îţi dai seama cum ar reacţiona părinţii lui?

— S-ar putea să aflu cât de curând, a spus Ze’ev fără să stea pe gânduri. Le-am trimis şi lor scrisorile.

A fost o greşeală că i-a spus? Mai târziu, în timp ce aştepta un telefon de la ea, un semn că ea nu-l abandonase, că nu-l lăsase singur, s-a gândit că n-ar fi trebuit să-i spună absolut nimic şi că a fost o lecţie pentru el ca să se înveţe minte. Dar până atunci nu se mai întâmplase aşa ceva între ei.

Lui Michal nu-i venea să creadă; el mai avea timp să-şi retragă cuvintele.

— Ce-ai făcut? a întrebat ea.

— Le-am trimis scrisorile, a repetat el. De fapt, le-am pus în cutia lor poştală.

Ea refuza să creadă.

— Stai liniştită. Nu sunt semnate. N-am avut de ales; scrisorile le sunt adresate. Persoana care scrie aceste scrisori are în vedere anumiţi destinatari pe care doreşte să-i îngrozească.

— Nu pot să cred că le-ai pus în cutia lor poştală, a spus Michal în timp ce ochii i s-au umplut de lacrimi.

El a avut încă o dată şansa să-şi ia cuvintele înapoi şi să-i spună „glumeam, bineînţeles că nu le-am pus scrisorile în cutia poştală” – dar n-a făcut-o.

Michal s-a ridicat în picioare şi a plecat.

A găsit-o în bucătărie stând cu coatele pe masă şi acoperindu-şi ochii cu palmele. El nu ştia ce să-i spună. A încercat s-o ia în braţe, dar ea s-a smuls din braţele lui.

— Ze’evi, a zis ea, spune-mi că nu le-ai pus scrisorile în cutia poştală. Vrei doar să mă necăjeşti, aşa-i?

El nu i-a răspuns.

— Nu pot să cred că ai făcut una ca asta. Cum ai putut să faci una ca asta? Ai înnebunit?

Mâhnirea ei l-a speriat – şi l-a copleşit şi pe el.

— Dar ei nu ştiu că sunt de la mine, a spus el.

— Ce contează dacă ei nu ştiu că sunt de la tine? Tu îţi dai seama ce-ai făcut?

Fireşte că îşi dădea seama ce făcuse. Tocmai de aceea trimisese scrisorile.

A încercat să se joace cu părul ei. Ea a continuat să vorbească fără să-şi ia mâinile de la ochi şi cu capul înclinat deasupra mesei.

— Trebuie să te duci la poliţie şi să le spui că sunt de la tine. Probabil că la ora asta caută persoana care a trimis scrisorile. Poate cred că le-a trimis chiar Ofer.

— Cum adică să mă duc la poliţie? a întrebat el.

Brusc, Michal a ridicat capul şi şi-a luat mâinile de pe faţă, descoperindu-şi ochii căprui care acum erau larg deschişi şi îl fixau cu privirea.

— Ze’evi, s-a întâmplat ceva între tine şi Ofer? a întrebat ea.

Întrebarea ei l-a uluit. Era a doua oară când cineva

insinua acest lucru – şi era tocmai Michal.

Cel mai neplăcut moment din acea după-amiază oribilă a fost când au auzit că se trezise Elie – probabil din cauza tonului lor ridicat. Faptul că nu se trezise în linişte, ci în gălăgia făcută de mama şi de tatăl lui nu însemna totuşi că începuse să plângă. Se auzea în camera lui, gângurind cuvinte pe care numai el le înţelegea, încercând probabil să imite conversaţia lor în stilul lui de copil mic. Michal şi-a şters lacrimile de pe obraji înainte să se ducă la el, dar când s-a întors cu copilul în braţe, a izbucnit în hohote de plâns, l-a pus în braţele tatălui pe micuţul care se uita nedumerit, iar ea s-a dus şi s-a închis în baie. Câteva clipe mai târziu a ieşit grăbită, l-a smuls pe Elie din mâinile lui Ze'ev şi s-a dus cu el în dormitor. Ze'ev a venit după ea şi s-a aşezat pe pat. Elie nici nu-şi dădea seama ce se petrece; părea fericit să stea pe patul părinţilor, târându-se de-a buşelea printre ei.

— Chiar vrei să mă duc la poliţie? a întrebat el.

— Ze'evi, ai un copil. Cum a fost posibil să-ţi treacă prin cap aşa ceva? Eu nu înţeleg.

El a încercat să se apropie de ea. Elie l-a apucat de mâini şi s-a ridicat un moment în picioruşe, apoi s-a prăbuşit peste tatăl lui. Discuţia literară se încheiase şi nu avea să fie reluată. Într-o singură clipă, imediat ce Michal şi-a dat seama că scrisorile pe care le citise erau destinate unor persoane reale, acestea s-au transformat dintr-o scriere autentică în ceva imoral, chiar ilegal, într-un bolovan care fusese aruncat spre cineva şi îl rănise.

— E cel mai bine aşa, a spus ea. Crezi că e mai bine să aştepţi ca ei să dea năvală în casă, s-o răscolească şi să te aresteze aici, în faţa lui Elie, în faţa părinţilor lui Ofer?

El nu înţelegea de ce era atât de sigură că poliţia ar putea să-l aresteze. Ea amesteca motive şi cauze total disparate. A încercat să-i explice în şoaptă că n-aveau cum să facă legătura între el şi scrisori. Avusese grijă să le scrie pe coli de hârtie standard şi a folosit plicuri obişnuite; nu lăsase amprente; şi nu-l văzuse nimeni strecurându-le în cutia poştală. Trecuse o săptămână şi jumătate de când

trimisese prima scrisoare şi nu aflase nimeni. Dar acum ea îi transmisese neliniştea ei şi îi stârnise şi lui teama.

— Nu putem să ascundem acest lucru, a repetat ea.

— Dar de ce nu? De ce dracului nu? tot spunea el.

— Pentru că poliţia va afla până la urmă şi cel mai bine ar fi să afle de la tine. Te duci şi le explici tot. Şi nu putem să nu spunem deoarece este un lucru oribil. S-ar putea ca părinţii lui Ofer să creadă că el trăieşte şi este binemersi doar pentru că au primit acele scrisori. Trebuie să informăm poliţia. Şi dacă te duci la ei şi recunoşti, poate că vor fi de acord să nu le spună părinţilor lui Ofer ce-am făcut noi. Ce-o să facem noi aici în bloc? Crezi că vom putea să mai rămânem aici după ce se va afla că tu ai scris scrisorile?

— Ce ne facem dacă mă arestează? a întrebat el.

— Păi, mai întâi vom vorbi cu un avocat. În fond, n-ai făcut nimic, doar ai scris nişte scrisori. Şi dacă te duci să le spui adevărul şi arăţi că-ţi pare rău, atunci nu te vor bănui că eşti implicat în ce i s-a întâmplat lui Ofer. Le explici că nu ştii nimic despre dispariţia lui. Că n-a fost decât un exerciţiu de scriere.

Deşi încerca să pară calmă şi să-l protejeze, ultima ei propoziţie n-a făcut decât să-l rănească.

— N-am nevoie să mă consult cu un avocat. Dacă e cazul, sunt dispus să discut cu Avi Avraham, sunt sigur că el va înţelege, a spus Ze’ev.

— Atunci sună-l, a spus ea. Să nu mai aşteptăm. Trebuie s-o facem imediat.

Era atât de ciudat.

Până la urmă el a găsit cartea de vizită a lui Avraham băgată în agenda neagră, între copertă şi prima pagină. Şi-a adus aminte că a pus-o acolo abia după ce a căutat-o mai întâi în portofel, în geantă şi apoi în sertarele biroului.

Michal l-a urmat în balcon şi a rămas în picioare lângă el, ţinându-l pe Elie în braţe, până când el a auzit vocea lui Avraham răspunzându-i la telefon. I-a spus inspectorului că dorea să discute cu el despre o anumită problemă şi Avraham a răspuns că nu se putea mai

devreme de duminică sau chiar luni, deoarece era plecat în străinătate, şi a întrebat dacă avea să-i spună ceva urgent în legătură cu cazul de dispariţie. El a spus că nu şi că de fapt suna în legătură cu o altă problemă. Avraham i-a sugerat să sune la poliţie, dar el i-a explicat că dorea să vorbească doar cu el. Inspectorul vorbea altfel, mai distant, ca şi când ar fi fost prins într-un zbucium interior.

— Atunci aştept să mă sunaţi duminică. Să-mi spuneţi când v-ar conveni să vin la secţie, a zis Ze'ev în finalul convorbirii.

Michal a plecat la părinţii ei ca să se mai gândească şi l-a lăsat pe Ze'ev singur în apartament.

Acesta nici nu îndrăznea să se apropie de balconul care dădea spre stradă, de unde trecătorii care ridicau privirea să se uite la ferestre ar fi putut să-l vadă. Abia atunci şi-a dat brusc seama că totul s-a terminat. Tot ce se deschisese cu două săptămâni în urmă se închisese. Uşi şi ferestre, cealaltă persoană dinlăuntrul lui, naşterea, Michael Rosen, scrisul. Scrisul pentru care aşteptase atâta timp. Reacţia emoţională a lui Michal şi conversaţia dintre ei transformaseră această idee care îl încântase enorm în ceva sordid şi înfricoşător. A terminat-o cu atelierul de literatură. A terminat-o cu scrisorile. Agenda neagră stătea pe birou închisă, respingătoare ca mâna unui lepros. N-a deschis-o şi n-a citit paragraful introductiv din a patra scrisoare care începea astfel: *„Tată şi mamă, continuaţi să citiţi fele scrise de mine din locul unde mă aflu eu acum*?"

Ze'ev simţea nevoia să iasă din casă şi să se plimbe în întuneric ore în şir, până îl vor durea picioarele, ca să-şi consume energia şi teama, dar acest lucru era imposibil, în minte îi răsăreau imagini cu ochi reci privindu-l de după fiecare colţ, de la fiecare balcon. De-acum ştia toată lumea. Dar ce ştia, pentru numele lui Dumnezeu? Gândul că trebuia să se ducă la şcoală a doua zi şi să dea ochii cu elevii şi cu ceilalţi profesori i se părea insuportabil, şi s-a hotărât să-i telefoneze din nou secretarei ca să-i spună că este bolnav şi să-i găsească pe cineva care să-l suplinească. Oricum, în curând îşi va pierde şi slujba. Nu

exista niciun motiv, nu se schimbase absolut nimic, şi totuşi cel mai mic zgomot îl făcea acum să tresară, de parcă îi declanşa în creier sirena unei maşini de poliţie. A încercat să se calmeze. A băut o cană mare de ceai de muşeţel neîndulcit. Simţea că-i era greaţă şi-i venea să vomite. Îşi repeta întruna că Avraham va înţelege. Fără îndoială că îi va spune câteva cuvinte dure, dar nu îl va aresta. Era sigur de asta, deşi n-avea pe ce să-şi bazeze această certitudine decât pe înţelegerea care exista între ei. Şi ce făcea el în străinătate în timpul unei anchete? Oare avea legătură cu căutarea lui Ofer? Cumva Ofer reuşise să plece din Israel?

S-a gândit din nou la Michael Rosen, la ochii lui injectaţi şi mirosul lui înţepător. La picioarele lui lungi care abia încăpeau în spaţiul mic al maşinii. Îi părea rău că nu se vor mai întâlni. Nu-şi aducea aminte dacă lăsase numărul de telefon şi adresa la secretariatul bibliotecii şi de aceea nu ştia dacă Michael va putea să-l contacteze să vadă de ce dispăruse aşa, dintr-odată. Gândul că oamenii pe care îi ştia, mai ales rude îndepărtate şi vechi cunoştinţe de la facultate, vor citi în ziare despre cele întâmplate îl paraliza. Va citi oare şi Michael Rosen? Ar fi vrut să nu se mai gândească la toate astea. Dacă avea să-şi piardă slujba, cu atât mai bine pentru el.

Îi spusese lui Michal că va pleca din apartament şi în weekend va sta la hotel, până va reuşi să discute cu Avraham, până când lucrurile se vor lămuri.

— Poate te vei simţi mai liniştită dacă nu mai stau eu aici, îi spusese el – şi chiar asta credea. Până la urmă plecase ea, iar el se întreba dacă se va mai întoarce. A adormit pe canapeaua din sufragerie, cu televizorul pornit; şi spre deosebire de alte nopţi, în noaptea aceea a visat lucruri pe care a doua zi dimineaţă abia şi le mai amintea.

Uşa s-a deschis când el era încă pe canapea, acoperit cu o pătură subţire şi multicoloră pe care o luase de pe patul fiului său în timpul nopţii. Se simţea înţepenit, întâmplările din ziua precedentă i-au revenit în minte treptat.

A intrat Michal – singură. Îl lăsase pe Elie la părinţii ei. S-a aşezat lângă el.

— Îmi pare rău că am plecat, a spus ea. Ai dormit bine?

— Da. Destul de mult, cred. Cât este ceasul? Tu cum ai dormit?

— Vreau să vorbesc cu tine şi vreau să-mi explici de ce ai făcut-o, fiindcă eu tot nu reuşesc să înţeleg ce s-a întâmplat.

— Nici eu, a spus el, începând să plângă pentru prima oară după ziua de ieri.

— Nu plânge, a spus ea, vom trece peste asta.

— Nu, plâng de fericire. Nu credeam că te mai întorci.

Michal l-a mângâiat pe păr.

Apoi ea a ieşit pe balcon ca să deschidă geamurile să se aerisească apartamentul, a făcut două cafele şi a pus un pachet de ţigări pe masa din sufragerie.

— Cred că putem să ne-apucăm din nou de fumat, a spus ea.

A fost ca şi când s-ar fi urcat într-o maşină a timpului şi s-ar fi întors în trecut. În următoarele patruzeci şi opt de ore n-au ieşit din apartament şi aproape că nu s-au mişcat de pe canapeaua din sufragerie – ca şi când erau iar studenţi, ca şi când puteau să retrăiască altfel toţi acei ani într-un singur weekend, fără să doarmă, şi duminică dimineaţă să se trezească într-o lume în care nu existau acele scrisori, nu-l cunoscuseră niciodată pe Ofer şi nu trebuiau să dea ochii cu poliţia.

Au vorbit despre toate, nu doar despre scrisorile lui Ofer. Despre cât de greu fusese anul de când îl aveau pe Elie, despre cariera lor şi despre mutarea în Holon. S-au îndepărtat şi s-au apropiat pentru ca apoi să se îndepărteze din nou. Uneori el avea impresia că Michal era gata să-l ierte; însă au fost şi momente exact ca acela de la început, când şocul descoperirii şi neputinţa ei de a înţelege ce făcuse ei au deschis o falie între ei.

— Prima dată când am citit scrisorile, mi-am dat

imediat seama că erau mai mult despre tine decât despre Ofer, a spus Michal. Apoi m-am gândit că ar fi trebuit să mi le trimiţi mie, că de fapt îmi erau adresate mie. Ar fi trebuit să pui scrisorile anonime în cutia noastră poştală.

— Ţie? Ce vorbeşti? a replicat el. Eu nu cred că sunt mai mult despre mine decât despre Ofer. Poate că sunt despre noi amândoi. Părinţii mei au murit, nu le mai pot trimite scrisori.

— Dar îţi dai seama, nu-i aşa, că n-ar fi trebuit să pui scrisorile în cutia poştală a părinţilor lui, chiar dacă te hotărâse! că asta voiai să scrii? înţelegi că există o diferenţă între a scrie nişte scrisori şi lucrul oribil pe care l-ai făcut când le-ai trimis, nu?

— Acum nu mai ştiu nici între ce să fac diferenţa. Tot ce ştiu este că ceea ce am făcut mă sperie, şi reacţia ta la fel. Nu-mi pasă de poliţie. Doar de tine.

Şi nu era o încercare de a-i uşura ei situaţia spunând astfel de lucruri. Le spunea deoarece în acel moment îşi dorea ca ea să-l ierte, chiar dacă păcatul pentru care voia să fie iertat îi rămânea în continuare neclar.

— Uită-te la mine, sunt bine, a spus ea. Lasă la o parte reacţia mea. Ei n-au ce să-mi facă mie sau lui Elie. Mie mi-e teamă doar pentru tine şi încerc să înţeleg prin ce treci, Ze'evi.

Aşa că i-a povestit – aproape tot, aproape de la bun început. I-a spus cum şi-a dat seama că aceasta era povestea pe care o aşteptase şi când a ştiut că scrisorile vor fi modalitatea de a o scrie. Nu i-a spus nimic despre telefonul dat la poliţie.

Vineri noaptea, într-un moment mai neplăcut din timpul discuţiei lor îndelungate, ea l-a întrebat din nou:

— Eşti sigur că nu s-a întâmplat nimic între tine şi Ofer?

— Ajunge! Nu mă mai întreba aşa ceva! Nu mai suport să mă interoghezi în felul ăsta. De-aia l-ai lăsat pe Elie la părinţii tăi? a strigat el.

— Nu vorbi prostii! Nu vreau să fie acum aici, atâta tot.

— De ce?

— Poate pentru că mi-e teamă că va veni poliţia. Şi poate pentru că nu pot să fiu mamă acum. Pur şi simplu, nu-mi stă mintea la asta. Vreau să fiu doar cu tine.

El s-a gândit că erau minunate aceste cuvinte venite de la ea.

— Îţi, mulţumesc că te-ai întors, a spus el încet şi s-a lăsat moale în braţele ei.

— N-am suportat gândul că ai rămas aici singur. Şi mi-a fost teamă de ce ai putea face.

— N-am să mai fac niciodată nimic fără să vorbesc mai întâi cu tine, promit, a spus el şi a zâmbit.

Luni, la ora stabilită, s-au dus împreună la secţia de poliţie.

11

Când s-a întors, ancheta arăta cu totul altfel.

În realitate, de atunci şi până la rezolvare, cazul nu a mai fost al lui – deşi oficial a rămas şeful echipei şi la sfârşit el şi-a pus semnătura pe rezumatul final înainte să-l trimită procuraturii. Chiar a jucat un rol important în acţiunile care au dus la rezolvarea cazului, dar nu mai conducea el investigaţia şi nici nu ştia prea bine cine – dacă o conducea cineva.

Duminică dimineaţă stătea în biroul Ilanei din sediul central, după doar trei ore de somn, încercând să înţeleagă ce voia ea să insinueze.

— De fapt, am ajuns la concluzia că ancheta s-a bazat până acum pe o singură ipoteză de lucru şi că noi n-avem de unde să ştim cu certitudine că este cea corectă, a spus Ilana în timp ce el o asculta nedumerit şi frânt de oboseală.

Pe aeroportul internaţional Ben-Gurion, zborul EI Al de la Bruxelles a avut întârziere, apoi Avraham a trebuit să aştepte bagajele aproape patruzeci de minute – şi a ajuns în Holon abia pe la ora două noaptea.

Apartamentul lui arăta mai curat decât îşi amintea el, iar în frigider a găsit o cutie de lapte şi un pachet de brânză de casă nedesfăcut; în sertarul lucios pentru legume se vedeau o pungă de roşii coapte şi alta cu şase

castraveţi. Era şi o pâine pe masă. A deschis televizorul doar ca să aibă un fond sonor şi şi-a desfăcut bagajul. Cât lipsise el, maică-sa îi făcuse ordine în dulap şi îi pusese cămăşile albastre de la uniforma de poliţist împăturite frumos pe un raft separat. Doar lenjeria verde de pe pat, care nu fusese schimbată, păstra încă mirosul lui.

— Nu cred că înţeleg ce vrei să spui, i-a zis el Ilanei în timp ce scotea pachetul de ţigări din buzunar.

Ilana s-a ridicat în picioare şi a deschis fereastra care dădea spre strada Salame. Era o dimineaţă înăbuşitoare şi fereastra deschisă n-a ajutat cu nimic la împrospătarea aerului din cameră. Ea s-a aşezat la loc uitându-se la el.

— Vreau să spun că, în ciuda celor discutate aici la prima şedinţă de lucru, noi nu am lăsat loc la incertitudini. Sunt sigură că ştii lucrul ăsta. Ne-am grăbit să transformăm teoria acestui caz într-un fapt dat, când ea ar fi trebuit să rămână doar o ipoteză – anume că Ofer a dispărut miercuri dimineaţă.

— Cum adică? Ce-ar fi trebuit să facem?

Ea uitase să pună scrumiera pe birou.

— Vreau să spun că a fost o greşeală, fiindcă noi nu ştim sigur că e aşa. N-avem dovezi concrete care să susţină acest lucru şi nici confirmare din alte surse. Dimpotrivă, în ultimele două săptămâni şi jumătate, am căutat pe cineva, în afară de mama lui, care să-l fi văzut miercuri dimineaţă – şi n-am găsit pe nimeni. N-avem nici cea mai vagă idee despre ce s-a întâmplat miercuri dimineaţă şi niciunul dintre noi nu mai înţelege nimic. Dacă tu presupui că miercuri i s-a întâmplat ceva pe drum spre şcoală sau că s-a hotărât să chiulească de la şcoală şi să se ducă în altă parte, sau că cineva l-a convins să facă asta, ar trebui să poţi să găseşti dovezi sau mărturii care să susţină acest lucru. Dar noi nu am reuşit să găsim pe nimeni care să-l fi văzut – nici când a coborât din bloc, nici când a ieşit din bloc, nici când a urcat în autobuz, nimic. Am distribuit fotografia lui la toţi şoferii de autobuz şi de taxi din zonă, la toţi locatarii şi vânzătorii din magazine şi nimeni n-a venit să spună că l-a văzut miercuri. Ai apărut

tu la televizor, am dat anunţuri şi tot nu am primit nimic de la nimeni care ar putea să jure că l-a văzut mergând într-o direcţie sau alta miercuri dimineaţă. Înţelegi ce vreau să spun? Avi, de la începutul anchetei batem pasul pe loc. Timpul trece. Poate chiar e prea târziu. Am fost nevoiţi să recunoaştem faţă de noi înşine acest lucru. Nu am reuşit să reconstituim şirul evenimentelor din ziua de miercuri, din momentul când se presupune că a plecat din apartament. De aceea credem acum că ar trebui cel puţin să revizuim această paradigmă, s-o punem sub semnul întrebării sau să adăugăm altele şi să vedem unde ne duc. N-avem nimic de pierdut.

El a tăcut şi şi-a mai aprins o ţigară – deşi aerul din încăpere era îmbâcsit şi nu era acolo nicio scrumieră. Ma'alul nu-i spusese nimic despre revizuirea paradigmei atunci când au vorbit după ce s-a găsit rucsacul sau în după-amiaza zilei următoare, în timpul ultimei discuţii telefonice de la Bruxelles. Când anume se schimbase paradigma? Şi la iniţiativa cui? Principalul era că dincolo de discursul profesional al Ilanei stătea o acuzaţie directă: nu ai reuşit să conduci investigaţia aşa cum ar fi trebuit, mai ales audierea părinţilor.

Parcă o şi vedea pe mamă stând pe scaun în faţa lui, în biroul de la secţie, în prima seară. Şi-a adus aminte de fotografiile lui Ofer pe care aceasta le scosese dintr-o punguţă de plastic şi le pusese pe biroul lui a doua zi dimineaţă.

Tirul deschis de Ilana împotriva lui a continuat:

— Avi, tot ce ştim sigur este că marţi a fost la şcoală. Eliyahu a văzut caseta cu înregistrarea camerelor de supraveghere video din curtea şcolii şi de la poartă. Apare acolo. Se vede cum iese pe poartă. Şi mai ştim că s-a întors acasă marţi după-amiază. Avem declaraţiile a trei martori, în afară de maică-sa – doi elevi de la şcoală care au mers în spatele lui în drum spre casă şi un vecin care l-a văzut intrând în bloc înainte de ora două după-amiază. Atât. De fapt, este ultimul loc unde ştim că a fost văzut pe baza mărturiilor adunate de la diferite persoane. Ofer s-a dus

acasă şi de acolo trebuie să începem să-l căutăm.

Era pentru prima dată de joi încoace când auzea numele lui Ofer, deşi i se părea că trecuseră săptămâni de când nu mai auzise să fie rostit.

— Şi unde ai vrea tu să-l căutăm, Ilana? a întrebat el, fără să se mai poată abţine. Crezi cumva c-ar trebui să-l căutăm pe sub pat?

Simţise o oarecare stânjeneală între ei încă din clipa când ajunsese la biroul Ilanei, la ora 09: 30. Ea îl aştepta la uşă, îmbrăcată în uniformă. N-a fost niciun pic de emoţie în îmbrăţişarea lor. L-a invitat să ia loc de parcă venise în vizită pentru prima oară şi el s-a aşezat la locul lui obişnuit, pe scaunul albastru, primul pe dreapta cum intri – dar tot nu se simţea confortabil.

Primele cuvinte ale Ilanei păreau să traverseze un spaţiu imens până să ajungă la el. Diverse figuri îl priveau din vechile fotografii de pe pereţi. Deşi nu era prima oară, era altfel. De fiecare dată când se reîntâlneau după o perioadă de timp mai îndelungată, între ei se simţea un aer de înstrăinare care trebuia risipit. Şi întotdeauna se risipea. Dar până atunci, Avraham se învinuise doar pe el pentru această înstrăinare, deoarece lui îi luă mai mult timp până să se simtă comod în prezenţa ei. Acum înstrăinarea venea din partea Ilanei. Şi tot ea era vinovată pentru distanţa dintre ei.

— Povesteşte-mi cum a fost călătoria, a început ea.

— O pierdere de timp, a replicat el. N-ar fi trebuit să mă duc.

— Dar să ştii că arăţi bine. Nu vrei să recunoşti că te-ai simţit bine.

Poate că era adevărat.

Ea l-a rugat să-i povestească despre Jean-Marc Karot şi dacă s-a întâlnit cumva cu un ofiţer superior de la divizia centrală a Poliţiei din Bruxelles pe care îl cunoscuse la o conferinţă la Madrid. Era unul dintre cei doi ofiţeri care conduceau ancheta în cazul uciderii Johannei Getz, foarte probabil cel care o rezolvase. Avraham i-a spus că întâlnirea cu el fusese anulată din cauza crimei. Tocmai se

pregătea să-i spună că investigaţia s-a suprapus cu vizita lui şi s-a încheiat în ziua plecării lui.

— Stai, poate ar fi bine să le povesteşti şi lui Eliyahu şi Eyal când ajung aici, a spus ea. Noi doi avem alte lucruri de discutat.

Apoi l-a întrebat dacă a cunoscut-o pe soţia lui Jean-Marc şi dacă era într-adevăr frumoasă, aşa cum spusese el. Surprins de întrebare, Avraham i-a spus că era. Nu fusese de faţă la întâlnirea de la Tel Aviv dintre Jean-Marc şi Ilana şi nu ştia despre ce discutaseră ei.

— Şi ai avut timp să vizitezi oraşul? a întrebat ea.

— Nu prea. Doar în ultima zi.

Şi în tot acest timp avea sentimentul că ea îi ascundea ceva – apoi a aflat că nu s-a înşelat. Şi el făcea eforturi să vorbească. Se simţea ciudat de străin în biroul atât de familiar până atunci, deşi lipsise doar câteva zile. A rugat-o pe Ilana să-l pună la curent cu mersul anchetei lor şi i-a spus că păstrase legătura cu Ma'alul în cursul săptămânii. Atunci a aruncat ea bomba despre schimbarea teoriei cazului.

La ora 10: 00, Shrapstein şi Ma'alul au sosit împreună.

Shrapstein s-a instalat firesc în scaunul liber, de parcă ar fi fost rezervat pentru el, iar Ilana a ieşit din cameră ca să aducă un al treilea scaun pentru Ma'alul. Avraham s-a ridicat în picioare şi Ma'alul a dat mâna cu el, spunând:

— Omul nostru din Belgia. Arăţi mult mai bine.

În ciuda zăpuşelii de dimineaţă, Ma'alul era îmbrăcat în acelaşi impermeabil gri şi Avraham s-a gândit o clipă că poate îşi ascundea braţele. Fusese cumva o undă de ironie în tonul lui Ma'alul când l-a întrebat pe Avraham dacă s-a distrat bine la Bruxelles? Shrapstein a ignorat cu desăvârşire orice referire la călătoria lui, de parcă n-ar fi fost plecat şi s-ar fi întors. S-au salutat muteşte, apoi Shrapstein a aşteptat în linişte să se întoarcă Ilana. A început să vorbească fără s-o mai lase pe Ilana să deschidă discuţia.

— Mai întâi rucsacul, a spus Shrapstein. Avem primele constatări. Nu există urme de sânge sau alte substanţe străine pe el sau în interior. E acoperit de amprente, pe unele le putem folosi, pe altele nu. Mai durează două sau trei zile până la finalizarea testelor de laborator asupra conţinutului.

Shrapstein a scos o foaie de hârtie cu lista obiectelor găsite în ghiozdan, de care Avraham, încă bulversat de discuţia despre schimbarea teoriei asupra cazului, aproape că şi uitase. L-a întrebat pe Shrapstein dacă avea fotografii cu ghiozdanul şi containerul în care fusese găsit şi Shrapstein a spus:

— Nu le am la mine.

Avraham ar fi vrut să se ducă la Ierusalim să vadă cu ochii lui ghiozdanul. A regretat din nou că nu fusese primul care pusese mâna pe el ca să-i examineze conţinutul, fiecare lucruşor în parte. Din discuţia telefonică purtată cu Ma'alul, cunoştea majoritatea obiectelor – cartea de identitate, stiloul, cele două bancnote de douăzeci de şekeli. Lista lui Shrapstein cuprindea şi detalii precise despre manualele şcolare şi dosarele pe care le găsiseră în ghiozdan. Avraham a citit toată lista. Erau acolo un manual de educaţie civică, *Să fii cetăţean în Israel – un stat democratic*, unul de sociologie intitulat *Sociologie*: *cercuri sociale*, *Antigona* lui Sofocle în limba ebraică şi o culegere cu exerciţii de gramatică. În ghiozdan mai fuseseră şi două caiete studenţeşti cu spirală, unul dictando şi celălalt cu pătrăţele. După efectuarea expertizei criminalistice de către laboratorul din Ierusalim, toate obiectele urmau să fie returnate echipei de anchetă. A citit încă o dată lista cărţilor şi ceva i-a atras atenţia.

Shrapstein a continuat:

— Se pare că în această fază ghiozdanul nu ne oferă niciun indiciu. Şi nici examinarea de către experţii criminalişti a containerului şi a zonei din preajma lui nu ne ajută prea mult. Nu s-a găsit nimic ce ar putea să-i aparţină lui Ofer. Căutăm în continuare pe cineva care a văzut cine a aruncat geanta acolo. Problema este că – şi

poate ar fi bine să ne gândim puţin la treaba asta – la indicaţiile lui Avi, noi am solicitat şi am obţinut un ordin de interzicere a divulgării informaţiilor. S-ar putea ca asta să fi fost o greşeală şi poate că ar trebui să facem publică informaţia în speranţa că vom ajunge la cineva care a văzut cine a aruncat ghiozdanul. Lăsând asta la o parte, am vorbit de dimineaţă cu departamentul juridic şi în niciun caz tribunalul nu va aproba interceptarea convorbirilor în această etapă deoarece nu avem suficiente probe. Va trebui să venim cu ceva mai solid. Întrebarea este: cum să punem mâna pe ceva mai solid fără să le trezim suspiciuni?

Avraham a ridicat capul din foaia de hârtie şi s-a uitat mai întâi la Shrapstein, apoi la Ilana.

— Nu pricep, a spus el. Interceptarea convorbirilor cui? Pe cine bănuiţi?

Ilana s-a simţit jenată; încă un lucru pe care nu i-l. spusese

— Interceptarea telefoanelor părinţilor, a spus ea.

— Fixe şi mobile, a adăugat Shrapstein.

— Ale părinţilor? Pentru ce?

Shrapstein l-a privit cu compasiune. El n-a spus nimic; Ilana a vorbit în locul lui.

— Mai devreme l-am informat pe Avi despre decizia noastră din weekend de a reevalua ipoteza de lucru cu privire la dimineaţa zilei de miercuri, a spus ea. După cum îţi spuneam, vrem să ne convingem că este corectă – sau, mai precis, să excludem posibilitatea ca ea să fie greşită.

— Asta am înţeles deja. Dar ce legătură au părinţii cu chestia asta? Credeţi că ei mint şi că vor spune mai multe la telefon?

Simţind furia care iarăşi creştea în el, Ilana a încercat să-şi înmoaie tonul.

— Nu credem nimic, a spus ea. Noi doar reevaluăm teoria iniţială asupra cazului, că părinţii au dezvăluit tot în timpul audierilor, că ei nu ştiu nimic mai mult decât au spus în declaraţiile lor şi nu ne ascund ceva. Ca să putem lucra sistematic, trebuie să excludem posibilitatea ca ei să

nu ne fi spus tot ce ştiau – asta-i tot.

— Şi cum de v-a venit ideea asta aşa, dintr-odată? a întrebat Avraham ridicând tonul. Dacă tu – sau, mă rog, cine a venit cu ideea asta – vrei să excludem această posibilitate, am să-i chem la audiere şi o vom exclude. De ce este nevoie să le ascultăm telefoanele?

— Ne-a venit ideea pentru că de două săptămâni şi jumătate batem pasul pe loc. Pentru că fiecare secundă care trece fără să avansăm deloc cu ancheta mă sperie. Şi pentru că trebuie să răspund la întrebări de genul: de ce după două săptămâni şi jumătate n-avem nici cea mai vagă idee despre ce s-a întâmplat cu Ofer? Şi pentru că, după ce s-a găsit ghiozdanul, este şi mai probabil să avem de-a face cu o crimă şi nu cu o dispariţie. Eşti de acord cu mine? Dar mai ales deoarece până acum am lucrat fără să examinăm şi alte variante, deşi am atras atenţia încă de la început că nu trebuie să ne limităm la o singură teorie de lucru. Cred că e momentul să punem în practică ce-am spus înainte ca dosarul să fie preluat de o altă echipă.

În ciuda tonului hotărât, Ilana i s-a părut nesigură. Shrapstein a luat cuvântul, încercând parcă să-i vină în ajutor. Ea se uita la el în timp ce vorbea de parcă el ar fi fost şeful diviziei de investigaţii şi ea subordonata lui.

— Un alt motiv este că pe mine mă pune pe gânduri faptul că ghiozdanul lui Ofer a apărut în containerul din Tel Aviv abia după ce tatăl lui s-a întors din voiaj.

Avraham s-a întors să se uite la el. Abia acum începea să vadă în ce măsură fusese trădat. Surprizele se ţineau lanţ.

— Ghiozdanul a fost găsit în container la o săptămână şi jumătate după întoarcerea tatălui, nu a doua zi, a spus el calm.

Câtva timp au tăcut toţi patru. Şi în trecut avusese parte de lungi momente de tăcere în acel birou. Erau tăceri din care scăpărau idei. Tăceri când fiecare întorcea ideile pe toate părţile. De data asta era o altfel de tăcere, genul de tăcere care preceda redistribuirea sarcinilor, o tăcere în care toţi cei de faţă încercau să-şi dea seama

care era noul echilibru de forţe şi se gândeau cum şi de partea cui să se poziţioneze. A încercat să se calmeze, să primească insulta cu demnitate.

— Bine, spuneţi-mi atunci la ce anume vă gândiţi, a zis el, aprinzându-şi din nou o ţigară. Pentru că am impresia că ce vreţi voi să spuneţi este că eu am dat-o-n bară cu audierea părinţilor.

— Nicidecum – s-a repezit Ma'alul să-l liniştească –, vrem doar să spunem că ar trebui să examinăm problema din toate unghiurile.

Shrapstein a intervenit din nou.

— Gândeşte-te. Dacă schimbăm ipoteza de lucru şi presupunem că Ofer Sharabi a dispărut marţi după-amiază – pentru că ştim sigur că atunci a fost văzut ultima dată –, toată imaginea de ansamblu se schimbă. Înseamnă că a dispărut înainte de plecarea tatălui. Şi faptul că ghiozdanul a fost găsit în container după întoarcerea tatălui poate căpăta un alt sens. E dubios că ghiozdanul a apărut la două săptămâni după dispariţia lui. Nu crezi că ar merita să mergem şi pe varianta asta?

Avraham a observat că Ma'alul clătina afirmativ din cap şi a încercat să-şi potrivească vorbele cu un ton realist.

— Mie mi se pare că speculăm prea mult, a spus el. Am putea la fel de bine să presupunem că a dispărut de luni şi că figura care apare în înregistrarea de pe camerele de supraveghere video de la şcoală este o dublură, nu? Dacă voi credeţi că părinţii ne ascund informaţii, înseamnă că aveţi dubii cu privire la modul cum i-am chestionat eu. Altfel n-am cum să mă exprim. Iar eu vă spun că nu ne ascund nimic şi fac tot ce pot ca să ne ajute la investigaţii. Eu sunt singurul care s-a întâlnit şi a stat de vorbă cu ei la ei acasă şi care a văzut prin ce trec. Le-am face o mare nedreptate punând la îndoială declaraţiile lor. Eu n-am de gând să fac aşa ceva.

— Ai o altă teorie care să explice de ce nu am reuşit să reconstituim filmul evenimentelor de miercuri? a întrebat prudent Shrapstein.

— Eu nu am o teorie. Nu caut teorii, a spus el. Le-am

luat declaraţii părinţilor lui Ofer şi ştiu ce mi-au spus ei. Tu eşti ăla care umblă cu teorii, nu-i aşa? Asta înseamnă că până la urmă ai lăsat baltă teoria cu criminalul din cartier? Şi acum te-ai gândit să te iei de părinţi?

Shrapstein n-a răspuns.

— Avi, ajunge, a spus Ilana. N-o lua în nume personal, nu criticăm pe nimeni. Hai să revenim la cazul nostru şi să gândim ca nişte oameni maturi şi profesionişti.

În încăpere s-a făcut iarăşi linişte. Nu putea să-i spună Ilanei că voia să fie scos din echipa de anchetă deoarece, dacă n-ar fi fost el, toată atenţia lor s-ar fi îndreptat asupra lui Rafael şi a lui Hannah Sharabi, iar el nu voia să lase pe altcineva să-i audieze.

Ilanei i-a sunat telefonul mobil şi ea a început să vorbească în şoaptă, acoperindu-şi gura cu mâna. Între timp, Ma'alul a profitat de întrerupere pentru a schimba subiectul, iar Shrapstein se făcea că se amuză citind un SMS, deşi se vedea din expresia de pe chipul lui că nu va uita niciodată afrontul.

— Şi ia spune, ce-ai făcut acolo? a întrebat Ma'alul.

— Chiar nimic, a spus Avraham.

— Cum ţi s-a părut divizia de poliţie?

— Mi s-au părut experimentaţi, dar e greu de spus. Programul schimbului de experienţă a picat pentru că toată divizia a lucrat zi şi noapte la investigarea unui caz de crimă care a stârnit mare vâlvă. Au fost extrem de ocupaţi, dar se pare că au făcut treabă bună pentru că, până în ultima zi când am stat acolo, au reuşit să reţină un suspect, presupusul criminal.

Ilana s-a scuzat şi a ieşit din birou ca să-şi continue conversaţia. Ma'alul i-a pus tot felul de întrebări despre cazul din Belgia şi Avraham i-a povestit puţinul pe care îl ştia. La începutul săptămânii, după ce s-a descoperit cadavrul Johannei Getz pe câmpul de cartofi de la periferia oraşului Bruxelles, prietenul ei a fost reţinut şi vestea arestării lui a apărut în presă. A fost un truc deliberat. Partenerul ei avea un alibi solid; în weekendul în care aceasta dispăruse, el fusese acasă la părinţii lui în

Antwerp. Poliţia spera că, făcând publică arestarea lui, îl va determina pe adevăratul criminal să lase garda jos.

Partenerul fetei a fost eliberat după două zile şi poliţia l-a arestat atunci pe proprietarul apartamentului în care locuia victima – un director de şcoală pensionar care locuia în acelaşi bloc, la etajul al treilea, un individ cu înfăţişare excentrică, cu priviri sfredelitoare şi o claie de păr de-ai fi zis că-i Albert Einstein. Cu bruma de franceză pe care o ştia şi răsfoind presa, Avraham înţelesese că foşti elevi şi colegi de-ai bărbatului au venit cu informaţii senzaţionale despre ciudăţenia şi obiceiurile bizare ale directorului. Nu ştia dacă şi această arestare a făcut parte din strategia anchetatorilor. În timpul şederii sale la Bruxelles, când a asistat la şedinţele de la sediul central al poliţiei, a văzut zeci de planuri de construcţie ale clădirii din diferite perioade de timp care ajungeau până la începutul secolului 20, şi a tras concluzia că poliţiştii căutau intrări secundare sau poate chiar uşi care fuseseră zidite în decursul anilor. Ipoteza era că agresorul sau agresorii nu o scoseseră din apartament sau din clădire pe intrarea principală. Fostul director de şcoală a rămas în arest până sâmbătă dimineaţa, când un alt vecin a fost arestat – un olandez de vreo treizeci de ani, şomer, care venise la Bruxelles cu câţiva ani în urmă. După toate probabilităţile, el era ucigaşul. Când au discutat ultima dată, Jean-Marc Karot îi spusese că acesta era un psihopat.

Ilana s-a întors în cameră relaxată şi zâmbitoare şi le-a întrerupt conversaţia:

— Ce este? Am pierdut povestirea? a întrebat ea.

— Dar cum au ajuns la el?

— Sincer să fiu, nu ştiu, a recunoscut Avraham. Poate datorită şosetei.

— Ce şosetă?

— Când a fost descoperit, cadavrului îi lipsea o şosetă – o şosetă roz, din lână. Erau obsedaţi de şoseta aia şi nu mi-am dat seama de ce. Erau convinşi că îi va conduce la criminal. Cine ştie? Poate chiar aşa s-a şi întâmplat. Am să-l sun pe Jean-Marc în seara asta ca să-i

mulţumesc pentru ospitalitate şi am să-l întreb dacă au găsit-o.

Tensiunea începuse să se risipească şi s-au întors la discutarea cazului. Ilana a condus şedinţa până la sfârşit.

— În primul şi în primul rând, a spus ea, aş vrea ca toată lumea să se liniştească. Cum spuneam mai devreme, aici nu critic pe nimeni şi nu vreau că aşa ceva să perturbe ancheta. Bine? Nu tragem concluzii şi nu abandonăm nicio direcţie de cercetare. Vom aştepta rezultatele finale de la laborator şi vom vedea dacă găsim ceva cu care să lucrăm. În afară de asta, vom căuta în continuare martori ca să aflăm cine a aruncat ghiozdanul. Eyal, vreau ca tu să continui în această direcţie de lucru. Avi, tu cheamă-i din nou la audieri pe părinţii lui Ofer şi încearcă să te asiguri – cu tact, bineînţeles – că nu există contradicţii între variantele lor, ceva care miroase a tăinuire de informaţii sau obstrucţionare a justiţiei. Deocamdată nu vreau să-şi dea seama că ne îndoim de declaraţiile lor; fii delicat. Este important să-i aduci la o nouă audiere. Bine? îţi convine? Dacă vrei, mai rămâi câteva minute după aceea ca să putem discuta strategia de interogare. Mai există şi alte direcţii de investigare pe care vreţi să mergem?

Chiar când se ridicau toţi să plece, Avraham a intervenit:

— Da, eu cred că nu am epuizat chestionarea vecinului care este profesor de engleză. Ze’ev Avni. M-a sunat joi când eram la Bruxelles şi a vrut să ne vedem urgent. Părea stresat. Zicea că deţine nişte informaţii, dar care n-au legătură cu ancheta; a insistat totuşi să discute numai cu mine. Vrea să vorbească şi cred că are de spus mai multe decât a spus până acum.

— Pare a fi o direcţie care merită urmărită, a spus Ma’alul.

— Ceva îmi spune că implicarea lui în povestea asta este mai importantă decât a lăsat el să se înţeleagă, a continuat Avraham. Şi dacă ar fi să urmărim telefonul cuiva, pe-al lui l-aş urmări.

— Atunci vorbeşte cu el. Nu e nicio problemă, a spus

Ilana. Când vine la audiere?

— Trebuie să-l sun eu. Am să-i cer să vină azi sau poate mâine-dimineaţă.

Ilana părea mai calmă şi Avraham s-a întrebat cu cine vorbise la telefon şi despre ce anume discutaseră.

— Nu văd nicio incompatibilitate între cele două direcţii de lucru, a spus ea. Şi putem să interceptăm pe cine vrem noi.

Avraham a trecut pe la secţie în drum spre casă şi a luat de la birou dosarul cazului. Apoi s-a dus cu maşina pe strada Histadrut şi a parcat la câteva blocuri distanţă de blocul unde locuia familia Sharabi, pe cealaltă parte a drumului.

A stat în maşină şi a aşteptat.

În ciuda eforturilor Ilanei de a încheia şedinţa pe o notă conciliantă, el nu-şi dorea decât să se ducă acasă, să doarmă o oră-două, să cumpănească – sau poate să uite – cele întâmplate şi să încerce să regândească strategia anchetei. Ignorase propunerea ei de a lua prânzul împreună şi mai rămăsese în birou doar zece minute după ce au plecat Ma’alul şi Shrapstein.

— Să ştii că ai întrecut măsura, spusese Ilana şi el preferase să nu răspundă. Ai încercat să-l umileşti şi nu merita. Lucrează în echipă alături tine, nu împotriva ta. Şi vreau să ştii că ideea de a regândi teoria cazului a fost a mea, nu a lui.

Nu înţelegea cum ar putea acest lucru să-l facă să se simtă mai bine. Şi dacă într-adevăr, ea a propus regândirea strategiei, de ce nu aşteptase până se întorcea el? N-avea niciun rost să întrebe sau poate că, pur şi simplu, nu se simţea în stare. Bine că măcar audierea părinţilor rămăsese s-o facă el.

Jaluzelele de la balconul apartamentului lor erau deschise. Nu se vedea nimeni la fereastră. Ar fi putut să bată la uşă, dar era prea obosit şi agitat; şi oricum, încă nu ştia cum să „reevalueze cu tact” declaraţiile lor, aşa cum ceruse Ilana.

Sistemul de aer condiţionat răcise interiorul maşinii

de poliţie, dar volanul ardea de atâta stat în soare. Şoferii care treceau pe lângă el încetineau, crezând că era un poliţist de la rutieră care stătea cu radarul la pândă să prindă vreun vitezoman. Un poştaş cu o geantă roşie atârnată pe umăr intra din clădire în clădire. Nu-şi amintea dacă balconul apartamentului lui Ze'ev Avni dădea spre stradă sau spre curtea din spate.

O maşină a oprit lângă el. Şoferul i-a făcut semn să coboare geamul maşinii şi l-a întrebat încotro s-o ia ca să ajungă la Jaf fa – şi chiar atunci Avraham a zărit-o pe Hannah Sharabi. Aceasta a ieşit din bloc, a luat-o la stânga şi a mers încet de-a lungul străzii. Avea un portofel în mână şi purta nişte pantaloni de trening de culoare gri, o bluză galbenă şi şlapi. A intrat în magazinul alimentar, acelaşi la care se ducea Ofer în fiecare dimineaţă. La scurt timp după aceea, a văzut-o întorcându-se acasă cu două pungi de nailon roz. Probabil că portofelul era într-una dintre sacoşe, lângă celelalte cumpărături. Pe stâlpii de iluminat de pe stradă erau încă lipite afişele cu poza lui Ofer, dar ea a preferat să nu se uite la ele. A urmărit-o cu privirea până când ea a deschis uşa blocului şi a dispărut în hol, apoi el a plecat spre casă.

A dormit toată după-amiaza şi s-a trezit când afară se întunecase. Mai târziu, în seara aceea, a vorbit la telefon cu Rafael şi Hannah Sharabi să le spună că s-a întors de la Bruxelles şi că ar dori să se întâlnească cu ei la secţia de poliţie a doua zi după-amiază, ca să îi informeze în legătură cu mersul anchetei, iar ei să se uite pe lista obiectelor găsite în rucsacul lui Ofer. Pe urmă a format numărul de mobil al lui Ze'ev Avni. A răspuns soţia acestuia şi i s-a părut că-i tremura vocea când l-a chemat la telefon pe soţul ei după ce i-a spus cine îl caută. Ze'ev a venit la telefon şi Avraham l-a invitat la o întâlnire în biroul lui la ora opt, a doua zi dimineaţă. S-a gândit că poate ar fi trebuit s-o cheme şi pe soţia acestuia ca să-i mai pună nişte întrebări.

Calculatorul său era aşezat pe un birou din lemn alb, într-o mică încăpere care servea drept cameră de lucru şi

de depozitare totodată. S-a aşezat în faţa lui şi a scos din dosarul cazului transcrierile audierilor şi notiţele făcute de el. Printre hârtii a găsit înregistrarea discuţiei purtate de Ma'alul cu fata cu care Ofer trebuia să meargă la film vineri, la două zile după dispariţia lui. A găsit şi o copie a orarului pe care îl luase din camera lui Ofer în aceeaşi zi de vineri când vorbise cu mama lui.

A vrut să-i scrie Mariankăi, dar n-a ştiut ce să-i spună. A sunat la telefon taică-său să-l întrebe ce mai face şi cum a fost la Bruxelles şi să-i propună să vină pe la ei la masă. Avraham a refuzat invitaţia, spunând că are de lucru până peste cap.

— Pari foarte obosit, a spus taică-său.

— Abia m-am trezit, a răspuns el. Am dormit foarte puţin noaptea trecută şi am fost la serviciu toată dimineaţa.

— Bine, noi suntem acasă dacă te hotărăşti să vii. Mama a ieşit la o plimbare, dar cred că se întoarce repede. Ai văzut ce ţi-a cumpărat şi ţi-a pus în frigider?

Ce putea să-i spună Mariankăi? Să-i mulţumească pentru turul oraşului, dar altceva ce? A golit scrumiera în coşul de gunoi şi şi-a turnat un pahar de apă rece.

„Dragă Marianka, a început el să scrie în limba engleză, *am revenit în Israel şi la cazul băiatului dispărut despre care îţi spuneam* (*băiatul care ar putea fi în Koper*). *Voiam să-ţi mulţumesc încă o dată pentru turul oraşului. De azi-dimineaţă, toată lumea mă întreabă cum este Bruxelles-ul şi mulţumită ţie pot să le spun câte ceva. Tu ce mai faci*? *Te-ai întors…"*

A şters tot ce scrisese. Ea nu se întorsese la serviciu; era duminică.

I-a telefonat lui Jean-Marc, dar acesta nu i-a răspuns şi el nu i-a lăsat niciun mesaj.

A început din nou să scrie, tot în engleză: *„Marianka, îţi scriu ca să-ţi mulţumesc încă o dată pentru turul oraşului. A fost un sfârşit frumos pentru o săptămână deloc uşoară. Sper că nu ţi-am consumat prea mult din timp şi că ai avut o duminică minunată"*.

S-a oprit şi iarăşi a şters rândurile plictisitoare şi banale.

N-avea niciun rost să mai încerce.

În dimineaţa când s-au dus la secţia de poliţie, cerul era senin, iar adierea vântului care i-a însoţit tot drumul, uşoară ca un fulg, a rămas în amintirea lui mult timp după încheierea cazului.

Vremea fusese instabilă în timpul nopţii şi căldura se mai potolise. N-au ales cea mai scurtă cale, ci au ocolit pe strada Hankin. Ze'ev s-a aşezat la una din mesele cu blat metalic de la Cup o Joe, afară din mall, iar Michal a intrat în cafenea şi s-a întors cu două căni de cafea şi un croissant pentru fiecare – cu unt pentru ea, cu migdale pentru el. La masa de alături stătea o femeie de vreo patruzeci de ani şi se uita prin anunţurile cu oferte de serviciu. Au mâncat şi au băut în linişte, iar la un moment dat Michal l-a întrebat:

— Eşti îngrijorat?

— Da, dar sunt pregătit, a spus Ze'ev zâmbind.

În seara de dinainte, tot aşa, vorbiseră foarte puţin despre ce urma să se întâmple a doua zi. Nu mai era nimic de spus. Elie era din nou acasă, iar mica discuţie pe care o avuseseră amândoi despre tot felul de alte lucruri le întărea sentimentul că nu se schimbase nimic în viaţa lor – sau cel puţin le potolea teama că se schimbase ceva. Michal se purtase minunat tot weekendul până când el a venit cu întrebarea aceea – chiar era o crimă să scrii scrisori şi apoi să le trimiţi?

Simţea tensiunea din interiorul ei, dincolo de acel calm aparent pe care ea încerca să-l menţină de dragul lui; uneori o vedea că îi venea să plângă, dar se străduia din răsputeri să nu clacheze. Această criză i-a dat ocazia să vadă cât de puternică era; din punctul ăsta de vedere, a fost o binecuvântare pentru amândoi.

Şi a mai fost o scenă: o rază din soarele dimineţii arunca văpăi de lumină pe aşternuturi când el s-a trezit în braţele ei, cu capul sprijinit de umărul ei drept, acoperit de un maiou alb şi vechi. A deschis ochii şi imediat şi-a adus

minte ce îl aştepta în ziua aceea – şi a simţit un crâmpei de furie. S-a uitat la Michal care dormea lângă el şi a ştiut că nu avea de ales. Amândoi anunţaseră la şcoală că vor lipsi, iar mama lui Michal a sosit la ora 07: 15 să stea cu Elie, deşi în ziua aceea nu era rândul ei. Când să plece, Elie a întins mânuţele spre tatăl lui, luptându-se să scape din braţele bunicii. L-a luat de la ea şi şi-a apropiat buzele de obrazul băiatului în dorinţa de a-i şopti ceva la ureche, dar s-a răzgândit şi a lăsat momentul să treacă. Era prima dată când ieşeau împreună din casă de când Michal aflase de scrisori şi se ruga să nu dea nas în nas cu părinţii lui Ofer, pe scări sau în parcare, mai mult de dragul lui Michal, decât pentru el.

— Nu am stabilit cum facem – te aştept aici sau în altă parte? a spus Michal când au ajuns în faţa secţiei de poliţie.

— Nu aştepta, a răspuns Ze’ev. Cine ştie cât durează. Te sun eu când termin sau îndată ce pot.

— Bine, atunci poate că mă duc spre casă. Nu ştiu ce să zic, a spus ea. Să nu-ţi fie teamă, Ze’evi. Orice s-ar întâmpla, sunt de partea ta.

A rămas la intrare şi l-a urmărit cu privirea până a intrat în secţie şi a închis uşa grea de sticlă după el.

* * *

Pe lângă sprijinul lui Michal, ceea ce l-a salvat pe Ze’ev şi nu l-a lăsat să cedeze sub presiunea teribilă la care a fost supus în ziua aceea a fost faptul că a venit pregătit. În cursul interogatoriului, aproape nimic nu l-a luat prin surprindere, mai puţin finalul pe care n-avusese cum să-l anticipeze. Dacă un interogatoriu la poliţie ar fi comparat metaforic cu o partidă de şah, Ze’ev a fost mereu cu două-trei mutări înaintea adversarului său – până când tabla de joc s-a răsturnat peste amândoi şi piesele au căzut pe jos.

S-a legitimat în faţa poliţistului de la intrare. Avraham îl aştepta şi Ze’ev ştia drumul. A luat-o pe culoarul întunecos şi s-a oprit în faţa celei de-a treia uşi pe stânga. Teama i-a dispărut în clipa când a apăsat clanţa

uşii şi încăperea s-a înfăţişat familiară înaintea lui; dar cu câteva secunde mai devreme, în timp ce aştepta în faţa uşii închise, se simţise atât de ciudat – de parcă urma să-l întâlnească pe executorul său.

Dar era doar Avi Avraham.

Îmbrăcat în uniformă, anchetatorul stătea parcă înghesuit la biroul său de lângă perete. L-a poftit pe Ze'ev să ia loc şi a urmărit mişcările profesorului care şi-a pus geanta jos, lângă piciorul biroului, a tras scaunul şi s-a aşezat. Uitându-se la inspector, Ze'ev s-a simţit emoţionat şi deopotrivă uşurat. Avraham i-a cerut din nou cartea de identitate şi cu un stilou albastru a notat câteva cuvinte pe o coală de hârtie.

— Ce mai faceţi? l-a întrebat Ze'ev, dar n-a primit niciun răspuns.

Era acolo şi un reportofon care deocamdată a rămas închis, la un capăt al biroului, lângă perete. Ze'ev aştepta ca Avraham să-l pornească şi să înceapă oficial discuţia.

Avraham nu se grăbea. A continuat să scrie şi abia după un minut sau două a pus stiloul jos şi a ridicat privirea din hârtie.

— Înţeleg că doriţi să discutaţi cu mine despre o altă chestiune, a spus el atunci. Dar aş vrea să vă mai pun câteva întrebări legate de dispariţia lui Ofer Sharabi.

— Ceea ce vreau eu să vă spun nu este o chestiune cu totul diferită, a răspuns Ze'ev, apoi a făcut o pauză. Porniţi reportofonul sau încă n-am început? a întrebat el.

N-ar fi fost în stare să repete ce avea de spus.

— Credeţi că ar trebui să-l pornesc? a întrebat Avraham.

Lui Ze'ev i s-a părut că poliţistul era mai dur şi mai puţin prietenos decât fusese când s-au întâlnit ultima dată, parcă se juca de-a interogatoriul cu el. Când au vorbit data trecută, nu au existat bariere sau măşti între ei. Pentru o vreme, cel puţin, purtaseră o adevărată conversaţie, nu fusese o sesiune de întrebări şi răspunsuri între un anchetator şi un suspect, şi el sperase că şi de data asta va fi la fel. De aceea îl alesese pe Avraham. Ştia că trebuia să-

i spună totul imediat, fără ezitare, exact aşa cum plănuise. A spus:

— Nu ştiu dacă ar trebui să-l porniţi sau nu – din punct de vedere legal, mă refer.

Aparatul a rămas închis.

— Vă ascult, a spus Avraham.

— Bun, uitaţi despre ce e vorba. În urmă cu două săptămâni, poliţia a primit un telefon anonim de la cineva care vă spunea că ar trebui să-l căutaţi pe Ofer pe dunele de nisip de lângă şantierul de construcţii H300. Voiam să vă spun că eu am dat acel telefon.

Acesta era planul – să deschidă discuţia cu apelul telefonic şi apoi să treacă la scrisori, păstrând ordinea cronologică în care decurseseră lucrurile, pentru ca Avraham să înţeleagă înlănţuirea evenimentelor. În plus, era mai uşor să mărturisească faptul că el dăduse acel telefon fără să-şi calce pe suflet.

Ze’ev era prea încordat ca să descifreze cu exactitate expresia de pe chipul lui Avraham, dar a reuşit să discearnă o privire de nedumerire în ochii acestuia. Era clar că nu-i trecuse niciodată prin minte că Ze’ev ar putea fi autorul anonim al acelui apel telefonic. Avraham a întins mâna spre reportofon, dar apoi a retras-o.

— Continuaţi, a spus el, luând încă o dată stiloul albastru în mână.

— A fost o surpriză şi pentru mine, a spus Ze’ev. Şi chiar n-am ce să spun mai mult de-atât. Pur şi simplu, aşa s-a întâmplat. Nu intenţionasem să spun că poliţia ar trebui să caute un cadavru. Plănuiam să spun că îl văzusem pe Ofer acolo şi că de-acolo ar trebui să înceapă căutările. Probabil că am făcut această adăugire pentru că eram foarte agitat. Aş dori să-mi cer scuze pentru asta.

— Când l-aţi văzut acolo? a întrebat Avraham. În ce zi era?

Dezamăgit de întrebare, Ze’ev a repetat ceea ce credea că spusese clar în fraza precedentă.

— Nu l-am văzut. Asta încerc să vă spun. Ceea ce am spus la telefon a fost o născocire. Am inventat. Pentru

aceasta vreau să-mi cer scuze.

„Cere-ţi scuze. Ăsta este cel mai important lucru”, îi tot repetase Michal.

Avraham tot nu înţelegea.

— Dacă nu l-aţi văzut, de ce aţi sunat la poliţie? a întrebat el.

— Nu ştiu. Aş vrea să vă pot da o explicaţie. Am vrut să vorbesc cu dumneavoastră, să încerc să vă explic de ce cred că am făcut ce-am făcut. Dar este important să ştiţi că nu l-am văzut pe Ofer şi că informaţia aceea a fost o invenţie. Iar pentru mine a fost şi mai important să vă spun totul faţă în faţă, nu doar pentru că sunteţi şeful anchetei, ci şi pentru că înainte am stat de vorbă cu dumneavoastră timp de două ore şi v-am ascuns acest lucru, în ciuda relaţiei de încredere care s-a creat între noi. Atunci ar fi trebuit să vă spun. S-ar putea să fie deja prea târziu şi dacă este aşa, îmi cer din nou scuze. De aceea mă aflu aici. Dar sincer vă spun că nu am intenţionat să vă sabotez investigaţia. Pentru mine este la fel de important cum este pentru dumneavoastră ca Ofer să fie găsit.

A fost lăsat singur în cameră, dar nu pentru ultima dată.

De fapt nu era chiar singur, mulţumită lui Michal. În orele dificile care au urmat după ce el şi-a pierdut controlul în timpul discuţiei şi piesele de şah s-au risipit pe jos, ea a rămas alături de el. Nu s-a înfuriat când a auzit că el omisese să-i spună despre telefonul dat. A înţeles că el n-a vrut decât să evite să o necăjească şi mai mult. A suportat cu calm furia lui de-a se afla în acea cameră, s-a apropiat de el şi i-a şoptit la ureche:

— Faci asta pentru mine. Pentru noi.

Plănuia să-i spună lui Avraham despre scrisori îndată ce acesta se întorcea în cameră; dar când s-a întors, fără să-i explice de ce a plecat, inspectorul a pornit imediat reportofonul şi a spus pe un ton oficial:

— Audierea lui Ze’ev Avni. 22 mai. Ora opt şi douăzeci şi două de minute. Vă rog să repetaţi ce mi-aţi spus adineauri.

Ze’ev nu ştia dacă trebuia să vorbească spre cutia metalică de culoare argintie sau spre anchetatorul care stătea în faţa lui.

— Am spus că vreau să-mi cer scuze pentru apelul telefonic anonim primit de poliţie, a spus el.

— Apelul telefonic în legătură cu ce? a întrebat Avraham.

— Cu Ofer Sharabi.

— În care aţi spus ce?

— În care am spus că poliţia ar trebui să-l caute pe Ofer pe dunele de nisip de lângă şantierul de construcţii H300.

— Nu asta se spunea în apelul primit de poliţie.

— În care spuneam că poliţia ar trebui să caute cadavrul lui Ofer.

— Cum aţi ajuns la această informaţie despre locul în care se află cadavrul lui Ofer?

Deşi era pregătit pentru astfel de întrebări menite să-l prindă pe picior greşit, Ze’ev a fost surprins şi dezamăgit să le audă venind din partea lui Avraham. Din punctul lui de vedere, nu acesta era scopul discuţiei lor.

— Nu aveam nicio informaţie, a spus el. Am inventat-o. Am vrut să spun altceva.

— Ce-aţi vrut să spuneţi? a întrebat Avraham.

— Că l-am văzut pe Ofer. Dar nici acest lucru nu era adevărat. A fost o greşeală pentru care îmi asum toată responsabilitatea şi îmi cer scuze.

— Când aţi dat acel telefon?

— Vineri, în urmă cu două săptămâni şi jumătate.

— Vă amintiţi data?

— Nu.

— Vineri, 6 mai?

— Probabil.

— La ce oră?

— Nu-mi amintesc. Seara, cândva între nouă şi zece.

— Şi de unde aţi telefonat?

— De la un telefon public de lângă plajă. Nu-mi aduc aminte numele străzii.

— Deci spuneţi că în momentul când aţi telefonat ştiaţi că furnizaţi poliţiei o informaţie falsă, da? Vă rog să-mi explicaţi de ce aţi sunat.

Ei, da, din punctul lui de vedere, acestea erau întrebările importante, genul de întrebări care pot declanşa o conversaţie reală. Voise să se întâlnească cu Avi Avraham nu doar pentru că Michal credea că aşa trebuia să facă; el încercase să-şi găsească propria justificare pentru a merge la poliţie. Şi iată ce descoperise: justificarea consta în şansa de a înţelege, împreună cu Avraham, cu ajutorul lui, ce se întâmplase cu el. Voia să se întoarcă împreună cu Avraham la momentul când a văzut maşinile de poliţie parcate în faţa blocului şi şi-a dat seama că veniseră pentru el. Când vorbise cu Michal despre acel moment extraordinar, cuvintele s-au dovedit infidele faţă de ceea ce simţea el şi ceea ce voia să spună. Sperase că altfel vor sta lucrurile cu Avraham.

— Aşa cum v-am spus, chiar nu ştiu ce anume m-a determinat s-o fac, a spus Ze’ev. Au fost câteva motive, cred. Ştiu că din clipa când am aflat că Ofer a dispărut, am simţit nevoia irezistibilă de a mă implica în căutarea lui şi de a ajuta familia şi poliţia – şi pe Ofer, mai ales. De asemenea, mi-am dat seama că voiam să scriu despre acest subiect. Dacă doriţi o explicaţie simplă, probabil mi-a fost teamă că poliţia nu va trata problema cu suficientă seriozitate şi am vrut să mă asigur că vor efectua căutări extinse. Şi mai cred – şi ştiu că ceea ce am să spun s-ar putea să vi se pară oribil –, cred că am vrut să văd cum arată şi cum se desfăşoară operaţiunile de căutare, ca să pot să scriu despre ele. Dar asta nu este o explicaţie şi sunt sigur că există alte motive în subconştient de care nici măcar nu-mi dau seama. Poate că veţi înţelege mai bine dacă ascultaţi până la capăt. Mai am să vă spun nişte lucruri.

— O clipă, a spus Avraham. Înainte de asta, aş vrea să înţeleg la ce anume vă referiţi când spuneţi „alte motive în subconştient”.

— Ultima dată când am discutat, v-am spus că, atunci

când făceam meditaţii cu Ofer, între mine şi el s-a stabilit o relaţie foarte strânsă şi că m-am identificat puternic cu Ofer şi cu ce trăia el. Dumneavoastră şi cu mine ne-am întâlnit în zona dunelor de nisip sâmbătă, vă mai amintiţi? Dar şi mai înainte, joi seara, când aţi venit la noi acasă să ne luaţi declaraţii mie şi soţiei mele. Încă de atunci simţeam că voiam să particip activ la căutări. Sperasem să vă pot vorbi despre personalitatea lui Ofer şi despre ce am recunoscut în el, dar n-am putut atunci. Eraţi şi foarte grăbit în ziua aceea. Cred că mi-a fost şi teamă că, dacă nu iniţiam eu căutarea, nu voi avea şansa să discut din nou cu dumneavoastră şi să vă spun despre Ofer.

— Aveţi soţie şi copil, nu-i aşa? a întrebat Avraham la un moment dat, întrerupându-i şirul gândurilor.

— I-aţi cunoscut. De ce întrebaţi?

— Ce vârstă are băiatul?

— În curând va împlini un an. Dar de ce întrebaţi?

Avraham nu i-a răspuns la întrebare. Întrebările neaşteptate despre Michal şi Elie i-au produs lui Ze’ev mai mult disconfort decât i-ar fi putut stârni oricare dintre celelalte.

— De cât timp locuiţi în blocul lui Ofer? a continuat Avraham.

— Ştiţi şi lucrul acesta, a răspuns Ze’ev. De un an şi ceva.

— Aveţi un birou privat la şcoala la care predaţi?

— Un birou privat? Nu, există cancelaria.

— Când l-aţi văzut pe Ofer în zona dunelor, avea ghiozdanul cu el, un ghiozdan negru?

— V-am mai spus, nu l-am văzut acolo. Vă rog să mă credeţi.

Avraham a tăcut un moment, bătând uşor cu stiloul în foaia de hârtie din faţa lui şi căutând să se uite în ochii lui Ze’ev.

— Cred că mai există un motiv pentru care aţi sunat la poliţie şi aţi venit aici să vorbiţi cu mine, a spus el încet.

Ze’ev s-a uitat direct la Avraham, nu cu teamă, ci doar cu multă curiozitate.

— Ce motiv?

— De fapt, dumneavoastră mă urmăriţi de la începutul investigaţiei. Din prima zi m-aţi invitat în apartamentul dumneavoastră, nu-i aşa? A doua zi, aţi sunat la poliţie să spuneţi că aţi găsit cadavrul lui Ofer, apoi aţi participat la operaţiunea de căutare şi v-aţi ţinut după mine toată ziua. În aceeaşi săptămână v-aţi autoinvitat la o nouă întrevedere cu mine şi iată-vă din nou, pentru a patra oară.

Imaginea inspectorului de poliţie urmărit de el l-a intrigat. Ze'ev nu văzuse lucrurile aşa.

— Sunt sigur că dumneavoastră nu vă amintiţi, dar ne-am întâlnit întâmplător pe scara blocului tot vineri, când am sunat la poliţie. A fost o pură întâmplare; nu vă urmăream, iar dumneavoastră nici măcar nu m-aţi observat. În orice caz, eu n-aş zice că vă urmăresc. Ce vreţi să insinuaţi?

— Eu cred că dumneavoastră vreţi să insinuaţi ceva, a spus Avraham. Încercaţi să-mi spuneţi ceva despre relaţia dumneavoastră cu Ofer, dar vă este greu s-o faceţi. Aţi vrea şi parcă n-aţi vrea să spuneţi. Doriţi să vă ajut eu?

Nici când a privit retrospectiv lucrurile, Ze'ev nu a reuşit să-şi dea seama cât timp trecuse de la începutul conversaţiei până în momentul când tabla de şah s-a prăbuşit pe podea fără s-o răstoarne vreunul dintre ei.

S-a uitat în jur. Înainte de prăbuşirea tablei de joc, Avraham conducea discuţia într-o direcţie care pe Ze'ev îl dezgusta, deşi era probabil ceva inevitabil. Ze'ev i-a răspuns la toate întrebările, cu toate că în sinea lui le-a ocolit, cu ajutorul scrisului său. Voia ca încăperea aceea mizeră din secţia de poliţie să-i rămână bine întipărită în minte, cu cele mai mici detalii, ca să poată s-o descrie într-o carte într-o bună zi, poate într-un roman având ca personaj principal un detectiv de poliţie – dacă va îndrăzni să scrie unul. A încercat să reţină cum arătau pereţii camerei: înghesuiţi, albi şi goi, dar cumva întunecaţi, poate din cauză că zugrăveala era veche. Arăta mai degrabă ca o celulă, nu ca o cameră. Pe peretele din spaţ-e biroului erau

fixate trei rafturi făcute dintr-un lemn gălbui, pe care stăteau stivuite la întâmplare biblioraftуri şi trei cărţi ale căror titluri nu şi le mai amintea. Era expusă şi o plachetă aurită, oferită în semn de apreciere. Nu existau ferestre. Într-una din dăţile când Avraham a ieşit din cameră şi el a rămas singur, Ze'ev s-a ridicat în picioare ca să-şi mai dezmorţească picioarele, s-a aplecat în faţă şi a văzut pe ecranul calculatorului de pe birou fotografia în nuanţe albăstrui a unui oraş european pe care n-a ştiut să-l identifice, la răsăritul soarelui sau la asfinţit. În partea de jos a fotografiei se vedea o lumină portocalie strălucind după perdeaua unui dormitor.

Despre scrisori încă nu pomenise nimic şi nu era doar vina lui. Îi spusese lui Avraham că mai avea ceva de adăugat, dar inspectorul a continuat să-i pună numai întrebări neplăcute despre „relaţia lui cu Ofer" – deşi poate că şi el a cooperat la treaba asta. I se părea mai uşor să răspundă la insinuări camuflate în întrebările ce i se puneau decât să spună că el a trimis scrisorile.

— Dacă doriţi, am să închid reportofonul şi puteţi să vorbiţi cu mine despre ce s-a întâmplat între voi doi, a spus Avraham. Dacă n-are nicio legătură cu dispariţia, vă promit că totul va rămâne în această cameră.

Era aproape umilitor.

— Nu e nevoie să-l închideţi. Am venit aici să vorbesc. Şi deja v-am povestit despre relaţia noastră. Am fost meditatorul lui Ofer timp de patru luni şi, în afară de faptul că l-am pregătit la engleză, cred că am fost apropiaţi, că eu am fost un fel de mentor pentru el. Am văzut în el unele laturi pe care nimeni nu le-a văzut şi l-am ascultat aşa cum nu a putut sau nu a vrut nimeni.

Avraham l-a surprins cu următoarea întrebare:

— Credeţi că Ofer vă iubea?

— Dacă mă iubea? a spus Ze'ev. Ce întrebare ciudată. Ofer simţea că eu eram dispus să-i ofer ceva ce alţii nu i-au oferit. Nu ştiu dacă m-a iubit.

— Dar dumneavoastră l-aţi iubit?

— Iarăşi folosiţi această expresie, nu cred că este o

expresie potrivită. Eu îmi iubesc fiul; nu este acelaşi lucru. Cred că m-am identificat cu Ofer, că am recunoscut în el unele părţi din mine şi că empatizam foarte mult cu el. Am vrut să-l ajut.

— Şi aţi simţit că el voia mai mult, că vă cerea mai mult?

— Nicidecum. Dar poate că nu înţeleg eu la ce vă referiţi.

— La faptul că voia să-i fiţi un prieten apropiat sau să-i fiţi tată – habar n-am. Am înţeles din declaraţiile strânse în cursul investigaţiei că Ofer era foarte ataşat de dumneavoastră. Poate chiar vă iubea. Iertaţi-mă că folosesc din nou acest cuvânt, ştiu că nu vă place.

Ze'ev s-a uitat la el. Pentru prima oară s-a simţit nesigur de abilitatea lui de a citi intenţiile lui Avraham. Nu ştia dacă Avraham spunea adevărul, dacă asta aflase poliţia în timpul cercetărilor. Bineînţeles că ar fi putut fi adevărat. Se întreba cu cine vorbise poliţia – cu părinţii lui Ofer, fără îndoială; dar oare să le fi spus Ofer prietenilor lui despre relaţia lor?

— Ba da, îmi place cuvântul, a spus Ze'ev. Cred doar că dumneavoastră nu-l folosiţi corect.

— Ce-aveţi de zis despre ce v-am spus eu?

— Nu ştiu ce să zic. Sunt sigur că Ofer a apreciat felul cum l-am ascultat şi l-am perceput. Asta nu înseamnă că mă iubea.

— Domnule Avni, spuneţi-mi, de fapt de ce n-a mai vrut Ofer să facă meditaţii?

Ar fi putut să-i spună Ze'ev.

— Nu că n-ar mai fi vrut. V-am mai spus şi data trecută; părinţii lui m-au informat că nu mai avea nevoie de meditaţii la limba engleză şi nu cred că a fost vorba doar de motive financiare deoarece eu eram dispus să continui şi gratis. Poate că lor nu le-a convenit relaţia care s-a construit între noi.

— Da, asta aţi spus şi data trecută, îmi amintesc. Dar să ştiţi că nu este întru totul adevărat. Am vorbit cu părinţii lui şi ei mi-au spus clar că Ofer n-a mai vrut să

continue. El n-a mai vrut să veniţi la ei acasă.

Ze’ev şi-a adus aminte de ultima meditaţie: nimic neobişnuit, în camera lui Ofer, pregătire pentru un test la gramatică despre folosirea timpului prezent perfect. Ofer n-a spus că va fi ultima. La începutul şedinţei, Ofer i-a înapoiat setul de filme de Hitchcock şi Ze’ev a încercat să afle dacă se uitase la vreunul şi ce părere avea, dar n-a reuşit să-l facă pe Ofer să răspundă. Hannah Sharabi l-a servit cu o ceaşcă de ceai şi fursecuri. Până să se termine lecţia, afară a început să plouă şi stropi lungi de ploaie se prelingeau pe gearp. La plecare, Hannah Sharabi i-a oferit o gogoaşă cu jeleu – era a treia sau a patra seară de Hanukka. Şi-a amintit că în seara aceea se gândea ce minunat este să descopere ploaia din unghiuri cu care nu era obişnuit, prin ferestrele altora. Două zile mai târziu, Hannah a bătut la uşa lor şi l-a informat, cerându-şi scuze, că pe viitor Ofer va face meditaţii la matematică şi nu la engleză.

Şi Ze’ev nici măcar n-a aflat cum s-a descurcat Ofer la testul acela.

— Poate că le este mai uşor să prezinte lucrurile astfel, a spus el. Este pentru prima oară când aud că Ofer n-a vrut să mai facem meditaţii.

— Poate că n-a vrut să mai faceţi pentru că simţea că vă iubea prea mult.

— De ce tot folosiţi cuvântul acesta? Ascultaţi-mă pe mine, ei nu spun adevărul. Nu Ofer a fost cel care a hotărât să nu mai continue meditaţiile.

— Îmi pare rău că vă dezamăgesc, dar asta au spus în declaraţiile lor.

— Atunci înseamnă că se înşală sau mint, a replicat Ze’ev.

Avraham a tăcut din nou. Poate că aştepta ca Ze’ev să continue.

— Ştiţi ce? a spus el într-un târziu. Cred că aveţi dreptate. Nici eu nu-i cred. Şi sunt sigur că după ce n-aţi mai făcut meditaţii, Ofer a încercat să se întâlnească cu dumneavoastră, aşa este?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Vreau să spun că, în baza declaraţiilor pe care le-am adunat în cursul cercetărilor, sunt convins că el a încercat să se întâlnească cu dumneavoastră după ce părinţii au oprit meditaţiile – poate chiar fără ştiinţa lor.

— Nu înţeleg. Investigaţia dumneavoastră are ca obiect principal meditaţiile mele cu Ofer?

— Printre altele. Investigaţia se concentrează în general asupra vieţii lui Ofer, iar meditaţiile au fost o parte importantă din ea, nu sunteţi de acord cu mine?

— Ba da. Fireşte. Dar eu nu înţeleg ce mă întrebaţi?

— Întrebarea este: Ofer v-a propus să vă întâlniţi şi după ce n-aţi mai făcut meditaţii? Pentru că ştiu că el a vrut. Poate c-a încercat şi dumneavoastră aţi refuzat.

Oare Ofer chiar voise să se întâlnească cu el? De fiecare dată când se intersectau pe scara blocului, i se părea foarte timid şi jenat. Evita să se uite la Ze’ev, parcă ar fi vrut să-l ignore. Într-o dimineaţă, cu câteva săptămâni înainte să dispară, au dat nas în nas în faţa blocului. Ze’ev tocmai desfăcea lanţul cu care legase motocicleta, când Ofer a ieşit din bloc, îmbrăcat într-un tricou gri. Ze’ev l-a strigat şi l-a întrebat cum merge cu şcoala, iar Ofer a spus că bine, că întârzie la ore şi a plecat. Ze’ev s-a gândit o clipă dacă să-i propună să-l ducă cu motocicleta, casca lui Michal era în portbagajul motocicletei, dar până la urmă s-a hotărât că nu, observând reţinerea lui Ofer şi simţindu-se jignit.

— Ofer nu a avut nicio iniţiativă în acest sens, a spus el. Dimpotrivă. Cum vă spuneam mai devreme, am avut senzaţia că mă evita, poate pentru că se simţea vinovat că nu mai făceam meditaţii. Dacă el m-ar fi abordat, nu l-aş fi refuzat. V-am zis, le-am propus părinţilor lui să continui lecţiile gratis.

— Deci vreţi să cred că nu aţi mai vorbit din decembrie? a întrebat Avraham.

— Bineînţeles că am mai vorbit. Schimbam două-trei vorbe când ne întâlneam pe scări. Dar pot să spun şi eu ceva?

Avraham s-a lăsat pe speteaza scaunului şi Ze'ev a avut impresia că inspectorul era, în sfârşit, gata să asculte.

— Înţeleg din întrebările pe care mi le puneţi că dumneavoastră credeţi că relaţia mea cu Ofer a continuat chiar şi după ce n-am mai făcut meditaţii, iar eu vă spun că nu este adevărat. Întrebările dumneavoastră pe acest subiect sunt o pierdere de vreme. Am ştiut dinainte să vin aici că veţi aborda această direcţie de chestionare, aşa că eram pregătit, dar cred totuşi că este jenant. Nu am ascuns faptul că eu şi Ofer am avut o relaţie apropiată. Dacă aş fi vrut s-o ascund, nu cred că m-aş afla aici, de bunăvoie, povestindu-vă despre Ofer – „urmărindu-vă" pe dumneavoastră, aşa cum v-aţi exprimat. Nu credeţi?

Avraham nu i-a răspuns.

— Este clar că mă bănuiţi că aş fi implicat în dispariţia lui Ofer, mai ales că ştiţi acum despre telefonul anonim. Sau cel puţin mă presaţi, încercând să aflaţi dacă sunt implicat. Asta este meseria dumneavoastră. Dar nu este adevărat. Daţi-mi voie să vă întreb din nou: dacă aş fi implicat în dispariţia lui Ofer, credeţi că aş suna la poliţie sau aş veni aici din proprie iniţiativă să vorbesc despre ea? Sau că v-aş spune adevărul despre telefonul anonim? în fine, mai am ceva să vă spun, apoi puteţi să mă întrebaţi orice doriţi.

— Vă ascult, a spus Avraham.

— Bun. Dar mai întâi daţi-mi voie să precizez că ştiu că ceea ce urmează să vă spun nu va face decât să vă stârnească şi mai multe suspiciuni. Din nou, vă rog să gândiţi logic şi să înţelegeţi că, dacă aş fi avut vreo legătură cu dispariţia lui Ofer, nu aş fi venit niciodată aici ca să vă spun ce urmează să vă spun.

Oare exista un mod de a vorbi despre scrisori fără să fie nevoie să exprime un sentiment de remuşcare pe care în realitate nu-l avea? Şi-a imaginat că se ruga într-o sinagogă, înfăşurat în şalul de rugăciune, cu filacterele prinse în jurul braţului şi al frunţii, dar fără să-l simtă pe Dumnezeu în suflet.

Avraham a aruncat o privire spre reportofon ca să se

asigure că era încă pornit.

— Tot eu am scris şi scrisorile semnate de Ofer, a spus Ze’ev şi Avraham s-a uitat la el de parcă habar n-avea despre ce vorbeşte.

Zgomotul tablei de şah prăbuşindu-se pe podea s-a produs abia mai târziu.

La început a fost doar linişte.

— Despre ce scrisori vorbiţi? a întrebat Avraham.

— Despre acestea, a spus Ze’ev şi s-a aplecat să scoată din geantă agenda neagră cu foile de hârtie împăturite, pe care copiase versiunile aproape finale ale celor trei scrisori pe care le trimisese. I le-a dat lui Avraham.

Câteva zile mai târziu, după ce a înţeles ce se întâmplase cu scrisorile, Ze’ev şi-a dat seama că Avraham a fost nu doar cel de-al patrulea care le citea, ci şi ultimul. Era puţin probabil să mai vrea cineva să le citească vreodată – Michal nu voia să le mai vadă şi cu siguranţă că nici Ze’ev. Cu toate acestea, cele trei scrisori au fost începutul a ceea ce el sperase că va fi primul său roman. Dar aşa cum s-a văzut, Avraham avea să fie ultimul care le-a citit.

Avraham a citit scrisorile repede. Oare înţelegea scrisul lui Ze’ev? A pus prima scrisoare pe birou, cu faţa în jos şi a trecut la a doua. Când a ajuns la a treia, şi-a concentrat atenţia pe rândurile care lui Ze’ev îi plăceau cel mai mult, seria aceea de întrebări retorice despre ce-au făcut Rafael şi Hannah Sharabi după ce-au citit scrisorile:

Unde aţi citit cele două scrisori pe care vi le-am trimis? în camera mea? în sufragerie? Şi ce gânduri v-au trecut prin minte când le-aţi citit? V-aţi spus cumva că nu eu le-am scris, că nu se poate să fiu eu, ca să vă protejaţi de ce scria în ele? Aţi încercat să vă convingeţi că le-a scris altcineva în numele meu ca să puteţi trece peste mâhnirea pricinuită de ceea ce încercam să vă spun? Şi ce-aţi făcut cu ele după ce le-aţi citit? Le-aţi rupt în bucăţi ca să nu mai puteţi citi vreodată acele cuvinte pe care nu vreţi să le auziţi? Numai că eu voi continua să vă scriu mereu.

A aşteptat cu răbdare ca Avraham să termine de citit şi a spus:

— Am mai făcut câteva modificări pe ici, pe colo, dar acestea sunt scrisorile pe care le-am trimis.

Avraham s-a uitat la el şi din nou Ze'ev n-a reuşit să identifice ce exprima privirea din ochii lui. S-a gândit că era înfiorare, dar poate că asta era doar ce-şi dorea el să vadă.

— Dumneavoastră aţi scris astea în numele lui Ofer? a întrebat Avraham cu glas scăzut.

— Da, a răspuns Ze'ev.

— De ce aţi făcut asta? a spus Avraham mai degrabă ca o declaraţie, nu ca o întrebare.

Pentru prima dată Ze'ev a avut impresia că inspectorul era cu adevărat interesat să ştie ce se petrecea în mintea lui.

— E o poveste foarte lungă, a spus Ze'ev. Şi am venit aici ca să v-o spun.

— Puteţi să mi-o spuneţi imediat, dar mai întâi spuneţi-mi cui le-aţi trimis? Tot poliţiei?

Oare el chiar nu ştia? Sau cumva încerca să testeze onestitatea lui Ze'ev? Cu siguranţă că nu era prima dată când vedea scrisorile. Şi deodată s-a îngrozit la gândul că scrisorile lui nu ajunseseră la destinaţie. Oare le luase cineva din cutia poştală a familiei Sharabi? Şi-a reţinut un ţipăt pe care doar urechile lui Michal trebuiau să-l audă. Dacă scrisorile nu ajunseseră la destinaţie şi Avraham le vedea pentru prima oară, înseamnă că s-a grăbit când a venit aici ca să mărturisească. Nu mai înţelegea nimic. Probabil că părinţii lui Ofer le dăduseră altcuiva din echipa de anchetă, iar acea persoană nu-l informase pe Avraham şi se grăbise să le pună într-un dosar.

— Le-am trimis părinţilor lui Ofer – adică le-am pus pe furiş în cutia lor poştală, a spus Ze'ev.

— Când le-aţi pus?

— Pe prima, în urmă cu două săptămâni; pe cea de-a doua, în aceeaşi săptămână şi pe cea de-a treia, săptămâna trecută.

Avraham a luat scrisorile şi a ieşit din cameră. De data asta a lipsit o oră sau chiar mai mult.

Când s-a întors, Avraham l-a rugat pe Ze'ev să-l însoţească într-o altă încăpere care semăna mai degrabă cu o sală de interogatoriu şi iar l-a lăsat singur, cerându-i mai întâi să-i predea telefonul mobil.

Ze'ev a aşteptat mult timp.

Nişte poliţişti pe care nu-i cunoştea au intrat şi au ieşit fără să zică nimic. Voiau să vadă dacă mai era acolo? Dacă nu cumva făcea ceva ce n-ar trebui să facă? Poate că intrau doar ca să se uite la el, ca la un animal dintr-o specie rară care fusese prins şi închis. Planul lui ieşise prost şi nu mai înţelegea ce făcea Avraham. Interogatoriul se încheiase fix acolo unde ar fi trebuit să înceapă.

O poliţistă tânără a adus o tavă cu masa de prânz – friptură, piure de cartofi şi mazăre fiartă, alături de o sticlă de apă minerală. A băut toată apa odată, dar nu s-a atins de mâncare. Avraham s-a întors, însoţit de o femeie care s-a recomandat ca fiind ofiţer de la Direcţia de Investigaţii şi Informaţii. Aceasta l-a întrebat dacă se putea să întrerupă masa de prânz. El a arătat spre tava plină. Oricum nu mânca. I-au arătat un calendar şi i-au cerut să-şi amintească datele precise în care pusese scrisorile în cutia poştală a familiei Sharabi. Se întreba dacă le citise şi această doamnă poliţist de grad superior. Avea părul lung şi şaten, puţin cam prea tapat pentru gustul lui, şi ochii albaştri.

— Scrisorile pe care le-aţi scris reprezintă o gravă infracţiune – sunt sigură că vă daţi seama de lucrul acesta, a spus ea pe un ton care l-a înfuriat, un ton pe care îl foloseşti când te adresezi unui copil. Deocamdată însă, nu vrem decât să ştim ce s-a întâmplat cu Ofer. Este tot ce ne interesează în acest moment. Am să vă întreb o singură dată dacă ştiţi ce s-a întâmplat cu el şi vreau un răspuns sincer. Ştiţi că tot ce spuneţi se poate verifica printr-un test cu poligraful, deci ar fi o prostie să minţiţi. Spuneţi-mi acum ce s-a întâmplat cu Ofer şi unde se află el.

Se simţea prea obosit şi prea jignit să poarte o

discuţie cu un anchetator pe care nu-l cunoştea şi a repetat întocmai ce-i povestise lui Avraham.

— Am spus deja că nu ştiu ce s-a întâmplat cu Ofer şi că eu nu sunt implicat în dispariţia lui. Aş vrea să ştiu unde este. Dacă aş fi avut vreo legătură cu dispariţia lui, n-aş fi venit de bunăvoie să vă spun despre scrisori şi despre telefonul anonim. Am venit să-mi cer scuze şi să previn prejudicierea anchetei, deşi s-ar putea să fi venit prea târziu.

— De ce aţi scris că ştiţi ce s-a întâmplat cu el? a întrebat ea.

— N-am scris asta, a spus Ze'ev încercând să-şi controleze tonul vocii. Presupun că nu le-aţi citit. Dacă le-aţi citi, aţi vedea că sunt scrise de Ofer, din perspectiva lui, prin intermediul personajului său. Şi dacă le-aţi citi aşa cum trebuie, aţi vedea că ele nu spun nimic despre ce i s-a întâmplat, pentru că eu nu ştiu.

— Atunci de ce le-aţi scris? a izbucnit Avraham.

— Asta încercam să vă explic, dar n-am mai avut când pentru că dumneavoastră aţi încheiat discuţia, a răspuns el calm. Îmi dau seama că a fost o greşeală să trimit scrisorile; dar pentru mine – ele făceau parte dintr-un roman la care lucram. Eu aşa le-am privit, deşi îmi dau seama acum că pe dumneavoastră par să vă îngrijoreze. Am vrut să scriu o carte alcătuită din scrisori trimise de un băiat dispărut părinţilor săi. Dar eu nu am nicio informaţie despre ce s-a întâmplat cu Ofer. Şi sunt dispus să fac un test cu poligraful oricând doriţi.

Nu aşa voise el să-i împărtăşească lui Avraham povestea lui. Să-i spună cum a scris scrisorile, cât de importante erau ele. Şefa de la investigaţii s-a uitat la el cu dispreţ, poate chiar cu ură. Ce spusese ea despre scrisorile lui, că reprezentau o gravă infracţiune, era o porcărie.

Cei doi au ieşit din cameră.

Ze'ev a gustat piureul de cartofi şi a mâncat aproape toată mazărea cu o lingură de plastic. Mai târziu, în după-amiaza aceea, a bătut de mai multe ori la uşa sălii de interogatoriu. Până la urmă a venit Avraham şi Ze'ev a

întrebat cât timp trebuia să mai aştepte şi dacă putea vorbi cu Michal.

— Soţia dumneavoastră a sunat deja, a venit răspunsul lui Avraham, ceea ce l-a speriat pe Ze’ev.

— Cine a vorbit cu ea? a întrebat el. Ce i-aţi spus?

— I s-a spus că sunteţi la interogatoriu şi că o vom ţine la curent cu ce se întâmplă.

— Când pot să plec de aici?

— Greu de spus.

— Puteţi măcar să-mi spuneţi dacă am nevoie de un avocat?

— Nu ştiu când vom continua interogatoriul sau în ce fel, a răspuns Avraham. Deocamdată vă rugăm să rămâneţi aici. N-aveţi nimic împotrivă, nu-i aşa?

— Cum adică „vă rugăm”? Am de ales?

— Da. Dar dacă spuneţi că vreţi să plecaţi, vă arestăm imediat. Avem destul temei legal. Deocamdată n-am hotărât ce să facem cu dumneavoastră şi v-am fi recunoscători dacă aţi avea răbdare.

Ze’ev şi-a imaginat că aştepta să-i vină rândul la doctor sau la direcţia de taxe şi impozite şi s-a simţit mai puţin intimidat. Apoi s-a uitat prin sala de interogatoriu ca să ţină bine minte cum arată. Avraham fusese şocat de scrisori, de parcă le-ar fi văzut pentru prima oară, şi Ze’ev şi-a adus aminte ce spusese Michael Rosen la atelierul literar despre singurul cititor pe care textul ar trebui să-l înfioare. Poate că Avraham, şi nu părinţii lui Ofer, era adevăratul destinatar. Când a crezut că se înserase deja, l-a rugat pe Avraham să-i dea voie să-i telefoneze soţiei.

Şi-a dat seama imediat că ea plângea. În fundal se auzeau Elie şi soacra lui, care rămăsese la ei. Oare Michal îi spusese unde era el şi de ce?

— Michali, acum nu pot să vorbesc, dar totul va fi bine, a spus el. Voiam doar să-ţi spun că nu am fost arestat. Nu mă arestează, înţelegi? Vor doar să continuăm interogatoriul. Te rog să nu plângi.

— Dar vii azi acasă, nu? Ei cum au reacţionat?

El s-a uitat spre Avraham care putea s-o audă.

— Nu ştiu. Sper că da.

— Vrei să sun un avocat?

— Nu ştiu ce să-ţi spun. Nu prea înţeleg ce se întâmplă. Sper să ajung acasă în câteva ore. Ce i-ai spus mamei tale?

Suferea auzind-o cum plânge, dar nu-şi putea reprima furia pe care o simţea ştiind că el se afla acolo din cauza ei.

Ea nu i-a răspuns la întrebare.

— Bine, Michali, acum trebuie să închid. Sărută-l pe Elie din partea mea, a spus el.

Ea l-a rugat să nu închidă, dar el a spus că n-avea încotro şi a închis.

Avraham a recunoscut vocea lui Hannah Sharabi, deşi n-o mai auzise de foarte mult timp.

Nu se simţea nicio urmă de tensiune în vocea ei. Nu aştepta niciun telefon, dar nici n-a fost surprinsă când telefonul a sunat atât de devreme dimineaţa.

„Familia Sharabi?”

Ze’ev Avni părea ezitant, hărţuit şi foarte obosit. Nehotărârea îl făcea să vorbească mai rar, aproape să se oprească; necesitatea îl îmboldea să articuleze cuvintele. Nu părea convins că va reuşi să-şi spună rolul. În acel moment al conversaţiei, încă mai avea timp să închidă. Era după o noapte lungă petrecută la secţie, fără să doarmă şi aproape fără să mănânce. Dimineaţă, când i-au adus o ceaşcă de cafea în sala de interogatoriu, a luat o singură sorbitură din băutura caldă şi n-a mai băut, de parcă ar fi uitat de ea.

„Da. Cine este?” întreba Hannah Sharabi.

Convorbirea dintre Ze’ev Avni şi Hannah Sharabi a avut loc la ora 07: 15, dar Avraham a auzit-o după ora 08: 00, de pe reportofonul lui Shrapstein. Nu-şi aducea aminte unde se afla telefonul în apartamentul familiei Sharabi. Şi-o imagina pe Hannah ridicând receptorul în bucătărie, în timp ce curăţa masa după micul dejun, sau repezindu-se să răspundă la telefon dintr-o cameră de-a copiilor.

„Vă sun în legătură cu Ofer”, s-a auzit vocea lui Avni.

La celălalt capăt al firului s-a făcut liniște.

„Mă auziți?” a întrebat el.

O clipă mai târziu, din reportofon s-a auzit vocea lui Rafael Sharabi. Probabil că fusese prin apropiere când sunase telefonul și Hannah îl chemase printr-un gest al mâinii sau el o văzuse schimbându-se la față.

„Cine e la telefon? Ce doriți?” a întrebat tatăl.

„Eu am pus scrisorile lui Ofer în cutia poștală. Știu unde este el”.

Din nou tăcere. Rafael Sharabi ar fi putut să închidă, așa cum ar fi putut și Hannah, dar el a continuat să țină receptorul la ureche.

Așadar, a făcut-o până la urmă. Avraham n-a fost convins că Avni va reuși s-o facă. Avusese o bănuială – sau poate fusese speranță – că Avni le va respinge propunerea în ultima clipă.

„Mă auziți?” l-a întrebat Avni pe Rafael. „Știu unde este Ofer și pot să vă spun”.

Avni nu-și prefăcea vocea și totuși cuvintele nu se distingeau prea bine. Oare acoperea receptorul cu tricoul de pe el?

„Cine ești? De ce ne suni?” a întrebat Rafael Sharabi.

Avni a repetat ce spusese mai înainte.

„Știu unde este Ofer și ce face de când a dispărut de-acasă”, a zis el. „Am să vă sun diseară să vă spun”.

Convorbirea s-a încheiat.

Shrapstein a închis reportofonul și a zâmbit triumfător spre Ilana și Avraham. Avraham ținea în mână o ceașcă din polistiren plină cu cafea turcească; probabil că băuse vreo șapte-opt de când venise la secție, adică în urmă cu vreo douăzeci și patru de ore. Și Ilana bea cafea. Fusese o noapte albă pentru toți.

— Asta-i tot. A fost acum o oră, a spus Shrapstein. A făcut-o până la urmă – sonatul ăla. Acum nu ne rămâne decât să așteptăm.

Și au așteptat.

Totul a început cu o zi în urmă – în momentul când „sonatul ăla”, cum îi zicea Shrapstein, a bătut la ușa lui.

Ze’ev Avni era îmbrăcat în pantaloni negri şi o cămaşă cu guler de culoare bleu, de parcă se pregătise pentru o întâlnire importantă la serviciu. Abia mai târziu Avraham şi-a dat seama că ţinuta lui semăna cu o uniformă de poliţist. Era convins că profesorul venise să discute despre o altă chestiune, aşa cum îi spusese la telefon când el se afla la Bruxelles. Se potrivea cu personalitatea omului, atât cât reuşise Avraham s-o înţeleagă. Va vrea probabil să vorbească despre el însuşi. Sau poate bănuia că vreun elev de-al său consuma droguri.

Şi când colo, Avni i-a spus că el este autorul apelului telefonic anonim primit de poliţie.

Mărturisirea a făcut-o pe un ton bombastic, de parcă vorbea la o emisiune de ştiri. Avraham a ieşit din birou ca s-o informeze pe Ilana şi să verifice când anume fusese primit apelul şi ce se spunea în el – deşi nu uitase. A fost de ziua lui de naştere, când el se afla acasă la părinţii lui, ultima dată când i-a vizitat.

— Ce crezi că înseamnă toată povestea asta? a întrebat Ilana.

— Că am avut dreptate, a răspuns Avraham plin de încredere. Că intuiţia nu m-a înşelat. Este implicat mai mult decât a lăsat să se înţeleagă până acum.

Se simţea speriat gândindu-se unde ar putea duce toate astea, dar pe de altă parte simţea şi o oarecare bucurie. El avusese dreptate în tot acest timp. Acum ancheta era din nou a lui şi nici pe departe nu-i viza pe părinţii lui Ofer.

— Ce ai de gând să faci cu el? a întrebat Ilana.

— Încă nu ştiu. Am să continui audierea, apoi cred că ar trebui să-l reţinem – deocamdată pentru obstrucţionarea anchetei – şi să obţinem un mandat de percheziţie la domiciliu. S-ar putea să aibă un birou şi la şcoală. Am să verific.

Şi-a adus aminte că îl lăsase pe profesor în birou, cu telefonul mobil asupra lui.

— Ţine-mă la curent şi spune-mi dacă ai nevoie de ceva, a zis Ilana.

Avraham s-a întors în birou şi l-a găsit pe Avni stând în picioare în faţa rafturilor de pe perete şi uitându-se la bibliorafturi. Profesorul s-a întors surprins spre el. Dosarul despre cazul lui Ofer nu era acolo. Avraham îl luase acasă cu o zi înainte şi în dimineaţa aceea îl pusese în sertarul biroului.

A pornit reportofonul şi i-a cerut lui Avni să repete mărturisirea.

Ce anume gândea el în această fază a anchetei? încerca să nu-şi lase speranţele să depăşească informaţiile concrete pe care le deţinea acum, dar era imposibil să n-o facă după două săptămâni şi jumătate de cercetări sterile şi nenumărate mici eşecuri, toate laolaltă cu sentimentul că acest caz îi scăpa din mână şi cu îngrijorarea tot mai mare pentru soarta lui Ofer. Trebuia să continue interogarea lui Avni fără să sară la concluzii; ancheta trebuia să rămână deschisă oricăror posibilităţi, dar el credea că dăduse de capătul firului care ducea la Ofer, că îl avea acum în mână – şi lucrul ăsta era mai puternic decât el. Oare Avni îl ajutase pe Ofer să se ascundă pe undeva? Asta era prima posibilitate. A doua era mai îngrijorătoare. Avraham îl privea pe profesorul din faţa lui, îi studia ţinuta, privirea, dar tot nu reuşea să vadă ceva concludent.

Interogarea lui Avni s-a desfăşurat pe mai multe planuri, luând întorsături neaşteptate care aveau rostul să-l zăpăcească pe profesor şi să-i zdruncine siguranţa de sine. Avraham a încercat să-l surprindă punându-i o întrebare despre rucsacul lui Ofer şi l-a speriat cu întrebări scurte, directe, despre familia lui. Dar şi-a dat seama că nu mergea să-l sperie pe Avni; că era mai bine să-l facă să se simtă apreciat şi înţeles. Fără să plănuiască dinainte, l-a întrebat pe Avni dacă el crede că Ofer îl iubeşte, iar profesorul a părut surprins. A continuat să-l preseze spunându-i că Ofer a insistat să nu mai facă meditaţii cu el şi a simţit că Avni începea să-şi piardă încrederea, că era pe cale să spună ceva ce nu plănuise să mărturisească. Era în pragul victoriei, pe punctul de a obţine confirmarea

intuiţiei lui iniţiale, cât pe ce să dovedească faptul că Shrapstein şi Ilana se înşelau, iar el avea dreptate – când Avni i-a spus despre scrisori.

I-a luat ceva timp până să prelucreze această informaţie.

A ieşit iar din birou şi l-a sunat la telefon pe Ma'alul să-l întrebe dacă a auzit ceva despre nişte scrisori anonime trimise părinţilor lui Ofer cât timp el a fost plecat la Bruxelles. Ma'alul nu ştia nimic despre ele.

— De ce întrebi? Ce scrisori? a întrebat acesta, dar Avraham a închis şi a intrat în biroul lui Shrapstein fără să bată la uşă. Părea mai degrabă să fie panicat decât să înţeleagă despre ce era vorba.

— Părinţii lui Ofer au încercat cumva să te contacteze cât timp eu am fost plecat la Bruxelles?

Shrapstein a spus că nu. Şi nu auzise nimic despre nicio scrisoare. Avraham a ieşit în faţa secţiei să fumeze o ţigară. După două zile toride, dimineaţa era proaspătă, aproape răcoroasă. A zărit o tânără la distanţă, lângă intrarea în Institutul de Tehnologie, care s-a întors cu spatele când l-a văzut şi a plecat. Să fi fost soţia lui Avni?

Se gândea la ce să-i spună Ilanei la telefon.

— Tu ce înţelegi din asta? a întrebat ea, ca şi când voia ca vorbele să iasă din gura lui şi nu a ei.

— Se pare că părinţii lui Ofer nu ne-au spus de scrisori, Dumnezeu ştie de ce. Dar au tăinuit informaţia.

— Crezi că le-a pus scrisorile în cutia poştală?

Avraham a ezitat înainte să răspundă.

— Cred că da. De ce-ar mărturisi aşa ceva dacă n-ar fi adevărat?

Ilana a ajuns la secţie într-o jumătate de oră. A luat scrisorile de la el.

Deoarece în biroul lui aştepta Avni, s-au înghesuit toţi în camera răcoroasă a lui Shrapstein. Ilana a insistat să-l includă şi pe el în luarea deciziei.

La solicitarea Ilanei, Avraham le-a făcut un scurt rezumat despre Avni – treizeci şi cinci de ani, căsătorit, cu un copil, locuieşte în blocul de pe strada Histadrut de un

an şi ceva; înainte a locuit în Tel Aviv, unde era profesor de limba engleză la un liceu. În iarnă, a făcut meditaţii cu Ofer timp de patru luni şi pretinde că a avut o relaţie apropiată cu băiatul. Este posibil să aibă o viziune deformată asupra realităţii. Din cercetări a reieşit că Ofer a cerut să nu mai facă meditaţii. Susţine că a simţit o pornire incontrolabilă de a interveni în desfăşurarea anchetei încă din prima zi. De aceea a sunat la secţia de poliţie la două zile după începerea cercetărilor şi a furnizat informaţia falsă – cel puţin aşa pretinde el – despre locul unde s-ar afla cadavrul lui Ofer. A început să scrie scrisorile din acelaşi motiv. A participat şi la operaţiunea de căutare. Ţinând cont de toate acestea, era evident de ce Avraham a devenit suspicios. Avni dădea impresia unui individ destul de instabil psihic, deci declaraţia lui trebuia verificată, însă nu părea că minte. Recunoscuse de bunăvoie că el era autorul apelului telefonic anonim şi al scrisorilor.

Apoi au discutat despre părinţii băiatului.

Shrapstein s-a opus propunerii Ilanei de a obţine un mandat de percheziţie la domiciliul familiei Sharabi pentru a căuta scrisorile şi alte probe care dovedeau că aceştia încercau să obstrucţioneze ancheta.

— Dacă au distrus scrisorile, vom avea o problemă, a spus el, deoarece atunci îşi vor da seama că noi ne îndoim de declaraţiile lor şi vor deveni şi mai prudenţi. N-ar fi mai bine să-i reţinem pentru patruzeci şi opt de ore şi să-i interogăm?

Avraham a vrut să protesteze, dar simţea că pierduse acest drept. Ilana era nehotărâtă.

— E prea curând. Nu pot să-i reţin atât de uşor pe părinţii unui tânăr dispărut – chiar dacă au primit scrisorile. Nu avem alte probe în afară de declaraţia profesorului, iar el a mai furnizat poliţiei o informaţie falsă. Nu pot să-mi dau seama de ce nu ne-au spus că au primit scrisorile. Poate doar din prostie şi nimic altceva.

Cuvintele Ilanei i-au dat speranţă.

— Să nu le fi primit? a sugerat el. Să le fi luat

altcineva scrisorile din cutie?

Ceilalţi doi n-au răspuns. Pe biroul lui Shrapstein era o fotografie înrămată cu soţia lui şi cei doi copii. Lângă ea, scrisorile lui Ze’ev Avni, scrise cu cerneală neagră.

— Eu aş zice să revenim la interceptarea convorbirilor telefonice, a spus Shrapstein. Acum avem destule dovezi ca să obţinem acordul tribunalului.

— Ce câştigăm cu asta? a întrebat Ilana.

— Nu se ştie niciodată. Dacă nu ne-au informat în legătură cu scrisorile primite, s-ar putea ca ei să tăinuiască şi alte informaţii.

Ilana s-a uitat la Avraham. Se aştepta ca el să zică ceva? Atunci ea s-a scuzat şi a ieşit din cameră, lăsându-i pe ei singuri. La început, Shrapstein n-a zis nimic, deşi era clar că voia să spună ceva.

— Crezi că individul e ţicnit? a întrebat el în cele din urmă.

— Nu-mi dau seama – nu înţeleg de ce a scris scrisorile şi de ce în numele lui Ofer, dar mai ales de ce a venit acum să-mi spună de ele.

Shrapstein nu s-a putut abţine.

— Poate că s-a îndrăgostit şi de tine, a remarcat el în glumă.

Avraham a ieşit să mai fumeze o ţigară.

Ilana s-a întors în birou după el şi părea că luase o hotărâre.

— S-a făcut, Eyal. Tu mergi cu mine la tribunalul districtual pentru că trebuie să fiu acolo ca să depun cererea pentru interceptarea telefoanelor. O rezolvăm imediat. Cerem şi un mandat de arestare împotriva părinţilor, dar nu-l folosim deocamdată. Aşteptăm să vedem ce mai aflăm din interogarea profesorului. Avi, tu du-te şi continuă. Întreabă-l în ce date a pus scrisorile în cutia poştală şi află dacă a văzut să le fi luat vreunul dintre părinţi. Şi trimite-l pe Ma’alul să verifice cutia poştală.

Deodată Avraham şi-a adus aminte că stabilise o întâlnire la secţie cu Rafael şi Hannah Sharabi în după-amiaza aceea.

— Anuleaz-o, a ordonat Ilana. Nu vreau să vină pe-aici chiar acum. Trebuie să ne pregătim pentru audiere. Deocamdată continuă cu profesorul.

— Dar ce să fac cu el? Să-l arestez?

Ilana s-a uitat din nou la Shrapstein.

— Eu cred că nu – încă nu, a spus Shrapstein. S-a prezentat de bunăvoie şi, atâta timp cât nu cere să plece, cel mai bine ar fi să nu-l arestăm. O arestare înseamnă avocat şi în curând ar afla tot blocul, inclusiv părinţii lui Ofer. N-ar fi în interesul nostru ca ei să afle că a fost arestat, nu?

Nu. Nu acum.

Ze'ev Avni încă aştepta în biroul lui.

Discuţia lui Avraham cu Rafael şi Hannah Sharabi a fost partea cea mai grea din ziua aceea. Acasă la ei nu răspundea nimeni la telefon şi a reuşit să ia legătura cu tatăl prin telefonul mobil. I-a spus că avea o şedinţă care se prelungea până târziu şi i-a rugat pe soţii Sharabi să nu vină la secţie, promiţându-le că va reveni cu un telefon ca să reprogrameze întâlnirea pentru altă dată.

— Nimic nou, a răspuns tatăl cu o voce sigură când Avraham l-a întrebat dacă a mai aflat ceva. Aţi primit rezultatele testelor de laborator pentru ghiozdan?

Avraham s-a abţinut să zică ceva şi să se dea de gol. Cum a fost posibil să ascundeţi scrisorile? De ce mama dracului aţi făcut asta? De ce vă este teamă? De ce vă complicaţi inutil situaţia? Cum aţi putut să nu spuneţi nimic despre scrisorile trimise în numele lui Ofer şi puse în cutia poştală, chiar dacă n-aţi crezut că le-a scris el?

— Încă n-au venit rezultatele, a răspuns el. Am să vă informez îndată ce le primim; probabil mâine.

Ca să-şi recupereze biroul, Avraham l-a mutat pe Ze'ev Avni într-o sală de interogatoriu liberă, apoi a comandat masa de prânz pentru profesor. El a mâncat singur, aşteptându-i pe Shrapstein şi Ilana, de parcă i-ar fi fost teamă să continue interogatoriul fără ei. La un moment dat, a intrat în sala de interogatoriu şi s-a aşezat tăcut în faţa lui Avni timp de un minut sau două.

— Aş dori foarte mult să vă povestesc de ce am scris acele scrisori în numele lui Ofer – cum s-a născut această idee şi de ce n-am considerat că făceam un lucru reprobabil, a început profesorul. Acum puteţi să mă ascultaţi?

Avraham a ieşit din sală deoarece nu mai suporta să-l audă pe Avni vorbind şi poate chiar ca să-l preseze şi mai mult. Încă mai spera că Avni va ceda şi va mărturisi că n-a trimis scrisorile.

Imediat după prânz, Shrapstein şi Ilana s-au întors de la tribunalul districtual de unde au obţinut repede undă verde pentru interceptarea telefoanelor şi un mandat de arestare. Probabil că ideea le-a venit în timp ce se duceau la tribunal sau când se întorceau de-acolo, poate chiar a doua zi, la secţie, când fiecare stătea în biroul lui şi aştepta, însă Avraham tot n-a ştiut de fapt a cui fusese, Ilana a fost destul de abilă ca să-l lase pe Shrapstein să i-o prezinte.

— Ideea este să-l obosim pe Avni fără să-l arestăm, să-l facem să rămână aici cât mai târziu posibil, toată noaptea, dacă e nevoie. Ca să-l speriem. Nu pare a fi greu de manevrat. Dacă vrei, putem să facem cu schimbul; tu stai cu el acum şi-i ţin eu companie la noapte. Îl mai lăsăm singur în sala de interogatoriu ca să fiarbă în suc propriu. La un moment dat o să ne ducem la uşă şi eu am să zic ceva de genul „sunt sigur că el e vinovatul; hai să-l arestăm”. Vrem să intre în panică. Şi când e gata, îi dăm de înţeles că e în avantajul lui dacă va coopera cu noi.

Avraham nu era sigur că a înţeles.

— Cum să coopereze cu noi? a întrebat el.

— Îi dăm de înţeles că suntem dispuşi să uităm mărturisirea lui, că îi returnăm scrisorile şi trecem cu vederea peste tot ce a făcut din lipsă de interes public, dacă le dă un telefon părinţilor lui Ofer şi le spune că el a scris scrisorile şi ştie unde se află Ofer, a răspuns Shrapstein.

Avraham a rămas cu gura căscată. Şi-a întors privirea spre Ilana.

— Ce obţinem cu asta?

— Convorbirea va fi înregistrată. Dacă în câteva ore nu ne informează că au primit un telefon anonim de la cineva care spune că ştie unde este Ofer, îi arestăm fără să mai stăm pe gânduri.

— Singura întrebare este: cum să-i sugerăm asta într-un mod subtil? a spus Ilana.

Shrapstein a zâmbit.

— Vedem noi cum. Ascultaţi ce vă zic, după o noapte petrecută la secţie, departe de familie, convins că va fi arestat şi nu-şi va mai vedea soţia şi copilul pentru cine ştie cât timp, când i se va da şansa să plece acasă, va face tot ce vrem noi. Nu zicea el că vrea să-i ajute pe anchetatori? Foarte bine, îi dăm ocazia s-o facă.

Avraham şi-a amintit panica din ochii lui Avni când a adus vorba de soţia şi de fiul lui în timpul interogatoriului. Oare va face tot ce doreau ei? Majoritatea oamenilor s-ar comporta exact aşa cum spusese Shrapstein.

— Măcar e legal? a întrebat el.

— De ce nu? a spus Shrapstein. Şi oricum, crezi că are de gând să spună cuiva?

Ilana se uita pe geam la un bărbat înalt care trecea prin parcare.

În momentul acela a intrat o poliţistă.

— Tipul pe care l-aţi dus în sala de interogatoriu bate în uşă şi strigă după Avi, a spus ea. Ce să facem cu el?

Avraham s-a aşezat în biroul lui şi a pornit reportofonul ca să asculte încă o dată conversaţia dintre Avni şi părinţii lui Ofer. Avni îi vorbea acum numai lui.

„Eu am pus scrisorile lui Ofer în cutia poştală. Ştiu unde este Ofer”, spunea el.

Dar unde era Avni acum? Avraham bănuia că profesorul se încuiase în casă. Dimineaţă, când i-au dat drumul de la secţie, după ce şi-a îndeplinit misiunea, i-au spus că este liber să facă ce doreşte; dar nu era întru totul adevărat. Ilana apelase la o echipă de detectivi care să-l urmărească până la rezolvarea cazului.

— Faptul că părinţii au ascuns informaţia nu

înseamnă că şi ştim ce s-a întâmplat cu Ofer, spusese ea. Şi până aflăm, vreau să nu-l scăpăm din ochi pe profesor.

Între timp au stat şi au aşteptat.

Şi fiecare a aşteptat în felul lui.

Shrapstein spera probabil că părinţii nu vor telefona ca să raporteze primirea telefonului anonim şi astfel bănuielile lui se vor dovedi întemeiate. Avraham asculta cum se scurge fiecare secundă şi, cu fiecare bătaie de ceas, îi era tot mai greu să ţină ochii deschişi. Iar Ilana… Nu ştia ce aştepta ea.

Avraham trebuia să se pregătească pentru audierea părinţilor în caz că aceştia nu sunau şi erau aduşi la secţie a doua zi pentru confruntări. Şi-a notat în ce date au fost trimise scrisorile şi le-a citit încă o dată ca să aleagă paragrafele pe care le va citi cu voce tare în timpul interogatoriului. Unele rânduri făceau să-i îngheţe sângele în vene. *„Fiul vostru, care nu mai e al vostru, Ofer”*. Dacă părinţii nu vor raporta apelul telefonic, hotărâseră să-i aducă la secţie împreună şi să-i interogheze separat. Vor acţiona în dimineaţa următoare, după ce copiii vor pleca la grădiniţă şi la şcoală. Shrapstein se va ocupa de tată, iar el de mamă. Dar poate că au avut nenumărate motive să nu sune imediat! Poate că nu ştiau pe cine să contacteze mai întâi? Sau poate că aşteptau următorul telefon deoarece necunoscutul le promisese că îi va contacta din nou. Avraham a verificat de mai multe ori să vadă dacă mobilul său era deschis şi dacă avea semnal. A tras cu urechea să audă dacă suna vreun telefon la biroul de recepţie sau în celelalte birouri. Uşa se putea deschide în orice moment. Mai era timp ca totul să se schimbe.

A scos mai multe documente din dosarul cazului şi le-a împrăştiat pe birou. Atenţia i-a fost atrasă de lista obiectelor găsite în rucsacul lui Ofer, ca atunci când a văzut-o prima dată, cu două zile în urmă, în biroul Ilanei. A găsit şi copia orarului şcolar al lui Ofer. S-a uitat îndelung la cele două documente. Aproape că i se închideau ochii. Şi brusc i-a deschis.

A ieşit afară să mai fumeze o ţigară. După câteva

minute s-a întors în birou şi şi-a verificat e-mailul, lucru pe care nu-l mai făcuse de ieri-dimineaţă. Avea peste douăzeci de mesaje noi, majoritatea nesolicitate.

Dar, stai, era şi un mesaj de la Marianka. Chiar când începuse să citească mesajul ei, telefonul din birou a sunat, făcându-l să sară în picioare. Era cineva de la procuratură care întreba de materialul probatoriu din cazul Igor Kintiev. Uitase de el cu desăvârşire. Marianka îi scrisese în engleză:

Avi, ai promis că mă ţii la curent cu ancheta de care te ocupi, dar probabil că n-ai avut timp de când te-ai întors în ţară. L-aţi găsit? M-am gândit mult la ce mi-ai spus despre băiatul dispărut, dar şi la tine. Sunt convinsă că îl vei găsi şi mă rog alături de tine ca el să nu fi păţit ceva. Gândurile mele sunt acolo. Scrie-mi când ai ocazia. Marianka.

Fraza „Gândurile mele sunt acolo" putea să însemne că ea se gândea numai la el sau la el şi la Ofer, nu-şi dădea seama.

Şi-a promis că îi va răspunde. A sunat şi Ilana să întrebe dacă s-a mai întâmplat ceva şi să vadă cum se simte.

Dar nu se mai întâmplase nimic, iar de simţit, cum să se simtă?

— Să-ţi iei un concediu după ce se încheie cazul ăsta, a spus ea. Nu mi-a plăcut deloc să te văd aşa ieri şi azi.

— Da, a răspuns el scurt.

— Trebuie să te duci acasă să dormi puţin. Eşti la secţie de ieri-dimineaţă. Ştii cât e ceasul?

Era ora 17: 30.

— Avi, acum n-o să se întâmple nimic. Nu vor suna. Asta înseamnă că mâine va fi o zi lungă şi grea. Nu-ţi va fi uşor s-o interoghezi pe mama lui Ofer. Vei avea nevoie de toată energia.

I-a ascultat sfatul, fiindcă era obişnuit s-o facă şi prea obosit ca să mai gândească. În drum spre casă, s-a oprit din nou în faţa acelui bloc nenorocit de pe strada Histadrut, de care se simţea atras ca de un vechi loc din

copilărie în care te întorci mereu fără să înţelegi de ce. Apartamentul în care locuise Ofer până în urmă cu câteva săptămâni era cufundat în beznă. Acolo va intra el a doua zi, însoţit de trei sau patru poliţişti, şi le va cere lui Rafael şi Hannah Sharabi să-l însoţească la secţie pentru interogatoriu. Dacă refuzau, el avea să scoată mandatul de arestare.

Incredibil! Uite-l pe Ze'ev Avni, se plimbă pe stradă.

La început, Avraham a crezut că vederea îi juca feste, că oboseala îi întuneca mintea. Dar nu, era chiar Avni, care se întorcea acasă împingând un cărucior de copii. Era împreună cu soţia.

Înspre dimineaţă, când Avni a înţeles oferta lor şi s-a lăsat convins că nu i se înscena o infracţiune pe care n-o comisese şi că nimic din ce spunea la telefon nu va fi folosit împotriva lui, a cerut să fie lăsat singur câteva minute în sala de interogatoriu ca să se gândească.

Ei au aşteptat pe coridor şi au intrat când el a bătut în uşă.

— Am s-o fac, a spus el, deşi nu ştiu exact ce anume urmăriţi.

L-a privit pe Avraham direct în ochi şi a adăugat:

— Vreau să ştiţi că o fac pentru dumneavoastră, pentru că am încredere în dumneavoastră şi pentru că dumneavoastră îmi cereţi s-o fac. Până acum v-am încurcat; şi dacă dumneavoastră îmi cereţi, sunt dispus să vă ajut. Dar o fac şi pentru familia mea. Cred că soţia mea asta ar vrea să fac. Totuşi, am impresia că dintre toate lucrurile presupuse incorecte pe care le-am făcut până acum, acesta este cel mai grav.

Acum iată că-l vedea pe Avni la intrarea în bloc, desfăcând centura căruciorului, ridicându-l pe fiul său cu un braţ şi rabatând căruciorul cu celălalt. Nu văzuse niciun detectiv prin preajmă, dar bănuia că îi urmărea cineva.

Nu l-a auzit nimeni când a spus în şoaptă:

— Ne vom revedea, Ze'ev.

La ora 23: 00 a sunat telefonul mobil. S-a trezit speriat, cu hainele pe el, în fotoliul din faţa televizorului.

Era tot Ilana. Voia să se asigure că totul era pregătit.

— Am să vin la secţie mâine-dimineaţă la ora şase şi jumătate, a spus el. Ajungem în faţa blocului la ora şapte şi aşteptăm să plece copiii.

— Faceţi tot posibilul ca să-i aduceţi la secţie fără să scoateţi mandatele de arestare, l-a instruit Ilana.

Apoi a stins lumina.

A doua zi, puţin după ora şapte, după exact trei săptămâni de când mama lui Ofer intrase în biroul lui în dimineaţa aceea de miercuri, două maşini de poliţie s-au oprit la mică distanţă de clădire. Ceva mai încolo, pe stradă, în faţa magazinului de cartier, se descărca marfă dintr-un camion de produse lactate.

Hannah Sharabi a ieşit din bloc la ora 07: 25. Alături de ea mergea o fată care se mişca stângace, nesigură şi greoaie. Era Danit, şi Avraham o vedea pentru prima oară. Fata era mai înaltă şi mai solidă decât mama şi stătea cu privirea aţintită în trotuar. Amândouă au aşteptat în faţa blocului, ţinându-se de mână tot timpul. La un moment dat a apărut un microbuz galben şi şoferul a coborât ca să o ajute pe Danit să urce. Hannah a aşteptat până ce fiica ei s-a aşezat pe scaun şi i-a făcut cu mâna.

La ora 07: 45, Rafael Sharabi l-a dus pe fiul cel mic cu maşina la grădiniţă. Maşina în care era Shrapstein s-a luat după el. Tatăl s-a întors acasă în aproximativ douăzeci de minute şi la scurt timp după aceea s-au dus şi au bătut la uşa lor.

N-a fost nevoie de mandate de arestare.

— Dar de ce acum? a întrebat Rafael Sharabi. Noi aşteptam un telefon de la dumneavoastră – am fi venit noi oricând doreaţi.

Deşi nu ştiau ce să creadă, niciunul dintre ei nu a refuzat să-i însoţească pe poliţişti la secţie pentru interogatoriu.

Oare şi-au dat seama că de data asta audierile vor fi altfel decât discuţiile la care fuseseră convocaţi anterior? Chiar dacă şi-au dat seama, nu au arătat – nici atunci şi nici când poliţiştii le-au cerut să urce în maşini separate.

Avraham stătea pe locul din faţă, iar mama în spatele lui. N-au schimbat niciun cuvânt tot drumul, care oricum era foarte scurt, iar el s-a abţinut să-i studieze chipul în oglinda retrovizoare.

Au fost aduşi în secţie pe uşa din spate, dinspre parcare, şi introduşi separat în sălile de interogatoriu.

În faţa lui, de cealaltă parte a biroului, stătea o mamă. Dar de data asta, nu mai era doar o altă mamă.

Cu trei săptămâni în urmă, Avraham încercase să scape de ea. O întrebase dacă ştia de ce nu se scriu romane poliţiste în ebraică şi ea nu înţelesese. De atunci, jurase să nu mai repete niciodată acea întrebare. O trimisese să-şi caute fiul pe cont propriu, în ciuda faptului că venise singură. Soţul ei se afla pe un vapor în drum spre Trieste. Şi regretase ce făcuse în seara aceea. A doua zi, o văzuse intrând în secţie şi încremenise instantaneu. Ea n-a prea vorbit. Pusese pe birou fotografiile fiului ei adunate într-o pungă de plastic. În aceeaşi zi, el mersese la ea acasă. Încercase să aibă o discuţie liniştită cu ea, dar în zadar. A doua zi, de ziua lui de naştere, stătuse alături de ea pe un pat din camera fiului dispărut. Se uitaseră împreună prin sertare. Dar tot ea era mama care primise trei scrisori semnate de fiul ei şi nu spusese nimic despre ele. Mama căreia un necunoscut îi spusese la telefon că ştie unde este Ofer şi totuşi ea nu a anunţat poliţia.

Acum ştia mai multe despre ea decât ştiuse la începutul anchetei?

Ea a lucrat în marină, s-a căsătorit cu Rafael Sharabi la vârsta de douăzeci şi unu de ani şi uneori nu-l vedea timp de o lună sau două pentru că el era plecat pe mare. Ea a lucrat la o grădiniţă. Câţiva ani mai târziu, a născut primul băiat şi curând după aceea o fată care suferea de un handicap grav. Oare descoperiseră acest lucru imediat sau observaseră abia după câteva luni? Ceva mai devreme în dimineaţa aceea, Avraham le văzuse stând împreună pe trotuar, ţinându-se de mână, fiica fiind cu un cap mai înaltă decât mama, dar închisă în ea şi neajutorată. Hannah Sharabi a crescut singură doi copii. Soţul ei era plecat pe

mare. Şi neavând de ales, ea a acceptat situaţia. A renunţat la serviciu ca să-şi protejeze fiica de violenţa sau indiferenţa celor din jur şi a refuzat să o interneze într-un sanatoriu chiar şi atunci când fata a crescut şi soţul ei a vrut să o trimită acolo. În timpul anchetei, el a perceput-o ca pe o femeie sfioasă şi supusă. Ea nu a ridicat niciodată vocea; nu a cerut nimic de la el şi nu l-a criticat. Refuzul ei de a o trimite pe Danit la un sanatoriu era singura dovadă a capacităţii ei de a rămâne fermă pe poziţie, de a nu ceda. Când fiica ei a crescut, Hannah a mai născut un copil, poate mulţumită progreselor din domeniul tehnicii medicale.

— Ştiţi de ce vă aflaţi aici? a întrebat-o el. Ştiţi de ce v-am adus pe amândoi la interogatoriu?

Discuţia era înregistrată de o cameră video montată pe tavanul sălii de interogatoriu. El stătea cu coatele pe birou, cu mâinile împreunate, şi îşi acoperea gura atunci când nu vorbea. Scaunul ei era la vreo jumătate de metru distanţă de birou. În cea mai mare parte a timpului, ea nu l-a privit în faţă pe anchetator. Privirea ei trecea prin el şi stătea aţintită la uşă, de parcă se aştepta să o deschidă cineva şi să pună capăt interogatoriului sau de parcă plănuia să fugă de-acolo.

— Nu, a spus ea. Şi pentru că n-a primit niciun răspuns de la el, a întrebat: Aţi aflat ceva despre Ofer?

— Da, a spus Avraham şi nimic mai mult.

De la începutul anchetei, acesta era primul interogatoriu pe care îl plănuise în cele mai mici detalii, aşa cum îi plăcea lui. Strategia i-a fost clară din clipa când a început să lucreze la ea ieri-după-amiază şi îşi pregătise cu meticulozitate fiecare cuvânt. Şi fiecare moment de tăcere.

Dându-şi seama că el n-avea de gând să mai zică ceva, femeia a întrebat:

— Şi de ce nu-mi spuneţi ce aţi aflat?

— Pentru că vreau să vă dau şansa să-mi spuneţi dumneavoastră prima.

Pe faţa ei a apărut o expresie de nedumerire.

— Ce să vă spun eu prima?

— Dacă aţi aflat ceva despre ce s-a întâmplat cu Ofer.

Era ultima ei şansă. Dar ea a spus:

— Nut decât despre ghiozdanul pe care l-aţi găsit.

El a încercat să-i surprindă privirea, apoi i-a mai dat o şansă.

— Hannah, vreau să te gândeşti bine înainte să-mi răspunzi. Te întreb dacă, de când am început să-l căutăm pe Ofer, mi-ai spus mie sau ai spus poliţiei tot ce ştii. Nu te grăbi. Gândeşte-te la ce te-am întrebat.

Îi părea bine că nu vedea nimeni – şi nici nu va vedea vreodată – înregistrarea video a interogatoriului la care a fost supusă Hannah Sharabi. Caseta va ajunge în arhivă împreună cu restul probelor şi în final va fi probabil distrusă sau ştearsă; nu era expert în procedurile de arhivare ale poliţiei.

Se presupune că anchetatorii trebuie să scoată informaţii incriminatoare de la suspecţii lor, dar dacă te uitai la înregistrarea video a interogatoriului, îţi dădeai seama că nu asta încerca să facă Avraham. Când a vizionat-o peste câteva zile, şi-a dat seama că unele lucruri spuse de ea erau neinteligibile – un neajuns al documentării video. Dar el putea să reproducă oricând discuţia aceea.

Ea a zis că spusese poliţiei tot ce ştia şi în înregistrarea video el pare că stă şi se gândeşte la răspunsul ei, cântărindu-l. El deschide dosarul cazului care stă pe colţul biroului şi scoate nişte foi de hârtie învelite în plastic.

— Nu mi-ai spus că aţi primit aceste scrisori, a spus Avraham, deşi încă nu i le dăduse să le vadă.

— Ce-s astea? a întrebat ea.

— Nişte scrisori care au fost puse în cutia voastră poştală. De fapt, acestea nu sunt scrisorile originale; pe-acelea le-aţi luat voi. Acestea sunt nişte copii. Vrei să-ţi spun exact în ce zile le-aţi primit?

Ea nu a răspuns. Şi-a aţintit privirea spre uşă cu şi mai multă încrâncenare.

— Vrei să-ţi spun eu ce legătură au aceste scrisori cu Ofer sau ştii deja? a întrebat el.

— Nu ştiu. Cum le-aţi găsit?

Ignorându-i întrebarea, el a început să citească prima scrisoare.

Tată şi mamă, ştiu că mă căutaţi de câteva zile, dar eu aş zice să n-o mai faceţi pentru că nu mă veţi găsi, şi nici poliţia nu mă va găsi, nici dacă mă caută cu câinii poliţişti. În afişele puse pe stradă scrie că am dispărut miercuri dimineaţă, dar ştim toţi trei că nu-i adevărat. Ştim cu toţii că eu am dispărut cu mult timp înainte, fără ca voi să observaţi, fiindcă pe voi nu v-a interesat, şi nu am dispărut într-o singură zi, ci a fost o dispariţie treptată, la capătul căreia aţi crezut că eu încă eram acasă numai pentru că nici măcar n-aţi vrut să vă uitaţi.

S-a oprit din citit. Restul scrisorii îl înfiora. A încercat să citească expresia de pe chipul ei şi, chiar şi mai târziu, când a revăzut înregistrarea, nu a găsit niciun semn de uimire. Gândul care i-a trecut prin minte l-a cutremurat. A avut dreptate. Avni, sonatul ăla, a avut dreptate. Cu fiecare moment care trecea, era din ce în ce mai probabil ca Ofer să nu fi dispărut miercuri dimineaţă.

— Ce-i asta? a întrebat din nou Hannah Sharabi. Avraham s-a stăpânit.

— Ştii cine semnează scrisoarea. Uite, citeşte: „Fiul vostru, care nu mai este al vostru, Ofer”.

I-a pus scrisoarea în faţă.

— Ăsta nu e scrisul lui Ofer, a spus ea.

El a replicat imediat cu o întrebare pe care n-o plănuise:

— De ce-ar scrie Ofer aşa ceva – când ştiţi cu toţii că el n-a dispărut miercuri dimineaţă, ci înainte?

— Ăsta nu e scrisul lui, a repetat ea. N-a scris-o el. De unde aţi primit scrisoarea asta?

— Nu noi am primit-o, Hannah. Voi aţi primit-o, a spus el calm. Noi am primit doar o copie. Haide, explică-mi de ce nu ne-aţi informat?

Ea a tăcut câteva clipe, apoi a spus:

— Eu n-am văzut niciodată scrisoarea asta. Şi n-a scris-o Ofer.

Era posibil să nu fi văzut scrisoarea? Nu mai întâlnise o astfel de situaţie în cursul unui interogatoriu. A încercat s-o facă să scape ceva, să cedeze şi să mărturisească, să spună că văzuse scrisoarea; dar totodată, spera ca ea să nege în continuare. Mai târziu, când a revăzut înregistrarea video, s-a gândit că, dacă ar fi continuat s-o întrebe despre conţinutul scrisorilor ca şi când n-ar fi ştiut că nu Ofer le scrisese, dacă i-ar fi aruncat în faţă acuzaţiile adolescentului, ea ar fi cedat. Dar el a zis:

— Ştiu că nu le-a scris Ofer. Şi mai ştiu că au fost în cutia voastră poştală, dar acum nu mai sunt acolo. E posibil ca soţul tău să le fi găsit şi să nu-ţi fi spus?

Abia atunci îi trecuse prin minte această posibilitate. Nu că Rafael Sharabi le ascunsese de soţia lui – se gândise deja la asta –, ci că tatăl nu cunoştea scrisul fiului său şi poate a crezut că scrisorile erau într-adevăr de la Ofer. Nu-l vedea pe Rafel Sharabi să verifice tema fiului său sau să se uite peste lucrările lui. Şi dacă asta a crezut el, atunci poate că le-a ascuns de soţia lui ca s-o protejeze.

— Nu, el mi le-ar da, a spus Hannah.

— Atunci copiii?

— Copiii nu deschid cutia poştală. Nici Ofer n-o deschidea.

Avraham s-a uitat la ceas şi a ieşit din cameră.

Shrapstein îl aştepta în vechea sală de interogatoriu din celălalt capăt al coridorului.

— Ei? a întrebat acesta când a intrat Avraham.

El a scuturat din cap.

— N-a văzut scrisorile, n-a auzit de ele, ştie că nu le-a scris Ofer, a spus Avraham.

— La fel zice şi el, a răspuns Shrapstein.

— Şi-l crezi? Cum ţi se pare?

— E speriat. Şi nu cred nimic din ce spune. Dar îţi zic eu, când am să-i spun de telefon, va ceda.

Avraham a ezitat o clipă, apoi a spus:

— Acum sunt aproape sigur că au primit scrisorile.

— De ce? I-a scăpat ceva?

— Nu. Din ce zici tu. Adică, din ce zice tatăl. Nu cred că tatăl cunoaşte scrisul lui Ofer. Dacă el ştia că nu le-a scris Ofer, înseamnă că i-a spus ea.

Shrapstein s-a uitat la el surprins.

— Uiţi că ar mai fi un motiv, a spus el.

— Ce motiv?

— Ştie că n-avea cum să le scrie Ofer.

Prefera să nu se gândească la anumite lucruri.

Au hotărât ca Shrapstein să o informeze pe Ilana şi Shrapstein i-a zis:

— Avi, eu îi spun de telefonul anonim imediat ce mă întorc în sală.

A ieşit afară să fumeze o ţigară. Maşinile circulau încet deoarece şoferii încetineau întotdeauna când treceau pe strada Fichman, pe lângă secţia de poliţie. Nu exista stradă în Holon unde să se producă mai puţine accidente ca aici. Şi-a aprins ţigara. Cerul era albastru, fără pată. În prima seară, îi explicase lui Hannah Sharabi ce s-ar fi putut întâmpla cu Ofer. Poate că a uitat să se pregătească pentru un test şi a decis să nu se mai ducă la şcoală, îi spusese el. A doua zi era deja clar că nu despre asta fusese vorba. Şi-a adus aminte că în seara aceea, în drum spre casă, şi-l imaginase pe Ofer singur într-un parc, punându-şi rucsacul negru pe bancă şi pregătindu-se să se culce. Oare putea să mai spere? Sau trebuia să se roage, aşa cum scrisese Marianka?

Imediat ce s-a întors în sala de interogatoriu, Avraham a trecut şi el la proba cu apelul telefonic. Hannah Sharabi i-a evitat din nou privirea când el i-a spus:

— Hannah, lasă-mă să-ţi explic de ce mi-e atât de greu să cred că n-ai mai văzut aceste scrisori şi de ce mi-e greu să cred că tu nu-mi ascunzi şi alte lucruri. Pentru că aţi primit şi un telefon despre care tot nu ne-aţi informat.

— Ce telefon? a întrebat ea imediat şi parcă vocea i s-a schimbat.

De data asta s-a uitat la el, iar el a văzut panică în ochii ei. Ea a pus mâna stângă pe birou.

— Telefonul pe care l-aţi primit ieri-dimineaţă. Îţi aminteşti?

Ea s-a prefăcut că încearcă să-şi aducă aminte.

— Da, a spus ea până la urmă.

— Poţi să-mi explici de ce nu ne-aţi anunţat?

Ea nu a răspuns.

— Poţi să-mi spui despre ce era vorba? a întrebat el.

— Era cineva care zicea că-l cunoaşte pe Ofer. Şi că va suna mai târziu să ne spună unde este.

El a preferat să tacă îndelung, să-i dea ei şansa să înţeleagă semnificaţia celor spuse. Următoarele lui cuvinte au venit pe un ton din ce în ce mai ridicat, sfârşind într-un răcnet de furie adevărată, fără prefăcătorii.

— De trei săptămâni îl căutăm pe fiul tău, cu un ştiu câţi poliţişti, am scotocit peste tot. Când mă duc seara la culcare, adorm cu Ofer Sharabi în gând şi dimineaţa mă trezesc tot cu el în gând, iar voi primiţi un telefon de la cineva care vă spune că ştie unde este Ofer şi nu spuneţi nimic. Şi pe urmă vii aici şi continui să mă minţi şi să-mi spui că mi-ai dat toate informaţiile pe care le ai. Ţi-ai pierdut minţile? în afară de faptul că periclitezi viaţa fiului tău, tu îţi dai seama că ceea ce faci este o gravă infracţiune? Ai auzit vreodată de obstrucţionarea anchetei? Ştii că aş putea să vă arestez pe amândoi?

Se aştepta ca ea să nu răspundă.

S-a ridicat în picioare şi a început să se plimbe încolo şi-ncoace în camera îngustă, dintr-un capăt în altul, iar şi iar. A coborât din nou vocea, aproape o şoaptă, şi nu şi-a dat seama dacă ea l-a auzit când a spus:

— Orice mi-ai spune, tot n-ai putea să explici. Dar aş vrea totuşi să încerci. De ce nu ne-ai spus?

Mersul lui prin cameră a avut efect. Hannah Sharabi încerca să-i urmărească mişcările, iar lui i-a fost mai uşor să-i surprindă privirea. Pentru prima dată a văzut frică în ochii ei. Aproape că-i părea rău de ea şi se gândea să iasă iarăşi din cameră, chiar în momentul acela, s-o lase să-şi revină. Şi ea arăta de parcă nu dormise de trei săptămâni. În timpul audierii, Rafael Sharabi îi spusese că pe Hannah

o chinuiau coşmarurile. Nu mai avea cu ea gentuţa pe care o purta atunci, în prima seară, şi în ziua următoare – de parcă din clipa când i s-a întors bărbatul acasă, ea nu mai avea nevoie de portofel, de chei sau de telefonul mobil.

— Noi n-am crezut că-l cunoaşte pe Ofer. Am crezut că e cineva care ne hărţuieşte – un nebun, a spus ea încet, repetând cuvintele lui Shrapstein de parcă ea ascultase ce vorbea echipa de anchetă şi nu invers.

— Nu te cred, a spus el continuând să se plimbe prin cameră – în cercuri din ce în ce mai strânse, în jurul biroului şi în jurul ei, astfel încât uneori îi vorbea din spate. Nu pot să cred că o mamă al cărei fiu lipseşte de trei săptămâni primeşte un telefon de la cineva care spune că ştie unde e copilul ei şi ea nu ia lucrul ăsta în serios.

Aşa ceva nu se poate. Nicio mamă din lume n-ar face asta. Nu trebuia decât să mă suni şi să-mi spui „tocmai ne-a sunat un nebun şi ne-a spus că ştie unde este Ofer. Vezi ce poţi să faci”. A zis că o să vă sune seara ca să vă spună unde este Ofer, aşa-i? Şi dacă într-adevăr ştie unde e? Am putea să interceptăm convorbirea şi să-l localizăm. Cunoşti vreo mamă pe lumea asta care să dea cu piciorul la o astfel de şansă?

— N-a sunat, a spus ea.

Atunci el a izbucnit:

— Dar atunci nu ştiai că nu va suna! Nimeni n-avea cum să ştie. Ce-ar trebui să cred eu despre ce-ai făcut? Ori că eşti proastă – dar proastă bătută-n cap – să crezi că nu era nevoie să ne informezi în legătură cu telefonul ăla, ori că nu-ţi pasă de ce s-a întâmplat cu Ofer, ori că ştii ce s-a întâmplat cu el şi de-aia telefonul nu ţi s-a părut important. Care din ele? Care din astea trei variante ţi se pare corectă?

L-a aşteptat pe Shrapstein în vechea sală de interogatoriu de la celălalt capăt al coridorului timp de cinci minute, dar Shrapstein n-a venit.

Stabiliseră să se întâlnească la fiecare jumătate de oră dacă interogatoriul nu ajungea la un punct critic. Era ora 10: 04. Oare Rafael Sharabi se prăbuşise deja, aşa cum

prevăzuse Shrapstein? Şi dacă da, ce se vedea printre ruine?

Era mai încordat decât fusese vreodată în timpul unui interogatoriu. Desigur, oboseala îşi spusese şi ea cuvântul. Poate că ar fi trebuit să accepte propunerea Ilanei şi s-o fi lăsat pe ea s-o interogheze pe Hannah Sharabi.

A rugat-o pe una dintre poliţistele de serviciu să-i spună lui Shrapstein, dacă îl vedea pe coridor, că pe el îl găseşte afară, apoi şi-a aprins o ţigară şi s-a aşezat pe scările de la intrarea în secţie. Încă nu ştia cum să-i spună lui Hannah Sharabi un lucru care pe el îl îngrozea de ieri după-amiază. Urma să ajungă la momentul când, conform planului său de interogare, o va întreba ceva ce nimeni nu ştia. Nici Shrapstein, nici Ilana. Şi trebuia să întrebe – nu ca s-o facă să cedeze, nu, dimpotrivă – astfel încât ea să-i dea un răspuns care să-l liniştească.

Regreta că îşi pierduse cumpătul. Când a ieşit din cameră, trântind uşa în urma lui, Hannah Sharabi se uitase la el umilită, copleşită de ură.

Pe înregistrarea video, a observat o oarecare ezitare şi teamă în mersul său când s-a întors în sală şi a tras încet scaunul din poziţia iniţială – de cealaltă parte a biroului unde stătea Hannah Sharabi – în colţul biroului, lângă ea, la o şoaptă distanţă. Acum stăteau aproape unul de altul, aşa cum stătuseră pe patul lui Ofer.

— Ce vrei de la mine? a întrebat ea.

— Încă un lucru, apoi poţi să pleci, a spus el.

Ce mult ar fi vrut să creadă asta.

— Aş vrea să-ţi mai spun o problemă care mă frământă în legătură cu dispariţia lui Ofer. De când ai venit prima dată la secţie, îmi spui că Ofer a plecat de acasă miercuri dimineaţă, la ora 07: 45 şi că se ducea la şcoală, corect?

— Da.

— Eşti sigură că se ducea la şcoală? Ştiai atunci sau ştii acum dacă avea alte planuri?

— Am mai spus o dată – nu avea.

A văzut cumva o licărire de speranţă în ochii ei? Uşurare cumva? O întreba din nou despre Ofer, despre dimineaţa când a dispărut, după ce îi pusese acele întrebări despre scrisorile şi apelul telefonic pe care ei le tăinuiseră. Ei încă îi tremurau obrajii.

Avraham s-a întins şi a scos o foaie de hârtie din dosarul cazului.

— Acesta este orarul lui Ofer. L-am luat dintr-un sertar din camera lui, dacă îţi aminteşti. De fapt, l-am găsit împreună. Ieri-seară l-am verificat împreună cu diriginta lui. Conform orarului, miercuri Ofer ar fi trebuit să aibă două ore de algebră, pe urmă o oră de engleză, o oră de educaţie fizică şi sport, o oră de sociologie şi o oră de literatură.

S-a uitat la ea, aşteptând un răspuns. Ea habar n-avea încotro bătea el.

A mai scos o foaie de hârtie din dosar.

— Nu te teme, a spus el. Nu încerc să te păcălesc. Vreau să te ajut.

Ea a tăcut în continuare.

— Aceasta este lista cărţilor găsite în ghiozdanul lui Ofer. Manualul de educaţie civică, manualul de sociologie, un exemplar din *Antigona* – probabil pentru ora de literatură – şi manualul de gramatică. Nicio carte de algebră şi nici de engleză, deşi primele trei ore pe care le avea miercuri erau de algebră şi engleză. Ofer n-ar face aşa ceva, nu? Tu ce înţelegi din asta?

Ea nu s-a întins să ia foaia cu lista lucrurilor găsite în ghiozdan. A rămas cu mâinile pe genunchi aşa cum stătuse pe aproape tot parcursul interogatoriului.

— Pentru mine, a continuat el, asta înseamnă că, dacă Ofer şi-a pregătit singur ghiozdanul, el nu avea de gând să se ducă la şcoală miercuri dimineaţă. Ţi se pare logic?

Ea a pus din nou mâna stângă pe birou, exact cum făcuse mai devreme, când el a surprins-o cu întrebarea despre apelul telefonic. Acum stătea foarte aproape de ea, faţa lui aproape că-i atingea obrazul şi urechea stângă

după care îşi dăduse părul negru. Din cauză că stăteau atât de aproape, ea nu ştia unde să se uite când a răspuns cu o voce spartă:

— Poate ştia că n-avea de gând…

El a întrerupt-o.

— Asta m-am gândit şi eu. Dar ceva m-a nedumerit. Mi-ai spus că Ofer era foarte ordonat. Am văzut şi eu cu ochii mei când am intrat în camera lui, îţi aminteşti?

Ea a clătinat din cap.

— Asta m-a nedumerit. Să presupunem că nu avea de gând să se ducă la şcoală miercuri. Dacă era aşa, probabil că ar fi lăsat în ghiozdan cărţile cu care s-a întors de la şcoală marţi, corect?

A aşteptat ca ea să zică ceva, dar a tăcut şi el a continuat. S-a uitat din nou peste orarul şcolar.

— De la opt la nouă, religie; de la nouă la zece, geometrie; apoi două ore de engleză, o oră de geografie şi o oră de istorie. Vezi? Aceeaşi problemă. Ieri, soţul tău m-a întrebat la telefon dacă am găsit ceva în ghiozdan. Uite care e problema: singura concluzie la care am putea ajunge, văzând ghiozdanul lui Ofer, este că el n-avea de gând să se ducă la şcoală. Altfel ar fi luat cu el cărţile care trebuie. Pe de altă parte, dacă plănuia să fugă de acasă, de ce să ia cu el nişte manuale? Presupunând că marţi s-a dus la şcoală cu cărţile care trebuia, avem următorul scenariu absurd: marţi, când se pregătea să fugă sau să dispară, Ofer a scos din geantă cărţile pe care le-a luat la şcoală în ziua respectivă şi le-a înlocuit cu altele. Cu nişte cărţi luate la întâmplare. Tu ce înţelegi din treaba asta? Ţi se pare că Ofer ar face aşa ceva?

S-a îndepărtat de lângă ea şi vocea i s-a schimbat când a rostit pentru prima oară o frază pe care n-o formulase în minte înainte de interogatoriu. Şi i s-a părut că vede lacrimi în ochii ei.

— Mai există o posibilitate. Ofer s-a întors marţi acasă, a scos cărţile din geantă, poate chiar şi-a făcut temele şi şi-a pus cărţile pe etajeră. Şi altcineva a pus în geantă cărţile pe care le-am găsit noi – nu ştiu exact când.

Dar nu Ofer. A fost cineva care nu ştia orarul lui Ofer, sau nu s-a gândit la el, şi care, pur şi simplu, a îndesat în geantă nişte cărţi, apoi a aruncat-o în container.

S-a apropiat din nou cu faţa de obrazul ei şi a aşteptat.

— Hannah, a spus el, în geantă era o carte de gramatică, iar Ofer nu mai face gramatică. Ştii că a dat examenul final la gramatică anul trecut.

Din nou ea şi-a aţintit privirea cu încrâncenare la uşa închisă. Muşchii feţei i s-au încleştat, încercând parcă s-o împiedice să se dezintegreze. Dacă ar putea, s-a gândit el, şi-ar lăsa faţa să-i cadă în palme.

Niciunul dintre ei n-a zis nimic. Nu mai era nimic de spus. Interogatoriul se încheiase.

Deodată ea a spus:

— Pleacă de lângă mine.

— Cum? a întrebat el.

— Lasă-mă în pace. Nu te mai apropia de mine.

El s-a îndepărtat de ea şi s-a ridicat în picioare.

A început din nou să se plimbe – de data asta nu ca să-i surprindă ei privirea, ci ca să se calmeze.

Se mai uita la ea din când în când, iar ea părea să-şi fi revenit. Avea fălcile încleştate. Intensitatea privirii ei aţintite pe clanţa uşii îl înfiora.

Nu putea s-o ţină în sala de interogatoriu la nesfârşit.

Şi deodată a simţit că se umple de ură. Îi venea s-o lovească, s-o apuce de păr şi s-o dea cu capul de pereţi, o dată şi încă o dată.

Interogatoriul era înregistrat pe bandă video.

Uşa s-a deschis şi a apărut Shrapstein.

— Avi, vino încoace puţin, a spus el.

— Nu acum, sunt ocupat, a răspuns Avraham.

Shrapstein a ţipat la el.

— Avi, vino dracului odată.

A ieşit din cameră – şi doar pentru că ţipase la el.

Shrapstein arăta şocat. În ochii lui nu se vedea nici cea mai mică urmă de satisfacţie când a spus:

— Gata. A recunoscut.

15

Ilana a fost chemată imediat de la Tel Aviv şi s-au închis cu toţii în sala de conferinţe ca să analizeze mărturisirea tatălui şi implicaţiile ei asupra restului anchetei. Aveau îndoieli cu privire la unele detalii date de acesta deoarece el îşi asumase toată vina şi o absolvise pe soţia lui de orice răspundere. Shrapstein era de părere că ar trebui s-o constrângă şi pe mamă să recunoască, să scoată adevărul de la amândoi. Ilana nu ştia ce să zică, dar deocamdată s-a mulţumit cu mărturisirea tatălui. Aveau destule dovezi pentru a-i trimite pe părinţi în faţa instanţei şi pentru a-i cerceta în stare de arest.

Avraham nu a intervenit în discuţie. Cuvintele lui Shrapstein îi răsunau încă în minte: „Vino dracului odată”. Şi încă vedea groaza cu care l-a privit mama când el a ieşit din sală. Înţelesese şi ea.

Rafael Sharabi a cedat după ce Shrapstein i-a spus că, în afară de scrisori şi de telefonul anonim, poliţia deţinea şi alte dovezi incriminatoare. Poate chiar un cadavru. Tactica de interogare folosită de Shrapstein a fost total diferită de cea a lui Avraham. A recurs la ameninţări, a lansat fumigene, s-a referit frecvent la interogatoriul care avea loc în camera de alături şi a forţat limitele legale ale unui interogatoriu. Dar nu şi-a pierdut niciodată cumpătul.

Oare Avraham ar fi reuşit să-l facă pe tată să mărturisească?

La fel ca soţia lui, Rafael Sharabi îl minţise la audieri. Iar el îl crezuse. A continuat să-l creadă chiar şi după şedinţa echipei de anchetă, când s-au ridicat unele întrebări cu privire la declaraţiile părinţilor. Şi tot pe el l-a crezut în timp ce o interoga pe mamă, chiar şi atunci când a ţipat la ea, chiar şi atunci când îi venea s-o dea cu capul de pereţi ca s-o facă să vorbească.

Simţea nevoia să fumeze o ţigară, dar nu putea să iasă din sală. Shrapstein şi Ilana stăteau cu ochii lipiţi de micul ecran al televizorului. Ilana avea chipul împietrit. I-a cerut să-i telefoneze lui Ma’alul, care era în drum spre

secţie, şi să-i spună să anunţe autoritatea pentru Protecţia Copilului.

Şi Shrapstein avusese un as ascuns în mânecă despre care nu pomenise nimic – amprentele tatălui găsite pe ghiozdan. Descoperirea era nesemnificativă: era de aşteptat ca amprentele tatălui să fie găsite pe ghiozdan. Până şi un avocat începător, dacă ar fi fost vreunul prezent în sală la momentul respectiv, ar fi zdrobit insinuările şubrede ale lui Shrapstein ca pe nişte mucuri de ţigară. Dar avantajul strategiei puse la cale de el a fost acesta: părinţii nu erau reţinuţi pentru interogatoriu – ei se aflau acolo de bunăvoie şi veniseră singuri, fără avocat.

Shrapstein i-a arătat tatălui scrisorile, apoi l-a surprins cu telefonul anonim, spunându-i în final în mod repetat că amprentele lui dovedeau că el fusese ultima persoană care pusese mâna pe geantă, şi nu Ofer. Iar Rafael Sharabi a fost de-a dreptul îngrozit. Încă de la început, mult mai mult decât soţia lui. Avraham a studiat chipul tatălui, obrajii supţi acoperiţi de o barbă argintie. Era îmbrăcat în jeanşi, un tricou polo alb şi adidaşi albi. Trăsăturile îi erau adâncite de suferinţă. Arăta ca un om care se înfometa. Nu mai avea acea delicateţe pe care Avraham o observase la el când s-au întâlnit prima dată. Îi era teamă de Shrapstein, poate pentru că nu-l cunoştea şi poate pentru că, până în momentul când a recunoscut, Shrapstein a fost extrem de dur. S-a văzut clar, din clipa când tatăl s-a aşezat pe scaun, că până la sfârşitul interogatoriului, va mărturisi tot ce ştia.

„Nu înţelegi de ce trebuie să vorbeşti cu mine?” spunea Shrapstein. „Pe soţia ta o interoghează în camera de alături şi ştii bine că ea nu va rezista. Tocmai am fost acolo şi am văzut prin ce trece. Treaba e nasoală. Nu-l cunoşti pe inspectorul Avi Avraham; va scoate tot de la ea, indiferent cum. Spune-mi adevărul şi veţi scăpa de chin şi tu, şi soţia ta, crede-mă. Tu îţi dai seama că el a vrut să vă arestăm pe amândoi încă de ieri şi să vă trimitem la centrul de detenţie Abu Kabir? Acolo vrei să ajungi? Acolo vrei să ajungă şi ea?”

În acel moment, Rafael Sharabi continua să se apere.

„Pentru ce să ne arestaţi? Pentru nişte scrisori pe care nu le-am primit? Vom aduce un avocat”, spunea el.

„N-ai decât, chiar te rog”, a răspuns Shrapstein. „Ştii ce înţelegem din asta, dar nu-i nicio problemă. Eu îţi promit că o să mai dureze până să-ţi aducem un telefon, o să mai dureze până ajunge avocatul; până atunci, în cealaltă cameră soţia ta va recunoaşte totul urlând în gura mare – nu *va spune*, atenţie, *va urla*. Dar faci cum vrei”.

— Sper că nu i-ai spus cumva să nu vorbească cu un avocat, a spus Ilana, uitându-se la Shrapstein.

— În niciun caz, a răspuns Shrapstein liniştit.

În înregistrarea video, se vedea că Rafael Sharabi era pe punctul de a lua cea mai grea decizie din viaţa lui. Şi-a încleştat pumnul şi l-a pus pe birou, într-un gest asemănător cu al soţiei.

Uşa sălii de conferinţă s-a deschis şi a intrat Ma’alul.

— Am vorbit cu cei de la Protecţia Copilului. Vor trimite pe cineva, i-a spus el Ilanei, apoi a pus mâna pe umărul lui Avraham fără să zică nimic, într-un gest care nu era clar dacă exprima un salut sau o consolare.

Ceasul digital din partea de jos a monitorului a pornit din nou. Rafael Sharabi stătea pe scaun, cu spatele cocârjat, cu capul între mâini. Shrapstein stătea în picioare lângă el.

„Nu-ţi dai seama că eşti terminat?” îi zicea el. Tu chiar nu pricepi? Singurul mod de a te ajuta pe tine, pe soţia ta, şi pe Ofer este să spui adevărul.

Dintre mâinile tatălui s-a auzit un vaiet.

Shrapstein a aplicat lovitura finală.

„Spune-mi, tu chiar nu înţelegi de ce te afli aici?” i-a şoptit el la ureche. „Crezi că v-am fi adus aici doar din cauza apelului telefonic? Am să fiu sincer cu tine. Avem scrisorile; avem telefonul; avem amprentele tale care dovedesc că tu ai fost ultimul care a pus mâna pe ghiozdan. Şi îl avem pe Ofer”.

Rafael Sharabi şi-a luat mâinile de pe faţă şi a ridicat privirea spre Shrapstein, care nu mai zicea nimic.

„L-aţi găsit?” a întrebat tatăl.

„De ce crezi că vă aflaţi aici?” a spus Shrapstein fără să clipească.

Şi asta a fost.

Tatăl a izbucnit într-un urlet şi Avraham nu înţelegea cum de nu-l auzise şi el din camera de alături.

Ilana s-a ridicat în picioare.

— Opreşte banda o clipă. Nu mai suport să văd.

Ma’alul a ieşit din cameră.

Au trecut două ore până când Avraham s-a întors în sala de interogatoriu unde o lăsase pe mamă. Aceasta l-a urmărit cu privirea de cum a intrat pe uşă. El şi-a tras scaunul la loc unde fusese iniţial şi s-a aşezat vizavi de ea. Acum nu mai era nevoie de jocul cu scaunul.

— Gata, s-a terminat, a spus el.

Ea nu a răspuns. Ţinea mâna stângă pe birou. Înainte ca el să se întoarcă în sală, Ilana îl întrebase dacă n-ar vrea să se ducă ea în locul lui sau să vină cu el pentru restul interogatoriului. El refuzase. Acum, în prezenţa glacială a acestei femei, se gândea că făcuse o greşeală. Nu reuşea s-o privească în faţă – nu ştia dacă din ură sau milă.

— Ştiu ce s-a întâmplat cu Ofer, nu trebuie să te mai ascunzi. Şi nu înţeleg de ce ai minţit. Ai făcut o greşeală groaznică.

— L-aţi găsit pe Ofer? a întrebat ea.

— Ajunge, Hannah, a răspuns el fără să ridice vocea. Soţul tău a mărturisit tot, iar tu şi cu mine trebuie să continuăm. Vreau să te gândeşti bine la fiecare detaliu din declaraţia lui şi, pentru binele tău şi al copiilor tăi, vreau să-mi spui adevărul de data asta.

Avea pe birou în faţa lui o foaie de hârtie cu rezumatul declaraţiei tatălui sub forma unei liste pe puncte.

— Marţi seară, în data de 3 mai, tu şi soţul tău aţi ieşit să vă întâlniţi cu nişte prieteni. Îţi aminteşti la ce oră?

— V-am spus deja – în jur de ora nouă.

Vocea îi tremura.

Avraham îşi amintea foarte bine descrierea acelei zile. Ofer s-a întors acasă de la şcoală la ora 14: 00. Părinţii lui nu ştiau ce a făcut şi n-au întrebat. A mâncat de prânz singur, s-a jucat la calculator, s-a uitat la televizor şi şi-a făcut temele în camera lui. Rafael Sharabi a dormit câteva ore în dormitor şi, după ce s-a trezit, şi-a pregătit bagajul pentru voiaj. Hannah i-a aşteptat pe fiul cel mic să se întoarcă de la grădiniţă şi pe fată de la şcoală. S-au aşezat la masă să mănânce la ora 19: 00. Tatăl i-a făcut baie băiatului cel mic şi l-a pus în pat în aceeaşi cameră cu Ofer. Soţia lui i-a făcut baie lui Danit, apoi a ajutat-o să-şi pună cămaşa de noapte şi să se bage în pat. Ofer s-a întors în camera lui după ce fratele mai mic a adormit. S-a aşezat în faţa calculatorului fără să aprindă lumina în cameră.

— Poţi să-mi spui cum îi cheamă pe prietenii aceia şi unde v-aţi întâlnit cu ei?

Ea încă ezita. Oare se întreba ce anume declarase soţul ei? Sau poate voia să creadă că ieşirea dramatică a anchetatorului din sală şi revenirea lui după două ore făceau parte din tactica de interogare.

— Hannah, îţi aminteşti ce te-am întrebat? a spus el. Acum ştim tot şi dacă mai e ceva ce nu ştim, vom afla destul de uşor. Vreau numele prietenilor cu care v-aţi întâlnit şi al cafenelei unde aţi petrecut seara.

— Era undeva în centrul oraşului, a spus ea. Nu-mi amintesc cum se cheamă.

— Bine. Potrivit declaraţiei soţului tău, el s-a întors acasă singur la ora 22: 30 pentru că nu se simţea bine şi tu ai mai rămas cu prietenii. Noi nu credem acest lucru.

Toată echipa de anchetă era de aceeaşi părere – părinţii s-au înţeles ce să declare. Dar el a observat o uşoară surpriză în ochii ei şi i s-a părut că ea se străduia să-i descifreze intenţiile. Ce anume o surprinsese? Era posibil ca ei să nu se fi sincronizat şi Rafael Sharabi să fi făcut o declaraţie care o exonera pe soţie fără ştiinţa ei? Avraham n-a reuşit să clarifice acel detaliu.

— Este adevărat, a răspuns ea în şoaptă. Aşa s-a întâmplat.

— În declaraţiile anterioare ne-ai spus altceva, a zis Avraham. Ne-aţi spus amândoi că v-aţi întors acasă împreună. Acest lucru este uşor de verificat. Îţi dai seama, nu? îi vom audia pe prietenii voştri şi vom afla.

— Rafael nu se simţea bine şi trebuia să se culce mai devreme pentru că urma să plece a doua zi. Eu am vrut să mai rămân.

Fără s-o spună niciunul dintre ei, atunci a fost prima oară când au recunoscut amândoi că Ofer nu a dispărut. Că n-a dispărut niciodată. Ofer nu fugise de-acasă, nu era în Rio de Janeiro, nu era în Koper şi nici în Tel Aviv. Povestea pe care i-o spusese ea şi pe care şi-o spusese el în ultimele trei săptămâni nu mai stătea în picioare. Şi Avraham nu voia să audă povestea pe care el o obliga acum s-o spună.

— Pot să-l văd pe soţul meu? a întrebat ea.

— Nu încă. Poate o să vă vedeţi mai târziu.

Ceea ce n-a reuşit el să înţeleagă în acel moment al interogatoriului a fost că Hannah Sharabi nu cedase. Dimpotrivă. E adevărat că şi-a schimbat declaraţia şi a susţinut aproape fiecare detaliu din mărturisirea soţului ei, dar ea refuza în continuare să divulge ceva ce el nu ştia deja. Putea să o preseze ca să-i „smulgă adevărul”, aşa cum ceruse Shrapstein, sau putea s-o lase să spună varianta ei – cel puţin deocamdată, aşa cum spusese Ilana.

— Spune-mi, a continuat el. La cât timp ai ajuns acasă după soţul tău?

— La cât timp?

— Cât timp a trecut între momentul când soţul tău a plecat acasă şi momentul când te-ai întors tu în apartament?

— Nu ştiu exact cât timp. Poate o oră.

— Şi cum ai ajuns acolo? îţi aminteşti?

— Să ajung unde?

— Cum ai ajuns acasă? Pe jos? Cu taxiul? Te-au dus prietenii tăi cu maşina?

— M-am dus pe jos, a răspuns ea.

— Şi după cum înţeleg eu, când ai ajuns acasă, Ofer

era deja mort.

Amândoi au fost surprinşi de felul abrupt şi direct în care spusese acest lucru. El a fost şi mai surprins decât ea. Auzise lucrul ăsta cu două ore în urmă, dar abia acum a simţit din plin efectul adevărului asupra sa.

Ofer era deja mort.

Oare a încercat să-şi retragă cuvintele, să spună ceva care să îndepărteze certitudinea acelei întrebări atunci când a repetat-o imediat, folosind alte cuvinte care puteau să însemne că Ofer era încă în viaţă?

— Unde era Ofer când ai ajuns acasă? a întrebat el.

— În camera lui, a spus ea.

A văzut-o din nou cum i se încleşta maxilarul.

Nu asta spusese Rafael Sharabi în mărturisirea lui. Avraham a simţit că-l cuprinde un val de furie şi a încercat să se stăpânească. Voia ca ea să spună adevărul. Şi în acelaşi timp nu voia. Ilana îl sfătuise să nu fie prea dur cu ea, nu în faza asta.

— Este de ajuns dacă varianta ei se coroborează cu a lui, chiar dacă nu se potriveşte perfect, spusese ea.

— Soţul tău a spus altceva, a zis el.

— Eu aşa îmi amintesc, a răspuns Hannah Sharabi.

— Încearcă să refaci filmul evenimentelor. Îţi aminteşti când ai intrat în bloc? Ai descuiat uşa sau ai sunat la interfon ca să-ţi deschidă soţul tău?

— Am intrat singură, a minţit ea şi Avraham şi-a adus aminte cum a aşteptat el la intrarea în bloc în vinerea aceea, la două zile după ce ea reclamase la poliţie dispariţia lui Ofer. Sunase la interfon, dar nu-i răspunsese nimeni. I-a deschis o vecină şi a găsit-o chiar după ce ieşise de la duş. Au băut o cafea la tejgheaua care separa bucătăria de sufragerie. Ea l-a întrebat dacă anchetatorii au mai aflat ceva. În tot acel timp ea a ştiut ce se întâmplase cu Ofer.

— Cum ai deschis uşa apartamentului? Şi pe aceea ai descuiat-o tot tu? a întrebat-o el.

— Da.

Uşa apartamentului s-a deschis şi în imaginaţia lui.

Camera de zi pe stânga. Sufrageria şi bucătăria pe dreapta, în faţă, cum intrai – un vestibul îngust spre holul care ducea spre dormitoare. Camera lui Ofer era în capăt.

— Ai intrat în apartament şi apoi ce ai văzut? a întrebat el.

— Nimic, a spus ea.

— În apartament era lumina aprinsă? Era întuneric? Ce-ai văzut?

— Era aprinsă o lumină. Nu se vedea nimeni. Era linişte.

Televizorul era închis şi pe canapeaua din camera de zi nu stătea nimeni. Dulapul din bucătărie, masa din sufragerie, pereţii, toate erau mute. Lumina era slabă. Dar nu aşa se întâmplaseră lucrurile.

— Unde era soţul tău?

— În baie.

Ea a văzut lumină prin gemuleţul uşii de la baie. Se auzea şi puţin zgomot, poate apa curgând. Dar nu aşa se întâmplaseră lucrurile.

— Şi ce-ai făcut după ce ai intrat în apartament? Care a fost primul lucru pe care l-ai făcut? Unde te-ai dus?

— Am bătut în uşa de la baie şi l-am întrebat pe Rafael cum se simte.

— Şi pe urmă? El a rămas în baie? L-ai găsit singură pe Ofer?

— Nu, Rafael a ieşit. Vomitase.

Uşa de la baie s-a deschis şi ea l-a văzut pe soţul ei. Oare şi-a dat seama imediat după expresia de pe chipul lui că s-a întâmplat ceva? Dar nu aşa s-au întâmplat lucrurile. Ea fusese cu el în apartament în tot acel timp. Avraham nu se îndoia de asta.

Amândoi au tăcut.

El putea să oprească interogatoriul, să iasă din sală şi s-o roage pe Ilana să continue în locul lui.

— Cum l-ai descoperit pe Ofer? a întrebat el.

— Rafael mi-a spus că s-a întâmplat ceva cu Ofer. M-a dus în camera lui, a spus ea.

— Eşti sigură că Ofer era în camera lui?

— Da. Era întins pe jos.

— Sângera cumva?

— Nu. Nu sângera. Era întins pe podea şi nu se vedea sânge.

* * *

Ar fi putut să se oprească. Ilana îl autorizase s-o facă. Faptul că între cele două declaraţii exista o neconcordanţă cu privire la camera în care fusese găsit Ofer n-avea nicio importanţă în această fază a anchetei. Dar el nu-şi mai putea înfrâna furia acumulată faţă de minciunile pe care ea i le înşira de trei săptămâni încoace. Abia mai târziu în seara aceea, când a scris sumarul raportului anchetei, a crezut că a înţeles ce a vrut să audă de la ea şi de ce ea refuzase să-i spună, deşi aveau toate faptele în faţă.

— Potrivit celor declarate de soţul tău, Ofer nu era în camera lui, a insistat el.

— Eu aşa îmi aduc aminte, a spus ea.

— Soţul tău a spus că era în camera lui Danit.

Era singura cameră din apartament în care el nu intrase, nici măcar nu se gândise să intre, şi a cărei uşă rămăsese întotdeauna închisă când el a fost acolo. De aceea nu a putut să-i deschidă uşa nici în imaginaţie.

— Când am ajuns eu, era în camera lui.

Nu era nici urmă de ezitare în vocea ei. Doar ură.

— Hannah, tu ştii ce făcea Ofer în camera lui Danit? a întrebat el.

— El nu era acolo, v-am spus, a răspuns ea încet.

— Soţul tău a declarat altceva.

Ea nu a răspuns. Îşi ferea ochii de el.

— A fost prima dată când l-ai găsit pe Ofer în camera lui Danit?

N-ar fi răspuns nici dacă ar fi întrebat-o de o mie de ori. N-ar fi trebuit s-o mai întrebe.

— Hannah, te întreb dacă era pentru prima dată când îl găseai pe Ofer acolo.

Ea nici măcar nu-i mai auzea întrebările.

Avraham simţea că-i vine să se repeadă la ea, exact ca înainte.

— Tu nu-ţi dai seama că am să te întreb acelaşi lucru de o mie de ori până când ai să-mi răspunzi? a ţipat el. Spune-mi, de când se întâmpla treaba asta? De câte ori a profitat Ofer de Danit? Când a început să abuzeze de ea?

El nu voia să ştie, dar atunci de ce nu se oprea?

— Nu înţelegi că trebuie să vorbeşti cu mine dacă vrei să-ţi ajuţi copiii? Ai o fiică de care trebuie să ai grijă.

De data asta, ea l-a auzit şi şi-a întors privirea spre el. Cu dispreţ.

— Nu-mi spune tu mie cum să am grijă de copiii mei. Niciodată nu le-aş face rău copiilor mei – indiferent cine mi-ar cere s-o fac, a spus ea.

— Soţul tău ne-a spus că s-a întors acasă şi l-a găsit pe Ofer în camera lui Danit. Ofer nu l-a auzit când a intrat. Ştii ce făcea în camera ei, nu-i aşa?

Nici mai târziu în seara aceea, când a văzut înregistrarea interogatoriului în biroul său şi se pregătea să întocmească raportul, nu a reuşit să citească pe propriul lui chip ce anume voise să audă de la ea.

— Nu-mi spune tu mie cum să am grijă de copiii mei. N-aş lăsa pe nimeni să le facă vreun rău, a repetat ea.

Înregistrarea se apropia de sfârşit. La fel şi ancheta. Probabil că până a doua zi nu-şi va mai aminti nimic din ultimele trei săptămâni. Schimbul lor de replici a devenit rapid şi insistent.

— Ce ţi-a zis soţul tău?

— N-a zis nimic. Între el şi Ofer a avut loc o încăierare.

— Din ce cauză?

— N-a spus.

— Şi te-aştepţi să cred că tu n-ai întrebat?

— Eu n-aştept nimic. L-ar ajuta pe Ofer cu ceva dacă întrebam?

— Şi ce s-a întâmplat atunci?

— Atunci când?

— Când soţul tău şi Ofer s-au încăierat. Ce s-a întâmplat atunci?

— Rafael l-a izbit de perete şi Ofer s-a lovit la cap şi a

căzut. A fost un accident. S-a întâmplat în camera lui Ofer.

— Şi tu cum ai reacţionat când ţi-a spus?

— Cum crezi că am reacţionat?

În înregistrarea video se vedea că el era pe punctul de a-şi pierde cumpătul.

— Eu nu ştiu cum ai reacţionat. Mă uit la tine cum stai aici şi mă minţi şi nu ştiu. Mă minţi întruna. De trei săptămâni încoace n-ai spus un singur cuvânt adevărat despre fiul tău. Mă chinui să înţeleg ce fel de mamă eşti. Îţi cer să-mi spui cum a murit fiul tău şi tu nu eşti în stare. Îţi cer să te uiţi la el, să te uiţi la fiul tău – şi tu nu eşti în stare s-o faci, nici măcar acum când e mort.

Ea nu a răspuns.

Şi până la urmă el s-a domolit.

— Deci ce ai făcut? a întrebat el, stors de vlagă.

— Ce puteam să fac? a murmurat ea.

— Ce ai făcut cu Ofer când l-ai găsit mort în camera lui Danit sau în camera lui, unde zici tu.

— Ce am făcut? L-am luat în braţe. Asta am făcut. Ce mai puteam să fac?

Shrapstein voia „cinci minute cu mama” ca să scoată de la ea ce mai era de scos.

— Nu se poate să nu fi fost şi ea acasă atunci. Eu nu cred că ea s-a întors acasă după el, zicea Shrapstein.

Toţi ştiau că avea dreptate.

Ilana era nehotărâtă şi l-a întrebat pe Avraham ce părere avea despre chestia asta.

— Fă cum crezi că e bine, Ilana. Pentru mine n-are nicio importanţă.

Ea a decis să suspende interogatoriul.

— Haideţi să le dăm câteva ore sau câteva zile ca să se gândească, a zis ea. În tot acest timp nu ne-au minţit doar pe noi; s-au minţit şi pe ei. Le va fi mai uşor să vorbească peste câteva zile. Şi chiar dacă noi avem dreptate şi mama a fost de faţă, eu nu ştiu ce să fac cu chestia asta. Nu cred că ar mai conta în cazul nostru dacă am recomanda să fie şi ea pusă sub acuzare.

Shrapstein a obiectat.

— Nu e mai puţin vinovată decât soţul ei şi a jucat un rol mai activ în ascunderea faptei, a spus el.

Ilana a rămas neînduplecată.

— Decizia finală îi revine procurorului, a spus ea încheind discuţia.

La ora 16: 00, a venit o reprezentantă de la serviciul pentru Protecţia Copilului. Chiar când Avraham începuse să-i prezinte acesteia cazul, Ilana a intrat în biroul lui fără să bată la uşă. Cele două se cunoşteau şi Ilana i s-a adresat femeii cu Etti. Aceasta avea peste cincizeci de ani şi părul începuse să-i încărunţească, exact ca al Ilanei.

— Ambii părinţi vor fi reţinuţi, deci trebuie să facem ceva cu copiii, a spus el. Se pare că sora, care suferă de un handicap, a fost violată.

— De cine? a întrebat Etti.

El a ezitat să răspundă şi Ilana i-a luat-o înainte, vorbind în locul lui.

— De fratele ei, băiatul care a fost omorât, a spus ea. Se pare că tatăl l-a prins asupra faptei şi între ei a izbucnit un conflict violent.

Avraham nu mai fumase o ţigară de câteva ore bune.

Etti a întrebat dacă fata şi fratele ei mai aveau rude şi Ilana a răspuns:

— Un bunic şi o bunică.

— Fiica şi mama sunt foarte apropiate, a exclamat el. Nu cred că mama va fi dispusă să lase pe altcineva să aibă grijă de fată.

În dimineaţa aceea, prin geamul maşinii de poliţie cu care avea s-o aducă pe mamă la interogatoriu, le văzuse pe amândouă aşteptând pe trotuar microbuzul care o ducea pe Danit la şcoală. Hannah Sharabi nu-i dăduse drumul la mână fiicei sale nici măcar o secundă.

— Va fi reţinută şi mama? a întrebat asistenta socială.

— Da, cel puţin o noapte, a răspuns Ilana.

— A fost şi ea implicată în ce s-a întâmplat cu băiatul?

— Încă nu ştim în ce măsură, a spus Ilana. Dar cu siguranţă a fost complice la ascunderea faptei. Au dat

declaraţii care o exonerează pe ea, sperând probabil ca ea să poată să rămână cu copiii.

Uşa s-a deschis şi Ma'alul i-a informat că Danit sosise la secţie.

Ilana şi Etti s-au grăbit să iasă din birou. Avraham nu ştia dacă să se ducă şi el. S-a oprit în pragul uşii. O tânără, probabil cineva de la şcoala lui Danit, o însoţea pe adolescenta înaltă. Danit s-a lăsat condusă de tânără prin holul de la recepţie, printre poliţiştii care s-au oprit să se uite la ea. Mergea prudent, cu paşi mici.

Ilana a cerut să se elibereze sala de conferinţe şi Avraham a văzut-o apoi că a intrat în sala de interogatoriu unde aştepta Hannah Sharabi, a ieşit împreună cu mama şi a escortat-o în sala unde fusese dusă fiica ei. Ilana a rămas afară, închizând uşa în urma mamei. Prin uşa închisă şi prin ziduri, el a auzit-o pe Hannah Sharabi izbucnind într-un plâns amar pentru prima oară.

Treizeci de minute mai târziu, Etti şi tânăra aceea au însoţit-o pe Danit afară din secţie. Nu ştia unde se duceau.

Abia în jurul orei unsprezece seara Avraham a găsit, în sfârşit, timp să stea şi să scrie sumarul raportului pentru audierea în stare de arest. A luat în mână stiloul albastru şi în câteva secunde avea din nou degetele pătate cu cerneală – ca de obicei. În afară de el şi de Shrapstein, aproape că nu mai era nimeni în secţie. Ilana plecase acasă mai devreme. La fel şi Ma'alul.

Începutul a fost uşor de scris. A sintetizat circumstanţele deschiderii cazului. Dar curând a ajuns la punctul în care trebuia să descrie interogatoriul care începuse în dimineaţa aceea şi a constatat că s-a blocat. S-a dus în biroul lui Shrapstein.

— Cred că îmi va lua ceva timp până să-l scriu, a spus el.

— Atunci poate ar fi bine să plec şi eu acasă şi mă uit peste el mâine-dimineaţă?

N-avea niciun motiv să rămână.

Nopţile erau încă plăcute, nu foarte umede. Luminile mallului, ale bibliotecii municipale şi ale muzeului picurau

viaţă în întunericul nopţii. Avraham a fumat o ultimă ţigară. Blocul din strada Histadrut nu se vedea de la secţia de poliţie, deşi era aproape. Rămânea ascuns în spatele terenurilor virane, printre celelalte blocuri unde toate ferestrele şi jaluzelele erau deja închise. Abia dimineaţă aveau să se deschidă iar.

Avraham s-a întors în biroul lui.

Trebuia să scrie în propoziţii simple şi seci că Rafael Sharabi a ajuns acasă mai devreme şi l-a găsit pe Ofer în camera surorii lui. Trebuia să descrie cum tatăl şi-a pierdut controlul, l-a tras pe băiat de pe sora lui, l-a lovit şi l-a izbit de perete; cum Ofer s-a lovit cu capul de perete şi a căzut fără viaţă pe podea. Trebuia să scrie că, după câteva ore, tatăl a înghesuit trupul fiului său într-un geamantan mare şi în primele ore ale dimineţii a târât geamantanul pe scările întunecate ale blocului şi l-a pus în portbagajul maşinii. Potrivit declaraţiei lui, soţia a vrut să anunţe imediat poliţia, dar el n-a lăsat-o. A obligat-o să se ducă a doua zi la poliţie şi să spună că fiul lor a dispărut. Ea n-a vrut s-o facă, dar s-a temut de soţul ei. Tatăl a ascuns fapta de teamă că va fi pedepsit, dar şi pentru că s-a temut că familia nu se va descurca fără el. Trebuia să scrie că în noaptea următoare, la mai bine de douăsprezece ore după ce nava cargou pe care se afla a părăsit portul Ashdod, Rafael Sharabi a aruncat geamantanul cu cadavrul fiului său în largul mării. Departe de ţărm. Şi că atunci când s-a întors în Israel soţia lui l-a rugat din nou să spună poliţiei ce s-a întâmplat, dar el a insistat să nu spună nimic. Mai târziu şi-au dat seama că geanta lui Ofer rămăsese în camera lui şi tatăl a îndesat în ea câteva cărţi şi a aruncat-o în container. Trebuia să scrie că operaţiunea de recuperare a cadavrului lui Ofer din mare va continua în funcţie de posibilităţile financiare, asta dacă nu cumva geamantanul cu cadavrul acestuia a fost scos la mal pe undeva.

Dar nu putea să scrie niciun cuvânt. Stiloul i-a căzut din mână.

Dosarul stătea deschis în faţa lui şi din teancul de

documente i-a atras privirea scrisul cu cerneală neagră al lui Ze’ev Avni. Deodată a apucat stiloul şi a început să scrie:

Tată şi mamă.

Vă scriu ca să nu vă faceţi griji pentru mine. Vreau să ştiţi că am ajuns cu bine.

În ciuda celor întâmplate, mi-e bine. Acum sunt în Koper, un minunat orăşel de provincie. Cred că ţie, tată, ţi-ar plăcea pentru că au un port grozav. M-am hotărât să rămân aici deocamdată; dar cine ştie, poate că am să mă întorc într-o bună zi. Îmi pare rău pentru tot. Al vostru fiu, Ofer.

Avraham nu avea cui să trimită scrisoarea. A mototolit foaia şi a băgat-o în buzunar ca să n-o găsească nimeni.

A răspuns la e-mailul Mariankăi sâmbătă dimineaţă, de-acasă. I-a spus că investigaţia s-a încheiat şi că Ofer era mort. Dacă şi în ce mod vor continua căutarea cadavrului său rămânea neclar. Autorităţile din Cipru, Turcia şi Grecia fuseseră informate să anunţe poliţia din Israel în cazul în care un geamantan conţinând cadavrul unui copil era adus de ape la mal sau era găsit în larg de către pescari. N-a intrat prea mult în detalii deoarece se hotărâse să nu discute nimic cu nimeni despre ce se întâmplase.

Răspunsul ei a venit după treizeci de minute. Marianka i-a transmis regretele ei şi l-a întrebat ce mai face. Mesajul ei scurt se încheia cu cuvintele „uneori rugăciunile nu ajută”. El i-a răspuns imediat, scriindu-i că nu se simte bine şi că avea de gând să-şi ia un concediu ca să uite tot. Ce mai făcea ea, a întrebat-o el. De data asta Marianka i-a răspuns după câteva ore, seara, iar el a citit mesajul la ora 6: 30 a doua zi dimineaţă, duminică, la scurt timp după ce s-a trezit. Ea i-a spus că s-a despărţit de Guillaume şi că trecea printr-o perioadă grea. Faptul că erau de serviciu în aceeaşi tură la Poliţia Rutieră făcea ca despărţirea să fie şi mai grea. Şi ea avea de gând să-şi ia concediu. Nu foarte sigur că o făcea doar din politeţe, el a invitat-o să-şi petreacă vacanţa în Israel şi a promis să se

revanşeze pentru turul Bruxelles-ului. În Belgia era ora 5: 30, dar ea i-a răspuns imediat, cu o singură frază: „Vorbeşti serios?”

Iar el i-a răspuns cu un singur cuvânt: „Da”.

Despre caz şi rezolvarea lui s-a scris în ziarele de duminică, ziua în care Rafael Sharabi a fost adus în faţa instanţei judecătoreşti pentru a fi audiat în vederea punerii sub acuzare. Moartea lui Ofer a apărut sub titlul Tragedie într-o familie din Holon. Nu se dădeau detalii despre împrejurările care au dus la confruntarea violentă şi moartea adolescentului, deoarece tribunalul a interzis prin ordin judecătoresc divulgarea detaliilor anchetei, fiind vorba despre copii minori; între timp, toţi cei care cunoşteau cazul ştiau de ce presa era relativ blândă cu un tată care îşi ucisese fiul. Avocaţii lui Rafael Sharabi au susţinut că acesta era un tată devotat, că tragedia îl distrusese, iar într-un articol se spunea că procurorul de caz intenţiona să renunţe la acuzaţiile de obstrucţionare a justiţiei şi că probabil acesta nu se va opune unei sentinţe blânde. Se scria foarte puţin despre Ofer, de parcă uitaseră de el sau dispăruse iarăşi.

Avraham a respins propunerile biroului de presă de a da interviuri la radio şi televiziune, aşa că timp de două zile, cât cazul a reţinut atenţia presei, Shrapstein a apărut la trei programe de ştiri TV şi a vorbit la câteva emisiuni matinale la radio. A fost întrebat despre „ancheta complicată, ale cărei detalii rămân sub tăcere” şi a zâmbit ştiutor când s-a pomenit despre „metodele sofisticate de investigare care au dus la rezolvarea cazului”. Şi-a exprimat şi el compasiunea pentru situaţia dificilă în care se afla tatăl şi, în replică la o întrebare pusă de unul dintre intervievatori, a spus că Rafael Sharabi regreta sincer că tăinuise tragedia. Când a fost rugat să spună ce părere are despre rezolvarea cazului, Shrapstein a repetat aceeaşi frază în toate interviurile acordate: „A fost fără îndoială unul dintre cele mai dificile momente din cariera mea de anchetator al poliţiei israeliene… dar asta este meseria noastră”.

Duminică seară, chiar după ce Canalul 10 a transmis un scurt reportaj despre „tragedia din Holon”, a sunat telefonul. Avraham a ştiut cine era înainte să ridice receptorul.

— Te uiţi la ştiri? a întrebat agitată maică-sa.

— Nu. De ce? a spus el, dând mai încet sonorul televizorului.

— Ai lucrat şi tu la cazul adolescentului care a fost omorât de tatăl lui, nu-i aşa? Tocmai am văzut un reportaj la televizor, dar nu ziceau nimic de tine. Sunt sigură că l-am mai văzut pe tatăl băiatului ăluia. Cred că făcea jogging pe acelaşi traseu cu mine.

Avraham a confirmat că a participat la investigaţii. Nu putea să nege, pentru că părinţii lui auziseră de scurta lui apariţie televizată pe vremea când Ofer era doar un caz de dispariţie.

— Îţi spun eu, încă de la început am fost de părere că precis taică-său i-a făcut ceva. Nu ştiu de ce, am avut eu o presimţire. Tu l-ai interogat pe tată?

El a spus că nu.

— Şi îl cunoşti pe ofiţerul ăla, Shrapstein? Lui i-au luat interviu. Lucrezi cu el? E un tânăr absolut admirabil.

— Într-adevăr admirabil, a răspuns Avraham.

— Ştii cumva câţi ani are? Este căsătorit?

Întâlnirea cu Ilana era programată pentru luni dimineaţă. El a ajuns târziu, dar ea l-a întâmpinat cu căldură.

— Te aşteptam, a spus Ilana. Purta o rochie mov care nu i se potrivea şi pe care el nu i-o mai văzuse până atunci.

Întotdeauna se întâlneau pentru o analiză la rece după un caz important. De regulă în biroul ei, dar câteodată la restaurant, unde luau prânzul sau cina împreună, închinau un pahar, analizau desfăşurarea anchetei şi identificau greşelile pentru a le evita pe viitor. Amândoi ştiau că de data asta nu se va întâmpla la fel. Fuseseră prea multe greşeli şi n-aveau nimic de sărbătorit.

De ce i se părea că relaţia lor nu va mai fi niciodată aşa cum a fost înainte de acest caz? Ilana fusese alături de

el şi poate chiar îl împiedicase să facă greşeli mai grave decât cele pe care le-a făcut. Îl sprijinise şi în decizia lui de a nu participa la reconstituire. El n-a putut să se ducă iar în apartamentul acela. Ceva din străfundurile fiinţei lui refuza să deschidă uşa camerei lui Danit pe care mama o ţinuse închisă pentru el. Shrapstein îl dusese pe Rafael Sharabi în blocul din strada Histadrut – joi seara târziu, ca să evite pe cât posibil privirile curioşilor – şi fusese martor când tatăl l-a izbit de perete pe Ma'alul, aflat în rolul lui Ofer. Deoarece trecuse prea mult timp de la incident, nu au găsit niciun semn de încăierare sau urme ale confruntării violente care se petrecuse acolo. Rafael Sharabi l-a izbit pe Ma'alul de un perete roz, parţial acoperit de un bufet cu jucării, apoi l-a izbit de un al doilea perete, alb de data asta. Când Ilana i-a povestit cum a fost reconstituirea, Avraham şi-a adus imediat aminte de declaraţia dată de soţia lui Ze'ev Avni în prima zi a investigaţiei. Stăteau în bucătăria familiei Avni şi ea îl ţinea pe fiul lor în braţe. Femeia şi-a adus aminte că a auzit o ceartă sau o încăierare din apartamentul de deasupra şi era aproape sigură că asta se întâmplase marţi seara. El nu i-a ignorat declaraţia; a încercat să găsească o confirmare printre alţi vecini, dar fără succes. Şi iată că totul fusese acolo, sub nasul lui.

— Când pleci în concediu? a întrebat Ilana.

— Poate luni. Încă n-am stabilit o dată precisă.

— Şi când te întorci?

— Nu m-am hotărât cât să lipsesc.

Avea gânduri pe care nu era pregătit să i le împărtăşească.

Îi plăcea biroul ei, fotografia cu podul Lions Gate şi chipurile familiare din celelalte fotografii, fereastra deschisă anume pentru el şi care adesea îi insuflase viaţă. Dar acum nu mai voia să fie casa lui.

Ilana i-a sugerat să nu mai preia alte cazuri înainte să plece în concediu, iar el a încuviinţat clătinând din cap.

— De ce ţi s-a părut atât de dificil acest caz? l-a întrebat ea la un moment dat.

— A fost dificil pentru toată lumea, nu crezi? a spus el, încercând să evite întrebarea.

— Da, a fost, dar mai ales pentru tine.

Aceeaşi întrebare îl chinuia şi pe el şi nu găsea un răspuns. Poate era de vină apropierea geografică sau poate sentimentul că pierduse controlul.

— Cred că e vorba de un sentiment de vinovăţie, a spus ea. Te-ai simţit vinovat faţă de Ofer şi faţă de părinţii lui încă de la început şi asta te-a împiedicat să vezi ce se petrecea în realitate. Şi la sfârşit – în fine, ştii cum s-a sfârşit.

Dar el nu avea impresia că ştie. Şi considera că Ilana se înşela crezând că sentimentul de vinovăţie a fost problema. Nu mai voia să vorbească despre el şi a întrebat dacă procurorul de caz a luat o decizie în privinţa lui Hannah Sharabi. A aflat că aceasta fusese eliberată. Încă nu s-a dispus trimiterea ei în judecată şi nu se ştia dacă se va lua o hotărâre în acest sens. Copiii au fost redaţi în grija mamei deocamdată. Ilana i-a spus că în urma discuţiilor purtate de Ma'alul cu prietenii cu care părinţii lui Ofer se întâlniseră în seara tragediei a rezultat că într-adevăr Hannah Sharabi se întorsese acasă după soţul ei şi nu împreună cu acesta, exact cum declarase ea. Chiar şi aşa, nu exista nicio dovadă că ea nu s-a aflat în apartament în momentul când Ofer a fost omorât.

Nimic din toate astea nu-l mai interesa.

Nu mai avea nici cuvinte, aşa că o parte din întâlnirea lor s-a desfăşurat în tăcere.

— Pleci pe undeva? a întrebat Ilana.

— Unde să plec? Am să stau acasă. Poate că, în sfârşit, am să fac şi eu curăţenie în apartament.

Avraham nu reuşea să ia legătura cu Departamentul de IT când s-a întors la secţie. Cineva de acolo trebuia să scoată fotografia lui Ofer de pe pagina *Persoane dispărute* a site-ului poliţiei. Băiatul firav, cu o urmă de mustaţă neagră, se uita la el din ecranul calculatorului. Şi celelalte persoane dispărute îl priveau. Unele erau înscrise acolo de foarte mult timp. Erau adolescenţi, băieţi şi fete, care

fuseseră văzuţi ultima dată în 2008, 1996, 1994. A dat clic pe o imagine. Numele complet: Michael Lutenko. Sex: masculin. Anul naşterii: 1980. Limba maternă: rusă. Alte limbi vorbite: ebraică. Înălţime: l, 75 m. Mărimea nasului: mediu. Constituţie: astenic. Piele: deschisă. Ochelari: nu poartă. Domiciliul: Ramat Gan.

Văzut ultima dată în: Ramat Gan. Data dispariţiei: 23 iunie 1997.

S-a auzit o uşoară bătaie în uşă. Lital Levy, poliţista care îl sunase de ziua lui ca să-i spună de telefonul anonim despre Ofer, a intrat şi i-a spus:

— Cineva a lăsat asta pentru tine.

I-a dat un plic maro pe care scria cu litere negre *Inspectorului Avi Avraham*.

— Mai este aici? a întrebat el, ridicându-se repede de pe scaun, dar ea a spus că nu. A dat să-l întrebe dacă voia să ia masa împreună cu ea, însă Avraham se şi repezise afară din secţie. Ze'ev Avni plecase.

A citit scrisoarea aşezat pe scările de la intrare în timp ce fuma o ţigară.

Domnule inspector Avraham, Cu siguranţă că scrisoarea de la mine vine ca o surpriză pentru dumneavoastră. Sincer să fiu, nu mi-am imaginat că vă voi scrie până când am văzut în ziare articolele despre Ofer şi mi-am dat seama că simţeam şi eu nevoia de a avea un cuvânt în final. Fără îndoială că nu voi uita niciodată această perioadă din viaţa mea, dar aş vrea să merg mai departe, aşa cum o veţi face şi dumneavoastră. Mai mult decât orice, mi-ar plăcea să ne întâlnim şi să stăm de vorbă – nu la secţia de poliţie, ci într-un loc mai plăcut şi mai prietenos – şi să continuăm sau mai degrabă să începem conversaţia pe care sperasem s-o purtăm şi n-a fost să fie, dar întrucât acest lucru nu se prea poate (nu-i aşa?), am ales să vă scriu această scrisoare, un gest simbolic (sau ironic, ar spune unii), firește, date fiind împrejurările în care ne-am cunoscut.

În primul rând, este important să ştiţi că încă nu m-am împăcat cu ceea ce am făcut, nici măcar după ce am

aflat (mai mult sau mai puţin, recunosc că nu totul îmi este clar) ce rol decisiv am jucat în descoperirea vinovăţiei părinţilor lui Ofer – şi poate tocmai din acest motiv. Evident, Rafael Sharabi trebuie să plătească pentru crima comisă; nici n-aş vrea să se întâmple altfel, dar mă deranjează faptul că am contribuit la capcana pe care i-aţi întins-o (e corectă supoziţia mea?). Privind retrospectiv, mi-aş dori ca eu să fi refuzat „oferta generoasă" pe care mi-aţi făcut-o sau, mai precis, să fi fost genul de persoană care putea s-o facă. Din păcate, nu sunt încă un astfel de om. Când mă chinuie gândul că din laşitate am acceptat „oferta" voastră, încerc să mă conving că n-am avut de ales – din cauza soţiei şi a fiului meu – şi-mi mai spun că mă aflu acum în posesia unor informaţii compromiţătoare despre poliţie. Suntem pe poziţii aproape egale, nu credeţi? Voi ştiţi despre mine lucruri pe care n-aş vrea să le ştie şi alţii, iar eu ştiu despre voi ceva ce n-aţi vrea să se afle (nu este o ameninţare).

Al doilea lucru pe care voiam să vi-l spun este că am fost profund dezamăgit de întâlnirea noastră. (Sper că ştiţi să apreciaţi francheţea mea.) Când ne-am întâlnit prima dată, am crezut că putem avea un dialog adevărat; se pare că m-am înşelat. Încă din prima clipă dumneavoastră aţi înţeles greşit intenţiile mele, v-aţi grăbit să mă judecaţi şi aţi transformat tot ce v-am spus despre relaţia mea apropiată cu Ofer în suspiciuni împotriva mea – într-atât încât chiar şi acum mi-e greu să mă gândesc la prietenia mea apropiată cu Ofer fără să mă îndoiesc de intenţiile mele. Şi pentru asta, nu pot să vă iert atât de uşor. Până la urmă, aţi exploatat încrederea mea în dumneavoastră şi aprecierea mea faţă de dumneavoastră pentru a vă atinge scopurile. (Apropo, aţi fost deja promovat sau aţi primit o plachetă în semn de apreciere pentru „succesul" obţinut?)

Mai este ceva despre care trebuie să scriu – mai mult pentru mine decât pentru dumneavoastră – şi are legătură cu actul de a scrie. Nu voi continua ceea ce începusem, nu vă faceţi griji în privinţa asta, deşi astăzi înţeleg adevărata putere a scrisorilor pe care le-am scris. De fapt, fără ca eu

să ştiu nimic (acum mă credeţi?), acele scrisori conţineau adevărul – adevărul literar şi adevărul factual – cu mult înainte să-l descoperiţi voi. Poate că la asta ne referim când vorbim despre inspiraţie. Simt o oarecare satisfacţie (şi un fior) când mă gândesc că părinţii lui Ofer au citit scrisorile în care el a îndrăznit să îi acuze în timp ce ei îşi ascundeau vinovăţia. Acest lucru mă încurajează să continui să scriu în ciuda tuturor încercărilor de a mă intimida (nu doar din partea dumneavoastră, ci şi a altora). Încă nu ştiu despre ce anume voi scrie, dar ştiu că acest lucru se va întâmpla – şi va fi despre ceva asemănător. Cine ştie, poate un roman poliţist. Fiul meu, Elie, a ajuns la vârsta la care îi face plăcere să asculte poveştile pe care le inventez pentru el – chiar dacă nu înţelege nimic – şi poate că literatura pentru copii este pentru mine alegerea potrivită.

Ne despărţim, dar rămânem prieteni?

Ze’ev Avni

P.S. Dacă veţi veni cumva să mă căutaţi, probabil că n-o să mă mai găsiţi la aceeaşi adresă peste câteva săptămâni. Avem de gând să ne mutăm, deşi nimeni din bloc nu ştie nimic despre implicarea mea (şi aşa aş vrea să rămână). Acesta nu este locul în care vrem să-l creştem pe Elie, iar eu oricum voiam să mă mut.

Să pună scrisoarea în dosarul cazului? S-o arunce la gunoi? S-o păstreze pentru următorul caz în care se va constata că este implicat Ze’ev Avni? în atâţia ani de când lucra în poliţie, nu mai întâlnise unul ca Avni care să facă tot ce-i stă în putinţă pentru a deveni subiectul unei anchete poliţieneşti. Se pare că Avni simţea nevoia de a mărturisi ceva, dar Avraham nu reuşise să descopere ce anume. Şi probabil că nici Avni nu ştia.

Marianka a venit în săptămâna următoare, luni, la ora 16: 00.

Era îmbrăcată în blugi şi cu un tricou roz înflorat, cu mâneci scurte. Părul ei şaten era tuns scurt. S-au sărutat pe obraz de două ori, iar el i-a luat geamantanul argintiu şi l-a tras pe rotile până în parcare – urmărit în tot acest timp

de gândul că tot într-un geamantan fusese îndesat şi cadavrul lui Ofer. I s-a părut că şi ea a văzut umbra acelui gând întunecându-i chipul.

Până să vină Marianka, Avraham şi-a petrecut toată săptămâna făcând ordine în apartament. De câteva luni nu mai venise o femeie pe la el şi se făceau aproape doi ani de când nu mai rămăsese cineva la el peste noapte. Joi, în ultima zi de serviciu, înainte să-şi ia concediu, a plecat de la secţie mai devreme şi s-a dus în zona industrială a Holonului ca să cumpere un pat pliant. Apoi a făcut ordine în cămăruţa care îi servea drept birou şi debara, a mutat cutiile cu documente mai vechi – unele de la serviciu, altele personale – într-o boxă de la parter şi a dus la lada de gunoi două ventilatoare prăfuite şi un sistem stereo vechi. Micul birou şi calculatorul au fost mutate în sufragerie. Când s-a înserat, a şters geamurile la lumina întunecată ce răzbătea prin sticla murdară a lustrei din tavan, sperând că nu omisese nicio porţiune. A doua zi dimineaţă, a făcut curăţenie în restul apartamentului, mai ales în bucătărie, apoi s-a dus cu maşina în Tel Aviv să cumpere fructe şi legume, mirodenii şi sărăţele din piaţa Cârmei, de unde a mai cumpărat o lenjerie nouă pentru patul pliant care i-a fost livrat duminică dimineaţă.

Nu ştia dacă vor lua masa la el acasă. Nu ştia nici măcar dacă va petrece împreună cu Marianka tot timpul cât aceasta va rămâne în Israel. Ca să fie pregătit, sâmbătă a stat câteva ore să caute pe internet cele mai bune restaurante din Tel Aviv. S-a decis să-i spună Mariankăi, dacă ea voia să mănânce acasă la prânz sau seara, că de obicei el lua masa în oraş şi să-i propună să meargă împreună la cumpărături la supermarketul din apropiere. Nu ştia dacă să facă planuri şi pentru seară.

Mariankăi i-a plăcut apartamentul. A păşit cu grijă prin sufragerie de parcă era în vizită acasă la un necunoscut, s-a uitat la tabloul de pe perete – o fotografie alb-negru înrămată, reprezentând un tată care mergea pe bicicletă împreună cu fiul său pe un drum de ţară –, a citit titlurile CD-urilor aranjate pe un stativ înalt de metal, apoi

s-a oprit lângă bibliotecă.

— Astea sunt romanele poliţiste despre care mi-ai spus, nu-i aşa?

Aproape toate erau traduceri în ebraică.

— Da, aşa e. Să-ţi arăt camera de oaspeţi, a răspuns el şi a condus-o în cămăruţa care – fără cutiile de carton şi biroul pentru calculator, doar cu patul pliant, pernele albastre şi un mic lampadar pe care apucase să-l cumpere de dimineaţă – arăta acum spaţioasă şi luminoasă.

El i-a propus să meargă la Tel Aviv sau Jaffa, unde să ia cina împreună şi să discute despre planurile ei de vacanţă, dar Marianka era obosită după atâta drum şi ore de stat în avion şi voia să-şi dezmorţească picioarele. L-a întrebat dacă puteau să meargă pe jos până la Tel Aviv, iar el a râs.

— Atunci o să ne plimbăm prin preajmă. Vreau să merg pe jos, a propus ea.

— Dar aici n-ai ce să vezi şi n-ai unde să mănânci, a spus el.

— Locuieşti aici, nu-i aşa? Deci trebuie să fie ceva de văzut. Am venit într-un oraş în care n-am mai fost până acum. Cum să fie plictisitor? Apropo, cum ziceai că se cheamă?

S-au plimbat pe străzile din Holon.

Ea se uita cu atenţie la blocurile de locuinţe, la chipurile trecătorilor şi la cum erau îmbrăcaţi aceştia, de parcă numai ce sosise la New York sau se afla într-o misiune sub acoperire. Şi s-a plimbat agale prin Holon. O singură stradă n-au putut să viziteze şi el a dus-o cât mai departe de-acolo. La întoarcere, au trecut pe lângă blocul în care locuiau părinţii lui.

— Până la urmă când am să-i cunosc? a întrebat ea.

— Când vor veni la nunta noastră, atunci ai să-i vezi, a spus el.

Totul era atât de ciudat şi neobişnuit, de parcă ar fi continuat să se plimbe pe străzile din Bruxelles. Vorbeau în engleză şi Avraham se gândea că era prima oară când vorbea într-o limbă străină în oraşul în care se născuse şi

trăia de aproape o viaţă întreagă.

— Ce s-a întâmplat cu Guillaume? a întrebat el.

— Nimic special, a spus ea. După două săptămâni mi-am dat seama că nu îl iubeam, dar nu puteam s-o termin. Este a doua oară când fac greşeala să mă cuplez cu un coleg de serviciu.

— Şi el cum a reacţionat?

Ea a zâmbit.

— Nici el nu mă iubea. Cred că era îndrăgostit în secret de Elise, soţia lui Jean-Marc.

Era de înţeles.

În timp ce Avraham scotocea în buzunar după chei ca să intre în bloc, Marianka i-a spus pe neaşteptate:

— Nu te-am întrebat despre caz nu pentru că nu vreau, ci pentru că am avut impresia că nu vrei să te întreb. Dacă poţi să vorbeşti despre ce s-a întâmplat şi cum te simţi acum, sunt dispusă să te ascult.

Au mâncat roşii, ardei galbeni, fructe mango, struguri şi pepene verde cu felii groase de pâine – pentru că altceva nu aveau. S-au uitat puţin la televizor deoarece Marianka voia să audă limba ebraică. Apoi au făcut planuri pentru restul săptămânii. Pe la ora zece şi ceva, Marianka a făcut un duş şi a ieşit din baie îmbrăcată în pijamale. L-a sărutat pe obraz, i-a spus noapte bună şi s-a dus în camera ei. El a spălat vasele în bucătărie. Când s-a aşezat în sufragerie şi a început să citească o carte, ceea ce nu mai făcuse de câteva săptămâni, a venit şi ea şi s-a aşezat lângă el, cu picioarele goale îndoite pe canapea.

— Pot să vin mai aproape de tine? l-a întrebat ea.

— Da, i-a răspuns el cu inima plină de emoţie.

După aceea, între ei a început un fel de luptă minunată.

Nu înţelegea întotdeauna ce voia ea de la el. Din când în când, ea se retrăgea, îi punea un deget pe buze şi-i cerea să se oprească; dar au fost şi momente când el simţea că trupul ei îl trăgea mai aproape. El i-a propus să meargă în dormitor, dar ea a vrut să rămână acolo unde erau şi l-a rugat să stingă lumina, căutându-i ochii în

întuneric chiar şi atunci când el îi închidea. Voia să-i ţină deschişi ca să vadă mereu mâinile care îl atingeau şi trupul fragil cuibărit în braţele lui – dar nu reuşea întotdeauna. Nu-i venea să creadă că înăuntrul lui se producea un astfel de miracol.

Au ascultat piesa *Absolute Beginners* a lui David Bowie pe întuneric, dezbrăcaţi.

— Ca să fie clar, am să dorm în camera mea, a spus Marianka şi Avraham nu a înţeles prea bine dacă ea vorbea serios.

— Nu că m-aş plânge, dar de ce ai făcut-o? a întrebat el.

— Pentru că am vrut şi pentru că n-am vrut, a spus ea. Şi pentru că este interzis. Şi pentru că de-acum între noi totul va fi mult mai simplu ca înainte. Deşi era deja foarte simplu.

El a dormit în patul lui, iar când s-a trezit a doua zi dimineaţă şi a ieşit din cameră, a văzut prin uşa deschisă de la baie că ea se spăla pe dinţi.

Dacă n-ar fi fost atât de curând după finalizarea anchetei, probabil că ar fi fost cea mai frumoasă săptămână din viaţa lui. Marţi s-au dus cu maşina la Masada şi la Marea Moartă, unde Avraham a stat pe plajă şi s-a uitat cum Marianka a intrat cu reţinere în apa densă şi s-a dat cu nămol pe obraji şi pe frunte. Lui nu-i plăcea Marea Moartă încă din copilărie. Miercuri dis-de-dimineaţă a dus-o cu maşina în Ierusalimul de Est, de unde ea a mers mai departe singură cu taxiul până în Bethleem. Lui Avraham i-a părut rău că nu s-a dus şi el, în ciuda rugăminţilor ei de-a o însoţi, mai ales când a văzut că la întoarcere era foarte tăcută şi gânditoare. Ea i-a mângâiat faţa şi mâinile cu şi mai mult drag. I-a spus că a stat mai bine de o oră în Biserica Naşterii Domnului şi s-a gândit la viaţa ei.

— Ce ai cerut? a întrebat el.

— Nu am cerut nimic, a spus ea. Nu-i o fântână a dorinţelor, să ştii, e o biserică. Simţeam că vreau să trăiesc altfel şi că nu ştiu cum.

Mai spre seară, ea i-a refuzat propunerea de a merge la o plimbare pe plaja din Tel Aviv, preferând să stea şi să citească în camera ei, iar el a adormit cuprins de nelinişte şi disperare. Dimineaţă, când s-a trezit, a văzut că ea dormea lângă el.

Marianka nu glumise când spusese că ar vrea să-i cunoască pe părinţii lui, aşa că joi el a sunat-o pe maică-sa şi i-a spus că avea un oaspete din Belgia.

— Ce-ai zice să veniţi la masă mâine-seară? i-a propus imediat maică-sa – şi, spre surprinderea ei, el nu a refuzat-o. I-a telefonat de două ori în aceeaşi zi ca să întrebe ce mănâncă belgienii şi dacă nişte chiftele de carne cu sos ar fi un fel de mâncare destul de onorabil.

— Care e problema? s-a auzit şi taică-său întrebând.

— Pentru ea pregăteşte nişte orez cu fasole; sunt sigur că n-a mai mâncat.

Marianka a insistat că nu se puteau duce în vizită fără să ia o sticlă de vin.

Spre surprinderea lui, până la urmă masa n-a fost un dezastru. Părinţii lui se îmbrăcaseră special pentru această ocazie, iar taică-său chiar îşi pusese pantofii în picioare. Aranjaseră masa din sufragerie, iar maică-sa pusese în mijloc un vas verde cu un minunat buchet de crini albi. Marianka purta o rochie neagră şi pentru prima dată el a văzut-o fardată. Părinţii lui nu au întrebat care este natura relaţiei lor, iar el şi Marianka nu le-au dat explicaţii. Maică-sa a chestionat-o pe Marianka în legătură cu originea numelui ei, iar ea le-a spus că s-a născut în Slovenia şi că se mutase la Bruxelles împreună cu familia.

— Ah, deci nu eşti chiar din Belgia, a spus maică-sa evident dezamăgită.

— Ei şi? Parcă noi suntem de-aici? Părinţii mei s-au născut în Irak. Şi ea unde crezi că s-a născut? în Ungaria! a spus taică-său.

— Ce tot vorbeşti prostii? s-a zborşit maică-sa la el în ebraică. Crezi că-i pasă de unde sunt eu?

Avraham a simţit pe sub masă degetele Mariankăi urcându-i în sus pe picior. Maică-sa a strâns farfuriile după

primul fel, iar el s-a dus după ea în bucătărie s-o ajute.

— E încântătoare, a şoptit maică-sa, şi foarte drăguţă. Unde ai cunoscut-o?

— Ne-am cunoscut în Belgia, a spus el fără alte detalii.

Marianka a rămas la masă. A văzut-o din bucătărie cum se uita serioasă la taică-său. Într-adevăr, era foarte frumoasă, şi Avraham s-a întrebat dacă, după standardele belgiene sau slovene, el putea fi considerat un bărbat arătos.

Conversaţia în limba engleză s-a dovedit prea grea pentru taică-său, care la început s-a străduit cât s-a străduit, dar pe urmă a dat-o pe ebraică şi aştepta ca să traducă cineva ce spunea el, până când s-a săturat şi a tăcut. A lăsat privirea în farfurie şi a continuat să ducă mâncarea la gură cu mişcări atente chiar şi după ce toţi ceilalţi au terminat de mâncat. Avraham îi spusese

Mariankăi înainte de cină de boala de care suferea, iar ea îl asculta pe tatăl lui cu răbdare, chiar şi atunci când acesta mormăia cuvinte ininteligibile în ebraică. La un moment dat, spre sfârşitul mesei, tatăl lui a şoptit ca pentru sine:

— E bine că pleci din ţară. Aici nu e de tine. Apoi i s-a adresat Mariankăi, spunându-i rar, în ebraică: O să-mi fie tare dor de el. Ştii cât de mult îl iubesc?

A doua zi s-au dus la Ierusalim. Era sâmbătă, ultima zi.

Au început turul din partea de vest a oraşului şi el a dus-o mai întâi în vechiul cartier Nahlaot. S-au plimbat pe străduţele unde altă dată a trăit bunicul lui şi unde el a locuit un an de zile într-un apartament închiriat, pe vremea când era student, cu mult timp în urmă. Oraşul era pustiu şi liniştit. Aerul era înăbuşitor şi greu de respirat, îngreunat parcă şi de tristeţea despărţirii lor.

Încă de când venise, Marianka îl tot ruga s-o ducă pe Muntele Măslinilor. Tatăl ei, care vizitase Ierusalimul cu mulţi ani în urmă, îi povestise despre muntele sfânt şi despre spectaculoasa privelişte a oraşului care se vedea de

acolo. Avraham s-a chinuit mai întâi să găsească drumul pe străzile noi care duceau spre partea de răsărit a oraşului. Acolo era multă lume şi mult zgomot şi cu cât urcau mai sus, cu atât se înteţea zarva turiştilor. S-au aşezat pe o bancă de lemn şi au admirat oraşul care se vedea în faţa lor, întins şi pietros. În jurul lor se auzeau bliţurile aparatelor de fotografiat, iar cupola aurie a Domului Stâncii scânteia în lumina soarelui. Avraham vorbea din ce în ce mai puţin şi Marianka a încercat să-l consoleze. Între ei se căscase un gol dinainte ca avionul ei să decoleze.

— Ştii că prin poarta asta va intra Mesia în Ierusalim într-o bună zi? a întrebat ea arătând spre Oraşul Vechi.

— Fără îndoială, a spus el.

— Nu crezi? Evreii mai cred că învierea morţilor va începe de pe Muntele Măslinilor. Eu cred că profetul Ilie este cel care va sufla in shofar de aici, a spus ea serioasă.

— Nu cred că se va auzi până în Holon. Dar de unde ştii tu toate astea?

— De la tatăl meu, a spus ea. Nu m-a învăţat doar karate.

Amândoi au tăcut îndelung, până când Avraham, nemaiputând să-şi ascundă tristeţea din suflet, a spus:

— Cel mai rău e că uneori mă gândesc că este mai bine c-a murit. Sunt atât de supărat pe el şi nici măcar nu-l cunosc.

— Pe cine? a întrebat Marianka.

— Pe Ofer. Adolescentul dispărut. Băiatul pe care îl căutam.

Şi pentru prima oară de când a plecat de la secţie în seara aceea, a vorbit despre ce s-a întâmplat. I-a povestit despre interogatoriu şi despre refuzul lui Hannah Sharabi de a vorbi, despre încăpăţânarea ei de a nu accepta ce se întâmplase în camera lui Danit, camera a cărei uşă rămăsese închisă pentru el. De aceea o ascunseseră pe fiica lor de la bun început.

— Sunt atât de supărat încât de câteva ori chiar m-am gândit ce bine c-a murit aşa cum a murit. Şi gândul ăsta mă sperie.

Marianka i-a dat drumul la mână.

— Eu nu înţeleg cum de eşti atât de sigur că el a violat-o, a spus ea în timp ce Avraham şi-a aprins o ţigară. Eu nu cred că s-a întâmplat aşa.

Nu era vorba de crezut.

— Avi, tu mă asculţi? Eu nu înţeleg de ce ai preferat să-l crezi pe tată şi să n-o crezi pe mamă. Nu te-ai gândit că poate ea a spus adevărul? Că l-a găsit în camera lui, aşa cum a declarat? Că Ofer nu i-a făcut niciun rău surorii lui?

El a privit-o cu ochii mijiţi.

— Ce vrei să spui?

— Că tatăl lui Ofer a minţit. La urma urmei, e clar că el are motiv s-o facă. Povestea pe care ţi-a spus-o despre ce s-a întâmplat între Ofer şi sora lui va influenţa cu siguranţă sentinţa pe care o primeşte, am dreptate?

— Da – şi mi se pare corect aşa, nu crezi?

— Atunci eşti de acord cu mine că, dacă încăierarea dintre ei a izbucnit din altă cauză, el ar fi tratat altfel? Dacă el a inventat povestea asta ca să-şi asigure un motiv întemeiat şi circumstanţe atenuante, iar voi v-aţi lăsat păcăliţi şi n-aţi mai ascultat ce încerca să vă spună mama?

Shrapstein fusese absolut sigur că Rafael Sharabi cedase cu totul şi mărturisise adevărul, în timp ce Hannah Sharabi continua să mintă. Şi toţi fuseseră de acord cu el.

— Îţi spun eu, nu cred că mama minţea, a insistat Marianka. Mama lui Ofer ţi-a spus adevărul. Te-ai convins deja că nu te-a minţit când ţi-a spus că s-a întors acasă după soţul ei, da? Şi nu te-ai întrebat de ce tatăl s-a întors acasă mai devreme? Poate că este doar o bănuială, dar dacă el a fost cel care a violat-o pe fată? Poate a crezut că Ofer dormea şi s-a dus în camera ei, dar Ofer era treaz sau s-a trezit când a auzit zgomot în camera fetei şi l-a găsit pe tatăl lui acolo. Asta ar explica nu doar de ce l-a omorât, dar şi de ce a ţinut atât de mult să ascundă adevărul şi să spună că Ofer a dispărut. Nu v-aţi gândit niciunul că poate Ofer a încercat s-o apere pe sora lui?

Cuvintele Mariankăi l-au şocat.

„Niciodată nu le-aş face vreun rău copiilor mei –

indiferent cine mi-ar cere lucrul ăsta", îi spusese Hannah Sharabi în timpul interogatoriului. Şi-a amintit ce-i spusese Ilana despre reconstituire, când tatăl l-a izbit pe Ma'alul de un perete, apoi de celălalt.

— Dar de ce să nu ne fi spus explicit că soţul ei minţea? a întrebat el.

— A zis că îi era frică de el, nu? Şi asta ţi-a spus-o explicit. Ai spus că ea susţinea că l-a găsit pe Ofer în camera lui şi că el nu-i făcuse niciun rău surorii lui. Dar tu ai preferat să crezi varianta tatălui şi nu ce ţi-a spus mama.

Ilana nu-i răspundea la telefon.

I-a lăsat un mesaj, rugând-o să-l sune, era ceva urgent. Simţea că totul se învârtea în jurul lui. Voia să urce imediat în maşină şi să se ducă direct la secţie; voia să deschidă dosarul şi să revadă înregistrările video; voia să-l readucă pe Rafael Sharabi în sala de interogatoriu şi să-l interogheze chiar el. Şi în acelaşi timp nu voia s-o lase pe Marianka să plece. Stătea în faţa ei, cu spatele la oraşul vechi.

— Ny se poate să pleci, a şoptit el.

— Trebuie să mă întorc luni la serviciu, a spus ea.

— Dă-ţi demisia.

— Şi pe urmă?

Sau putea să-şi dea el demisia. Oricum nu mai voia să se întoarcă. În seara când plecase de la secţie, îşi zisese în sinea lui că probabil acela fusese ultimul său caz.

— Nu se poate să-ţi dai demisia, a spus Marianka. Îţi aminteşti când ziceai că şi atunci când nu eşti poliţist eşti tot poliţist?

Dar oare de data asta ar putea? S-a aşezat din nou pe bancă lângă ea.

— Să nu laşi niciun caz să te doboare, a spus Marianka. Înţeleg cât de greu a fost. Dar cazul n-a fost închis. Nu ziceai tu că oricând poţi dovedi dacă un detectiv se înşală? Nu ziceai tu că adevărata soluţie este întotdeauna alta decât cea găsită? Vezi? Ţi s-a întâmplat şi ţie.

— Asta nu se întâmplă în viaţa reală – doar în romanele poliţiste, a spus el, dar spera să se înşele.

Îl vedea din nou pe Ofer întinzându-se pe o bancă în parc, cu rucsacul sub cap.

A închis ochii.

Cerul s-a întunecat.

Au trecut pe la apartamentul lui ca să ia bagajul Mariankăi, apoi au plecat la aeroport.

Avraham i-a promis că va încerca să-şi prelungească vacanţa şi că va veni la ea, poate chiar peste două-trei zile.

S-au îmbrăţişat ca şi când nu aveau să se mai întâlnească vreodată, dar n-a fost aşa.

S-au întâlnit.

VA URMA…